

ਘੁੰਘਟ ਯਾ ਯਹੇਨੌਂਕੀ ਯਾਦਰ

ਯਾਨੀ
ਹਯਾ ਔਰ ਪਰਏਕੀ ਅਨਮੋਲ ਕਿਤਾਬ

ਗਹੋਂਗੇਠ
(ਯਾ)
ਬੇਨੋਂਕੀ ਚਾਦਰ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਨੁਰਾਨੀ ਕੁਤੁਬਖਾਨਾ

ਮੁ.ਪੋ. ਟਾਪੀ, ਜ਼ਿ. ਬਨਾਸਕਾਂਡਾ, ਪੀਨ - ੩੮੫੨੧੦

ਫੋਨ ਨੰ. : (੦੨੭੩੮) ੨੭੦੧੧੨

ઘૂંઘટ

યા

બહેનોંકી યાદર

گھونگھٹ

(پے)

بہنوں کی چادر

✽ તાલીફ ✽

અબૂ તલહા મુહમ્મદ યૂનુસ બિન અબ્દુસ્સતાર

જી લિપ્યાંતર જી

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ:પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન- ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

સર્વ હક સ્વાધીન છે.

ઘૂંઘટ યા બહેનોંકી યાદર

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન

સફા

* મુકદ્દમા	૬
* કુરઆન પાકમેં પરદાકા હુકમ	૧૦
* શરીફ ઔર ફાહિશા ઔરતકી નિશાની	૧૧
* શરઈ હિજાબ ઔરતકો ફાસિકોંકી તકાલીફસે બચાતા હૈ	૧૩
* ખૂશ કિસ્મત બેટિયાં	૧૪
* ક્યા હી અજબ પરદા ઔર હયા થા ઉનકા	૧૬
* અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાનીકા વબાલ	૧૭
* ઔરતકે લિયે બેહતરી કિસ ચીઝમેં હૈ?	૧૮
* મૌજૂદહ બેટી ઔર ઉસકી હાલતે ઝાર	૧૮
* ઔરત ચિરાગે ખાના યા શમ્મે મેહફિલ?	૧૯
* એક મુસલમાન ઔરતકે ઝહનકી પરવાઝ	૨૧
* માખ્લૂત તાલીમકે દો શરમનાક વાકિઆત	૨૩
* તેહઝીબે મગરિબ : બરતાનિયામેં ગેંગરેપકે ઈલ્લામમેં પાંચ બચ્ચે ગિરિફતાર	૨૩
* અમેરીકી ઉસ્તાદની અપને ૧૪ સાલા શાગિદકે દૂસરે બચ્ચેકી ભી માં બન ગઈ	૨૪
* કમ ઉમર તાલિબે ઈલ્મસે તઅલ્લુકાત કાઈમ કરનેવાલી ટીચરને શાદીકા ઈરાદા ઝાહિર કર દિયા	૨૪
* બેહતરીન સફ ઔર બદતરીન સફ	૨૫
* ઔરતોંકે હુકૂક	૨૬
* એક અજબો ગરીબ કિસ્સા	૨૭
* અપને ઝમીર (દિલ) ટટોલિયે	૨૮

મઝમૂન

સફા

• દુનિયાકી ધુન ઔર ઉસકા જુનૂન	૨૮
• ગૈર મહરમ ઔરતકો હાથ લગાના	૩૦
• પરદા તો દિલકા હોતા હૈ?	૩૧
• આખેં ભી ઝિના કરતી હૈં	૩૩
• કોઠિયાં આબાદ હૈં મગર દિલ બરબાદ	૩૪
• બન ઠનકર ઘરસે બાહિર નિકલનેવાલી ઔરતકા અંજામ	૩૬
• જહન્નમી ઔરતોંકી નિશાનિયાં	૩૬
• ગંદી બાતેં ગંદે લોગોંકે લિયે	૩૮
• ઔરતકી ઈફફત ઔર પાકદામનીકે મુતઅલ્લિક ઈસ્લામકે ઝર્રી (કીમતી) અકવાલ	૩૮
• ઈસ્લામકા ચેલેન્જ! ક્યા ગૈર મુસ્લિમ ઐસી મિસાલેં પેશ કર સકતે હૈં?	૪૦
• સદાએ ખામોશસે દઅવતે હક કા એક અજબ વાકિઆ	૪૨
• હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઔરતોંસે બૈઅત લેનેકા તરીકા	૪૪
• કૌલુદૂ : ઐદિયહુન્ન	૪૬
• એક રિવાયત	૪૬
• હઝરત મરયમ ઔર મૌજૂદહ નસરાની બેટિયોંમેં ફર્ક	૪૭
• ઈસાઈ બેટિયાં જવાબ દે	૪૮
• ઔરત ગૈર મહરમ મર્દસે કેસે બાત કરે?	૫૦
• તન્હા ફિરનેવાલી ઔરત ઈન્સાની ભેડિયેકા શિકાર હો સકતી હૈ	૫૧
• પરદા જો ઉઠ ગયા તો વો આખિર નિકલ ગઈ	૫૨
• અજબ કિસ્સા	૫૨
• વો બાહયા થી મગર બેહયા હો ગઈ	૫૪
• એક હઝારમેં ૮૮૮ ઈન્સાન શયતાનકા હિસ્સા હૈં	૫૫
• મખ્લૂકમેં સબસે ઝિયાદા સખ્ત ઔર ફિતનાકા બાઈસ ફાહિશા ઔરત હૈ	૫૬
• ઔરતોંકો કિતાબત ન સિખાનેવાલી હદીસ પર ઈશકાલ ઔર ઉસકા જવાબ	૫૮

મઝમૂન

સંક્રા

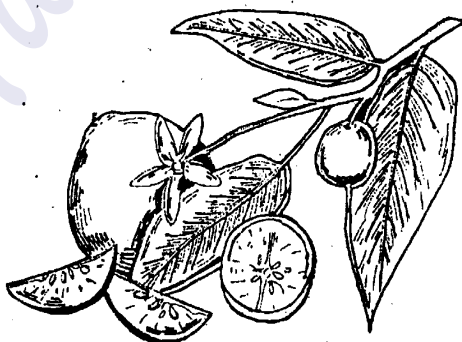
- * ઔરતકે કિતનાસે બચનેકા તરીકા ૬૪
- * ઈસ્લામસે બેવફાઈકા ઈસસે બુરા નતીજા ક્યા હોગા? ૬૫
- * ઈસ ઘરકો આગ લગ ગઈ ઘરકે ચિરાગસે ૬૫
- * ઔરત યા મર્દ દોનોંમેંસે એક મુશરિક હો તો નિકાહ નહીં હો
સકતા ૬૬
- * યે ક્યા અજબ તમાશા હૈ કે દુઆ ઔર ઈકરાર ભી ઔર
ફિર ફરાર ભી ૭૦
- * અબ રોતે ક્યૂં હો? ૭૧
- * અલ્લાહકે લાડલે અલ્લાહસે ક્યા માંગતે હૈં? ૭૨
- * એસા શોહર તેરે કિસી કામ ન આએગા ૭૪
- * ઉસ દિન લાડલી બીવી ઔર લખ્તે જિગર કતરાએંગી ૭૫
- * એસી માં કો અપની જિંદગીકા આઈડિયલ બના લો ૭૬
- * અય હવ્વાકી બેટી! મરદોંકી મુશાબિહતસે બચો ૮૦
- * વો ઔરતેં જિન પર અલ્લાહ તઆલા લાનત ભેજતે હૈં ૮૨
- * મામૂલીસી મુશાબિહતસે ભી બચેં ૮૩
- * તૌબાકા દરવાઝા હર વક્ત ખુલા હૈ ૮૫
- * તૌબાકી ઘાટી ૮૩
- * સદાએ બખ્શિશ આમ હૈ ૮૬
- * તૌબા કરનેવાલે હઝરાત વ ખવાતીનકે અજીબો ગરીબ કિસ્સે ૮૭
- * હઝરત માઈઝ ઔર એક ગામદિયા ઔરતકી તૌબાકા કિસ્સા ૮૮
- * ગુનાહકે બાદ હઝરત માઈઝ ઔર ગામદિયા ઔરતકા બેકરાર
હોના ૧૦૦
- * ગુનાહોંકે બોઝસે બેકરાર નૌજવાનકી કહાની ઉસકી અપની
ઝબાની ૧૦૧
- * દિલ પર ગુનાહકા બહોત બડા બોઝ હૈ ૧૦૧
- * એક ઝાનિયા ઔરતકી તૌબાકા કિસ્સા ૧૦૩
- * એક એસે આદમીકી તૌબાકા કિસ્સા જિસકો એક ગાને બજાનેવાલી
ઔરતકી મુહબ્બતને અલ્લાહકી યાદસે ગાફિલ કર દિયા થા ૧૦૪

મઝમૂન

સફા

- * શેખ મોહલબી ઓર ઉસકી બાંદીકી તૌબાકા કિસ્સા ૧૦૬
- * ઉમ્મતે મુહમ્મદિયાકા એક આબિદ ઓર આબિરતકી ફિક ૧૦૮
- * દીનારૂલ અયારકા અપની વાલિદાકે હાથ પર ગુનાહોસે તૌબાકા કિસ્સા ૧૧૦
- * બસરાકે હાકિમ ઓર ઉસકી બાંદીકી તૌબાકા અજબો ગરીબ કિસ્સા ૧૧૨
- * એક ગુનેહગાર બંદેકી તૌબાકા કિસ્સા ૧૧૫
- * મેરી બહેન! ઝરા સોચિયે તો સહી ૧૧૭
- * ફોનકા રિસીવર ઉઠાનેકી ભી ઝરૂરત નહીં ૧૧૭
- * બની ઈસરાઈલકે એક જવાનકા કિસ્સા ૧૧૮
- * અનોખા કિસ્સા ૧૧૯
- * દુઆ કેસે કબૂલ હોતી હૈ? ૧૨૧
- * અપની જાન પર રુહ્મ કરનેવાલે નૌજવાનકી તૌબાકા કિસ્સા ૧૨૩
- * (ઈન્નલ્લાહ ગફુરુરહીમ) ઈસકા ક્યા મઅના કે વો ગફુરુરહીમ હૈ? ૧૨૪
- * દર્સે ઈબરત ૧૨૬
- * વમા તૌફીકી ઈલ્લા બિલ્લાહ ૧૨૮

મુકદ્દમા

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન, વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ.

અમ્મા બાદ : ઔરતોંકે પરદાકા બયાન કુરઆન શરીફકી સાત આયતોંમેં આયા હૈ. ઈસી તરહ સત્તર (૭૦) સે ઝિયાદા અહાદીસે રસૂલ (સ.અ.વ.) મેં કૌલન ઔર અમલન પરદાકે અહકામ બતલાએ ગયે હૈં.

ઔરતોં ઔર મરદોંમેં બે મહાબા ઈજ્તિલાત (બેધડક મેલજોલ) તો દુનિયાકી પૂરી તારીખમેં આદમ (અલૈ.) સે લેકર ખાતિમુલ અંબિયા (સ.અ.વ.) તક કિસી ભી ઝમાનેમેં દુરૂસ્ત નહીં સમજા ગયા. ઔર સિર્ફ અહલે શરાએઅ હી નહીં બલ્કે દુનિયાકે આમ શરીફ ખનદાનોંમેં ભી ઐસે ઈજ્તિલાત (મેલજોલ) કો રવા (જાઈઝ) નહીં રખ્યા ગયા.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) કે સફરે મદયનકે વક્ત જિન ઔરતોંકા અપની બકરિયોંકો પાની પિલાનેકે લિયે અલગ રુકે હુએ ખડે હોનેકા ઝિક હૈ ઉસકી વજહ યેહી બતાઈ ગઈ હૈ કે ઉન ઔરતોંને મરદોંકે હુજૂમમેં ઘુસના પસંદ ન કિયા, સબકે બાદ બાકીમાંદા પાની પર કનાઅત કી.

હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ (રદિ.) જિનકે નિકાહકે વક્ત પેહલી આયતે હિજાબ (પરદાકી આયત) નાઝિલ હુઈ, ઉસકે નાઝિલ હોનેસે પેહલે ભી જામેઅ તિરમિઝીકી રિવાયતમેં ઉનકે ઘરમેં બેઠનેકી યૈ સૂરત બયાન કી હૈ : વો અપના રૂખ દીવારકી તરફ ફેરે હુએ બેઠી થી.

ઈસસે માલૂમ હુવા કે પરદાકે નુઝૂલસે પેહલે ભી ઔરતોં ઔર મરદોંમેં બેતુકે ઈજ્તિલાત ઔર બેતકલ્લુફ મુલાકાત ઔર ગુફતગૂફા રિવાજ શરીફ ઔર નેક લોગોંમેં કહીં ન થા. કુરઆને કરીમમેં જિસ જાહિલિયતે ઊલા ઔર ઉસમેં ઔરતોંકે તબર્જુઝ ઔર ઝુહૂરકા ઝિક હૈ વો ભી અરબકે શરીફ ખાનદાનોંમેં નહીં બલ્કે લોન્ડિયોં ઔર આવારા કિસમકી ઔરતોંમેં થા, અરબકે શરીફ ખનદાન ઈસકો મઅયૂબ (બુરા) સમજતે થે. ઈસી તરહ હિન્દુસ્તાનમેં હિન્દુ, બુધ મત, ઔર દૂસરે મુશરિકાના મઝાહિબવાલોંમેં ઔરતોં ઔર મરદોંકે દરમિયાન ભી ખ્વાહ મ ખ્વાહકા ઈજ્તિલાત ગવારા ન થા, યે મરદોંકે દોશ બદોશ (કંધેસે કંધા

ખિલાકર) કામ કરનેકે દાવે ઔર બાઝારોં ઔર સડકોં પર પરેડ કરને ઔર તાલીમસે લેકર હર શોઅબએ ઝિંદગીમેં મર્દ વ ઔરતકે બેતકલ્લુફ ઈજ્તિલાત, ઝિયાફતોં (દઅવતોંમેં) ઔર કલબોંમેં બેતકલ્લુફ મુલાકાતોંકા સિલસિલા સિર્ફ પુરોપિયન અકવામકી બેહયાઈ ઔર ફહ્લાશીકી પૈદાવાર હૈ જિસમેં યે અકવામ ભી અપને માઝીસે (ગુઝરે હુએ ઝમાનેસે) હટ જાનેકે બાદ મુબતલા હુઈ હૈં.

(માખૂઝ અઝ મઆરિકુલ કુરઆન)

અલ્લાહ તઆલાને જિસ તરહ ઔરતકી જિસ્માની પૈદાઈશકો મરદોંસે મુમતાઝ રખ્યા હૈ ઈસી તરહ ઉનકી તબીઅતોંમેં એક ફિતરી હયાકા જૌહર ભી રખ્યા હૈ જો ઉનકો ફિતરી તૌર પર મરદોંસે અલગ થલગ રેહને ઔર પરદા કરને પર આમાદા કરતા હૈ.

આજકલ બાઝ નાઆકિબત અંદેશ (અંજામ ન સોચનેવાલે) પરદાકે પીછે પડે હુએ હૈં. મુસલમાનો! યે બાત જાન લો કે પરદાકે તોડને ઔર છોડનેમેં કતઅ નઝર ખિલાફે શરઅ ઔર ગુનાહ હોનેકે ઈતની ખરાબિયાં હૈં કે આજ જો રોશન ખયાલ હઝરાત પરદાકી મુખાલિફત કરતે હૈં ઉનકી ખરાબિયોંકો દેખકર બેઈઝઝત ઔર રૂસ્વા હોકર કલકો ખૂદ હી યે તજવીઝ કરેંગે કે પરદા ઝરૂર હોના ચાહિયે, મગર ઉસ વક્ત બાત કાબૂસે નિકલ ચુકી હોગી. અબ તો બની બનાઈ બાત હૈ ઉસકો નહીં બિગાડના ચાહિયે વરના ફિર કલકો રોઅંગે પછતાઅંગે ઔર આખિરતકા અઝાબ અલગ ભુગતેંગે મગર ઉસ વક્તકા રોના કુછ કામ ન આએગા.

યે રિસાલા “ધૂંધટ” યા બહેનોંકી ચાદર ઔર ચાર દીવારી” બંદાકે એક દૂસરે રિસાલા “મદીના મુનવ્વરહસે એક ખત દુખ્તરે પાકિસ્તાનકે નામ”કા એક હિસ્સા હૈ જો કુછ ઈઝાફકે સાથ આપકી ખિદમતમેં પેશ કિયા જા રહા હૈ. ઈસ મુખ્તસરસે રિસાલામેં હમને પરદાકી અહમિયતકો બયાન કરનેકે સાથ સાથ બેપરદગીકી કબાહતોં (બુરાઈયોં) ઔર રૂસ્વાઈયોંકા ઝિક ભી કિયા હૈ, ઈસકે અલાવા મરદોં ઔર ઔરતોંકો એક દૂસરેકી મુશાબિહત ઈજ્તિયાર કરને પર શરીઅતમેં જો વઈદે વારિદ હુઈ હૈં, ઉનકા મુખ્તસર ઝિક ભી કિયા હૈ, ઉસકે બાદ હમને તૌબાકા દરવાઝા ખુલા હૈ કે ઉનવાનસે એક મઝમૂન લિખ્યા હૈ જિસમેં તૌબાકા તરીકા ઔર ઉસકી ઝરૂરત પર ઝોર દિયા ગયા હૈ ઈસ લિયે કે તૌબા દો વજહસે બહોત હી ઝરૂરી હૈ : એક તો ઈસ લિયે તાકે તૌબાકે બાઈસ ઈતાઅત ઔર ઈબાદતકી તૌફીક નસીબ હો. ક્યૂંકે બંદા ગુનાહ કરતા હી રેહતા હૈ (ઈલ્લા માશા અલ્લાહ) ઔર ગુનાહોંકી નહૂસત બંદેકો તાઅત વ ઈબાદતસે મેહરૂમ કર દેતી હૈ

ઔર ઉસ પર ઝિલ્લત ઔર રૂસ્વાઈ મુસલ્લત કર દેતી હૈ, નેકીકી તરફ ચલનેસે રોક દેતી હૈ, અગર કભી કોઈ નેકી યા ઈબાદત કર ભી લે તો ઉસમેં લઝ્ઝત ઔર મિઠાસ નસીબ નહીં હોતી, જબ કિસી ચીઝમેં લઝ્ઝત ન હો તો ઈન્સાન ઉસકો ઈખ્તિયાર કરનેસે કતરાતા હૈ, હતાકે રફતા રફતા ઈન્સાનકા ઈબાદતસે કતરાના ઔર ઉધર ગુનાહોમેં ધુસના ઉસકો કુફકે ફાટક તક પહોંચા દેતા હૈ જો ખતરેસે ખાલી નહીં.

તૌબાકે ઝરૂરી હોનેકી દૂસરી વજહ યે હૈ કે બગૈર તૌબાકે ઈબાદાત કબૂલ નહીં હોતી, જિસ તરહ કર્ઝ ખ્વાહકા કર્ઝ અદા કરનેસે પેહલે ઉસકે સામને હદિયે ઔર તોહફે કોઈ અહમિયત નહીં રખતે ઔર ન વો ઉનહેં કબૂલ કરતા હૈ ઈસી તરહ પેહલે ગુનાહોસે તૌબા લાઝિમ હૈ, ઉસકે બાદ આમ ઈબાદાતે નાફેલા. ઈસી તરહ જબ ફરાઈઝ કિસીકે ઝિમ્મે લાઝિમ હોં તો ઉસકે નવાફિલ વગૈરહ કેસે કબૂલ હો સકતે હૈં.

તૌબાકી ઝરૂરત પર મુશ્તમિલ મુફસ્સલ મઝમૂનકે અલાવા હમને ચંદ હઝરાત વ.ખવાતીનકી તૌબાકે અજબો ગરીબ કિસ્સે બયાન કિયે હૈં જિસમેં હમ જૈસે ગુનેહગારોંકે લિયે બહોત સારા તસલ્લીકા સામાન હૈ. ઔર ઈસ રિસાલાકે આખિરમેં ઝમીમાકે તૌર પર “દર્સે ઈબરત” કે ચંદ સફહાત પેશ કિયે ગયે હૈં જિસમેં યે ઝિક કિયા ગયા હૈ કે દુનિયા જી લગાકર રેહનેકી જગહ નહીં હૈ બલ્કે યે ઈબરત ઔર આખિરતકી તૈયારીકી જગહ હૈ જહાં મૌતકો મેન્દેકી શકલમેં લાકર ઝબહ કર દિયા જાએગા ફિર જન્નતી હમેશાકે લિયે જન્નતમેં ઔર દોઝખી હમેશાકે લિયે દોઝખમેં રહેંગે.

અલ્લાહ તઆલાસે ઉમ્મીદ હૈ કે મદીના મુનવ્વરહસે ભેજા હુવા યે રિસાલા મુસલમાન બહેનોંકે લિયે ફાઈદામંદ સાબિત હોગા ઔર વો પરદાકે સિલસિલામેં નાઝિલ શુદા અહકામ ઔર અહાદીસે રસૂલ (સ.અ.વ.) કો કદરકી નિગાહસે દેખતી હુઈ ઉન પર અમલ કરકે અલ્લાહ તઆલાકી રઝાકી મુસ્તહિક ઠહેરેંગી. ઔર આખિરતમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી બીવિયોં ઔર બેટિયોંકે સાથ જન્નતમેં અપના ઘર બના લેંગી. ઔર અલ્લાહકી તૌફીક ઔર ઉસકી રહમત શામિલે હાલ હુઈ તો મેરી ઉન બહેનોંકો જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ઔર નકી બેટિયોં ઔર બીવિયોંકે સાથ જન્નતકી નહેરોંસે વો દૂધ ઔર વો શહદ પીના નસીબ હોગા કે (લમ્ યતગય્યર તઅમુહ) (સૂ. મુહમ્મદ : ૧૫)

જિસકા ઝાઈકા કભી ન બદલેગા (વમા ઝાલિક અલલ્લાહિ બિઅઝીઝ)

ઔર યે ચીઝ અલ્લાહ તઆલાકે લિયે કોઈ મુશ્કિલ નહીં.

બંદા આખિરમેં ઈસી તરહ કેહતા હૈ જિસ તરહ કિસી અલ્લાહવાલેને કહા ઔર ક્યા હી ખૂબ કહા :

તર્જુમા :- રહમાનકી તરફસે ઉન નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી બારગાહમેં સલાત વ સલામ ઈસ લિયે કે મુઝ જૈસે પાપી ઔર રૂસિયાહકા સલાત વ સલામ ઈસ કાબિલ નહીં હૈ કે દરબારમેં પેશ કિયા જા સકે.

ફઅકૂલુ : અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિં વ અલા આલિ મુહમ્મદિનુ કમા સલ્લૈત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ ઈન્નક હમીદુમ્મજીદ. અલ્લાહુમ્મ બારિક અલા મુહમ્મદિં વ અલા આલિ મુહમ્મદિન કમા બારકત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ ઈન્નક હમીદુમ્મજીદ.

અબૂ તલ્હા

મુહમ્મદ યુનુસ અબ્દુસ્સતાર

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ਕੁਰਆਨ ਪਾਕਮੇਂ ਪਰਦਾਕਾ ਛੁਕਮ ਭੀਵੀ, ਭਏਨ, ਸਾਢਭਯਾਈ ਔਰ ਆਮ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂਕੇ ਲਿਯੇ ਹੈ

ਮੇਰੀ ਭਏਨ! ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਮੁਸੂਸਿਯਤਕੇ ਸਾਥ ਜਿਨ ਪਾਂਧ ਭਾਤੀਂਕਾ ਛੁਕਮ ਅਯਵਾਜ਼ੇ ਮੁਤਹੁਦਰਾਤ ਔਰ ਆਪਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਤ ਆਸਮਾਨਾਂਕੇ ਉਪਰਸੇ ਨਾਜ਼ਿਲ ਫ਼ਰਮਾਯਾ ਹੈ, ਉਨਮੇਂ ਐਕ ਪਰਦਾਕਾ ਛੁਕਮ ਭੀ ਹੈ, ਆਪਕੇ ਲਿਯੇ ਸਾਤ ਆਸਮਾਨਾਂਕੇ ਉਪਰਸੇ ਪਰਦਾਕਾ ਨੁਤੂਲ ਆਪਕੀ ਅਯਮਤਕੀ ਦਵੀਲ ਹੈ, ਈਸਸੇ ਭਯਲਕਰ ਆਪਕੀ ਅਯਮਤ ਕਯਾ ਛੋਗੀ ਕੇ ਆਪਕੀ ਈਜ਼ਤ ਵ ਆਭਤਕੀ ਛਿਫ਼ਾਜ਼ਤਕੇ ਲਿਯੇ ਔਰ ਆਪਕੇ ਗੁੰਡੇ ਔਰ ਭੇਲਯਾ ਲੋਗਾਂਕੀ ਸ਼ਯਤਾਨੀ ਨਜ਼ਰਾਂਸੇ ਭਯਾਨੇਕੇ ਲਿਯੇ ਆਸਮਾਨਾਂਸੇ ਆਪਕੇ ਛਿਫ਼ਾਜ਼ਤੀ ਈਨਤਜਾਮਕੇ ਅਛਕਾਮ ਨਾਜ਼ਿਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ. ਔਰ ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਈਸ ਛੁਕਮਕੇ ਸਾਥ ਜ਼ਿਬਰਥਿਲ (ਅਲੈ.) ਕੋ ਮੁਸੂਸਿਯਤਕੇ ਸਾਥ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕੇ ਜ਼ਾਓ ਮੇਰੇ ਨਭੀ (ਸ.ਅ.ਵ.) ਕੋ ਯੇ ਛੁਕਮ ਸੁਨਾਕਰ ਆਓ ਕੇ ਵੋ ਉਸਕੀ ਪਾਭੰਦੀ ਕਰਵਾਓ ਈਸੀਕੋ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਹੈਂ :

ਯਾ ਅੰਧੁਲ-ਨਭਿਧੁ ਕੁਲ੍ ਲਿ ਅਯਵਾਜ਼ਿ-ਕ ਵ ਭਨਾਤਿ-ਕ ਵ ਨਿਸਾਥਿਲ੍ ਮੁਅਮਿਨੀ-ਨ ਯੁਦ੍ਨੀ-ਨ ਅਲੈਛਿ-ਨ ਮਿਨ੍ ਜਲਾਭੀਭਿਛਿ-ਨ ਜਾਲਿਕ ਅਦ੍ਨਾ ਅੰਧੁਅਰ੍ਨ-ਨ ਫ਼ਲਾ ਯੁਅ੍ਜੈ-ਨ, ਵਕਾਨਲ੍ਲਾਹੁ ਗਫ਼ੁਰ੍ਰਹੀਮਾ. (ਸੂ. ਅਲਯਾਭ : ੫੮)

ਤਰ੍ਜੁਮਾ :- ਅਯ ਨਭੀ! ਅਪਨੀ ਭੀਭਿਯਾਂਸੇ ਔਰ ਅਪਨੀ ਸਾਢਭਯਾਈਯਾਂਸੇ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂਕੀ ਔਰਤਾਂਸੇ ਭੀ ਕੇਲ ਟੀਯਿਯੇ ਕੇ ਸਰਸੇਂ ਨੀਯੇ ਕਰ ਲਿਯਾ ਕਰੇਂ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਥੋਡੀਸੀ ਅਪਨੀ ਯਾਦਰੇਂ, ਉਸਮੇਂ ਭਯੋਤ ਕਰੀਭ ਹੈਂ ਕੇ ਪੇਲਯਾਨਮੇਂ ਆ ਜ਼ਾਓ ਤੋ ਕੋਈ ਉਨਕੋ ਨ ਸਤਾਏ. ਔਰ ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਭਯਸ਼ਨੇਵਾਲਾ ਮਹੇਰਭਾਨ ਹੈ.

ਛਾਫ਼ਿਯ ਈਭਨੇ ਕਸੀਰ (੨੮.) ਨੇ ਅਪਨੀ ਤਫ਼ਸੀਰ (ਜਿ. ੩, ਸ. ੫੧੮) ਮੇਂ ਈਸ ਆਯਤਕੀ ਤਫ਼ਸੀਰਮੇਂ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੈ : “ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਅਪਨੇ ਰਸੂਲ (ਸ.ਅ.ਵ.) ਕੋ ਛੁਕਮ ਦੇਤੇ ਛੁਐ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਵੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂਕੋ ਭਾਸ ਤੌਰਸੇ ਅਪਨੀ ਭੀਵਿਯਾਂ, ਭੇਟਿਯਾਂਕੋ (ਕਯੂੰਕੇ ਯੇ ਸ਼ਫ਼ ਵ ਫ਼ਜ਼ੀਲਤਮੇਂ ਸਭਸੇ ਭਯਲਕਰ ਹੈਂ) ਯੇ ਛੁਕਮ ਦੇਂ ਕੇ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਅਪਨੀ ਯਾਦਰੇਂ ਔਰ ਭੁਰਕਾਂਕੋ ਡਾਲ ਲੇਂ ਤਾਕੇ ਉਨਕੇ ਔਰ ਜ਼ਾਹਿਲ ਔਰਤਾਂ ਔਰ ਲੋਨ੍ਹਿਯਾਂਕੇ ਭੀਯ ਨੁਮਾਯਾਂ ਫ਼ਕ੍ਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਜਾਏ.” (ਯਾਨੀ ਮਾਲੂਮ ਹੋ ਜਾਏ ਕੇ ਯੇ ਭਦ ਭਯਤ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਲਕੇ ਨੇਕ ਭਯਤ ਔਰ

ਸਾਹਿਬੇ ਈਜ਼ਤ ਔਰਤ ਹੈ, ਤੋ ਅਫ਼ ਨਿਯਤ ਔਰ ਈਸਾਨੀ ਭੇਡਿਏ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਓਝਾਡ ਨ ਕਰੇਂ, ਧੂੰਘਟ ਉਸਕਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਖ ਦਿਯਾ।

ਸ਼ਰੀਫ਼ ਔਰ ਫ਼ਾਹਿਸ਼ਾ ਔਰਤਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ

ਫ਼ਿਰ ਫ਼ਕਿਹ ਈਭਨੇ ਕਸੀਰ (ਰਹ.) ਨੇ ਫ਼ਜ਼ਰਤ ਅਫ਼ੁਲਲਾਹ ਈਭਨੇ ਅਫ਼ਾਸ (ਰਹਿ.) ਸੇ ਉਨਕਾ ਧੇ ਕੌਲ ਨਕਲ ਕਿਆ ਹੈ :

“ਅਵਲਾਹ ਤਆਲਾਨੇ ਮੋਮਿਨ ਔਰਤਾਂਕੀ ਫ਼ੁਕਮ ਦਿਯਾ ਹੈ ਤੇ : ਜਬ ਵੋ ਘਰਸੇ ਕਿਸੀ ਫ਼ਜ਼ਰਤਕੀ ਵਜਹਸੇ ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਲੇਂ ਤੋ ਅਪਨੇ ਘਰੋਂਕੀ ਸਰੋਂਕੀ ਤਰਫ਼ਸੇ ਯਾਦਰਸੇ ਛਾਂਪ ਲੇਂ ਔਰ ਸਿਫ਼ ਐਕ ਆਂਧ ਖੁਲੀ ਰਖੇਂ.

ਉਸਕਾ ਧੇ ਮਅਨਾ ਹੈ ਤੇ ਜਬ ਔਰਤੋਂ ਪਰਦਾ ਕਰੇਂਗੀ ਤੋ ਧੇ ਮਾਲੂਮ ਛੋ ਜਾਐਗਾ ਤੇ ਧੇ ਆਜਾਦ ਔਰ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਔਰਤੋਂ ਹੈਂ ਲੋਨ੍ਹੀ ਔਰ ਫ਼ਾਹਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ (ਧਯਾਂ ਆਜਾਦ ਔਰਤਸੇ ਮੁਰਾਦ ਵੋ ਔਰਤ ਹੈ ਜੋ ਗੁਲਾਮ ਯਾ ਲੋਨ੍ਹੀਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇਮੇਂ ਹੈ ਨ ਤੇ ਵੋ ਔਰਤ ਜੋ ਮਗਰਿਬੀ ਔਰਤਾਂਕੀ ਤਰਫ਼ ਮਾਦਰ ਪਿਦਰ ਆਜਾਦ ਛੋ, ਨੰਗਿਯੁਬਿਲਵਾਹਿ ਮਿਨ੍ ਜ਼ਾਲਿਕ. ਫ਼ਰ ਈਸਾਨ ਅਵਲਾਹ ਤਆਲਾਕੇ ਅਫ਼ਕਾਮਕਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਉਸਕੋ ਮਾਦਰ ਪਿਦਰ ਆਜਾਦ ਨਹੀਂ ਓਡਾ ਗਯਾ ਤੇ ਜੋ ਜ਼ਮੇਂ ਆਐ ਕਰਤਾ ਫ਼ਿਰੇ, ਅਫ਼ੇ ਅਵਲਾਹ ਤਆਲਾਕੇ ਅਫ਼ਕਾਮਕਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਦੁਨਿਆ ਵ ਆਖਿਰਤ ਦੋਨੋਂਮੇਂ ਉਸਕੋ ਆਜਾਦ ਔਰ ਮੋਹਮਲ ਨਹੀਂ ਓਡਾ ਗਯਾ. ਈਸੀਕੋ ਅਵਲਾਹ ਤਆਲਾ ਕਰਮਾਤੇ ਹੈਂ : (ਅਧਫ਼ਸਬੁਲ ਈਸਾਨੁ ਅੰਧ੍ਯੁਤ੍ਰ-ਕ ਸੁਫ਼ਾ) (ਸੂ. ਕਿਆਮਲ : ੧੩) ਧਾਨੀ ਕ੍ਯਾ ਆਦਮੀ ਧੇ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਕੋ ਧੂੰਝੀ ਮੋਹਮਲ ਓਡ ਦਿਯਾ ਜਾਐਗਾ ਔਰ ਅਤ੍ਰ ਵ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੋਓਂ ਕੈਦ ਉਸ ਪਰ ਨਹੀਂ ਛੋਗੀ ਧਾ ਮਰਨੇਕੇ ਬਾਦ ਉਠਾਧਾ ਨ ਜਾਐਗਾ ਔਰ ਸਬ ਨੇਕ ਵ ਅਫ਼ਕਾ ਫ਼ਿਸਾਬ ਨ ਲਿਆ ਜਾਐਗਾ?

ਫ਼ਜ਼ਰਤ ਸੁਫ਼ੀਨੇ ਈਸ ਆਧਤਕੀ ਤਫ਼ਸੀਰਮੇਂ ਕਛਾ ਹੈ “ਮਦੀਨਾਮੇਂ ਬਾਜ਼ ਫ਼ਾਸਿਕ ਲੋਗ ਰਾਤਕੋ ਜਬ ਅੰਧੇਰਾ ਛਾ ਜਾਤਾ ਤੋ ਮਦੀਨਾਕੀ ਸੜਕਾਂ ਪਰ ਨਿਕਲ ਆਤੇ ਔਰ ਔਰਤਾਂਸੇ ਓਝਾਡ ਕਰਤੇ ਥੇ. ਉਸ ਝਮਾਨੇਮੇਂ ਮਦੀਨਾਕੀ ਅਸਤਿਆਂ ਤੰਗ ਛੋਤੀ ਥੀ, ਜਬ ਰਾਤ ਛੋਤੀ ਤੋ ਔਰਤੋਂ ਕਜਾਐ ਛਾਜਤ (ਪੇਸ਼ਾਬ-ਪਾਖਾਨਾ) ਤੇ ਲਿਧੇ ਘਰੋਂਸੇ ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਲਤੀ ਥੀ ਤੋ ਧੇ ਫ਼ਾਸਿਕ ਉਨਕੀ ਤਾਕਮੇਂ ਲਗੇ ਰੇਛਤੇ ਥੇ. ਜਬ ਵੋ ਦੇਖਤੇ ਤੇ ਔਰਤ ਯਾਦਰਮੇਂ ਮਲ੍ਹੂਸ ਹੈ ਤੋ ਤੇਛਤੇ ਤੇ ਉਸੇ ਓਡ ਦੋ ਕ੍ਯੁੰਕੇ ਧੇ ਆਜਾਦ ਔਰ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਔਰਤ ਹੈ. ਔਰ ਜਬ ਦੇਖਤੇ ਤੇ ਔਰਤ ਬੇਪਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਪਰ ਯਾਦਰ ਵਗੈਰਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਤੇਛਤੇ ਤੇ ਧੇ ਲੋਨ੍ਹੀ ਹੈ, ਫ਼ਿਰ ਉਸ ਪਰ ਝਪਟ ਪਤਤੇ ਥੇ.”

ਮਾਲੂਮ ਹੁਵਾ ਤੇ ਬੇਪਦਰਗੀ ਔਰ ਬੇਨਿਕਾਬੀ ਲੋਨ੍ਹਿਧੀਓਂ, ਫ਼ਾਹਿਸ਼ਾ ਔਰਤਾਂ ਔਰ ਤਵਾਓਫ਼ਾਂਕਾ ਸ਼ਿਆਰ ਹੈ, ਸ਼ਰੀਫ਼ ਔਰ ਗੈਰਤਮੰਦ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂਕਾ ਨਹੀਂ, ਨੀਝ ਧੇ

જાહિલિયતે ઉલાકે શિઆરમંસે હૈ. ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, આદમી જિનકી મુશાબિહત ઈજ્તિયાર કરે વો ઉનહીંમેં શુમાર હોતા હૈ. (અબૂદાઉદ)

ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલાને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી અઝવાજે મુતહ્હરાતકે લિયે કુછ આદાબ બયાન કિયે હૈં ઔર ઉનકે ઝિમનમેં પૂરી ઉમ્મતકી મુસલમાન ઔરતોંકો ભી યેહી હુકમ દેતે હુએ ફરમાયા :

વલા તબર્જ-ન તબર્જુજલ્ જાહિલિયતિલ ઊલા) (સૂ. અહઝાબ : ૩૩)

તર્જુમા :- “તુમ અઝવાજે મુતહ્હરાત જાહિલિયતકી બેપરદગી ન ઈજ્તિયાર કરો.”

ઈમામ મુજાહિદ (રહ.) ને જાહિલાના બેપરદગીકા મતલબ યે બયાન કિયા હૈ કે ઔરત ઘરોંસે નિકલકર મરદોંકે શાના બશાના (કંધેસે કંધા મિલાકર) ચલતી થી, ઈસીકો “તબર્જુજે જાહિલિયત” કહા ગયા હૈ. (ઔર ક્યા આજ હમ યેહી કુછ નહીં કર રહે હૈં?).

ઈમામ મુકાતિલ (રહ.) કેહતે હૈં કે : “તબર્જુજ યે હૈ કે ઔરત અપને સર પર દોપટ્ટા તો ડાલે મગર ઉસે બાંધે નહીં જિસસે ઉગકે ગલેકા હાર, બાલિયાં ઔર ગરદન નઝર આતી રહે.” (ઔર ક્યા યે ચીઝ આજ હમારી બહેનોં, બેટિયોં પર સાદિક નહીં આતી?) પસ યે તમામ ચીઝેં ઈસ્લામસે પેહલે ઝમાનએ જાહિલિયતકી નિશાનિયાં હૈં. આજ હમારી અકસર બહેનેં ઈસી જાહિલિયતકે દસ્તૂર પર અમલ પૈરા હૈં ફિર ભી અપને આપકો બડી પળડી લિખ્ખી ઔર એજ્યુકેશન શુમાર કરતી હૈં, એસી તાલીમકી શરીઅતને કહીં ભી ઈજાઝત નહીં દી હૈ.

ફારસીકા એક મફૂલા (કહાવત) હૈ : ઈલ્મે કે રાહે હક ન નમાનદ જહાલત અસ્ત (વો ઈલ્મ જો સીધે રાસ્તે પર ન લગાએ મહઝ જહાલત હૈ). ઈસી લિયે અકબર ઈલાહાબાદીને ફરમાયા થા :

હમ એસી સબ કિતાબેં કાબિલે ઝખ્તી સમઝતે હૈં

કે જિનકો પળહકે બેટે બાષકો ખખ્તી સમઝતે હૈં

પસ જો ઔરત ભી મઝફૂરા સિફાતકો અપનાએગી વો મઝફૂરા આયતકા મિસ્દાક હૈ ઔર જાહિલિયતે ઉલાકે પેહલે દરજાકા શિકાર હૈ ઔર હયા ઔર અકલ નામકી ચીઝ ઉસકે પાસ નહીં હૈ, ખ્વાહ વો કોઈ ભી હો ઔર કહીકી ભી રેહનેવાલી હો, મુસલમાન હો યા ગૈર મુસ્લિમ, તાલીમ યાફતા હો યા જાહિલ.

● મેરી બહેને! યે બાત યાદ રખ્ખો કે પરદા મુસલમાન ઔરતોંકા શિઆર હૈ ઔર તકવાકા લિબાસ, ઈઝ્જત વ એહતિરામકા તમગા (નિશાન) ઔર હયા વ એહતિશામ (શાન શૌકત) કી દલીલ હૈ.

શરઈ હિજાબ ઔરતકો ફાસિકોંકી તકલીફ સે બચાતા હૈ

● શરઈ હિજાબ હમારી નૌજવાન બહેનોંકો ઉન ઈન્સાની ભેડિયોંકી ખૂન્જવાર નઝરોંસે બચાતા હૈ જિનકા નિશાના સિર્ફ મોમિન ઔર મુસલમાન ઔરતકો શિકાર કરના હૈ ઔર ઉનકી તરફ લલચાઈ ઔર ખબીસ નિગાહોંસે દેખના હૈ.

● શરઈ હિજાબ હમારી બહેનોંકો હશમત (અઝમત) ઔર વકારકે કિલ્લામેં મેહફૂઝ રખતા હૈ જિસ વક્ત કે વો અપની બાઝ હાજતકે લિયે ઘરસે બાહિર નિકલતી હૈ.

જહાં તક બેપરદગી ઔર બેહયાઈકા તઅલ્લુક હૈ તો ઉસકે અંજામ બુરે, ઉસકી તકલીફ દર્દનાક, ઉસકે ખતરાત અઝીમ, ઉસકી રૂસ્વાઈયાં બહોત ઝિયાદા ઔર ઉસકી બુરાઈયાં સબકો માલૂમ હૈ, યે કુફર ઔર મુશરિકીન ઔર મગરિબી તેહઝીબકી અંધી તકલીદ (પૈરવી) હૈ.

વો મુસલમાન જો અપને દીનકો મઝબૂતીસે પકડે હુએ હૈ ઔર શરીઅતે બૈઝા યાની ઈસ્લામકી રોશનીને ઉનકે ઘરોંકો રોશન ઔર ઉનકે ચહેરોંકો ટિમટિમા રખ્યા હૈ વો જાનતે હૈ કે પરદા મોમિન ઔરતોં પર ફર્જ હૈ ઔર સિર્ફ ફર્જ હી નહીં બલકે બહોત શિદ્દતકા ફર્જ હૈ. ઔર યે કે ઈસ્લામને હર મુસલમાન ઔરતકો અપના જિસ્મ ખૂબ અચ્છી તરહ મુકમ્મલ તૌર પર છુપાનેકી વસિયત કી હૈ. ઈરશાદે ઈલાહી હૈ :

વલ્યઝરિબ્ન બિબુમુરિહિન્ન અલા જુયૂબિહિન્ન વલા યુબ્દી-ન ઝીનતહુન્ન ઈલ્લા લિબુઊલતિહિન્ન. (સૂ. નૂર : ૩૧)

“ઔર ઔરતેં અપને દોપટ્ટોંકો અપને સીનોં પર ડાલ લિયા કરેં ઔર અપની ઝીનતકો અપને શૌહરોંકે સિવા કિસીકે સામ્ને ઝાહિર ન કરેં.”

ઉલમાને લિખ્યા હૈ કે જબ ઝીનતવાલી ચીઝોંકો ગૈર મહરમ મર્દસે છુપાનેકા હુકમ હૈ તો વો જગહ જિસ પર ઉન ઝીનતવાલી ચીઝોંકો સજાયા જાતાં હૈ જૈસે સીના, ચેહરા, કાન, આંખ, ગરદન વગૈરહ તો ઉનકો ગૈર મહરમસે છુપાનેકા હુકમ બતરીકે ઔલા સાબિત હોતા હૈ. ઔર ઝીનતવાલી ચીઝોંમેં ફેશનેબલ બુરકા, કશીદાકારી કી હુઈ ચાદર યા બુરકા ઔર નિકાબ સબ શામિલ હૈં જિસસે ગૈર મહરમકે લિયે ઝીનત ઝાહિરે હોતી હો.

લિહાજા શરીફ ઔરતકો પરદાકે સાથ સાથ જીનતવાલી ચીઝોંકે ઈસ્તેમાલસે પરહેઝ કરના ચાહિયે તાકે આપતે મઝકૂરા પર મુકમ્મલ તૌર પર અમલકી સઆદત નસીબ હો સકે. નીઝ ઈરશાદ હૈ. વકર્ન ફી બુયૂતિકુન્ન વલા તબર્જૂ-ન તબર્જૂલ જાહિલિયતિલ ઊલા.

(સૂ. અહઝાબ : ૩૩)

“તુમ અપને ઘરોંમેં વકારકે સાથ ઠેહરી રહો ઔર જાહિલિયતે ઉલાકી તરહ બેપરદગી ઈજ્તિયાર ન કરો.” નીઝ ઈરશાદે રબ્બાની હૈ :

• યુદ્દની-ન અલૈહિન્ન મિન્ જલાબીબિહિન્ન. (સૂ. અહઝાબ : ૫૯)

“ઔર અપની ચાદરોંકો અપને ઉપર લટકા લિયા કરે.”

તફસીરે ઉસમાનીમેં હૈ કે ઈસ્લામસે પેહલે ઝમામએ જાહિલિયતમેં ઔરતેં બેપરદા ફિરતી ઔર અપને બદન ઔર લિબાસકી ઝેબાઈશકા ખુલે તૌર પર મુઝાહિરા કરતી થી, ઈસ બદ અખ્લાકી ઔર બેહયાઈકી રવિશકો મુકદ્દસ ઈસ્લામ કબ બરદાશત કર સકતા હૈ, ઉંસને ઔરતોંકો હુકમ દિયા કે ઘરોંમેં ઠેહરેં ઔર ઝમાનએ જાહિલિયતકી તરહ બાહિર નિકલકર હુસ્નો જમાલકી નુમાઈશ કરતી ન ફિરેં. ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીનકા ફર્જ ઈસ મઆમલામેં દૂસરોંસે ઝિયાદા મુઅક્કદ હોગા જૈસાકે લસ્તુન્ન કઅહદિમ્ મિનન્નિસાઈ. (સૂ. અહઝાબ : ૩૨)

“યાની તુમ દૂસરી ઔરતોંકી તરહ નહીં હો.” કે તહત ગુઝર ચુકા. બાકી કિસી શરઈ યા તબઈ ઝરૂરતકી બિના પર બગૈર ઝેબો જીનતકે મુતબઝ્ઝલ ઔર નાકાબિલે એઅતિના લિબાસમેં મુસ્તતર હોકર એહયાનન બાહિર નિકલના બશર્તકે માહોલકે એઅતિબારસે ફિત્નાકા મુઝન્ના ન હો, બિલાશુબા ઉસકી ઈજાઝત નુસૂસસે નિકલતી હૈ ઔર ખાસ અઝવાજે મુતહ્હરાતકે હકમેં ભી ઉસકી મમાનિઅત સાબિત નહીં હોતી બલકે મુતઅદ્દ વાકિઆતસે ઈસ તરહ નિકલનેકા સુબૂત મિલતા હૈ લેકિન શારેહ (અલૈ.) કે ઈરશાદાતસે યે બદાહતન (સાફ) ઝાહિર હોતા હૈ કે વો પસંદ ઉસીકો કરતે હૈં કે એક મુસલમાન ઔરત બહરહાલ અપને ઘરકી જીનત બને ઔર બાહિર નિકલકર શયતાનકો તાક ઝાંકકા મૌકા ન દે. ઈસકી તફસીલ હમારે રિસાલા “હિજાબે શરઈ” મેં હૈ. (માખૂઝ અઝ તફસીરે ઉસમાની)

ખૂશ કિસ્મત બેટિયાં

કિતની ખૂશ કિસ્મત ઔર મુબારક બેટિયાં હૈં વો જો ફહ્લાશીકે ઈસ દૌરમેં ભી અપને અલ્લાહકે મઝકૂરા બાલા અહકામ પર અમલ પૈરા હૈં જૈસાકે હઝરત આઈશા ઔર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) ઔર દૂસરી મુસલમાન ઔરતોંકી યેહી

સીરત રહી હૈ, બલ્કે આજ ભી એસી બેટિયાં મૌજૂદ હૈ જો કુફિસ્તાનમેં રેહતે હુએ ભી અપને ઘરોંમેં વકારકે સાથ ઠેહરે રેહનેકો તરજીહ દેતી હૈં ઔર બાઝારોંમેં હુસ્ન વ જમાલકી નુમાઈશ કરતે હુએ ધૂમને ફિરનેસે નફરત કરતી હૈં. હાં અગર કિસી શરઈ યા તબઈ ઝરૂરતકી વજહસે ઘરસે બાહિર નિકલના પડ જાએ તો અપને આપકો કપડોંમેં ખૂબ લપેટકર રખ્ખેંગી તાકે આસમાનવાલે રબકે હુકમકી તૌહીન ન હો, યેહી ઈસ્લામકી વો અઝીમ બેટિયાં હૈં જો અપને દીને ઈસ્લામકો તમામ દીનોં પર ગાલિબ દેખના ચાહતી હૈં ઔર એસી બેટિયોં પર ઈસ્લામકો ફખ્ર હૈ જિનકે આમાલસે કુફકે બડે બડે સુપૂત ઔર સુતૂન લરજ ઉઠતે હૈં.

હદીસમેં વારિદ હૈ કે હઝરત અમ્માર (રદિ.) ને હઝરત આઈશા (રદિ.) સે કહા કે અલ્લાહ તઆલાને આપકો હુકમ દિયા હૈ કે : “તુમ અપને ઘરોંમેં ઠેહરી રહો ઔર જાહિલિયતે ઉલાકી તરહ બેપરદગી ઈજ્તિયાર ન કરો.” તો જવાબમેં હઝરત આઈશા (રદિ.) ને ફરમાયા : “અય અબૂ યકઝાન! આપ હમેશા હક ગો રહે હૈં ઔર સચ્ચી બાત હી કરતે હૈં.” તો ઉસ પર ઉનહોંને ફરમાયા કે : “અલ્લાહકા શુક હૈં કે ઉસને મુઝે એસા બનાયા જૈસે આપ ફરમા રહી હૈં.”

ઉસકે બાદ ઈમામ કરતબી (રહ.) ને અપની તફસીર (જિ. ૧૪, સ. ૧૧૭) મેં ઈમામ સઅલબી (રહ.) વગૈરહસે નકલ કિયા હૈ કે હઝરત આઈશા (રદિ.) જબ યે આયત પઘહતી થીં કે : વકરૂન ફી બુયૂતિકુન્ન વલા તબર્જૂન તબર્જૂલ જાહિલિયતિલ્ ગિલા. “તુમ અપને ઘરોંમેં વકારકે સાથ ઠેહરી રહો ઔર જાહિલિયતે ઉલાકી તરહ બેપરદગી ઈજ્તિયાર ન કરો.” તો ઈસ કદર રોતી થીં કે ઉંનકા દોપટ્ટા આંસૂઓંસે તર હો જાતા થા.

યે ભી ઝિક કિયા ગયા હૈ કે હઝરત સૌદહ (રદિ.) ને એક મરતબા ઉનસે પૂછા કે આપ અપની દૂસરી બહેનોંકી તરહ ક્યું હજ ઔર ઉમરહ અદા નહીં કરતી? તો હઝરત આઈશા (રદિ.) ને જવાબ દિયા કે મૈં હજ ઔર ઉમરહ કર ચુકી હૂં ઔર અલ્લાહ તઆલાને મુઝે હુકમ દિયા હૈ કે મૈં અપને ઘર હીમેં ઠેહરી રહૂં.

ઈસ હદીસકે રાવી કેહતે હૈં કે ખુદાકી કસમ! હઝરત આઈશા (રદિ.) અપને હુજરેકે દરવાઝેસે બાહિર ન નિકલતી થીં હતાકે ઉનકે જનાઝાને હી ઉનકો બાહિર નિકાલા.

ઈસ હદીસસે યે બાત માલૂમ હુઈ કે અગરચે નફલી હજ વ ઉમરહ બેહતરીન ઈબાદત હૈ. મગર હઝરત આઈશા (રદિ.) કે નઝદીક એસી નફલી ઈબાદતસે બળ્હકર યે ઈબાદત હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકે ઈસ ફરમાન પર અમલ કરતી હુઈ ઘર બૈઠી રહીં ઔર બિલા ઝરૂરત ઘરસે બાહિર ન નિકલીં.

ઈમામ ઈબ્ને અરબી (રહ.) કેહતે હૈં કે મૈં મુલ્ક નાબુલુસકી તકરીબન એક હજાર બસ્તિયોંમેં ગયા હૂં ઔર યે વો બસ્તિયાં હૈં જહાં પર હજરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો આગમેં ડાલા ગયા થા. ઔર કેહતે હૈં કે નાબુલુસકી ઔરતોંસે ઝિયાદા પાકદામન ઔર અપની ઓલાદકી હિફાઝત કરનેવાલી ઔરતેં મૈંને કહીં નહીં દેખીં. ઔર મૈંને ઉન બસ્તિયોંમેં કાફી દેર કયામ કિયા હૈં મગર મૈંને દિનકે વક્ત કિસી ઔરતકો બાહિર નિકલતે નહીં દેખા, હાં જબ જુમ્આકા દિન આતા તો ઔરતેં અપને ઘરોંસે મસ્જિદોંકી તરફ આતીં હતાકે તમામ મસાજિદ ઔરતોંસે ભર જાતીં, ઔર જબ જુમ્આકી નમાઝ હો જાતી તો તમામ ઔરતેં અપને અપને ઘરોંકો વાપસ લૌટ જાતીં, ફિર આઈન્દા જુમ્આ તક ગલિયોંમેં એક ઔરત ભી ચલતી ફિરતી નઝર ન આતી થી. (તફસીરે કરતબી જિ. ૧૪, ૧૧૬)

હજરત ઉમર ઈબ્ને ખત્તાબ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે મુસલમાન ઔરતકો કિસી ઝરૂરતકે વક્ત બાહિર જાનેસે ન રોકા જાએ, મગર જબ વો ઘરસે બાહિર નિકલે તો અપની યાદર ઓળહકર નિકલે, ઔર અગર અપની યાદર ન હો તો અપની પડોસનકી યાદરમેં છુપકર નિકલે તાકે કોઈ ઉસે દેખ ન સકે યહાં તકે વો અપને ઘર પરદાકી હાલતમેં વાપસ લૌટ આએ.

ક્યા હી અજબ પરદા ઔર હયા થા ઉનકા

• ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હજરત આઈશા (રદિ.) અપને હી ઘરકે ઈલાતામેં અપને બદનકો કપડોંકે સાથ ખૂબ છુપાકર રખતી થીં.

મેરી બહેન! ક્યા તુમ જાનતી હો કે કિસ વજહસે વો એસા કરતી થી? વો એસા ઈસ લિયે કરતી થીં કે હજરત ઉમર ઈબ્ને ખત્તાબ (રદિ.) ઉનકે ઘરમેં મદફૂન થે, ઉનસે શરમો હયા કરતે હુએ એસા કરતી થીં.

જૈસાકે ઈમામ અહમદ (રહ.) ને ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હજરત આઈશા (રદિ.) સે રિવાયત કિયા હૈં જિસે વો ખૂદ બયાન કરતી હૈં કે :

“મૈં અપને ઘરમેં દાખિલ હોતી થી જિસમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) મદફૂન હૈં તો અપને પરદેકે કપડે (યાદર યા બુરકઆ) રખ દેતી થી ઔર કેહતી થી કે યહાં તો સિર્ફ મેરે શૌહર ઔર મેરે બાપ હી તો મદફૂન હૈં દૂસરા કોઈ નહીં, લેકિન જબ ઈન દોનોંકે સાથ હજરત ઉમર ઈબ્ને ખત્તાબ (રદિ.) કો દફન કિયા ગયા તો અલ્લાહકી કસમ! મૈં હજરત ઉમર (રદિ.) સે શરમો હયા કરતી હુઈ બદન પર અપને પરદાકે કપડોંકો ખૂબ લપેટકર રખતી થી.”

अल्लाह तआलाकी नाफरमानीका वजाल

मेरी बहेन! अल्लाह तआला और हमारे नबी (स.अ.व.) की पसंद तो ये है के औरतें गैर महरम मरदोंसे परदा किया करें, मगर नाफरमान लोग अल्लाह तआला और नबीअे करीम (स.अ.व.) का मुकाबला करते और परदाको जुल्म समजते हुअे अपनी बेटियोंको परदा नहीं करवाते और उको गुन्डोंकी नजरोंका निशाना बनाते हैं. ये जुल्म जुल्मा अल्लाह तआलाका मुकाबला है. 'अैसे मुખालिफ़ीन ज़रा कान भोलकर अल्लाह तआलाका अलान सुन लें, अल्लाह तआला तम्भीह करते हुअे उनको फ़रमाते हैं :

इल्यइज़रिल्लज़ी-न युખालिफ़ू-न अन् अम्रिही अन् तुसीबहुम फ़ित्ततुन् औ युसीबहुम अज़ाबुन अलीम. (सू. नूर : ६३)

“सो ज़ो लोग अल्लाहके हुकमकी (जो बवास्ता रसूल स.अ.व. पछोया है) मुखालिफ़त करते हैं उनको इससे उरना याहिये के उन पर दुनियामें कोई आफ़त (न) आ पड़े या आभिरतमें उन पर कोई दर्दनाक अज़ाब न हो जाअे.”

अल्लाह तआलाकी नाफ़रमानी करनेवालों पर अज़ाब आता है, उनको ये हुकम अदूली करने पर ज़रा गौर कर लेना याहिये. आज हमारे लिये उससे बण्डकर क्या अज़ाब और वजाल हो सकता है के घरोंके घर सुकूनसे उजड़े हुअे हैं, बावुजूह राहतका हर सामान मोलया होनेके दिल् परेशान है और घर घर फ़ित्ना व फ़साद भरपा है और औलाद नाफ़रमानियों पर तुली हुई है जिसका गम अंदर ही अंदर भाअे जा रहा है.

भाज बेवकूफ़ लोगोंको तो ये केहते सुना है के काला बुरकआ काली कभर है या अेक ज़ैमा है जो मुसाफ़िरके लिये गाज़ा गया है. उसके अलावा कैदभाना, जुल्म, नहूसतके अल्फ़ाज़ भी ईस्तेमाल करते हैं. गोया ये अल्लाह और उसके रसूल (स.अ.व.) से ज़ियादा समजदार हैं. सय कहा है किसिने के : हर अेककी सोय और फ़िक़ उसकी अकल हीके मुताबिक़ होती है, जितनी किसीकी अकल होती है वो ईतनी ही बात करता समजता है.

अल्लाह तआलाने सय फ़रमाया है : वलकद् अज़ल्ल मिन्कुम् जिबिल्लन् कपीरा, अइलम तकूनू तअकिलून. (सू. यासीन : ६२)

“और तेहकीक वो (शयतान) तुममेंसे अेक कसीर मण्लूकको गुमराह कर चुका है, सो क्या तुम न समजते थे.

औरतके लिये बेहतरी किस चीज़में है?

હઝરત અલી (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે મૈં એક રોઝ જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમે હાજિર થા. આપ (સ.અ.વ.) ને સહાબએ કિરામ (રદિ.) સે સવાલ ફરમાયા : “औरतोंके लिये क्या चीज़ बेहतर है?” સહાબએ કિરામ (રદિ.) ખાંમોશ રહે ઔર કોઈ જવાબ ન દિયા. ફિર જબ મૈં ઘર ગયા ઔર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) સે મૈંને યેહી સવાલ કિયા તો ઉનહોંને ફરમાયા : “औरतोंके लिये बेहतर ये है કે न वो मरदोंको देखें और न मर्द उनको देखें.” મૈંને ઉનકા યે જવાબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે સામને નકલ કિયા તો ફરમાયા : “उनहोंने सच कहा है. बेशक वो मेरा एक जुल (हिस्सा) हैं.” (તફસીર મઆરિફુલ કુરઆન જિ. ૭, સ. ૨૧૬)

મેરી બહેન! આપકી માં હઝરત આઈશા (રદિ.) કા તો યે હાલ હૈ કે વો અપને હી ઘરકી ચાર દીવારીમેં હઝરત ઉમર (રદિ.) જો કબરકે અંદર દફન હૈં ઔર ગૈર મહરમ હૈં ઉનસે હયા કરતે હુએ અપને ઉપર કપડા લપેટકર રખતી હૈં તો ઝિંદા ઔર ગૈર મહરમ આદમીસે પરદા કરનેમેં ઉનકી ક્યા હાલત ઔર હયઅત (સૂરત) હોતી હોગી, ઝરા ગૌર કરનેકી બાત હૈ.

મૌજૂદહ બેટી ઔર ઉસકી હાલતે ઝાર

અબ ઝરા મુસલમાન બેટીકી હાલતકો ભી દેખ લીજિયે કે ઉસકો કિસ તરહ બેહયાઈ ઔર બેપરદગીકા સૈલાબ ખસ ઔર ખાશાક (કચરે) કી તરહ અપને અંદર બહાકર લે ગયા હૈ, કહાં મુસલમાનોંકી માં હઝરત આઈશા (રદિ.) કા હયા વ પરદા ઔર કહાં મોર્ડન બેટીકા પરદા ઔર હયા? કિસીને ક્યા ખૂબ કહા હૈ :

તિફલમેં બૂ આએ ક્યાં માં બાપકે અતવારકી

દૂધ તો ડિબ્બેકાં ઔર તાલીમ હૈ સરકારકી

અકબર-ઈલાહાબાદીને ભી ઔરતકી બે-પરદગીકા રોના કુછ ઈસ તરહ રોયા હૈ :

બેપરદા કલ જો આઈ નઝર ચંદ બીબિયાં

અકબર ઝમીમેં ગૈરતે કૌમીસે ગડ ગયા

પૂછા યે મૈંને આપકા પરદા વો ક્યા હુવા

કેહને લગીં કે અકલ પે મરદોંકી પડ ગયા

એક દૂસરે મકામ પર અકબર કેહતે હૈં :

હસરત બહોત તરક્કીયે દુખ્તરકી થી ઉનહૈં

પરદા જો ઉઠ ગયા તો વો આબિર નિકલ ગઈ

અકબર કેહતે હૈં કે ઉન હઝરાતકો અપની બેટી મોર્ડન રૂપમે દેખને
ઔર ઉસકી તરક્કીકી બહોત તમન્ના થી કે હમારી બેટી દુનિયામે કોઈ મકામ
હાસિલ કરેગી, મગર હુવા યે કે જબ પરદાકો ખૈરબાદ કેહ દિયા તો શરમ વ
હયા ખતમ હુવા ઔર બેટી કિસી ગુન્હેકે હાથ લગ ગઈ ઔર ઉસકે સાથ
ઘરહીસે નિકલ ભાગી.

ઔરત ચિરાગે ખાના યા શમ્મે મેહફિલ

શયતાનકા રોઝે અવ્વલસે મહાઝ (મુકાબલા) રહા હૈં કે..... આદમ ઔર
ઉસકી ઔલાદકો અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમતોંકી નાકદરીમે મુખ્તલા કર દે ઔર
કનાઅત, શુક વ સપાસકે જઝબાતકી જગહ હિર્સ વ હવસ પૈદા કર દી જાએ.
શયતાનકા યે મામૂલ રહા હૈં કે..... આદમ ઔર હવ્વા જિસ કામકે લિયે પૈદા
કિયે ગયે, ઉનહૈં ઉસ ફર્જકી અદાયગીસે બાઝ રખ્યા જાએ ઔર દુનિયાકી લઝઝતોંમે
મુખ્તલા કર દિયા જાએ. શયતાનકા તીસરા હરબા વ કોશિશ યે હૈં કે.....
ઈખ્તિલાત મર્દ વ ઔરતકે ઝરીએ ઈન્સાનકો અશરફુલ મખ્લૂકાતકે અઝીમ તરીન
મકામસે ગિરાકર મહઝ દરિન્દોં, હયવાનોં યા દીગર મખ્લૂકાતકે દરજા પર પહોંચા
દિયા જાએ.

ઈસકા તઝકિરા સૂરએ અઅરાફમે તફસીલસે મૌજૂદ હૈં જબકે ઉસકે
અલાવહ ભી કુરઆન મજીદમે જગહ જગહ ઈન્સાનકો જિન્સી બેરાહરવી પર
લગાનેકી શયતાની ચાલકા તઝકિરા આયા હૈં.

આજ મઆશરેમે બેહયાઈકા ચલન આમ હૈં ઔર ઉસકા સબસે બડા સબબ
બેપરદગી હૈં જો હમારે મઆશરેમે મામૂલ બન ગઈ હૈં. ઉસકા નતીજા હૈં કે હયા
ઔર શરમ જો ઔરતકા ઝેવર સમઝે જાતે થે અબ કમ રેહ ગયે હૈં.

સડકોં પે નાયતી હૈં કનીઝોં બતૂલકી

ઔર તાલિયાં બજાતી હૈં ઉમ્મત રસૂલ (સ.અ.વ.) કી

ઝરાએઅ અબ્લાગસે (રેડિયો-ટી.વી. સે) લહવો લઅબ ઔર ઉરયાની
ઔર ફહહાશીકે સૈલાબકે ઝરીએ મઆશરેમે અનારકી (બે-નઝમી) ઔર બેચૈની

ਕੈਲਾਓ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਮਨਸੂਬੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸ਼ ਪਰਸਟੀਜ਼ ਸਾਮਾਨਕੋ ਭਰਤਕੀ ਥੀਯੋਂ ਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਦਿਯਾ ਗਯਾ ਹੈ.

ਨੌਭਤ ਆ ਈਯਾ ਰਸੀਦ ਦੇ ਈਸ "ਸਾਮਾਨੇ ਭਰਤ" ਦੇ ਫੁਲੂਲੇ ਲਿਯੇ ਐਰਤਕੋ ਬਿਰਾਗੇ ਯਾਨਾਸੇ ਸ਼ਮੇ ਮੇਲਕਿਲ ਆਨਨਾ ਪੁਤ ਰਹਾ ਹੈ.

ਫਕਤਰੋਂ ਮੇਂ ਯੈਰ ਮਕਦਮ (ਸਵਾਗਤ) ਕਰਨੇ ਵਾਲੀਕੀ ਭਰਤ ਡੋ ਧਾ ਟੇਲੀਫੋਨ ਆਪਰੇਟਰਕੀ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੇਕਟਰੀ ਫਰਕਾਰ ਡੋ ਧਾ ਆਫਿਸ ਆਸਿਸਟੈਂਟ, ਟਾਈਪਿਸਟਸੇ ਸੇਲ ਆਫੀਸਰ ਤਕ ਤਮਾਮ ਮੁਲਾਜਿਮਤੋਂ ਮੇਂ ਐਰਤ ਐਰ..... ਯੂਸੂਸਨ ਨੌਯਵਾਨ ਲੜਕਿਯੋਂਕੋ ਟਰੇਡ ਫੀ ਜਾਤੀ ਹੈ.

ਮਜੀਦ ਮੁਲਮ ਧੇ ਦੇ, ਐਰਤਕੋ ਜ਼ਿਯਾਦਾਸੇ ਜ਼ਿਯਾਦਾ ਮਨਾਫੇ ਅਤੇ ਫੁਲੂਲੇ ਲਿਯੇ ਈਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨੇ ਦੇ ਆਵਾਜ਼ ਈਸੇ ਫੁਕੂਕ ਵ ਮੁਰਾਆਤ ਮਰਦੋਂਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੇਂ ਕਹੀਂ ਕਮ ਫੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ, ਅਕਸਰ ਐਸੇ ਈਦਾਰੈ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਐਰਤੋਂ ਐਰ ਲੜਕਿਯੋਂਕੀ ਭੜੀ ਟਾ'ਫਾਦ ਮੁਲਾਜਿਮ ਹੈ, ਓਨਹੇਂ ਨ ਯੁਨਿਯਨਸਾਜੀਕਾ ਚਕ ਹੈ ਐਰ ਨ ਮੁਰਵਾਜ਼ਲ ਸਲੂਲਿਯਾਤ ਵ ਮੁਰਾਆਤ ਜਿਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਈਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈਂ. ਮੇਡੀਕਲ ਐਲਾਓਨਸ, ਕਿਰਾਯੇ ਆਮਦੋ ਰਕਤ, ਕਿਰਾਯੇ ਮਕਾਨ, ਭੀਮਾਰੀ, ਨਾਗਲਾਨੀ ਧਾ ਸਾਲਾਨਾ ਰੁਪਸਤ ਵਗੈਰਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈਂ ਕਾ ਕੋਈ ਤਸਵੁਰ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ.

ਰੇਡਿਯੋ, ਟੀ.ਵੀ., ਅਯਯਾਰਾਤ ਵ ਰਸਾਈਲ ਐਰਤਕੇ ਤਿਯਾਰਤੀ ਈਸਤੇਮਾਲਕਾ ਝਰੀਆ ਆਨ ਗਏ ਹੈਂ.

ਟੂਥ ਪੇਸਟਕਾ ਈਸ਼ਤਿਲਾਰ ਡੋ ਧਾ ਸ਼ੂ ਪੋਲਿਸ਼ਕਾ ਚੁਟਾਕੇ ਸਿਗਰੇਟ ਐਰ ਸ਼ੇਵਿੰਗ ਕ੍ਰੀਮ ਜੈਸੀ ਥੀਯੋਂ ਜਿਨਸੇ ਐਰਤੋਂਕਾ ਕੋਈ ਤਅਵਲੁਕ ਨਹੀਂ ਡੋਤਾ ਐਸੇ ਈਸ਼ਤਿਲਾਰਾਤ ਮੇਂ ਭੀ ਓਸਕੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਾਰ ਪਾਤੀ ਹੈ.

ਟੀ.ਵੀ. ਈਸ਼ਤਿਲਾਰਾਤਕੇ ਝਰੀਏ ਸੇਕਯੁਲਰ ਅਨਾਸਿਰ ਅਕਸਰ ਐਕਾਤ ਆਰੀਕ ਕਾਮ ਭੀ ਦਿਯਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਐਰ..... ਐਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨਕੀ ਮਸ਼ਰੀਕੀ ਐਰ ਈਸਲਾਮੀ ਮਸ਼ਾਸ਼ਰਤੀ ਅਕਦਾਰ ਪਰ ਕਾਰੀ ਝਰ ਲਗਾਨੇਕਾ ਮੌਕਾ ਛਾਥਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇ ਦੇਤੇ.

ਓਸਕੀ ਐਕ ਮਿਸਾਲ ਟੀ.ਵੀ. ਪਰ ਦਿਯਾਯਾ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਐਕ ਟਾਮੀਰੀ ਈਦਾਰੇਕਾ ਓ ਈਸ਼ਤਿਲਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਐਕ ਯਾਤੂਨ ਸਮਝਾ ਰਹੀ ਹੈਂ ਦੇ..... (ਐਪਾਰਟਮੈਂਟ) ਮੈਂਕੇਸੇ ਕਰੀਬ ਐਰ ਸੁਸਰਾਲਸੇ..... ਧੇ ਸ਼ਾਫੀ ਸ਼ੁਫਾ ਯਵਾਤੀਨਕੋ ਓਸਕੀ ਸੁਸਰਾਲ ਐਰ ਫੂਸਰੇ ਮਾ'ਨੋਂ ਮੇਂ ਐਕ ਭੇਟੇਕੋ ਓਸਕੇ ਮਾਂ. ਆਪ, ਭਾਈ, ਭਏ ਨੌਂਕੇ ਅਵਾਛਿਫਾ ਕਰਨੇਕੀ ਯੁਲੀ ਟਰਗੀਯ ਨਹੀਂ ਟੋ ਐਰ ਕਯਾਂ ਹੈ... ਕਯਾ ਟੀ.ਵੀ.ਕਾ ਮਝਕੂਰਾ ਈਸ਼ਤਿਲਾਰ ਈਸ ਜ਼ੁਲਾਕੇ ਆਗੈਰ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਡੋ ਸਕਤਾ ਥਾ?

ਨਕਾ ਕਮਾਨੇਕੇ ਲਿਯੇ ਐਰਤਕੇ ਈਸ ਭੇਫਰੇਗ ਈਸਤੇਮਾਲ ਪਰ ਤਨਕੀਦ ਕਰਨੇ ਵਾਲੋਂਕੋ

તરક્કી પસંદ ઔર ખવાતીનકે હુકૂકી અલમબરદાર મગરિબ ઝદહ ઔરતેં ઔરતોંકી હુકૂક સલ્બીકા નામ દેતી હેં, લેકિન ક્યા વાકઈ ઔસા હૈ? યે સૂરતે હાલ જારી રહી તો એક વક્ત ઔસા ભી આએગા જબ યે સાહૂકાર ઈન્સાનસે સાંસ લેનેકા ભી ટેક્સ તલબ કરેંગે ઔર ઔરત એક સન્નત બનકર રેહ જાએગી, એક ઔસી મશીનમેં ઢલ જાએગી જિસકા કામ સિફ ઔર સિફ પૈસા કમાના હોગા. ઔર યે ઔરત હૈ કૌન? હમારી માં, બહેન, ઔર બીવી..... ક્યા ઈન મુકદ્દસ વ મોહતરમ રિશતોંકો તઝલીલ વ તહરીસકી તન્હાઈયોંમેં આતે દેખનેકી કિસી ગૈરતમંદ ફર્દમેં તાબ હો સકતી હૈ?

(બશુકિયા જસારત કરાચી ૭ જૂન સન ઈ. ૧૯૮૪)

અય અલ્લાહ! હમારી બેટિયોંકો ઔસી તરક્કીસે મેહફૂઝ ફરમા જો માં બાપ, બહેન ભાઈ ઔર દીને ઈસ્લામકે લિયે ઝિલ્લતકા બાંઈસ બને, આમીન.

એક મુસલમાન ઔરતકે ઝહનકી પરવાઝ

મેરી બહેન! અબ ઝરા હઝરત અસ્મા બિન્તે ઝૈદ (રદિ.) કા ખુત્બા સુનિયે ઔર અહદે ઈસ્લામીકી ઔરતોંકે તૌર તરીકોં ઔર આદતોંકા તસવ્વુર કીજિયે કે વો ઈફ્ફત વ પાકદામની ઔર મરદોંસે ઈખ્તિલાત ઔર શુબહ ઔર તોહમતકી જગહોંસે કિસ કદર દૂર રેહતી થી. મઝકૂરા સહાબિયા નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે અર્ઝ કરતી હેં :

અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! મેં અપને પીછે મુસલમાન ઔરતોંકી એક જમાઅતકી નુમાઈન્દા ઔર કાસિદ હૂં ઔર સબ વોહી કેહતી હેં જો મેં કેહતી હૂં, ઔર સબકી વોહી રાય હૈ જો મેરી રાય હૈ, વો યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને આપકો મરદોં ઔર ઔરતોં દોનોં જમાઅતોંકે લિયે રસૂલ બનાકર ભેજા હૈ, હમ આપ પર ઈમાન લાઈ ઔર આપકી પૈરવી કી, ઔર હમ ઔરતેં પરદોંમેં ઔર ઘરોંમેં રેહતી હેં, મરદોંકી જિન્સી ઝરૂરિયાત (ખ્વાહિશાત) પૂરી કરતી હેં ઔર ઉનકે બચ્ચોંકો ઉઠાએ ફિરતી હેં, ઔર મરદોંકો હમ પર જુઆકી નમાઝમેં હાઝરી, જનાઝાકી નમાઝ ઔર જિહાદકે ઝરીએ ફૌકિયત દી ગઈ હૈ. જબ વો જિહાદકે લિયે નિકલતે હેં તો હમ ઔરતેં ઉનકે માલોંકી હિફાઝત કરતી હેં, ઉનકે બચ્ચોંકી પરવરિશ કરતી હેં, તો ક્યા હમ ઉનકે અજરો સવાબમેં શરીક હેં? યે સુનકર નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી તરફ મુતવજજેહ હુએ ઔર ફરમાયા : “ક્યા તુમને ઈસ ઔરતસે અપને દીનકે સિલસિલેમેં બેહતર

સવાલ કરનેવાલી કિસી ઔરતકી બાત સુની હૈ? સહાબએ કિરામ (રદિ.) ને જવાબ દિયા જી હાં અય અલ્લાહકે રસૂલ! વાકિઅતન ઈસ ઔરતને બેહતરીન સવાલ કિયા હૈ. રસૂલ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“અય અસ્મા! જાઓ ઔર અપને પીછે સારી ઔરતોંકો બતા દો કે તુમહારા શૌહરકી ખિદમત કરના ઔર ઉસકી રઝામંદી તલબ કરના ઔર ઉસકી બાતકી પૈરવી કરના ઉન તમામ અજરો સવાબકે બરાબર હો જાએગા જો તુમને મરદોંકે મુતઅલ્લિક ઝિક કિયા હૈ.” યે સુનકર હઝરત અસ્મા (રદિ.) અલ્લાહુ અકબર અલ્લાહુ અકબર કેહતી હુઈ ઔર કલિમએ તય્યિબહ પઘહતી હુઈ ઔર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ફરમાનસે ખૂશ હોતી હુઈ વાપસ લૌટ ગઈ.

(અલ ઈસ્તિઆબ ઈબ્ને અબ્દુલ બરી)

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઔરતોંકી તાલીમકે લિયે એક દિન ખાસ કર રખ્યા થા જિસમેં આપ શર્ફ મકાન, તહારતે નફસ ઔર શર્ફ મકસદકે સાથ ઉનકો દીન સિખાયા કરતે થે, ઈસીકો તાલીમ વ ઈરશાદ કેહતે હૈં.

ક્યા ઈસકે બાદ ભી મખ્લૂત તાલીમકે દાઈયોંકે લિયે કુછ કેહનેકો રેહ જાતા હૈ? જબકે મખ્લૂત ઈદારે ફિતનોંકે દરવાઝે ઔર મઆશરેમેં મુસીબતોંકી જડ હૈં. એસે લોગોંકે ખબીસ હીલોં ઔર બુરી તદબીરોંમેંસે એક યે હૈ કે વો પ્રાઈમરી સ્કૂલોંમેં છોટે બચ્ચે ઔર બચ્ચિયોંકો મખ્લૂત તાલીમકી દઅવત દેતે હૈં ઔર કેહતે હૈં કે યે અભી છોટે હૈં ઔર કુછ નહીં સમજતે. નીઝ કોલેજોં, યુનીવર્સિટિયોંમેં કો-એજ્યુકેશન (Co-Education) ઔર હુકૂમતકે દૂસરે શોઅબોંમેં બગૈર પરદાકે ઔરતોંકો મરદોંકે સાથ કામ કરનેકી દઅવત દેતે હૈં, ઈસ દાવાકે સાથ કે મર્દ ઔર ઔરતમેંસે હર એક અપને નફસ પર કંટ્રોલ રખેંગે ઔર જબ કંટ્રોલ રખેંગે તો ઔરતોં ઔર મરદોંકે દરમિયાન ઈખ્તિલાતમેં કોઈ રૂકાવટ નહીં ઔર ફહ્લાશીકા કોઈ ખતરા નહીં, ઔર ઉસકે પીછે ઉનકા મકસદ યે હૈ કે મુસલમાનોંમેં ભી એક એસી નસલ તૈયાર હો જાએ જો મુરદા દિલ હો, ગૈરત વ મર્દાન્ગી ખોઈ હુઈ હો, ઔર ઉનકે અંદર સુવ્વરોંકે અપ્લાક ઔર જાનવરોંકી તબીઅત પાઈ જાને લગે. અલ્લાહ તઆલાને સચ ફરમાયા : ઉલાઈક કલ્અન્આમિ બલ્ હુમ અઝલ્લુ. ઉલાઈક હુમુલ્ ગાફિલૂન. (સૂ. અલ અઅરાફ : ૧૭૯) “વો લોગ જાનવરોં જેસે હૈં બલ્કે ઉનસે ભી ગયે ગુઝરે, યેહી લોગ ગાફિલ હૈં.” નીઝ ફરમાયા : ઈન્હુમ ઈલ્લા કલ્અન્આમિ બલ્ હુમ અઝલ્લુ સબીલા. (સૂ. ફુરકાન : ૪૪) “વો લોગ તો જાનવરોં જેસે હૈં બલ્કે વો ઝિયાદા બેહકે હુએ હૈં રાહસે.”

મખ્લૂત તાલીમકે દો શરમનાક વાકિઆત

જો લોગ બચ્ચે ઓર બચ્ચિયોંકી મખ્લૂત તાલીમકે દાઈ હેં ઓર કેહતે હેં કે યે અભી બચ્ચે હેં ઓર કુછ નહીં સમજતે લિહાંજા મખ્લૂત તાલીમમેં કોઈ હરજ નહીં, એસે હઝરાતસે ગુઝારિશ હેં કે વો ઝરા નીચેકે વાકિઆત મુલાહિજા ફરમાએ જો ૧૦ મે સન ઈ. ૧૯૯૭ કો (અખબાર) ઉર્દૂ ન્યૂઝ જિદ્દામેં શાએઅ હુવા.

બચ્ચે ઓર બચ્ચિયોંકી મખ્લૂત તાલીમકે અનોખે વાકિઆત

યે વાકિઆત ભી મઝકૂરા ઉપરવાલી તારીખકો ઉર્દૂ ન્યૂઝમેં શાએઅ હુએ, મખ્લૂત તાલીમકે શાઈકીન મુલાહિજા ફરમાએ.

તેહઝીબે મગરિબ : બરતાનિયામેં ગેંગ રેપકે ઈલ્લામમેં ૫ બચ્ચે ગિરિફતાર

એક ૮ ઓર ચાર ૧૦ સાલા બચ્ચોંને ૮ સાલા બચ્ચીકે સાથ સ્કૂલમેં દરિન્દગી (બળાત્કાર) કા મુઝાહિરા કિયા.

લંડન (એ. એફ. પી.) મગરિબી લંડનકે એક પ્રાઈમરી સ્કૂલમેં હોનેવાલી ગેંગ રેપકી વારદાતને બરતાનિયાકે સમાજ હલ્કોંકો હિલાકર રખ દિયા હૈ. ઈસ વારદાતમેં સ્કૂલકે પાંચ બચ્ચોંને સ્કૂલકે ઔકાતકે દોરાન એક બચ્ચીકે સાથ જિન્સી દરિન્દગી (બળાત્કાર) કા મુઝાહિરા કિયા. ઉસ બચ્ચીકી ઉમર ૮ સાલ ઓર મુલજિમાનમેંસે ચારકી ઉમર ૧૦ સાલ ઓર એકકી ૮ સાલ હૈ. પોલીસને ઉન પાંચોં ક્રમસિન મુલજિમાનસે ઈબ્તિદાઈ તેહકીકાતકે બાદ ઉનહેં ઝમાનત પર રિહા કર દિયા હૈ. યે વાકિઆ વેસ્ટ લંડનકે ઈલાકે શીફિલ્ડબુશકે પ્રાઈમરી સ્કૂલમેં પેશ આયા. ઝિયાદતીકા શિકાર હોનેવાલી બચ્ચી ઓર પાંચોં મુજરિમ ઉસી સ્કૂલમેં પળહતે થે. પોલીસને ઈન મુલજિમાનકો ઝમાનત પર રિહા કરનેકે બાદ ઉનહેં સ્કૂલકી હુદૂદસે દૂર રેહનેકી હિદાયત કી હૈ. ઓર દૂસરી તરફ સ્કૂલકી ઈન્તિજામિયાને ભી ઉન બચ્ચોંકો સ્કૂલસે મુઅત્તલ કર દિયા હૈ. વાકિઆકે ફોરન બાદ ઈસ સ્કૂલમેં હિફાજતી ઈન્તિજામાત સખ્ત કર દિયે ગયે હેં. બરતાનિયાકે સમાજ હલ્કોંમેં એક અરસાસે બચ્ચોં ઓર નૌજવાનોંમેં જિન્સી જરાઈમ (બળાત્કાર) મેં ઝિયાદતી પર તશ્વીશ (પરેશાની) કા ઈઝહાર કિયા જા રહા હૈ.

અમેરીકી ઉસ્તાની અપને ૧૪ સાલા શાગિદકે દૂસરે બચ્ચેકી ભી માં બન ગઈ

વોશિંગટન (એ. એફ. પી.) અપને ૧૩ સાલા શાગિદકે સાથ જિન્સી ઝિયાદતીકે ઈલામમેં સાડે સાત સાલ કેદ ભુગતનેવાલી ઉસ્તાની અપને ઉસી શાગિદકે દૂસરે બચ્ચેકી ભી માં બન ગઈ હૈ. ૩૬ સાલા મેરીકે લીટારન્યૂકો રિયાસત વોશિંગટનકે શહેર ટાકોમાકે હોસ્પિટલ લે જાયા ગયા જહાં ઉસને એક સિદ્દહતમંદ બચ્ચીકો જનમ દિયા. મે ૧૯૯૭ મેં યે ઉસ્તાની અપને ઉસી શાગિદકે પેહલે બચ્ચેકી માં બની થી. નવેમ્બર ૧૯૯૭ મેં ઉસે ૬ માહકે લિયે જેલ ભેજ દિયા ગયા થા જિસકે દૌરાન ઉસે એક માહકે લિયે પેરોલ પર રિહા કિયા ગયા તો ઉસ દૌરાન વો એક મરતબા ફિર અપને શાગિદકે સાથ ગિરિફતાર હો ગઈ, હાલાંકે ઉસકી ઝમાનતકી શરાઈતમેં યે બાત શામિલ થી કે વો ઉસ લડકેસે દૂર રહેગી. મુલજિમાકા કેહના હૈ કે વો અપને શાગિદ જિસકી ઉમર અબ ૧૪ બરસ હો ચુકી હૈં ઉસસે બેહદ મુહબ્બત કરતી હૈં ઔર અપની સજા ખતમ હોનેકે બાદ વો ઉસસે શાદી કર લેગી. મુલજિમાકે અપને શૌહરસે ચાર બચ્ચે હૈં ઔર ઉસ શૌહરને ઉસસે તલાક લેનેકે લિયે અદાલતી કારવાઈ શુરૂ કર રખી હૈ, મુલજિમાકા પૈહલા બચ્ચા લડકે ઔર ઉસકી માંકે સાથ રેહ રહા હૈ.

કમ ઉમર તાલિબે ઈલ્મસે તઅલ્લુકાત
કાઈમ કરનેવાલી ટીચરને શાદી કરનેકા
ઈરાદા ઝાહિર કર દિયા

સ્ટેલ (ડી. પી. એ.) પ્રાઈમરી સ્કૂલકી ૩૬ સાલા સ્ત્રીબેકા ટીચર મેરી કાઈલેસ્ટોર ન્યૂને જો અપને તેરહ સાલા શાગિદકે સાથ જિન્સી તઅલ્લુકાત રખને ઔર ઉસકે બચ્ચેકી માં બનનેકે જુર્મમેં સાત સાલકી સજાએ કેદ કાટ રહી હૈ. બુધકે રોઝ અપને બયાનમેં કહા કે વો ઉસ શાગિદકે સાથ શાદી કરનેકા ઈરાદા રખતી હૈ. સ્ટેલ રેડિયો સ્ટેશનકો જેલ કોઠડીસે ટેલીફોન પર ઈન્ટરવ્યૂ દેતે હુએ મુજરિમાને મઝીદ કહા કે ઉસને જિસ બચ્ચીકો જનમ દિયા વો ઉસ લડકેસે તઅલ્લુકાતકી

બિના પર પૈદા હુઈ. જુમ્માકે રોજ ઉસ ઔરતકો ફિરસે જેલ ભેજ દિયા ગયા થા. ક્યૂંકે ઉસને પેરોલકી શરાઈતકી ખિલાફવર્ગી કરતે હુએ અપને નવ ઉમર મેહબૂબસે મુલાકાત કી થી. દોનોંકો પોલીસને ઉસ વક્ત પકડ લિયા થા જબ વો એક કારમેં શીશે (કાય) બંદ કરકે એક દૂસરેસે મુલાકાત કર રહે થે. લેસ્કોર ન્યૂને ૧૯૮૬ મેં તેરહ સાલા શાગિદસે જો ઉસકે એક લડકેકા દોસ્ત થા ઔર ઉસકે ઘર આયા કરતા થા જિન્સી તઅલ્લુકાત કાઈમ કર લિયે થે. ઉસકી ઈસ બદ અપ્લાકી પર ઉસે લંબી સજાએ કેદ હુઈ થી, મગર ફિર ઔરત હોનેકી વજહસે ઉસકે સાથ નરમી બરતી ગઈ ઔર અદાલતને ઉસે પેરોલ પર રિહા કર દિયા, મગર સાથ હી યે શર્ત ભી લગા દી કે વો લડકેસે જો ચૌદહ સાલકા હો ચુકા હૈ મુલાકાત નહીં કરેગી. પોલીસને જબ દોનોંકો પકડ લિયા તો ઉસે અદાલતમેં પેશ કિયા ગયા. પોલીસને અદાલતકો ભી યે બતાયા કે વો ઉસ લડકેકો લેકર ફરાર હોના ચાહતી થી.

બેહતરીન સફ ઔર બદતરીન સફ

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“મરદોંકી સફોંમેં બેહતર સફ પેહલી સફ હૈ ઔર બુરી સફ પિછલી સફ. ઔર ઔરતોંકી સફોંમેં બેહતર સફ આખરી સફ હૈ ઔર બુરી સફ પેહલી સફ હૈ.”

મેરી બહેન! જબ નમાઝકી સફોંમેં મરદોંકા ઔરતોંસે દૂર રેહના ઔર ઔરતોંકા મરદોંસે દૂર રેહના પસંદીદા ઔર મેહબૂબ હૈ જબકે નમાઝ પળહતે હુએ ઈન્સાન કોઈ ગંદી હરકત ભી નહીં કર સકતા ઔર મર્દ યા ઔરત એક દૂસરે પર જાઈઝ યા નાજાઈઝ નિગાહ ભી નહીં ડાલ સકતે, તો ફિર મરદોં ઔર ઔરતોંકી યે દૂરી નમાઝકે અલાવા દૂસરે કામોંમેં પસંદીદા ઔર મેહબૂબ ક્યૂં નહીં હોગી? ઔર મરદોં ઔર ઔરતોંકા ઈખ્તિલાત મઝમૂમ (બુરા) ઔર મકરૂહ ક્યૂં નહીં હોગા.

આજ મોડર્ન કિસમકી મુસલમાન ઔરતોંકો હમ દેખતે હૈં કે વો બાઝારોંમેં ગૈર મહરમોંકે શાના બશાના (સાથ સાથ) ધૂમતી ફિરતી હૈં ઔર કોલેજોં ઔર યુનીવર્સિટિયોંમેં બેપરદા દર્સગાહોંમેં લડકોંકે સાથ બૈઠતી હૈં, યેહી નહીં બલકે હુકૂમતકે શો'બોંમેં નોકરી વ મુલાજિમતકી દરખ્વાસ્ત કરતી હૈં તાકે વો મરદોંકે શાના બશાના કામ કરે, યે કુછ એસી બાતેં હૈં જિનકા ઈસ્લામસે કોઈ તઅલ્લુક નહીં.

ઔરતોંકે હુકૂક

અહલે મગરિબ ઔર ઈસ્લામકે દુશ્મનોંને ઈસ બાતકા ખૂબ ઝોરો શોરસે પ્રોપેગન્ડા કિયા હૈં કે ઔરતેં હર મઆમલામેં મરદોંકે મુસાવી (બરાબર) હૈં મગર આજ તક કિસીને બરાબર કર તો ન લિયા જબકે યે ઉનકી નરી જહાલત હૈ. ઉનહોંને યે પ્રોપેગન્ડા ઈસ લિયે કિયા તાકે ઉનકી શયતાની નિગાહોંકો તસ્કીન મિલ સકે ઔર અપની બદ મસ્તિયાં પૂરી કર સકે. ઈસ લિયે કે ઔરત ઉનકે નઝદીક સિર્ફ એક ખિલોના ઔર દિલ બેહલાનેકી ચીઝ હૈ, મગર ઔરતોંને જિનકો અપની હી મસ્લિહતકા ઈલ્મ નહીં, અપની હિમાકતકે સબબ યે સમજ લિયા હૈ કે ઉન લોગોંને ઔરતોંકે હુકૂકકી બાત કરકે ઉનકો કમાલકે દરજા તક પહોંચા દિયા. જબકે હકીકત યે હૈ કે ઉન લોગોંને ઔરતોંકો ઈન્સાનિયતકે દરજાસે ગિરાકર જાનવરોંકી સફમેં લા ખડા કર દિયા જિનસે સડકોં ઔર બાઝારોંમેં વો લુત્ફ અંદોઝ હો સકે.

ઉન ઝાલિમોંને ઔરતોંકે હુકૂકકી બાત કરકે દર અસલ હર ઉસ મુસલમાન બાપકે મુંહ પર તમાંચા મારો હૈ જિસને અપની બેટીકો ગૈર ઈસ્લામી હુકૂકસે (જિસકી રટ ઉન દુશ્મનોંને લગા રખી હૈ) મેહરૂમ રખ્યા હૈ, વરના અય મુસલમાનો! તુમમેંસે કૌન એસા બે ગૈરત બાપ હૈ જિસને અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કે અતા કરદા હુકૂક અપની અપની બેટિયોંકો મોહથ્યા નહીં કિયે? ફિર કયૂં ન હમ મુસલમાન ઈન ઝાલિમોંકે હુકૂકકી ઈસ બાતકો જો શરીઅતે મુહમ્મદિયાકે પિલાફ હો ઉસકે તમાંચેકે જવાબમેં ઉનકે મન્હૂસ ચેહરોં પર દે મારેં?

મુસલમાનો! યાદ રખો જબ તુમ ભી ઔરતોંકે હુકૂકમેં અમેરીકા ઔર યુરોપકી પૈરવી કરોગે ઔર અલ્લાહ તઆલાકે અતા કરદા હુકૂકકો હુકરાઓગે તો ફિર નતીજા લેવિન્સકી ઔર ક્લિન્ટન સ્કેન્ડલવાલા હી નિકલેગા. ઔર આજ બાઝ રોશન ખયાલ મુસલમાનોંકે બેટોં બેટિયોંકે સાથ યેહી કુછ હો રહા હૈ મગર ઉનકે ઝમીર (દિલ) એસે મુરદા હો ચુકે હૈં કે એહસાસ તક નહીં હોતા. અકબર ઈલાહાબાદીને ક્યા હી ખૂબ કહા હૈ. :

નઈ તેહઝીબમેં દિક્કત ઝિયાદા તો નહીં હોતી

મઝાહિબ રેહતે હૈં કાઈમ સિર્ફ ઈમાન જાતા હૈ

એક અજીબો ગરીબ કિસ્સા

હમારે એક બુઝુર્ગ અપને સાથ બીતા હુવા કિસ્સા સુનાતે હું કે મેં એક મરતબા રેલગાડીકે ઝરીઆ લાહોરસે જેકબઆબાદ જા રહા થા, રાસ્તેમેં કિસી સ્ટેશનસે એક સાહબ જો નઈ તેહઝીબકે દિલદાદહ થે, હમારે ડિબ્બેમેં સવાર હુએ. સફેદ બૂશર્ટ, સફેદ પત્તૂન, સફેદ ટાઈ, સફેદ બૂટ પેહને મેરે કરીબ ખાલી જગહ દેખકર બેઠ ગયે. મેં અપને મુતાલઆમેં મશગૂલ થા ઔર વો સાહબ બારબાર મેરી તરફ નઝર ઉઠા ઉઠાકર દેખતે જા રહે થે. અચાનક મેંને જો ઉસકી તરફ દેખા તો ફોરન મુઝસે મુખાતિબ હોકર કેહને લગે કે મેં સમજતા હું કે આપ અહલે ઈસ્લમ ઔર દીને ઈસ્લામકે દાઈ હું. અગર આપ ઈજાઝત દેં તો મેં ઈસ્લામકે બરેમેં આપસે એક સવાલ કર સકતા હું? મેંને કહા જી હાં ફરમાઈયે.

તો કેહને લગે કે ઈસ્લામ ઈસ બાતકી ઈજાઝત ક્યૂં નહીં દેતા કે ઔરતેં ઔર મર્દ ઈખતે કામ કરેં ઔર ઈખતે તાલીમ હાસિલ કરેં?

મેંને કહા : ઈસ લિયે કે અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) ને મના ફરમાયા હૈ, લિહાઝા ઈસ્લામમેં ઈસકી કોઈ ગુન્જાઈશ નહીં હૈ. મેંને ઉસકો દલાઈલ પેશ કિયે, યહાં તક કે બાત કાફી લંબી હો ગઈ.

આખિરમેં મુઝે વો સાહબ કેહને લગે, અગર ઈન્સાન અપની તબીઅત પર કંટ્રોલ કરે તો મખ્લૂત તાલીમ ઔર નોકરીકે બાકી રખનેમેં ક્યા હરજ હૈ? બારબાર તબીઅત પર કંટ્રોલકે જુમ્લાકો વો દોહરાતે રહે.

મેંને દિલ હી દિલમેં સોચા કે યે અકલકા અંધા યૂં તો સમજેગા નહીં, ક્યુંકે યે શખ્સ અલ્લાહ તઆલાકે ઈસ ફરમાન કે : લા તઅમલ્ અબ્સારુ વલાકિન તઅમલ્ કુલૂબુલ્લતી ફીસ્સુદ્દર. (સૂ. હજ : ૪૬) કા મિસ્દાક માલૂમ હોતા હૈ, યાની ઉસકી આંખ અંધી નહીં બલકે દિલ હી અંધા લગતા હૈ. યુનાંચે મેંને ઉસકે સાથ દૂસરા તરીકા ઈખ્તિયાર કિયા કે સફરમેં મેરે સાથ ટોકરીમેં લીમૂં (લીંબુ) રખ્યા થા. મેંને ટોકરીસે લીમૂં નિકાલા ઔર ચાકૂ નિકાલકર ઉસકે ચાર ટુકડે કરકે ઉસકે મુંહકે સામને કિયા ઔર કહા કે હલફ ઉઠાકર (કસમ ખાકર) બતાઓ કે મેરે લીમૂં કાટનેસે તુમહારે મુંહમેં પાની આયા? કેહને લગા જી હાં, મેરે મુંહમેં પાની આયા. મેંને કહા અબ બતાઓ વો કંટ્રોલ જિસકી તૂને રટ લગા રખ્ખી થી, અબ ક્યૂં ન તૂને અપની તબીઅત પર કંટ્રોલ કરકે પાનીકો રોક લિયા હોતા. લીમૂં મેરા, ચાકૂ મેરા, મુઝે સિફ કાટતે દેખકર તેરે મુંહમેં પાની આ ગયા, ક્યૂં ન અપની તબીઅત પર

ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਉਸਕੋ ਰੋਕ ਲਿਆ? ਤੋ ਕੇਢਨੇ ਲਗਾ ਕੇ ਮੌਲਾਨਾ! ਜਬ ਤੁਰਸ਼ੀ (ਯਤਾਸ) ਢੀ ਤੋ ਮੁੰਢਮੇਂ ਪਾਨੀ ਆ ਢੀ ਜ਼ਾਤਾ ਹੈ.

ਤੋ ਮੈਂਨੇ ਕਢਾ ਧੇਢੀ ਢਮ ਭੀ ਕੇਢਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਜਬ ਆਂਧੇਂ ਧਾਰ ਢੀਂ ਤੋ ਫ਼ਸਾਦ ਪੈਦਾ ਢੀ ਢੀ ਜ਼ਾਤਾ ਹੈ, ਈਸ ਲਿਧੇ ਈਸਲਾਮਨੇ ਔਰਤ ਔਰ ਮਰਦਕੋ ਈਯਫ਼ੇ ਕਾਮ ਕਰਨੇਸੇ ਮਨਾ ਕਿਆ ਹੈ. ਕਯੁੰਕੇ ਉਨਕਾ ਈਯਫ਼ੇ ਕਾਮ ਕਰਨਾ ਔਰ ਪਯੁਨਾ ਫ਼ਸਾਦ ਹੈ. ਔਰ ਢਦੀਸ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਕੇ ਸ਼ਧਤਾਨ ਈਨਸਾਨਕੇ ਅੰਦਰ ਈਸ ਤਰਢ ਧਲਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਉਸਕੀ ਰਗੋਂਮੇਂ ਘੂਨ ਧਲਤਾ ਹੈ. ਮੇਰੀ ਧੇ ਭਾਤ ਸੁਨਕਰ ਵੋ ਢੈਰਾਨ ਰੇਢ ਗਧਾ ਔਰ ਕੋਊ ਜਵਾਬ ਨ ਢੇ ਸਕਾ. ਅਕਭਰ ਈਲਾਢਾਭਾਢੀਨੇ ਕਧਾ ਢੀ ਘੂਭ ਕਢਾ ਹੈ. :

ਧੂਸੁਫ਼ਕੋ ਨ ਸਮਝੇ ਥੇ ਕੇ ਢਸੀਂ ਭੀ ਹੈਂ ਜਵਾਂ ਭੀ
ਸ਼ਾਧਢ ਨਿਰੇ ਢੀਢਰ ਥੇ ਜ਼ੁਲੇਭਾਕੇ ਮਿਧਾਂ ਭੀ

ਅਪਨੇ ਝਮੀਰ (ਢਿਲ) ਟਟੋਲਿਧੇ

ਜੋ ਮਰਦ ਔਰ ਔਰਤੇਂ ਈਯਫ਼ੇ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਧਾ ਈਯਫ਼ੇ ਪਯੁਨਤੇ ਹੈਂ ਵੋ ਝਰਾ ਅਪਨੇ ਝਮੀਰੋਂਕੋ ਟਟੋਲੇਂ ਔਰ ਗੌਰ ਕਰੇਂ ਕੇ ਕਧਾ ਆਂਧੇਂ ਧਾਰ ਢੀਨੇਸੇ ਫ਼ਸਾਦ ਪੈਦਾ ਢੀਤਾਂ ਹੈ ਧਾ ਨਢੀ? ਮਗਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕੇ ਢੁਨਿਧਾਕੀ ਢਵਸਨੇ ਝਮੀਰੋਂਕੋ ਮੁਰਢਾ ਕਰ ਢਿਧਾ ਹੈ ਔਰ ਆਭਿਰਤਕੋ ਭੁਲਾਕੇ ਰਭ ਢਿਧਾ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਨੇਕੀ ਔਰ ਭੁਰਾਊਕੀ ਪੇਢਧਾਨ ਖ਼ਤਮ ਢੀਕਰ ਰੇਢ ਗਊ ਹੈ.

ਮੇਰੀ ਭਢੇਨ! ਧਾਟ ਰਭਯੋ ਕੇ ਢਿਯਭ ਧਾਨੀ ਪਰਢਾ ਔਰਤਕੇ ਲਿਧੇ ਐਭ ਨਢੀ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੇਢਾਧਾਨਾ ਹੈ, ਭਢਕੇ ਪਰਢਾ ਤੋ ਆਪਕੇ ਲਿਧੇ ਐਸੀ ਜੇਭੋ ਝੀਨਤ ਹੈ ਜੋ ਆਪਕੇ ਵਕਾਰ ਵ ਢਸ਼ਮਤ (ਅਝਮਤ) ਕੋ ਧਾਰ ਧਾਂਢ ਲਗਾਤਾ ਹੈ. ਭਿਲ ਫ਼ੜ ਅਗਰ ਢਿਯਭ ਔਰ ਪਰਢਾ ਔਰਤਕੇ ਲਿਧੇ ਪਸ਼ਮਾਨ੍ਢਗੀ ਧਾ ਤਨਝੁਲ ਔਰ ਢੁਨ੍ਧਵੀ ਤਰਕਕੀਕੀ ਰਾਢਮੇਂ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਤੋ ਧੇ ਪਸ਼ਮਾਨ੍ਢਗੀ ਔਰ ਤਨਝੁਲ ਉਸ ਤਰਕਕੀਸੇ ਤੋ ਭਢੋਤ ਢੀ ਅਧਯਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਢਾਸਿਲ ਕਰ ਲੇਨੇਕੇ ਭਾਢ ਝਿਲ੍ਵਤ, ਸ਼ਰਮਿੰਢਗੀ ਔਰ ਆਗਕਾ ਅਝਾਭ ਢੀ. ਕਿਸੀਨੇ ਕਧਾ ਘੂਭ ਕਢਾ ਹੈ : ਐਸੀ ਲਝੁਝਤਮੇਂ ਕੋਊ ਘੈਰ ਨਢੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਭਾਢ ਆਢਮੀਕੋ ਆਗਮੇਂ ਝਾਂਕ ਢਿਧਾ ਜਾਝੇ.

ਢੁਨਿਧਾਕੀ ਧੂਨ ਔਰ ਉਸਕਾ ਜ਼ੂਨ

ਈਸ ਲਿਧੇ ਸਿਰਫ਼ ਢੁਨਿਧਾ ਢੀਕੀ ਤਰਕਕੀਮੇਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਔਰ ਢੀਨੇ ਈਸਲਾਮਕੀ ਤਰਕਕੀਕੀ ਕਿੱਕ ਨ ਕਰਨਾ ਧੇ ਆਭਿਰਤਸੇ ਗਾਫ਼ਿਲ ਗੈਰ ਮੁਸਲਿਮ ਕੌਸ਼ਕਾ ਕਾਮ ਹੈ, ਜਿਨਕੇ

મુતઅલ્લિક અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા :

યઅલમૂન ઝાહિરમ્ મિનલ્હયાતિ દુનિયા વહુમ અનિલ્ આખિરતિ હુમ ગફિલૂન. (સૂરએ રૂમ : '૭)

“યે લોંગ (તો) સિફ દુન્યાવી ઝિંદગીકે ઝાહિરકો જાનતે હૈં ઓર યે લોગ આખિરતસે (બિલકુલ) બેખબર હૈં.”

મગર અફસોસ કે આજ અકસર મુસલમાન કુફરકી ઈસી સિફતકા શિકાર હૈં જિસકો કુરઆન ગફલતસે તાબીર કર રહા હૈ. ખ્વાજા અઝીઝુલ હસન મજઝૂબ (રહ.) મુસલમાનોંકી દુનિયામેં એસી હી મશગૂલિયત ઓર ગફલતકા ઝિક કરતે હુએ ફરમાતે હૈં :

યેહી ધુન હૈ તુઝકો રહૂં સબસે બાલા
હો ઝીનત નિરાલી, હો ફેશન નિરાલા
તુઝે હુસ્ને ઝાહિરને ધોકેમેં ડાલા
જિયા કરતા હૈ કયા યૂંહી મરનેવાલા
જગહ જી, લગાનેકી દુનિયા નહીં હૈ
યે ઈખરતકી જા હૈ, તમાશા નહીં હૈ

ઓર ફરમાતે હૈં કે :

કસ્બે દુનિયા તૂ કર હવસ કમ રખ
ઉસ પર તૂ દીનકો મુકદ્દમ રખ
દેને લગતા હૈ ફિર ધુવાં યે ચિરાગ
એક ઝંરા ઉસકી લવકો મધ્ધમ રખ

ફરમાતે હૈં કે દુનિયા તો કમાઓ મગર ઈતની હવસ ઓર લાલચ ભી ન હો કે દીની અહકામકો પસે પુશ્ત ડાલ દો ઓર દુનિયા હી દીન પર ગાલિબ આતી જાએ. ચિરાગકી બત્તી અગર ઝરૂરતસે ઝિયાદા ઊંચી કર દી જાએ તો ઉસસે ધુવાં પેદા હોતા હૈ જો મકાન ઓર સાહિબે મકાનકે લિયે નુકસાનદેહ હૈ ઓર સબ હી ધુવાંસે બચનેકી કોશિશ કરતે હૈં.

અલ્લામા ઈકબાલ (રહ.) ને નઈ તેહઝીબકે દિલદાદહ એસે હી હઝરાતકે બારેમેં કહા હૈ. :

નઈ તેહઝીબકે અંડે હૈં ગંદે

ઉઠાકર ફેંક દો ઉનકો ગલીમેં

અકબર ઈલાહાબાદીને નઈ તેહઝીબ પર યે શઅર કહા હૈ :

નઈ તેહજીબમેં દિકત ઝિયાદા તો નહીં હોતી
મજાહિબ રેહતે હેં કાઈમ, સિફ ઈમાન જાતા હે

અકબર હીકા દૂસરા શઅર હે :

માર વ કઝદુમ રેહ ગયે કીડે મકોડે રેહ ગયે

સૂરતેં તો હેં મગર ઈન્સાન થોડે રેહ ગયે

એસે હી લોગોંકો મુખાતબ કરકે અકબર કેહતે હેં કે ઈન્સાનકી શકલમેં
સાંપ બિચ્છૂ ઓર કીડે મકોડે રેહ ગયે હેં જિનકા કામ દૂસરોંકો ડંખ મારનાં ઓર
ઝરર (નુકસાન) પહોંચાનાં હૈ, બાકી ઈન્સાનિયત નામકી ચીઝ અબ ખતમ હો
ગઈ હૈ. ઈલ્લા માશા અલ્લાહ.

ગૈર મહરમ ઔરતકો હાથ લગાના

તબરાંનીકી રિવાયત હૈ કે :

“તુમહારે સરકો લોહેકે નેઝેસે ફોડ દિયા જાએ, યે ઉસસે બેહતર હૈ કે તુમ
કિસી ઔરતકો હાથ લગાઓ જો તુમહારે લિયે હલાલ નહીં હૈ.”

એક દૂસરી રિવાયતમેં હૈ :

“આદમીકા મિટ્ટી યા કીચડમેં લતપત સુવ્વરસે બદન લગાના ઉસસે બેહતર
હૈ કે વો અપને કંધેકો કિસી ઔરતકે કંધેસે લગાએ જો ઉસકે લિયે હલાલ નહીં હૈ.”

મેરી બહેન! હઝરત ફાતિમા ઝોહરા (રદિ.) કે ઈસ કૌલ પર ગૌર કરો કે
ઔરતકે લિયે ખૈર યે હૈ કે ન વો મરદોંકો દેખે ઔર ન મર્દ ઉસે દેખે. ઔરતકે લિયે
ખૈર તો સિફ ઉસમેં હૈ કે વો મરદોંકે જમઘટે ઔર મૈદાનસે દૂર રહે ઔર મર્દ
ઔરતોંકે મૈદાનસે દૂર રહે.

અલ્લામા ઝહબીને અપની કિતાબ (અલ કબાઈર સ. ૧૭૬) મેં લિખ્યા હૈ
: “અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક ઔરતકા દરજા ઉસ વક્ત તક બળ્હતા રેહતા હૈ
જબ તક કે વો અપને ઘરમેં રેહતી હૈ. ઔર હદીસ શરીફમેં ભી આયા હૈ : “ઔરત
છુપાનેકી ચીઝ હૈ.”

હઝરત અલી (રદિ.) કહા કરતે થે : અય લોગો! ક્યા તુમહેં શરમ નહીં
આતી, ક્યા તુમમેં ગૈરત ખતમ હો ગઈ હૈ કે તુમ અપની બીવીકો છૂટ દે દેતે હો કે
વો મરદોંકે બીચમેંસે ગુઝરતી ચલી જાએ કે વો ગૈર મરદોંકો દેખે ઔર ગૈર મર્દ
ઉસકો દેખે.”

પરદા તો દિલકા હોતા હૈ

એક દિનકા ઝિક હૈ કે ઉમ્મુલ મુઅમિનીન આઈશા વ હફસા નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે પાસ બૈઠી હુઈ થીં કે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમ્મે મકતૂમ આપકે પાસ આએ, યે નાબીના (અંધે) સહાબી થે, તો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને દોનોંસે ફરમાયા : “ઉસસે પરદા કરો.” દોનોં ઉમ્મુલ મુઅમિનીનને કહા : અય અલ્લાહકે રસૂલ! કિયા યે નાબીના નહીં હૈં? ન હમૈં દેખ સકતે હૈં ન પેહચાન સકતે હૈં. યે સુનકર નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : કયા તુમ દોનોં ભી નાબીના હો ઔર કયા તુમ ઉસે નહીં દેખ રહી હો?

(અબૂ દાઉદ, તિરમિઝી, નસાઈ, કબાઈર સ. ૧૭૭)

મેરી બહેન! ઝરા ઈસ હદીસ ઔર વાકિઆમેં ગૌર કીજિયે કે ખૂદ જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ઝાત બાબરકાત ઉસ વક્ત હઝરત આઈશા ઔર હઝરત હફસા (રદિ.) કે દરમિયાન મૌજૂદ હૈં ઔર યે વો ઔરતૈં હૈં કે જિનકો ખૂદ હક તઆલાને સાતવૈં આસમાનસે મોમિનીનકી માંઓંકે ખિતાબસે નવાઝ હૈ. ઔર દૂસરી જાનિબ સહાબીએ રસૂલ (સ.અ.વ.) હૈં ઔર સહાબા વો હસ્તિયાં હૈં કે જિનકે દિલોંકો ખૂદ હક તઆલાને ઈમાનસે મુઝય્યન કરને ઔર ફુફો શિર્ક ઔર ફિસ્ક વ ફુજૂરસે ઉનકો નફરત દેનેકા કુરઆનમેં એલાન ફરમાયા. ફિર નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી મૌજૂદગીમેં શયતાન બિલકુલ ઉન દોનોં ઔરતોંકો ધોકા નહીં દે સકતા, ઈસ લિયે કે જહાં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) મૌજૂદ હોં વહાં શયતાનકી કયા મજાલ. ઔર અગર કિસી મજલિસમેં શયતાન આ જાએ તો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) વહાં રૂક નહીં સકતે, ઉસકે બાવજૂદ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) મોમિનીનકી ઈન દોનોં માંઓંકો હુકમ દે રહે હૈં કે તુમ દોનોં ઈસ નાબીના સહાબી (રદિ.) સે પરદા કરો.

ઈસ હદીસ શરીફસે પરદાકી અહમિયત ખૂબ વાઝેહ હો ગઈ ઔર યે ભી માલૂમ હો ગયા કે પરદા દોનોં તરફસે હોના ચાહિયે ન કે એક હી તરફસે. ઔર યે બાત ભી ખૂબ વાઝેહ હો ગઈ કે જિસ પરદેકા હુકમ હુવા હૈં ઉસસે આંખવાલા પરદા મુરાદ હૈં ન કે દિલવાલા, વો પરદા જો બાઝ જાહિલ કિસમકી ઔરતોંમેં મશહૂર હૈં વો કેહતી હૈં કે અસલ પરદા તો દિલકા હોતા હૈ, જબ દિલમેં પરદા હૈ તો ઝાહિરી ઔર નુમાઈશી પરદેકી કયા ઝરૂરત હૈ?

મેરી બહેન! યે બાત તો આપને બડી ઠિકાનેકી કહી કે અસલ પરદા તો

દિલકા હોતા હૈ, મગર દૂસરી બાત કે ઝાહિરી પરદામેં ક્યા રખ્યા હૈ? યે બાત ગલત હૈ ઓર શયતાનકા ધોકા હૈ, ઉસકે બગૈર આપ મંઝિલ તક નહીં પહોંચ સકતી, બલ્કે હમેશા ભટકતી રહોગી ઓર દુનિયા ઓર આખિરત દોનોંમેં ઠોકરેં ખાતી ફિરોગી, તુમમેંસે કૌન ઐસી ઓરત હૈ જો ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીનકે દરજા તક પહોંચી હુઈ હૈ ઓર ઉસકે દિલકો અલ્લાહને ઈમાનસે મુઝય્યન કરનેકા એલાન કર દિયા હૈ, જબ ઉનકો (યાની તુમહારી માંઓકો) ઝાહિરી પરદેકા હુકમ દિયા જા રહા હૈ તો તુમ કૌન હો જિનકો ઝાહિરી પરદેકી ઝરૂરત નહીં હૈ?

દેખિયે એક શખ્સકે બદનમેં કુંન્સિયાં નિકલી હુઈ હૈં ઓર પીપ બેહ રહી હૈ મગર વો કેહતા હૈ કે યે તો ઝાહિરી તૌર પર કુંન્સિયાં નઝર આ રહી હૈં ઓર ઝાહિરી તૌર પર પીપ બેહ રહી હૈ મગર અંદર તો મેરા સાફ ઓર બિલકુલ સહીહ હૈ તો યે શખ્સ જૂઠ બકતા હૈ, ઈસ લિયે કે અંદરસે પેહલે ખૂન ખરાબ હુવા, માદા ફાસિદ પૈદા હુવા તબી તો ખાલ તક ખૂન આયા ઓર ઝાહિરી તૌર પર રસને લગા ઓર બદબૂ ફેલાને લગા, તો જિતને ગુનાહ હોતે હૈં પેહલે અંદર ખરાબ હોતા હૈ, અગર બાતિનમેં અલ્લાહકા ખૌફ મૌજૂદ હો તો ઝાહિરમેં ગુનાહ સરઝદ નહીં હોંગે. ઓર ઈમાનકી તકમીલ જભી હોતી હૈ જબ ઝાહિર ઓર બાતિન દોનોં કિસમકે ગુનાહોંકો છોડ દિયા જાએ ઓર ઉસકા હુકમ અલ્લાહ તઆલાને કુરઆને પાકમેં ઈસ તરહ દિયા હૈ : વઝરૂ ઝાહિરલ્ ઈસ્મિ વબાતિનહૂ, ઈન્નલ્લઝી-ન યક્સિબૂનલ ઈખ્મ સયુજ્જૌ-ન બિમા કોનૂ યક્તરિફૂન. (સૂ. અન્આમ : ૧૨૦)

ફરમાયા કે ઝાહિરી ઓર બાતિની સબ ગુનાહોંકો છોડ દો, જો લોગ ગુનાહ કરતે હૈં અન્કરીબ અપને કિયેકી સઝા પાએંગે.

લિહાઝા માલૂમ હુવા કે દિલમેં ગડબડ હૈ જભી તો ઐસી બાત સૂજતી હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાની હોતી હૈ. ઈસી તરહ જબ કિસીસે ગુનાહ સરઝદ હોતા હૈ યા વો કિસી અજનબી ઓરતકો દેખતા હૈ બાવજૂદ ઉસકે કે અલ્લાહ તઆલાને મના કરતે હુએ ફરમાયા હૈ : કુલ લિલ્ મુઅમિની-ન યગુઝ્ઝૂ મિન્ અબ્સારિહિમ વયહફઝૂ ફુરૂજહુમ. (સૂ. નૂર : ૩૦) “આપ મોમિનોંસે કેહ દીજિયે કે વો અપની નિગાહેં નીચી રખેં ઓર શરમગાહોંકી હિફાઝત કરેં.”

ઓર ફિર ઓરતોંકો ભી યેહી હુકમ અલાહિદા તૌર પર દેતે હુએ ફરમા દિયા કે :

વકુલ્ લિલ મુઅમિનાતિ યગુઝ્ઝૂ-ન મિન્ અબ્સારિહિન્ન વ યહફઝૂ-ન ફુરૂજહુન્. (સૂ. નૂર : ૩૧)

“भोमिना औरतोंसे ली डेल दीजिये के वो ली अपनी-निगाहोंको नीची रखें।”

उसके बावजूद वो औरत या मर्द बदनजरीकी लानतसे बाज़ नहीं आता। तो साफ़ मालूम हो जाता है के उसका भातिन फासिद है और उसके दिल पर गुनाहोंका जंग बण्ड गया है और दिल सियाह हो गया है, वरना वो गुनाहका धरतिकाब न करता और अल्लाह तआलाकी हुद्दको न फलांगता।

लिहाज़ा हमारी बहेनों और भाईयोंको ऐसी बेइकी हुई बातोंसे परहेज़ करना चाहिये और अपने लाडले नबीअे करीम (स.अ.व.) की हर हर बातको दिलो ज़ानसे अपनाकर अमल करना चाहिये। किसीने क्या ખૂब कहा है :

હદસે ઝાઈદ ખા ચુકે હેં દર બદરકી ઠોકરેં
કાશ અપના લે મુસલમાન અબ લી ખૂએ મુસ્તફા (સ.અ.વ.)

આંખેં લી ઝિના કરતી હેં

હદીસ શરીફમેં આયા હૈ : “દોનોં આંખેં લી ઝિના કરતી હેં और આંખોંકા ઝિના ગૈર મહરમ औरત વ મર્દકો દેખના હૈ.”

ઉસમેં કોઈ શક નહીં કે અહલે બસીરત अपनी ફરાસતસે ઉન આસાર યાની ઝિનાકે આસારકો નાઝિરકી આંખોંકે દરમિયાનસે દેખ લેતે હેં જબકે દૂસરોંકો ઉસકી ખબર તક નહીં હોતી.

ચુનાંચે હઝરત અનસ બિન માલિક (રદિ.) अपना वाकिआ बयान करते हैं કે मैं हज़रत उसमान बिन अफ़ફ़ान (रदि.) के पास आया और मैंने रास्तेमें बिला कस्द व ઈરાદા એક औरતકો દેખ લિયા થા તોં હઝરત ઉસમાન (રદિ.)ને કહા : તુમ લોગ મેરે પાસ દાખિલ હોતે હો और ઝિનાકે આસાર તુમહારી આંખોંસે ટપકતે હેં. મૈંને કહા : ઉસમાન! ક્યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે બાદ લી વહી આતી હૈ? હઝરત ઉસમાન (રદિ.) ને જવાબ દિયા : નહીં લેકિન યે નૂરે બસીરત વ ફરાસત હૈ.

બંદા અર્ઝ કરતા હૈ :

યાની હઝરત અનસ બિન માલિક (રદિ.) ઈસ તરહકે બોહતાનસે ઉસી તરહ બરી હેં જિસ તરહ સૂરજ છૂએ જાનેસે બરી હૈ, और જિસ તરહ ભેડિયાં હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કે ખૂનસે બરી થા. ક્યૂંકે વો ખૂદ બયાન

કરતે હું કે મૈને રાસ્તેમેં બિલા કસ્દ વ ઈરાદા એક અજનબી ઔરતકો દેખા”
 ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કે સહાબી ઝૂઠ નહીં બોલ સકતે, ઔર ફિર ઉનકો
 ઈસ તરહકા વાકિઆ બયાન કરનેસે ક્યા ફાઈદા જિસસે ઉનકા એબ જાહિર
 હોતા હો?

ઈસ લિયે મેરી બહેન! ઝરા ગૌર કરો, જબ સહાબીએ રસૂલ (સ.અ.વ.)
 કા યે હાલ હૈ કે ઉનકી આંખોંમેં જિનાકે આસાર નઝર આ રહે હૈં જિસને બિલા
 કસ્દ વ ઈરાદા અજનબી ઔરતકો દેખ લિયા થા તો ઉન ઔરતોંકા ક્યા હાલ
 હોગા જો સ્કૂલોં, કોલેજોં, યુનીવર્સિટિયોં ઔર હુકૂમતકે દફતરોંમેં મરદોં ઔર
 ઔરતોંકે ઈખ્તિલાતકો પસંદ કરતી હૈં તાકે બેપરદા મરદોંકે શાના બ-શાના કામ
 કર સકેં.

ક્યા ઈસ ઈખ્લાત ઔર સર્વિસકે વક્ત મરદોં ઔર ઔરતોંકી આંખેં અંધી
 હો જાતી હોંગી.

ક્યા ઉનકી નિગાહ એક દૂસરે પૂર ઈરાદા યા બગૈર ઈરાદાકે ન પડતી
 હોગી?

ક્યા ફિર ઉસકા અસર આંખોંમેં નહીં ઉતરતા હોગા?

ક્યા ફિર દિલ ઉસસે મુતાસ્સિર ઔર ખરાબ ન હોતા હોગા?

કોઠિયાં આબાદ હૈં મગર દિલ બરબાદ

હાય અફસોસ કે આજ હમારે મહલ્લાત, કોઠિયાં ઔર બંગલે ઔર મસ્જિદેં
 બુકઅએ નૂર વ ફાનૂસસે આબાદ હૈં મગર દિલ ઉજડ ગયે હૈં કે નેકી ઔર બદીકા
 એહસાસ ખતમ હોકર રેહ ગયા હૈ, ઔર દિલ વો બસ્તી હૈ કે જબ યે ઉજડ જાએ
 તો ફિર આબાદ કહાં?

મુઝે યે ડર હૈ દિલ જિંદા તો ન મર જાએ

કે જિંદગાની ઈબારત હૈ તેરે જીનેસે

એક વો દૌર થા કે દિલોંકો ઈમાનસે આરાસ્તા ઔર મુઝય્યન કરનેકી
 દુઆએ કી જાતી થીં ઔર ઉનકો અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બતસે
 ભરનેકી ફિક લગી રેહતી થી તો હક તઆલાને ભી સહાબએ કિરામકી ઈસ
 ખ્વાહિશકો પૂરા ફરમાતે હુએ એલાન કિયા : વલા કિન્નલ્લાહ હબ્બ-બ ઈલૈકુમુલ્લ
 ઈમા-ન વ ઝય્યનહૂ ફી કુલ્લિન્કિન્ન. (સૂ. હુજુરાત : ૭) “કે અલ્લાહને તુમહારે

ਲਿਏ ਈਮਾਨਕੀ ਮੇਲਭੂਜ ਭਨਾ ਦਿਯਾ ਐਰ ਈਮਾਨ ਈਸੇ ਤੁਮਛਾਰੇ ਦਿਲੌਂਕੀ ਆਰਾਸਤਾ ਐਰ ਮੁਝਧਨ ਕਰ ਦਿਯਾ."

ਮਗਰ ਆਯੇ ਘੌਰ ਐਰ ਢਾਡ ਹੈ ਕੇ ਕੋਠਿਆਂ ਐਰ ਭੰਗਲੇ ਮੁਝਧਨ ਓ ਜਾਐ ਮਗਰ ਦਿਲਕੋ ਈਮਾਨ ਐਰ ਮੁਲਭਭਤੇ ਈਲਾਈਸੇ ਮੁਝਧਨ ਕਰਨੇਕੀ ਕੋਠੀ ਝਿਕ ਨਈਂ ਹੈ, ਈਸੀ ਤਰਫ਼ ਤਮਾਮ ਝਿੰਢਗੀ ਭੀਤ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਢੀਨਸੇ ਤੋ ਢਾਥ ਧੋ ਭੈਠੇ ਹੈਂ ਮਗਰ ਢੁਨਿਆ ਭੀ ਥਾਵਰਕੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਈਂ ਮਿਲਤੀ. ਆਭਿਰਕਾਰ ਮਾਲ ਐਰ ਆਮਾਲ ਢੋਨੌਂਸੇ ਭਾਲੀ ਢਾਥ ਸੁਪੁਰ੍ਹੇ ਭਾਕ ਕਰ ਦਿਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਐਰ ਭਿਨਕੇ ਲਿਏ ਏ ਭੰਗਲੇ ਐਰ ਕੋਠਿਆਂ ਸਜਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵੋ ਅਪਨੇ ਮਾਂ ਭਾਪਕੋ ਸੁਪੁਰ੍ਹੇ ਭਾਕ ਕਰਨੇਕੇ ਭਾਵ ਭਭਰ ਭੀ ਨਈਂ ਲੇਤੇ ਐਰ ਏ ਢਾਲ ਢੋਤਾ ਹੈ ਕੇ :

ਮਿਟੀਮੈਂ ਢਭਾਕੇ ਥਲ ਦਿਏ ਢੁਆ ਨ ਸਲਾਮ

ਪਲ ਭਰਮੈਂ ਕਥਾ ਓ ਗਯਾ ਝਮਾਨੇਕੋ

ਕਿਸੀ ਸ਼ਾਏਰਨੇ ਦਿਲ ਐਰ ਆਂਭਕੇ ਈਸ ਝਗਡੇਕੋ ਭੂਭ ਭਯਾਨ ਕਿਆ ਹੈ, ਕੇਢਤੇ ਹੈਂ :

ਆਂਭੋਂ ਕਢੇਂ ਕੇ ਦਿਲ ਢੀਨੇ ਢਮੈਂ ਕਿਆ ਭਰਾਭ

ਐਰ ਦਿਲ ਕਢੇ ਕੇ ਆਂਭੌਂਨੇ ਢਮਕੋ ਢੁਭੌ ਦਿਯਾ

ਭਿਗਡਾ ਕਿਸੀਕਾ ਕੁਝ ਨਈਂ ਅਧ ਢਰ੍ਹ ਮੁਝਤਮੈਂ

ਢੋਨੌਂਕੀ ਝਿੰਢਨੇ ਭਾਕਮੈਂ ਢਮਕੋ ਮਿਲਾ ਦਿਯਾ

ਵਲਾਢੁਲ੍ਹ ਮੁਸ਼ਤਆਨੁ, ਵਲਾ ਢੌਲ ਵਲਾ ਕੁਲ੍ਹਤ ਈਲਾ ਭਿਲਾਢ.

ਅਲਾਮਾ ਝਢਭੀ (ਰਢ.) ਨੇ (ਅਲ ਕਭਾਏਰ ਸ. ੧੭੭) ਮੈਂ ਭਯਾਨ ਕਿਆ ਹੈ ਕੇ, ਭਿਸ਼ ਤਰਫ਼ ਆਢਮੀਕੋ ਥਾਢਿਏ ਕੇ ਵੋ ਅਪਨੀ ਨਿਗਾਢੇਂ ਐਰਤੌਂਕੋ ਢੇਭਨੇਸੇ ਭੰਢ ਕਰ ਲੇਂ, ਈਸੀ ਤਰਫ਼ ਐਰਤੌਂਕੋ ਢੁਕਮ ਹੈ ਕੇ ਵੋ ਅਪਨੀ ਨਿਗਾਢੇਂ ਮਰਢੌਂਕੋ ਢੇਭਨੇਸੇ ਭੰਢ ਕਰ ਲੇਂ.

ਈਸਸੇ ਪੇਢਲੇ ਢਝਰਤ ਝਾਤਿਮਾ ਝੌਢਰਾਕਾ ਕੌਲ ਗੁਝਰ ਥੁਕਾ ਹੈ ਕੇ ਐਰਤਕੇ ਲਿਏ ਭੈਰ ਉਸੀਮੈਂ ਹੈ ਕੇ ਵੋ ਨ ਮਰਢੌਂਕੋ ਢੇਭੇ ਐਰ ਨ ਮਰ੍ਹ ਉਸੇ ਢੇਭੇ. ਅਗਰ ਝਝਰਤਕੀ ਭਿਨਾ ਪਰ ਉਸੇ ਘਰਸੇ ਭਾਢਿਰ ਜਾਨਾ ਪਡੇ, ਮਸਲਨ ਅਪਨੇ ਵਾਲਿਢੈਨ ਥਾ ਰਿਸ਼ਤੇਢਾਰੌਂਕੋ ਢੇਭਨੇਕੇ ਲਿਏ ਜਾਨਾ ਥਾ ਪੇਸ਼ਾਭ ਵ ਪਾਭਾਨਾਕੇ ਲਿਏ ਜਾਨਾ ਜੌ ਉਸਕੇ ਲਿਏ ਝਝਰੀ ਹੈ ਤੋ ਅਪਨੇ ਸ਼ੌਢਰਕੀ ਈਝਝਤਸੇ ਭਗੈਰ ਮੇਕ ਅਪਕੇ ਅਪਨੇ ਘਰੇਲੂ ਆਮ ਲਿਭਾਸਮੈਂ ਨਿਕਲੇ ਐਰ ਥਲਤੇ ਵਕ਼ਤੇ ਅਪਨੀ ਨਿਗਾਢਕੋ ਨੀਥੀ ਰਭਭੇ, ਝਮੀਨਕੀ ਤਰਫ਼ ਢੇਭੇ, ਭਿਲਾ ਝਝਰਤ ਨ ਢਾਐਂ ਢੇਭੇ ਨ ਭਾਐਂ, ਅਗਰ ਵੋ ਐਸਾ ਨਈਂ ਕਰਤੀ ਤੋ ਗੁਨੇਢਗਾਰ ਢੋਗੀ.

बन ठनकर घरसे बाहिर निकलनेवाली औरतका अंजाम

उसके बाद ईमाम जहबी (रह.) एक किस्सा बयान करते हैं.

एक औरत दुनियामें बहोत टीप टाप और बन संवरकर बेपरवा रेहती थी और अपने घरसे बन ठनकर बेपरवा बाहिर निकलती थी. जब वो मर गई तो उसके बाऊ रिश्तेदारोंने उसे ज्वाबमें देखा के अल्लाह तआलाके दरबारमें उसे पतले और बारीक कपड़ोंमें मलबूस पेश किया गया, धतनेमें ओक जोरसे धवाका जोंका आया और उसे नंगा कर दिया. अल्लाह तआलाने उससे मुंह फेर लिया और फरमाया, उसे जहन्नमके दाईं जनिब फेंक दो क्योंकि ये दुनियामें बन ठनकर बेपरवा रहा करती थी.

(अल कबाहिर जहबी स. १७७)

जहन्नमी औरतोंकी निशानियां

उजरत अली बिन अबू तालिब (रहि.) बयान करते हैं के मैं और मेरी बीवी फातिमा दोनों नबीअे करीम (स.अ.व.) के पास आये. हमने आपको छियकियां ले लेकर रोते हुए देखा. मैंने आप (स.अ.व.) से दरयाफ्त किया : आप पर मेरे मां बाप कुरबान अय अल्लाहके रसूल! आपको किस चीजने दुलाया?

आप (स.अ.व.) ने फरमाया : अय अली! मैंने उस रात जब मुझे आसमानकी सैर कराई गई तो अपनी उम्मतकी बाऊ औरतोंको देखा के उनकी मुप्तलिफ़ किसमके अजाबमें डाला गया है, उनके सप्त अजाबको देखकर मुझे रोना आया.

● मैंने एक औरतको देखा के उसको उसके सरके बालोंके साथ उल्टा लटका दिया गया है और उसका दिमाग जोल रहा है.

● और एक औरतको देखा के उसको उसकी जवानके साथ उल्टा लटका दिया गया है और गरम पानी उसके डलकमें टपकाया जा रहा है.

● और मैंने एक औरतको देखा के उसके दोनों पैरोंको उसकी छातियोंके साथ और उसके दोनों हाथोंको उसकी पेशानीके साथ बांध दिया गया है.

● और मैंने एक औरतको देखा के उसको उसकी छातीके साथ उल्टा लटका दिया गया है.

● ઔર મૈને એક ઔરતકો દેખા કે ઉસકા સર સુવ્વરકે સર જૈસા હૈ ઔર ઉસકા બદન ગધે જૈસા હૈ ઔર ઉસકો હઝારહા કિસમકા અઝાબ દિયા જા રહા હૈ.

● ઔર મૈને એક ઔરતકો દેખા જિસકી શકલ કુત્તે જૈસે થી ઔર આગ ઉસકે મુંહસે દાખિલ હોતી થી ઔર ઉસકે પાખાનાકે રાસ્તેસે નિકલતી થી ઔર ફરિશ્તે આગકે ગુરજોંસે ઉસકે સર પર માર રહે થે.

ઔર યે સુનના થા કે હઝરત ફાતિમા (રદિ.) ખડી હો ગઈ ઔર દરયાફત કિયા કે : મેરે પ્યારે અબ્બૂ! મેરી આંખકી ઠંડક! ઉન ઔરતોંને ક્યા ક્યા જુર્મ કિયે થે જિનકી વજહસે ઉનકો ઈન અઝાબોંમેં મુબ્તલા કિયા ગયા?

● હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : બેટી! વો ઔરત જિસે સરકે બાલોંકે સાથ બાંધકર લટકાયા ગયા થા ઉસકા કુસૂર યે થા કે વો મરદોંસે અપને બાલોંકો ન છુપાતી થી (નંગે સર રેહતી થી).

● ઔર જિસ ઔરતકો ઉસકી ઝબાનકે સાથ લટકાયા ગયા થા ઉસકા કુસૂર યે થા કે વો અપને શૌહરકો ઈઝા (તકલીફ) દેતી થી.

● ઔર જિસ ઔરતકો છાતીકે બલ ઉલ્ટા લટકાયા ગયા થા તો યે બદકાર ઔરત થી જો અપને શૌહરકે બિસ્તરકો ગંદા કરતી થી.

● ઔર જિસ ઔરતકે દોનોં પૈર છાતીસે ઔર દોનોં હાથ પેશાનીસે બાંધ દિયે ગયે થે ઔર ઉસ પર સાંપ ઔર બિચ્છૂ છોડ દિયે ગયે થે તો યે વો ઔરત થી જો હૈઝ ઔર જનાબતકે બાદ ગુસલસે અપને બદનકો પાક વ સાફ નહીં કરતી થી ઔર નમાઝકા મઝાક ઉડાતી થી.

● ઔર જિસ ઔરતકા સર સુવ્વર જૈસા ઔર જિસ્મ ગધે જૈસા થા તો યે વો ઔરત થી જો યુગલખોરી કરતી થી ઔર જૂઠ બોલતી થી.

● ઔર જિસ ઔરતકી સૂરત કુત્તે જૈસી થી ઔર આગ ઉસકે મુંહસે દાખિલ હોકર ઉસકે પાખાનાકે રાસ્તેસે નિકલતી થી તો યે વો ઔરત થી જો હસદ કરતી થી ઔર એહસાન જતાતી થી.

(અલ કબાઈર ઝહબી સ. ૧૭૭)

અય આદમ વ હવ્વાકી બેટી! ઝરા આજકી મોર્ડન લડકિયોંકો દેખો કે વો અનજબી ઔર ગૈર લોગોંકે દેખનેકી કિસ કદર શૌકીન હૈં, ઉનસે ગુફ્તગૂ (બાતચીત) કરને ઔર ઉનસે રાબતા કાઈમ કરનેકી કિતની રગબત રખતી હૈં, પેહી નહીં બલકે કોલેજોં ઔર યુનીવર્સિટિયોંમેં ઉનકે સાથ શાના બશાના બૈઠને નીઝ હુકૂમતકે ઈદારોંમેં ઉનકે સાથ મિલ બૈઠકર મુલાઝિમત કરનેકી કિતની તડપ રખતી હૈં ઔર સડકોં ઔર બાઝારોંમેં મરદોંકે શાના બશાના ચલને, ટેલીવીઝન

ઔર વી.સી.આર.કે સામને એક સાથ મિલકર બેઠનેકો બડા ફપ્ર સમજતી હું ઔર કંધેસે કંધા ટકરાનેમેં બલ્કે સલામકે વક્ત હાથસે હાથ મિલાને, ઈન્ટરનેટ ઔર ટેલીફોન પર ગલત ગુફતગૂ કરનેમેં કોઈ આર (શરમ) મેહસૂસ નહીં કરતી હું ઔર..... ઔર..... ઔર..... વો સબ કુછ ખૂબ જાનતી હું કે વો ક્યા કુછ કરતી હું ઔર કિન સોચોમેં રાત દિન ડૂબી રેહતી હું. યેહી વજહ હૈ કે ખુશકી ઔર સમંદરમેં ઈન્સાનકે ગલત આમાલ ઔર કરતૂતકી વજહસે ફસાદ બરપા હૈ. ઔર હમારે ગુનાહોંકી નહૂસત ખુશકીસે સમંદર તક જા પહોંચતી હૈ જિસકી વજહસે ઈત્મીનાન ઔર સુકૂન ખતમ હો ગયા હૈ.

ગંદી બાતેં ગંદે લોગોંકે લિયે

અફસોસ કે આજ જબ હમ મૌજૂદા બાઝ મુસલમાનોંકી અપને હી દીનસે બેવફાઈકો દેખતે હું તો કલેજા દુખસે ફટને લગતા હૈ, ઈલ્લા માશા અલ્લાહ.

કુરઆન પાકમેં અલ્લાહ તઆલાકે ફરમાન : અલ્ ખબીષાતુ લિલખબીષી-ન વલખબીષૂ-ન લિલખબીષાતિ, વત્તયિયાતુ લિત્તયિયી-ન વત્તયિયૂ-ન લિત્તયિયાત. (સૂ. નૂર : ૨૬) કી તફસીરમેં લિખ્ખા હૈ :

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ફરમાતે હું કે : “ગંદી બાતેં ગંદે મરદોંકે લિયે હું. ગંદે મર્દ ગંદી બાતોંકે લિયે હું ઔર સુથરી બાતેં સુથરે મરદોંકે લિયે હું ઔર સુથરે મર્દ સુથરી બાતોંકે લિયે હું.”

ઔરતકી ઈફફત ઔર પાકદામનીકે મુતઅલ્લિક ઈસ્લામકે ઝરીં અકવાલ

મેરી બહેન! અબ હમ શરીઅતે મુતહદ્દરહકે કુછ આદાબ વ અહકામ બયાન કરતે હું. અબ ઉન અચ્છી યા બુરી ઔર ખબીસ બાતોંમેંસે જો તુમહેં પસંદ હો ઈખ્તિયાર કર લો, મગર યે બાત યાદ રખો કે ગંદી ચીજોંકો જહાં જ ચાહે ફેંક દિયા જાતા હૈ યા ફિર જલાકર રાખ કર દિયા જાતા હૈ. ઉસકે સાથ સાથ ઝરા ગૌર કીજિયે કે ઈન આદાબ વ અહકામ ઔર મૌજૂદા મઆશરાકે દરમિયાન કિતના ફર્ક હૈ?

અલ્લામા જઝરીને નિહાયામેં ઝિક્ર કિયા હૈ કે :

“નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઈસ બાતસે મના કિયા હૈ કે આદમી અપની

ઔરતકે સિવા દૂસરી ઔરતકે સામને નરમીસે બાતચીત કરે, જિસસે ઉસ ઔરતકો ઉસ મર્દમેં દિલચસ્પી હોને લગે.”

અલ્લામા મૌસૂફને અપની કિતાબ (નિહાયા) મેં યે ભી બયાન કિયા હૈ કે એક આદમી હઝરત ઉમર (રદિ.) કે ઝમાનએ ખિલાફતમેં એક મર્દ ઔર એક ઔરતકે પાસસે ગુઝરા જો આપસમેં નરમ નરમ બાતચીત કર રહે થે. યે દેખકર ઉસને ઉસ આદમીકો ઈસ ઝોરસે મારા કે ઉસકા સર ફટ ગયા. જબ હઝરત ઉમર (રદિ.) કે સામને યે મુકદ્દમા પેશ હુવા તો ઉનહોંને ઉસ ખૂનકો રાઈગા કરાર દિયા ઔર સર ફોડનેવાલેકો ઉસકે બદલામેં કોઈ સજા નહીં સુનાઈ.

અલ્લામા ઈબ્ને તયમિય્યા (રહ.) ને ફતાવા જિ. ૨૮, સ. ૩૭૦ મેં ફરમાયા : “ઈસ તરહ શર ઔર બુરાઈ ઔર મુઅસિયતકે બીજ હીકો ખતમ કર દેના ચાહિયે ઔર ઉસકે અસ્બાબ પર પાબંદી લગા દેની ચાહિયે. ઔર હર ઉસ ચીઝકો રોકના ચાહિયે જો શર ઔર બુરાઈ તક લે જાએ જબકે ઉસમેં કોઈ મસ્લિહત રાજેહ ન હો.”

ઉસકી મિસાલ વો હદીસ હૈ જિસમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને મના કરતે હુએ ફરમાયા :

“કોઈ મર્દ કિસી ગૈર મહરમ ઔરતકે સાથ તન્હાઈ વ ખલ્વતમેં હરગિઝ સામના ન કરે, ક્યૂંકે ઉન દોનોંકા તીસરા સાથી શયતાન હોતા હૈ.”

નીઝ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“કિસી ઔરતકે લિયે યે હલાલ નહીં હૈ જો અલ્લાહ તઆલા પર ઔર આખિરત પર ઈમાન રખતી હૈ કે વો દો દિનકી મસાફતકી મિકદાર લંબા સફર કરે મગર કે ઉસકે સાથ ઉસકા શૌહર યા ઉસકા કોઈ મહરમ હો.”

ઈન દોનોં હદીસોંમેં નબીએ ફરીમ (સ.અ.વ.) ને અજનબી ઔરતકે સાથ ખલ્વતસે મના કર દિયા ઔર ઉસકે સાથ સફર કરનેસે ભી મના કર દિયા, ક્યૂંકે યે શર વ ફસાદકા સબબ બન સકતા હૈ.

ઈમામ શાફઈ (રહ.) સે રિવાયત હૈ કે જબ કબીલએ અબ્દુલ કેસકા વફદ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા તો ઉસ વફદમેં એક નૌજવાન થા જો નિહાયત હી ખૂબસૂરત ઔર હસીન વ જમીલ થા, તો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઉસ નૌજવાનકો અપને પીછે બિઠાયા ઔર ફરમાયા :

“દાઉદ (અલૈ.) કી ખતા સિફ દેખના હી થા.”

હઝરત ઉમર (રદિ.) રાતકો ગશત ફરમા રહે થે કે અયાનક ઉનહોંને ગશતકે

દોરાન એક ઔરતકી આવાજ સુની, વો યે શઅર ગા રહી થી :

“કયા શરાબ તક રસાઈકા કોઈ ઝરીઆ હૈ કે મૈં જી ભરકર પી સકૂં ઔર કયા મેરે પ્યારે નસર બિન હજજાજ તક પહોંચનેકા કોઈ રાસ્તા હૈ? કે ઉસકો જી ભરકે દેખ સકૂં.”

હઝરત ઉમર ઈબ્ને ખત્તાબ (રદિ.) ને નસર બિન હજજાજકો બુલાયા તો દેખા કે વો નિહાયત હી ખૂબસૂરત નૌજવાન હૈ તો આપને ઉસકા સર મુંડવા દિયા. ઉસસે ઉસકી ખૂબસૂરતીમેં મંજીદ ઈઝાફા હો ગયા, તો આપને ફિર ઉસકો બસરાકી તરફ જિલાવતન (દિશ નિકાલ) કર દિયા તાકે દૂસરી ઔરતેં ઉસકી વજહસે ફિતનામેં ન પડ જાએ.

હઝરત ઉમર ઈબ્ને ખત્તાબ (રદિ.) હીસે રિવાયત હૈ કે : ઉનકે પાસ યે ખબર પહોંચી કે એક આદમીકે પાસ બચ્ચે બહોત ઝિયાદા બૈઠતે હૈં તો આપને ઉસકો ઈસ તરહ બૈઠનેસે મના કર દિયા.

(ફતવા ઈબ્ને તયમિય્યા : જિ. ૨૮, સં. ૩૭૦)

ઈમામ તબરાની (રહ.) ને અમ્ર ઈબ્ને આસ (રદિ.) સે બસનદે હસન રિવાયત કિયા હૈ કે : “નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઈસ બાતસે મના ફરમાયા કે ઔરત અપને શૌહરકી ઈજાઝતકે બગૈર ગૈર મર્દસે ગુફતગૂ (બાતચીત) કરે.”

ઈસ્લામકા ચેલેન્જ કયા ગૈર મુસ્લિમ ઐસી મિસાલેં પેશ કર સકતે હૈં?

ઈસ્લામને જિસ એહતિમામકે સાથ મર્દ ઔર ઔરતકો પાકદામની, ઈફકત ઔર તકવાકા સબક દિયા હૈ, ખુદાકી કસમ! આજ દુનિયાકા કોઈ મઝહબ ઉસકી મિસાલ પેશ નહીં કર સકતા. ઈસ બાતકા અંદાજા આપ નીચેકે વાકિઆતસે લગા સકતે હૈં. કિસી મર્દકા અજનબી ઔરતસે બિલ મુશાફા (આમને સામને) પ્યાર વ મુહબ્બતકી બાત કરના તો દૂરકી બાત હૈ કે ઈસ્લામ ઉસકી ઈજાઝત દે, હઝરત ઉમર (રદિ.) ને નોઅમાન બિન અદી બિન નઝલા અદવીકો જો મીસાનકે ઈલાકાકે ગવર્નર થે ઔર ખૂદ ઉમર (રદિ.) ને ઉનકો ગવર્નર મુકર્રર કિયા થા, એક મૌકા પર ઉનહોંને એક ગઝલમેં હસના નામી એક ઔરતકી મુહબ્બતકા ઝિક્ર કર દિયા થા. હઝરત ઉમર (રદિ.) કો ઉનકે ગઝલકે અશઆર જબ પહોંચે તો ફૌરન ઉનકો લિખ ભેજા કે મુઝે તેરે અશઆર પહોંચે હૈં. ખુદાકી કસમ! વો શઅર સુનકર મુઝે

બડા દુખ પહોંચા છે, ઔર લિખ્ખા કે મૈં તુઝે ગવર્નરીકે ઓહદાસે ઈસ જુર્મમેં માઝૂલ કરનેકા (ગાદીસે ઉતરનેકા) હુકમ દેતા હૂં. વો માઝૂલ હોકર જબ મદીના પહોંચે તો કેહને લગે કે : ખુદાકી કસમ! ઈન અશઆરમેં કુછ ભી હકીકત નહીં છે, યે અશઆર એસે હી ઝબાનસે જારી હો ગયે થે, તો ઉસ પર હઝરત ઉમર (રદિ.) ને ફરમાયા થા કે મેરા તેરે મુતઅલ્લિક ગુમાન યેહી હૈ કે તુમ સચ્ચે હો. મગર ખુદાકી કસમ! તુમ મેરે માતહત રેહકર અબ ઈસ ઓહદા પર કાઈમ નહીં રેહ સકતે. (અલ ઈસાબહ જિ. ૩/૫૬૨)

ઈમામ કરતબી (રહ.) ને ભી અપની તફસીર (જિ. ૧૩/સ. ૧૦૦) પર યે કિસ્સા બયાન કિયા હૈ મગર ઉસમેં ઈઝાફા હૈ કે જબ નોઅમાન બિન અદી હઝરત ઉમરકે બુલાને પર ગવર્નરકે ઓહદાસે માઝૂલ હોકર હઝરત ઉમર (રદિ.) કે પાસ આએ તો કહા કે અય અમીરૂલ મુઅમિનીન અશઆરમેં જો બાતેં મૈંને કહી હૈં ઉનમેંસે મૈંને કિસી પર ભી અમલ નહીં કિયા, બસ યે ફુઝૂલ બાત થી જો ઝબાનસે નિકલ ગઈ, ઔર હદસે (સજાસે) બચનેકે લિયે નોઅમાન બિન અદીને હઝરત ઉમર (રદિ.) કે સામને અલ્લાહકા યે કૌલ પળ્હા :

વશ્શુઅરાઉ યત્તબિઉહુમુલ્ ગાવૂન. અલમ ત-ર અન્નહુમ્ ફી કુલ્લિ વાદિંય્હીમૂન. વ અન્નહુમ્ યફૂલૂન માલા યફૂઅલૂન. (સૂ. શુઅરાઅ : ૨૨૩-૨૨૬)

“શાઈરોંકી રાહ તો બે રાહ લોગ ચલા કરતે હૈં, અય મુખાતબ ક્યા તુમકો માલૂમ નહીં કે વો (યાની શાઈર) લોગ (ખયાલી મઝામીનકે) હર મૈદાનમેં હૈરાન ફિરાં કરતે હૈં ઔર ઝબાનસે વો બાતેં કેહતે હૈં જો કરતે નહીં.”

યે દલીલ સુન્નેકે બાદ હઝરત ઉમર (રદિ.) ને ફરમાયા કે આપકે ઈસ ઉઝરને આપસે હદકો (સજાકો) હટા દિયા હૈ મગર તુમને જો બાતેં (અશઆરમેં) કહી હૈં ઉસકી વજહસે તુમ મેરે સાથ બિલકુલ કામ નહીં કર સકતે.

ઈસ વાકિઆકે બાદ તફસીરે કરતબીમેં મઝીદ વાકિઆત બયાન કિયે ગયે હૈં જિનમેં હઝરત ઉમર ઈબ્ને અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) ને ભી અપને દૌરે ખિલાફતમેં દો આદમિયોંકો ઈસ તરહકે ગલત અશઆર કેહને પર મુલક બદર (દિશ નિકાલ) કર દિયા થા. ઉનમેંસે એક સાહબને ઈસ બાત પર મઆફી માંગ લી થી કે મૈં કભી ભી ઔરતોંકા ઝિક્ક અપને અશઆરમેં નહીં કરૂંગા. તો ઉસ પર હઝરત ઉમર ઈબ્ને અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) ને અપના ફૈસલા વાપસ લે લિયા થા.

હઝરત ઉમર (રદિ.) ને અપને દૌરે ખિલાફતમેં મસ્જિદે નબવીકે મશરિકી કોનાકે આખિરમેં એક દરવાઝા મસ્જિદે નબવીમેં નમાઝિયોંકે દાખલાકે લિયે ખોલા

થા. આજકલ ઉસ દરવાજાકા નામ બાબુન્નિસાઅ હૈ યાની ઔરતોંકે લિયે મસ્જિદમેં દાખિલ હોનેકા દરવાજા.

અબૂ દાઉદ શરીફકી રિવાયત હૈ કે હઝરત ઉમર (રદિ.) ને યે દરવાજા ખોલનેકે બાદ ફરમાયા : “કે યે દરવાજા સિફ ઔરતોંકે લિયે મખસૂસ કર દિયા જાએ.” કે વો મસ્જિદકે ઈસી દરવાજેસે દાખિલ હોં, મકસદ યે થા કે મરદોંકે સાથ મસ્જિદમેં દાખલાકે વક્ત ઔરતોંકા ટકરાવ ન હો. (અબૂ દાઉદ જિ. ૨, સ. ૪૬૨, ૫૭૧)

નાફેઅ જો હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) કે ગુલામ થે, ફરમાતે હૈ : “હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) મરતે દમ તક ઔરતોંકે ઈસ દરવાજાસે કભી ભી મસ્જિદમેં દાખિલ નહીં હુએ.” (અબૂ દાઉદ)

હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) કે ઈસ કદર તકવા પર કુરબાન જાઈયે કે જો દરવાજા ઔરતોંકે લિયે મખસૂસ કર દિયા ગયા હૈ, ઉસ દરવાજાસે ગુઝરના ભી ખિલાફે તકવા ખયાલ કરતે થે.

મેરી બહેન! ઈસ્લામને તો આપકી પાકદામની ઔર ઈફ્ફતકી ઈસ દરજા તક એહતિયાત કર રખી હૈ. ક્યા ઈસ્લામકે ઈન ઉસૂલોંકે અપનાનેમેં હમ મુસલમાનકા કોઈ હિસ્સા નહીં હૈ?

ઈમામ દારે કુતનીને અપની કિતાબ “ઈફરાદ” મેં હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત કિયા હૈ :

“નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને નમાઝકી હાલતમેં ઔર ગૈર મહરમ ઔરતકે કરીબ ખડે હોનેકી હાલતમેં અંગડાઈ લેનેસે મના ફરમાયા હૈ. હાં! અપની બીવી ઔર બાંદીકે કરીબ અંગડાઈ લેનેકી ઈજાઝત હૈ.”

(તફસીરે મઝહરી જિ. ૭, સ. ૩૩૭, ૩૩૮)

સદાએ ખામોશસે દઅવતે હકકા

એક અજીબ વાકિઆ

મુઝસે મેરે એક દોસ્તને અપને એક સાથીકા એક વાકિઆ બયાન કિયા જો ઉસે એક ગૈર મુસ્લિમ ખાતૂનકે સાથ પેશ આયા, વો અપને દોસ્તકા નામ બતાતે હુએ કેહતા હૈ કે મેરે ઉસ દોસ્તને અપના યે વાકિઆ યૂં બયાન કિયા : મેં અપને એક દીની ભાઈકી મુલાકાતકો અપને ઘરસે નિકલા જો કે ઈંગ્લેન્ડમેં રેહતા હૈ, મેંને ઉસકે ઘર પહોંચકર દસ્તક દી, અંદરસે એક નૌજવાન લડકી જો ઉસકી નોકરાની

થી વો નિકલી, ઉસને દરવાજા ખોલા, યે લડકી ગૈર મુસ્લિમ થી, મુઝે દેખકર ઉસને (ગરમ જોશીકા મુઝાહિરા કરતે હુએ) મુસાફહાકે લિયે અપના હાથ મેરી તરફ બળ્હાયા. મેં એક ઔરત જાતસે મુસાફહા કરતે હુએ શરમા ગયા, ક્યૂંકે ઈસ્લામમેં એસા કરના મના હૈ ઔર હમારે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કા હાથ મુબારક કભી ભી કિસી અજનબી ઔરતસે મસ નહીં હુવા, હતાકે ઔરતસે બૈઅત લેતે હુએ ભી કભી એસા નહીં હુવા (યુનાંચે હમ આઈન્દા ચલકર ઉસકા ઝિક્ક કરનેવાલે હૈં) ઔર ન હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને હમેં એસા કરનેકી ઈજાઝત દી હૈ, તો મેંને ઉસ લડકીસે મુસાફહા કરનેકે બજાએ મેરે પાસ એક કપડા થા ઉસે ઉસકે હાથ પર ડાલ દિયા. મેરા એસા કરના ઉસ લડકીકો બહોત નાગવાર (નાપસંદ) હુવા. જબ મેં ઈજાઝતકે બાદ ઘરમેં દાખિલ હો ગયા તો ઉસને અપને માલિક (યાની ઘરવાલે) સે મેરી નાશાઈસ્તગીકા ગિલા (શિકવા) ક્રિયા ઔર કહા કે આપકે મહેમાનને મેરી તેહકીર (તૌહીન) કી ઔર મુઝસે મુસાફહા ન કરકે ઉનહોંને મેરી તઝલીલ કી હૈ, યે કેસે આદમી હૈં કે મિલને મિલાનેકે આદાબસે ભી વાકિફ નહીં.

(સાહિબે ઘર કેહતે હૈં કે) હમને ઉસકો સમજાયા કે મોહતરમા એસી કોઈ બાત નહીં તુમહેં ગલત ફેહમી (સમજફેર) હુઈ હૈ. બાત દર અસલ યે હૈ કે હમારા દીન એસા કરનેસે મના કરતા હૈ (ઔર યે હમારે દીનકી ખૂબી હૈ) ઔર યે ઈસ લિયે હૈ તાકે તુમહારી ઔર તુમહારી દૂસરી બહેનોં ઔર અમ્માં હવ્વાકી તમામ બેટિયોંકી ઈજાઝત વ આબરૂ પર કોઈ આંચ ન આએ, યેહી નહીં બલ્કે ઈસ્લામને (તો ઈસ સિલસિલામેં ઈસ કદર પેશ બંદી કી હૈ કે) ઔરતોંકો ગૈર મરદોંસે એસે નરમ વ નાઝુક લેહજેમેં બાતચીત કરનેસે ભી મના ફરમા દિયા જિસ લેહજેમેં એક ઔરત અપને શૌહરસે મુખાતિબ હોતી હૈ, બલ્કે ગૈર મરદોંસે ખુશ્ક ઔર દુરૂસ્ત લેહજેમેં મુખાતિબ હોને પર ઔરતોંકી હૌસલા અફઝાઈ કી ગઈ હૈ તાકે ઔરતોંમેં દિલચ્સ્પી લેનેવાલોંકી તમઅ ઔર હવસંકી જડ હી કટ જાએ, સો ન રહે બાંસ ન બજે બાંસરી.

હક તઆલા શાનુહૂકા ઈરશાદે ગિરામી હૈ : ઈનિત્તકૈતુન્ન ફલા તખ્જઅન્ન બિલ્કૌલિ ફયત્મઅલ્લઝી ફી કલ્બિહી મરઝુંવ્વ ફુલ્ન કૌલમ્ મઅરૂફા.

(સૂ. અહઝાબ : ૩૨)

અગર તુમ તકવા ઈખ્તિયાર કરો તો તુમ (નામહરમ મર્દસે) બોલનેમેં (જબકે બઝરૂરત બોલના પડે) નઝાકત મત કરો (યાની ઔરતોંકે કલામકા ફિતરી અંદાઝ હોતા હૈ કે કલામમેં નરમી ઔર નઝાકતે તબઈ હોતી હૈ ઈસ અંદાઝકો મત બરતો) કે (ઉસસે) એસે શખ્સકો (તબઅન) ખયાલ (ફાસિદ પૈદા) હોને લગતા હૈ

જિસકે દિલમેં ખરાબી (ઔર બદી) હૈ (ઐસે મૌકા પર તકલ્લુફ ઔર એહતિમામસે ઈસ ફિતરી અંદાજકો બદલકર ગુફતગૂ કરો) ઔર કાઈદા (ઈફકત) કે મુવાફિક ખાત કહો (યાની ઐસે અંદાજસે જિસમેં ખુશકી ઔર રૂખાપન હો કે યે હાફિઝે ઈફકત હૈ ઔર યે બદ અપ્લાકી નહીં હૈ, બદ અપ્લાકી વો હૈ જિસસે કિસીકે દિલકો તકલીફ પહોંચે ઔર તબએ ફાસિદકે રોકનેસે યે તકલીફ લાઝિમ નહીં આતી). (ખુલાસએ તક્સીર અઝ મઆરિફુલ કુરઆન સૂ. અહઝાબ)

ઔર એક મુસલમાનકી શાન યે હૈ કે જબ કોઈ ઔરત ઉસે દિલ લગી ઔર ગપશપકે લિયે બુલાએ તો વો બઝબાને હાલ યૂં કહે જૈસાકે હઝરત ફુઝાલા બિન ઉમેરીશીને એક ઐસે હી મૌકા પર ફરમાયા થા :

“મેહબૂબાને કહા આઓ ચલો હમ બૈઠકે બાતેં કરતે હૈં, મૈંને કહા નહીં નહીં, ઈસે તો હમારા પરવરદિગાર ઔર હમારા દીન દોનોં હી રોકતે ઔર નાપસંદ કરતે હૈં.”

હમારા દોસ્ત કેહને લગા કે જબ ઉસ લડકીને મેરા યે અમલ દેખા ઔર મેરે મુસાફહા ન કરનેકી અસલ વજહ જાન ગઈ, નીઝ દીને ઈસ્લામ જો કે દીનોંકા સુલતાન હૈ ઉસકી ઈસ ખૂબી પર કે ઉસમેં ઔરતકી નામોસ વ શરાફતકા કિસ કદર ખયાલ રખ્યા ગયા હૈ માલૂમ હોને પર ઉસકે દિલમેં ઈસ્લામ લાનેકા શૌક ઔર વલવલા પૈદા હો ગયા ઔર ઉસકી બદૌલત હક તઆલા શાનુહૂને ઉસકે દિલકો નૂરે ઈમાનસે મુનવ્વર ફરમા દિયા ઔર યે ઉસી વક્ત મુસલમાન હો ગઈ, અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

પસ એક સદાએ ખામોશ (યાની હુઝૂર સ.અ.વ. કી એક સુન્નત “ઔરતોંસે મુસાફહા ન કરના”) ઉસ લડકીકે ઈસ્લામ લાનેકા ઝરીઆ બન ગઈ. બસ ક્યા હી ખૂશ નસીબી હૈ ઉસકે લિયે જો ઈમાન લે આએ ઔર આમાલે સાલિહામેં લગ જાએ.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઔરતોંસે બૈઅત લેનેકા તરીકા

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફતહે મક્કાકે રોઝ ઔરતોંસે બૈઅત લી ઉસકી કેફિયતમેં ઈખ્તિલાફ હૈ. યુનાંચે એક રિવાયતમેં હૈ કે હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) જબ મરદોંસે બૈઅત લે ચુકે તો આપ (સ.અ.વ.) સફા પહાડી પર તશરીફ ફરમા હુએ ઔર ઔરતોંકી બૈઅતકા આગાઝ ઈસ તરહ ફરમાયા કે એક બડા પ્યાલા પાની ભરા હુવા

મંગવાયા ઔર ઉસમેં એક તરફ દસ્ત મુબારક ડુબોયા, દૂસરી તરફ ઔરતોંને ઉસમેં અપને હાથ ડુબોએ, ઈતનેમેં હિન્દા બિન્તે ઉત્ત્તા અબૂ સુફ્યાનકી બીવી ચેહરા પર નકાબ ડાલે અંજાની સૂરત બનાએ વહાં આ ગઈ ઔર યે ઈસ અંદેશાસે કે કહીં હુઝૂર (સ.અ.વ.) ઉનહેં પેહચાન ન લેં, ક્યૂંકે ઉનહોંને ઉહદકે દિન હઝરત હમ્મા (રદિ.) કા મસ્લા કર દિયા થા યાની ઉનકે હાથ પાંવ, નાક કાન કાટ દિયે થે.

ફિર જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને (બૈઅત લેતે હુએ) ઈરશાદ ફરમાયા કે મેં તુમસે ઈસ બાત પર બૈઅત લેતા હૂં કે તુમ સબ કિસીકો ખુદા તઆલાકા શરીક ન ઠહેરાઓગી, તો હિંદાને અપના સર ઉપર ઉઠાયા ઔર અર્ઝ કિયા : બખુદા હમને ખુત પરસ્તી કી ઔર આપ (સ.અ.વ.) તો હમસે એસે અહદો પૈમાન લે રહે હૈં જો કે હમને મરદોંસે બૈઅત લેતે હુએ આપકો નહીં દેખા, મરદોંસે તો ઈસ્લામ ઔર જિહાદ પર બૈઅત લી ગઈ.

ફિર જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : વલાય યસ્રિફ્ન (ઔર ચોરી ન કરેંગી) તો ઉનહોંને અર્ઝ કિયા કે અબૂ સુફ્યાન તંગ દિલ આદમી હૈં ઔર મેં ઉનકે માલમેંસે ચુપકેસે કુછ થોડા નિકાલ લેતી હૂં, અબ મુઝે માલૂમ નહીં કે આયા યે મેરે લિયે જાઈઝ ભી હૈં યા નહીં? તો અબૂ સુફ્યાન (રદિ.) કેહને લગે જો તુમ લે લો વો તુમહારે લિયે હલાલ હૈ, તો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને મુસ્કુરાતે હુએ ફરમાયા તુમ હિન્દા હો ક્યા? ઉનહોંને અર્ઝ કિયા : જી યા નબીયલ્લાહ! હમસે જો કુછ હુવા આપ ઉસે દરગુઝર ફરમાએ, અલ્લાહ તઆલા આપસે દરગુઝર ફરમાએ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઉનસે દરગુઝર ફરમાયા. ફિર આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : વાલ યઝનીન “ઔર ઝિના ન કરેંગી” તો ઉનહોંને અર્ઝ કિયા ભલા કોઈ શરીફ ઔરત ભી બદકારી કરતી હૈ? હઝરત ઉમર (રદિ.) ને ફરમાયા કે અગર તમામ અરબ ઔરતોંકા દિલ હિંદા જૈસા હોતા તો કભી કોઈ ઔરત બદકારી ન કરતી. ફિર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, વલા યક્તુલ્ન ઔલાદહુલ્ન ઔર ન અપની ઔલાદકો કતલ કરેંગી, તો હિન્દાને અર્ઝ કિયા હમને ઉનહેં બચપનસે પાલકર બડા કિયા ઔર આપ લોગોંને બડે હોને પર ઉનહેં કતલ કર ડાલા અબ આપ ઔર વો જાનેં, ઔર ઉનકા એક લડકા હન્ઝલા બિન અબી સુફ્યાન જંગે બદરમેં મારા ગયા થા (યે ઈશારા ઈસી તરફ થા). હઝરત ઉમર (રદિ.) કો ઈસ બાત પર ઈતની હંસી આઈ કે વો હંસતે હંસતે ચિત હો ગયે ઔર નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ભી મુસ્કુરા ઉઠે.

ફિર આપને ફરમાયા : વલા યઅતીન બિબુહતાન “ન કોઈ બોહતાન લાવેંગી” તો હિન્દાને કહા બખુદા! બોહતાન તરાઝી એક નિહાયત કબીહ (બુરા)

ફઅલ હૈ ઓર આપ (સ.અ.વ.) તો હમૈં સિર્ફ ખૈરકી બાત ઓર બેહતરીન અખ્લાકકી તાલીમ દેતે હૈં. ફિર આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયાં : વલા યઅસીનક ફી મઅરૂફ ઓર નેક કામોમૈં આપકી નાફરમાની નહીં કરેંગી તો હઝરત હિન્દા (રદિ.) ને અર્ઝ કિયા ખુદાકી કસમ હમ જો યહાં બૈઠે હૈં તો આપકી નાફરમાનીકા ઝર્ઝ બરાબર શાએબા ભી હમારે દિલમૈં નહીં.

અલ હાસિલ મરદોં ઓરતોંકી બૈઅત હુકમે ખુદા ઓર સુન્નતે રસૂલકે બમૂજબ એક મશરૂઅ અમ્ર હુવા. (તન્વીરૂલ અઝહાન જિ. ૪, સ. ૨૯૯)

કૌલુહૂ : ઐદિયહુન્ન

હદીસસે સાબિત હૈ કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) જબ ઓરતોંસે બૈઅત ફરમાતે તો ઝબાની ફરમાતે ઉનસે મુસાફહા ન ફરમાતે. જૈસાકે સહીહ બુખારીમૈં હઝરત આઈશા (રદિ.) કી રિવાયત હૈ વો ફરમાતી હૈં કે ખુદાકી કસમ કભી ભી હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કા દસ્ત મુબારક બૈઅતકે વક્ત કિસી ગૈર ઓરતકે હાથસે મસ નહીં હુવા. ઓર આપ (સ.અ.વ.) તો બૈઅત લેતે વક્ત સિર્ફ યે ઈરશાદ ફરમાતે કે મૈંને ઈન હાથોં પર તુમસે બૈઅત લી. યે રિવાયત સરીહ હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) સિર્ફ ઝબાની બૈઅત ફરમાતે થે. ઓર ખ્યાલામૈં હાથ હુબોનેવાલી રિવાયતકી તખ્રીજ ઈબ્ને સઅદ ઓર ઈબ્ને મર્દવિયાને કી હૈ જૈસાકે (દુર્ મન્સૂર જિ. ૬, સ. ૨૧૧) મૈં મઝકૂર હૈ. ઓર જિસ રિવાયતમૈં હિન્દા (રદિ.) કા ઝિક્ર હૈ ઉસકી તખ્રીજ ઈબ્ને મર્દવિયાને કી હૈ ઓર ઈબ્ને સઅદને ભી ઈસસે મિલતી જુલતી રિવાયત ઝિક્ર કી હૈ.

નીઝ ઈબ્ને જરીર ઓર ઈબ્ને મર્દવિયાને ભી હમ મા'ના અલ્લાઝસે ઉસકી તખ્રીજ કી હૈ, મુલાહિઝા હો અલ્લામા સુયૂતીકી દુર્ મન્સૂર જિ. ૬, ૧૨૦૯ ઓર તફસીર ઈબ્ને જરીર તબરી જિ. ૩૭ સ. ૧૨૮ જિસે હમને તન્વીરૂલ અઝહાનકે હાશિયાસે નકલ કિયા હૈ ઓર ઉસ પર હાશિયા મુહમ્મદ અલી સાબૂનીને લિખ્યા હૈ.

એક રિવાયત

એક રિવાયતમૈં હૈ કે ઓરતૈં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે પાસ આઈ ઓર અર્ઝ કિયા કે આપ અપને દસ્તે મુબારક પર હમૈં બૈઅત ફરમા લેં તો આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : મૈં ઓરતોંસે મુસાફહા નહીં કિયા કરતા મગર મૈરા ફરમાન જૈસે એક

ਔਰਤਕੇ ਲਿਯੇ ਹੈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਸੋ ਔਰਤੀਂਕੇ ਲਿਯੇ ਹੈ, ਫਿਰ ਆਪ (ਸ.ਅ.ਵ.) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਸੇ ਭਯਾਨੀ ਭੈਅਤ ਫਰਮਾਈ.

ਓਸ ਹਦੀਸਕੋ ਭੁਧਾਰੀ ਵ ਮੁਸਲਿਮ ਔਰ ਨਸਾਈਨੇ ਭਯਾਨ ਕਿਆ. ਮੁਲਾਹਿਜ਼ਾ ਹੋ "ਜਮੇਓਲ ਉਸੂਲ ਜਿ., ੧, ਸ. ੨੫੩"

ਮੇਰੀ ਭਏਨ! ਧੇ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰੀਅਤੇ ਮੁਤਹੁਦਰਾਕੇ ਬੰਦ ਆਦਾਬ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਹੁਜ਼ੂਰ (ਸ.ਅ.ਵ.) ਨੇ ਉਮਮਤਕੀ ਤਮਾਮ ਔਰਤੀਂਕੋ ਹੁਕਮ ਦਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਨ ਆਦਾਬਕਾ ਮਾਪਤ ਅਲ਼ਲਾਹ ਤਆਲਾਕਾ ਧੇ ਕੌਲ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਖੁਸੂਸਿਯਤਕੇ ਸਾਥ ਔਰਤੀਂਕੋ ਤੰਬੀਹ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਫਰਮਾਧਾ ਹੈ : ਈਨਿਤਕੈਤੁਨ ਫਲਾ ਤਯਅਨ ਬਿਲਕੌਲਿ ਫਯਨਮ ਅਲ਼ਲਾਹੀ ਫੀ ਕਲਿਬਹੀ ਮਰਜੁੰਘ ਕੁਲਨ ਕੌਲਮ ਮਅਰੁਫ਼ਾ. (ਸੂ. ਅਹਜ਼ਾਬ : ੩੨)

"ਅਗਰ ਤੁਮ ਤਕਵਾ ਈਜ਼ਤਿਯਾਰ ਕਰੋ ਤੋ ਨਰਮ ਗੁਫ਼ਤਗੂ ਨ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਤੁਮਮੇਂ ਵੋ ਲੋਗ ਦਿਲਯਸ਼ੀ ਲੇਨੇ ਲਗੇਂਗੇ ਜਿਨਕੇ ਦਿਲਮੇਂ ਘੋਟ ਧਾ ਭੀਮਾਰੀ ਹੈ."

ਹਜ਼ਰਤ ਮਰਯਮ ਔਰ ਮੌਜ਼ੂਦਾ ਨਸਰਾਨੀ ਭੇਟਿਯੋਂਮੇਂ ਫ਼ਕ

ਅਹੁਵੇ ਮਗਰਿਬ ਝਰਾ ਧੇ ਤੋ ਭਤਾਏਂ ਕੇ ਕਧਾ ਔਰਤਕੇ ਲਿਯੇ ਐਸੀ ਈਫ਼ਤ ਔਰ ਪਾਕਦਾਮਨੀਕੀ ਭਾਤੋਂ ਉਨਕੇ ਮਆਸ਼ਰੇ ਔਰ ਮਜ਼ਹਬਮੇਂ ਆਜ ਮੌਜ਼ੂਦ ਹੈਂ ਜੋ ਔਰਤਕੋ ਈਨਸਾਨੀ ਭੇਟਿਯੋਂਕੀ ਭਦ ਮਸ਼ਿਯੋਂਸੇ ਨਜ਼ਾਤ ਦਿਲਾਏਂ ਔਰ ਉਸੇ ਪਾਕਦਾਮਨੀਕਾ ਵੋ ਮਕਾਮ ਮੋਹਧਯਾ ਕਰੇ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮਰਯਮ ਹਜ਼ਰਤ ਈਸਾ (ਅਲੈ.) ਕੀ ਵਾਲਿਦਾਕੋ ਅਲ਼ਲਾਹ ਤਆਲਾਨੇ ਅਤਾ ਫਰਮਾਧਾ ਥਾ. ਹਜ਼ਰਤ ਮਰਯਮਕੀ ਈਫ਼ਤ ਔਰ ਪਾਕਦਾਮਨੀਕਾ ਐਕ ਫੀਸਦ ਹਿਸ਼ਸਾ ਭੀ ਆਜ ਨਸਾਰਾਕੀ ਮਆਸ਼ਰਤ ਔਰ ਉਨਕੀ ਮਾਂਓ ਭਏਨੀਂ ਔਰ ਭੇਟਿਯੋਂਮੇਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ. ਆਓ ਦੇਖੋ ਕੁਰਆਨ ਪਾਕ ਉਨਕੀ ਈਫ਼ਤਕੋ ਕਿਸ ਅੰਦਾਜ਼ਮੇਂ ਭਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ. ਅਲ਼ਲਾਹ ਤਆਲਾ ਫਰਮਾਤੇ ਹੈਂ : ਵਈਜ਼ ਕਾਲਤਿਲ੍ ਮਲਾਓਕਤੁ ਧਾ ਮਰਯਮੁ ਈਨਲ਼ਲਾਹਿਸ੍ ਤਫ਼ਾਕਿ ਵ ਤਹੁਦਰਕਿ ਵਸਤਫ਼ਾਕਿ ਅਲਾ ਨਿਸਾਓਲ੍ ਆਲਮੀਨ. (ਸੂ. ਆਲੇ ਈਮਰਾਨ : ੪੨) "ਔਰ ਜਬ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੀਂਨੇ ਕਹਾ ਅਧ ਮਰਯਮ ਬਿਲਾਸ਼ਕ ਤੁਮਕੋ ਅਲ਼ਲਾਹ ਤਆਲਾਨੇ ਮੁਨਤਾਜ਼ਬ ਧਾਨੀ ਮਕਬੂਲ ਫਰਮਾਧਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਕ ਬਨਾਧਾ ਹੈ ਔਰ ਤਮਾਮ ਜਹਾਂਕੀ ਔਰਤੀਂਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇਮੇਂ ਤੁਮਕੋ ਮੁਨਤਾਜ਼ਬ ਫਰਮਾਧਾ ਹੈ." ਔਰ ਫਰਮਾਧਾ : ਕਾਲਤ੍ ਅਨ੍ਨਾ ਧਕ੍ਨੁ ਲੀ ਗੁਲਾਮੁੰਵ ਵਲਮ ਧਮਸ਼ਸ਼ਨੀ ਭਸ਼ਰੁੰਵ ਵਲਮ ਅਕੁ ਭਗਿਧਯਾ. (ਸੂ. ਮਰਯਮ : ੨੦)

"ਵੋ ਧਾਨੀ ਮਰਯਮ ਤਅਜ਼ਾਬਨ ਕੇਹਨੇ ਲਗੀਂ, ਭਲਾ ਮੇਰੇ ਲੜਕਾ ਕਿਸ ਤਰਹ

હોગા હાલાંકે મુઝે કિસી બશરને હાથ નહીં લગાયા ઓર ન હી મૈં ફાહિશા યા બદકાર હૂં." યાની ન તો મૈંને નિકાહ કિયા હૈ ઓર ન હી કિસી બંદા બશરકા મુઝે હાથ લગા જો હલાલ વ હરામ દોનોંકો શામિલ હૈ તો બચ્ચા કેસે પૈદા હોગા?

હઝરત મરયમકી સચ્ચાઈકી શહાદત દેતે હુએ ફરમાયા :

વ ઉમ્મુહૂ સિદ્દીકહ.

(સૂ. માઈદલ : ૭૫)

યાની ઈસા (અલૈ.) કી વાલિદા (મરયમ) એક સચ્ચી ઓરત હૈ ઓર ઉનકો સિદ્દીકા ઈસ લિયે કહા ગયા કે અલ્લાહ તઆલાકી તમામ બાતોંકી કસરતસે તસ્દીક કરનેવાલી થી, ઓર કિસી કિસમકી શક વ તરફુદમૈં ન પડતી થી, ઓર યે કે અપને બેટેકી ઈસ બાતમૈં તસ્દીક કરનેવાલી થી જિસકી ખબર ઉનકો અલ્લાહ તઆલાને દી થી. જૈસાકે અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા :

વસદ્દક્ત્ર બિકલિમાતિ રબ્બિહા વકુતુબિહી વ કાનત્ મિનલ કાનિતીન.

(સૂ. તહરીમ : ૧૨)

"ઓર ઉસકે અપને પરવંરદિગારકે પૈગામ ઓર બાતોંકી ઓર ઉસકી કિતાબોંકી તસ્દીક કી ઓર વો ઈતાઅત વાલોંમૈંસે થી."

ક્યા નસારા ઓર ઉનકે બેટે ઓર બેટિયાં હઝરત મરયમકી તરહ અપને રબકી તમામ બાતોંકી ઈસી તરહ તસ્દીક કરતે હુએ ઈતાઅત કરતે હૈ જિસ તરહ હઝરત મરયમ અલ્લાહ તઆલાકી તમામ બાતોંકી બગૈર શક ઓર તરફુદકે તસ્દીક કરતી ઓર ઈતાઅત કરતી થી, ઓર અગર નહીં તો ક્યું?

અલ્લાહ તઆલાને ઉનકી પાકદામનીકી મઝીદ ગવાહી દેતે હુએ ફરમાયા,

વ મરયમબન-ત ઈમ્રાનલ્લતી અહ્સનત્ ફરજહા. (સૂ. તહરીમ : ૧૨)

"ઓર મરયમ હઝરત ઈમરાન (અલૈ.) કી બેટી જિનહોંને અપને નામોસ (આબરૂ) કો હલાલ વ હરામ દોનોંસે મેહફૂઝ રખ્યા."

સાહિબે તફસીરે કરતબીને હઝરત મરયમકી શાનમૈં મઝીદ મનાકિબ (ખૂબિયાં) બયાન કરનેકે બાદ લિખ્યા હૈ કે આદમકી બેટિયોંમૈંસે તમામ આલમમૈં કૌન વો ઓરત હૈ જિસકે મનાકિબ ઈસ કદર કસરતસે હૈ ઓર લિખ્યા હૈ કે કુરઆન વ હદીસકી ઝાહિરી ઈબારાત ઈસ બાતકા તકાઝા કરતી હૈ કે હઝરત મરયમ હઝરત હવ્વાકી કિયામત તક આનેવાલી તમામ બેટિયોંસે અફઝલ હૈ, ઈસ લિયે કે ફરિશ્તોંને ઉનકો અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે (મુખ્તલિફ ઉમૂરમૈં) એસે હી વહી પહોંચાઈ જૈસે દૂસરે અંબિયાકો પહોંચાઈ થી.

(કરતબી જિ. ૪, સ. ૫૪)

ઈસાઈ બેટિયાં જવાબ દે

આજ જો ગૈર મુસ્લિમ નસરાની હઝરત મરયમકી ઈસ પાકદામની ઔર ઉનકે મનાકિબકો સામને રખતે હુએ અપની બેટિયોંકા નામ મરયમ (MARY) રખ લેતે હૈં, ક્યા વો બેટિયાં આજ હઝરત મરયમકી ઈસ પાકદામનીકે કિસી હિસ્સાકો અપને અંદર ઝાંકકર દેખ સકતી હૈં ઔર ક્યા યહૂદ વ નસારાકે મૌજૂદા મઆશરામેં જિસમેં પરદા નામકી કોઈ ચીઝ નહીં, ઔર મર્દ ઔરતકો અપની મરઝીસે એક દૂસરેકો હલાલ વ હરામ તરીકાસે ધૂનેકી કોઈ પાબંદી નહીં, ક્યા એસી હાલતમેં ઈફફત ઔર પાકદામનીકા કોઈ હિસ્સા ઉન બેટે ઔર બેટિયોંકે હિસ્સામેં આ સકતા હૈં જો એસે મઆશરાકા શિકાર હૈં?

હર વો બેટી જિસકા નામ મરયમ હૈં મુસ્લિમ હો યા ગૈર મુસ્લિમ જો યહૂદ વ નસારાકે મૌજૂદા મઆશરેકો મઆશરે ઈસ્લામ પર તરજીહ દેતી હુઈ બેપરદા ફિરતી હૈં, અપને ઝમીર (દિલ) સે સવાલ કરે કે ઉસકે પાસ દીન નામકી કોઈ ચીઝ હૈં? ઔર ક્યા ઉસકે પાસ હઝરત મરયમકી ઈફફત ઔર પાકદામનીકા કોઈ હિસ્સા મૌજૂદ હૈં? યહૂદ વ નસારાકે મૌજૂદા મઆશરેમેં રેહકર મુસલમાન ઔર ગૈર મુસ્લિમકી પેહચાન ખતમ હોકર રેહ ગઈ હૈં, ઔર ઈસ મઆશરેમેં ઘોડે ઔર ગધે સંબ બરાબર નઝર આતે હૈં ઈલ્લા માશા અલ્લાહ, મગર જિસ પર અલ્લાહ તઆલા અપના કરમ ફરમાએ. કિસીને ક્યા ખૂબ કહા હૈં :

તરસમ કે ન રસી બ કઅબા અય અઅરાબી

કે ઈ રાહ મી રવી તુરકિસ્તાન અસ્ત

અય સાહબ મુઝે ડર ઔર ખૌફ હૈં કે જિસ રાસ્તે પર આપ ચલ રહે હૈં યે આપકો ખાનએ કાબા તક નહીં પહોંચાએગા, ક્યૂંકે જિસ રાસ્તેકો આપને ઈખ્તિયાર કિયા હૈં યે તુરકિસ્તાનકા રાસ્તા હૈં, ખાનએ કાબાકા રાસ્તા હરગિઝ નહીં હૈં. લિહાઝા ખાનએ કાબા ઔર ઉસકે માલિકકે ઘરકો જો રાસ્તા જાતા હૈં ઉસ પર આ જાઈયે તાકે ઉસકે અહકામ પર અમલકી તૌફીક નસીબ હો જાએ.

લિહાઝા અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કી મઝહૂસા બાતોં પર જો પરદાકે બારેમેં બયાન કી ગઈ હૈં ઉન પર આજ અગર કિસી કૌમકો અમલ કરના નસીબ હૈં તો વો સિર્ફ અહલે ઈસ્લામ હૈં જિનકો મૌજૂદા દૌરમેં બુન્યાદ પરસ્તકા નામ દિયા જાતા હૈં ઔર જિનકો અલ્લાહ તઆલાને અપને રંગમેં રંગા હુવા હૈં. વ મનુ અહસનુ મિનલ્લાહિ સિબ્ગહ. “ઔર અલ્લાહકે રંગસે બળહકર કિસકા રંગ હો

સકતા હૈ." ઔર ફિર યે વો મુબારક લોગ હૈં કે કિસી મલામત કરનેવાલેકી મલામત ઉનકો અલ્લાહ તઆલાકે કિસી ભી હુકમ પર અમલ કરનેસે નહીં રોક સકતી, ઔર યે વોહી લોગ હૈં જિનકે પાસ શરીઅતે મુહમ્મદિયાકા ચિરાગ રોશન હૈ ઔર જિનકી ઝંજીર કૌલ વ અમલમેં યારાને રસૂલ (સ.અ.વ.) સે જા મિલતી હૈ. યે લોગ દુનિયાકે કિસી ભી સુલ્તમતકદામેં ચલે જાએ, ઈન્શા અલ્લાહ ઠોકરેં નહીં ખાંએંગે. યે અલ્લાહ તઆલાકા ફઝલ ઔર ઉસકી મહેરબાની હૈ જિસકો ચાહે અતા કરે.

ઔરત ગૈર મહરમ મર્દસે કેસે બાત કરે?

હાં તો અલ્લામા ઈબ્ને કસીર (રહ.) ને ફલા તખ્ઝઅન બિલકૌલિ. કી તફસીરમેં લિખ્ખા હૈં કે : અલ્લાહ તઆલાને ઉસસે નરમ કલામ મુરાદ લિયા હૈ, જબ ઔરતેં મરદોંકો મુખાતબ કરેં. ઈસી લિયે આગે ફરમાયા, ફયત્મઅલ્લઝી ફી કલ્બિહી મરજુન. કે જિસકે દિલમેં ખોટ ફરેબ હો વો તુમમેં દિલચસ્પી લેને લગેંગે.

વકુલ્ન કૌલમ્ મઅરફા. કી તફસીરમેં ઈબ્ને ઝૈદને કહા : “તુમ અચ્છી બાત ઔર ખૈરકી બાત કહો” ઔર ઉસકા મતલબ યે હૈ કે ઔરત અજનબી મરદોંકો ઐસે નરમ કલામ (બાત) સે મુખાતબ ન કરે, બલ્કે ઝરા સખ્ત લેહજેમેં બાત કરે, યાની કે ઔરત અજનબી મર્દકો ઈસ તરહસે મુખાતબ ન કરે જિસ તરહ અપને શૌહરોંકો મુખાતબ કરતી હૈં (તાકે વો યે સમજને પર મજબૂર હો જાએ કે યહાં મેરી દાલ નહીં ગલેગી).

ક્યૂંકે કામિલ મોમિન વો હૈ જો અપને ઈમાન પર મુત્મઈન હૈ ઔર અપને રબકે બુરહાનકો દેખ રહા હૈ, વો ઉન ચીઝોં પર તમઅ નહીં કરતા જિસે અલ્લાહ તઆલાને હરામ કિયા હૈ. ઔર જિસકા ઈમાન કમઝોર હૈ ઔર ઉસમેં નિફાકકા શાઈબા હોતા હૈ તો ઐસા શખ્સ ઉન ચીઝોંકી ખ્વાહિશ કરતા હૈ જિસે અલ્લાહ તઆલાને હરામ કિયા હૈ.

ઉલમાને કહા હૈ : ઔરતકે લિયે મુસ્તહબ યે હૈ કે વો ગૈર મહરમસે ગુફતગૂ (બાતચીત) કરતે વક્ત સખ્તી ઔર શિદ્દત ઈખ્તિયાર કરે તાકે બદ તીનત ઔર બેહયા કિસમકે લોગ ઉસકે બારેમેં બુરા ખ્યાલ અપને દિલકે અંદર ન લા સકેં.

તન્હા ફિરનેવાલી ઔરત ઈન્સાની ભેડિયેકા શિકાર હો સકતી હૈ

અરબીકા મકૂલા (કહાવત) હૈ :

લા યહફઝુલ મરઅત ઈલ્લા બૈતુહા ઔર કબરુહા ઔર ઝૌજુહા

“ઔરતકી હિફાઝત યા તો ઉસકા ઘર કરતા હૈ યા ઉસકી કબર યા ફિર ઉસકા શૌહર.”

મેરી બહેન! ઈસ બાતકો ઈસ વાકિઆસે સમજો કે હૈશમ બિન અદી ફરમાતે હૈં કે :

એક ઔરત મક્કા મુકર્રમા આઈ ઔર વો નિહાયત હી ખૂબસૂરત થી, ઉસકો ઉમર બિન રબીઆને દેખા તો વો ઉસકે દિલમેં જગહ કર ગઈ. ઉમર બિન રબીઆને ઉસસે ગુફતગૂ (બાતચીત) કરના ચાહા મગર ઉસને કોઈ જવાબ નહીં દિયા. જબ વો દૂસરી રાત આઈ તો વો દો બાસ ઉસકે સામને હાઝિર હુવા. ઉસ ઔરતને કહા : “યહાંસે દફા હો જા ક્યૂંકે તુમ અલ્લાહકે હરમમેં હો ઔર હુરમતવાલે દિનોમેં હો.” લેકિન્ ઉમર બિન રબીઆને ઉસકી બાત નહીં માની ઔર ઈસરાર કરતા રહા. ઉસ ઔરતકો ઈસ બાતકે મશહૂર હો જાનેકા ડર હુવા તો ઉસને તીસરે દિન અપને ભાઈસે કહા : “મેરે સાથ ચલો ઔર મુઝે હજ વ ઉમરહકે કુછ અહકામ વ મનાસિક સિખાઓ. ઉસ રાત ભી ઉમર બિન રબીઆ ઉસકે પીછે પડ ગયા લેકિન્ જબ ઉસને ઉસકે સાથ ઉસકે ભાઈકો દેખા તો વહાંસે ચલતા બના. યે દેખકર ઉસ ઔરતને યે શઅર પળહા જિસકા તર્જુમા યે હૈ :

“ભેડિયે ઉસ આદમી પર હમ્લા કર દેતે હૈં જિસકે પાસ મુહાફિઝ કુત્તે ન હો. ક્યૂંકે વો ખૂંખવાર શેરકે હમ્લેસે બહોત ડરતે હૈં.”

મેરી બહેન! ઈસ વાકિઆકો પળહકર આપકે દિલમેં ક્યા અસર હુવા? ઈસી વાકિઆકો જબ ખલીફા મન્સૂર અબ્બાસીને સુના તો ઉનકા રહે અમલ યે થા કે :

“મેરી ખ્વાહિશ યે હૈ કે યે વાકિઆ કુરૈશકી તમામ લડકિયોંકો સુનાયા જાએ ઔર ઉનમેંસે એક લડકી ભી ઈસ કિસ્સાકો સુને બગૈર ન રહે.”

મેરી બહેન! ઈન તીન ચીઝોં યાની ચાદર ચાર દીવારી, ખાવિંદ ઔર કબરમેંસે આપકો અપની હિફાઝતકે લિયે કૌનસી ચીઝ નસીબ હૈ. ઉસકા ફૈસલા ખૂદ કીજિયે, ઔર ખાવિંદ અગર હો તો ઉસસે ભી ઝરા તવજ્જોહ દિલાકર પૂછિયે વો ક્યા જવાબ દેતે હૈં? વરના ફિર કબર તો કિસી ન કિસી દિન આપકી હિફાઝત

ખૂદ હી કરેગી ઔર. આપકે ઈસ હુસ્નકે એસે ટુકડે કર દેગી કે આપકા જિસ્મ તો ક્યા ઉસકે ઝરત ભી બાકી નહીં રહેંગે.

કિસીને ક્યા ખૂબ કહા હૈ :

મિટ્ટીમેં મિટ્ટી મિલ ગઈ

અંજામે દુનિયા દેખ લે

પરદા જો ઉઠ ગયા તો વો આખિર નિકલ ગઈ

બાઝ રોશન ખયાલ વો હઝરાત જો મુસલમાન હોનેકા દાવા ભી કરતે હૈં ઔર અપને આપકો એક મુહઝઝબ ઘરાના ભી ઝાહિર કરતે હૈં મગર નુઝૂલે પરદાકે હુકમકો પામાલ ભી કરતે હૈં, એસે હઝરાતકે બારેમેં એક શાઈરને ક્યા ખૂબ કહા હૈ :

ખુદાકે ફઝલસે બીવી મિયાં દોનોં મુહઝઝબ હૈં

હિજાબ ઉસકો નહીં આતા, ઉનહેં ગુસ્સા નહીં આતા

ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા હુકમ ટૂટ જાએ મગર મિયાં સાહબકો કભી ગુસ્સા નહીં આતા. હાં! અગર અપની મરઝીકે ખિલાફ સાલનમેં થોડાસા નમક ઝિયાદા હો જાએ તો ફિર આપેસે બાહિર હોને લગતે હૈં.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) રિવાયત કરતે હૈં કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : તીન કિસમકે લોગ એસે હૈં જિન પર અલ્લાહ તઆલાને જન્નત હરામ કર દી હૈ :

(૧) હમેશાકા શરાબી (૨) માં બાપકા નાફરમાન (૩) દય્યૂસ, જો કે અપની બીવીમેં ગલત કામોંકો બાકી રેહને દેતા હૈ યાની આદમી અપની બીવીમેં ફવાહિશ, બેપરદગી ઔર દીગર નાજાઈઝ કામોંકો દેખતા હૈ, ન તો વો ઉસકો ઉન ગલત કામોંસે મના કરતા હૈ ઔર ન ઉસે અચ્છાઈકા હુકમ દેતા હૈ બલકે ઈનહીં ખબીસ આલાઈશોંકે સાથ ઉસકો અપની બીવી બનાએ રખતા હૈ એસા શખ્સ દય્યૂસ હૈ ઔર દય્યૂસ જન્નતમેં દાખિલ નહીં હોગા. ઈસકો સમઝનેકે લિયે નીચેકા કિસ્સા કાફી વાફી હૈ.

અજબ કિસ્સા

મૌલાના નવાબ સિદ્દીક હસન ભોપાલી સાહબ એક આલિમે દીન ગુઝર ચુકે હૈં, ઉનકી શાદી ભોપાલકી શેહઝાદીસે હુઈ જો.કે પરદા નહીં કરતી થી, એક મરતબા ઈસી શેહઝાદીકી મૌજૂદગીમેં કિસીને મૌલાનાસે સવાલ કિયા કે દય્યૂસ

ਕਿਸੇ ਕੇਹਤੇ ਹੁੰ? ਤੋ ਉਨਹੋਂਨੇ ਕਹਾ : ਮੈਂ ਦਘ੍ਰੂਸ ਛੂੰ. ਸਾਧਿਲਕੀ ਹੈਰਾਨ ਦੇਖਕਰ ਆਪਨੇ ਕਹਾ, ਕਧਾ ਦੇਖਤੇ ਨਹੀਂ ਕੇ ਮੇਰੀ ਭੀਵੀ ਭੇਪਰਦਾ ਹੈ ਈਸ ਲਿਧੇ ਮੈਂ ਦਘ੍ਰੂਸ ਛੂੰ, ਧੇ ਸੁਨੰਕਰ ਨੇਕ ਸੇਛਯਾਈ ਧਰਕੇ ਅੰਦਰ ਧਲੀ ਗਈ ਔਰ ਉਸ ਢਿਨਸੇ ਉਸਨੇ ਪਰਦਾ ਧੁਰ ਕਰ ਢਿਧਾ. ਢੁਆ ਹੈ ਕੇ ਅਲਲਾਛ ਤਆਲਾ ਛਮਾਰੀ ਭਏਨੌਂਕੀ ਅਘ੍ਰੀ ਸਮਝ ਅਤਾ ਫਿਰਮਾਏ ਔਰ ਛਮ ਮਰਦੌਂਕੀ ਦਘ੍ਰੂਸ ਭਨਨੇਸੇ ਭਧਾਏ, ਆਮੀਨ.

ਅਕਭਰ ਈਲਾਛਾਭਾਈਨੇ ਭੀ ਔਰਤਕੀ ਭੇਪਰਦਗੀਕਾ ਰੋਨਾ ਕੁਛ ਈਸ ਤਰਛ ਰੋਧਾ ਹੈ :

ਭੇਪਰਦਾ ਕਲ ਜੋ ਆਈ ਨਝਰ ਧੰਢ ਭੀਭਿਧਾਂ
ਅਕਭਰ ਝਮੀਂਮੇਂ ਗੈਰਤੇ ਕੌਮੀਸੇ ਗਝ ਗਧਾ
ਪ੍ਰਛਾ ਧੇ ਮੈਂਨੇ ਆਪਕਾ ਪਰਦਾ ਵੋ ਕਧਾ ਛੁਵਾ?
ਕੇਛਨੇ ਲਗੀਂ ਕੇ ਅਕਲ ਧੇ ਮਰਦੌਂਕੀ ਪਝ ਗਧਾ

ਭੀਭੀ ਸਾਛਿਭਾਨੇ ਕਹਾ ਕੇ ਛਮਾਰੇ ਮਢ ਛੀ ਭੇਅਕਲ ਵ ਭੇਛਧਾ ਛੋ ਗਧੇ ਹੁੰ ਕੇ ਪਰਦਾਕੋ ਝੁਲਮ ਕਰਾਰ ਦੇਤੇ ਹੁੰ, ਛਮਾਰਾ ਕਧਾ ਕੁਸੂਰ ਹੈ? ਅਗਰ ਛਮੇਂ ਪਰਦਾਕਾ ਛੁਕਮ ਦੇਂ ਤੋ ਛਮ ਭੇਪਰਦਾ ਕੈਸੇ ਭਾਛਿਰ ਨਿਕਲ ਸਕਤੀ ਹੁੰ. ਔਰ ਕਹਾ ਕੇ ਧੇ ਜਾਏਕੇ ਪਰਦਾ ਛਮਾਰੇ ਧੇਛਰੇ ਔਰ ਛਮਾਰੇ ਸਰੌਂ ਪਰ ਪਝਤਾ, ਉਲਟਾ ਛਮਾਰੇ ਭਾਪ ਔਰ ਭਾਈਧੌਂਕੀ ਅਕਲ ਛੀ ਪਰ ਪਰਦਾ ਪਝ ਗਧਾ ਕੇ ਛਮੇਂ ਭੇਪਰਦਾ ਫਿਰਨੇਸੇ ਨਹੀਂ ਰੋਕਤੇ.

ਏਕ ਢੂਸਰੇ ਮਕਾਮ ਪਰ ਅਕਭਰ ਕੇਛਤੇ ਹੁੰ :

ਛਸਰਤ ਭਛੌਤ ਤਰਕਕੀਧੇ ਢੁਪਤਰਕੀ ਧੀ ਉਨਹੁੰ
ਪਰਦਾ ਜੋ ਉਛ ਗਧਾ ਤੋ ਵੋ ਆਭਿਰ ਨਿਕਲ ਗਈ

ਨਈਂ ਤੇਛਝੀਭਕੇ ਢਿਲਢਾਢਛ ਭਾਝ ਛਝਰਾਤਕੀ ਧੇ ਭਾਤ ਭੁਰੀ ਲਗਤੀ ਹੈ ਕੇ ਈਸ ਤਰਕਕੀ ਧਾਫ਼ਤਾ ਔਰ ਮੋਰੰਨ ਢੌਰਮੇਂ ਅਪਨੀ ਭਛੂ, ਭੇਟੀਕੋ ਸ਼ਰਈ ਪਰਦਾਕੀ ਛਾਲਤਮੇਂ ਦੇਭੇਂ. ਉਸਕੇ ਭਰਅਕਸ ਵੋ ਅਪਨੀ ਭੇਟੀਕੋ ਪਰਦਾ ਨ ਕਰਨੇਕਾ ਛੁਕਮ ਦੇਤੇ ਹੁੰ ਔਰ ਧੇ ਈਸ ਲਿਧੇ ਕੇ ਪਰਦਾਕੋ ਅਪਨੀ ਭੇਟੀਕੀ ਤਰਕਕੀਕੀ ਰਾਛਮੇਂ ਰੁਕਾਵਟ ਸਮਝਤੇ ਹੁੰ. ਫਿਰ ਭੇਟੀ ਜਭ ਭਾਪਕੇ ਕੇਛਨੇ ਪਰ ਪਰਦਾ ਔਰ ਛਧਾਕੀ ਧਾਢਰ ਉਤਾਰ ਦੇਟੀ ਹੈ ਤੋ ਫਿਰ ਵੋ ਕਿਸੀ ਈਨਸਾਨੀ ਭੇਡਿਧੇਕੀ ਨਿਗਾਛੌਂਕਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਛੋ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਧਾ ਭੂਢ ਭੇਡਿਧਾ ਭਨਕੇ ਉਸਕੋ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰ ਲੇਟੀ ਹੈ ਔਰ ਮਾਂ ਭਾਪਕੀ ਈਝਝਤ ਵ ਆਭਰੁਕੋ ਭਾਕਮੇਂ ਮਿਲਾਟੀ ਛੁਈ ਮੁਸਲਿਮ ਵ ਗੈਰ ਮੁਸਲਿਮਕੇ ਸਾਧ ਧਰਸੇ ਨਿਕਲ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਭਛੇਨ ਧਾ ਭੇਟੀਕੀ ਈਸ ਛਰਕਤਕੇ ਭਾਢ ਮਾਂ ਭਾਪ ਔਰ ਭਾਈਕੀ ਆਂਭ ਭੁਲਟੀ ਹੈ ਤੋ ਫਿਰ ਅਫ਼ਸੌਸ ਕਰਤੇ ਹੁੰ ਮਗਰ ਅਭ ਜਭ ਸਾਂਪ ਛੀ ਗੁਝਰ ਗਧਾ ਤੋ ਲਕੀਰ ਲਪੇਟਨੇਸੇ ਕਧਾ ਫਾਈਢਾ?

વો બાહયા થી મગર બેહયા હો ગઈ

અબ હમ આપકો એક એસી લખ્તે જિગરકા કિસ્સા સુનાતે હૈં જો લખનવ (હિન્દુસ્તાન) કે એક દીનદાર ઘરાનેસે તઅલ્લુક રખતી થી, ખૂદ પારસા, બાહયા, દીનદાર ઔર પરદાકી ખૂબ પાબંદ થી. કહાં હિન્દુસ્તાનકે સ્કૂલ ઔર કહાં ઉનમેં પરદાકા એહતિમામ, મગર ઉસ લખ્તે જિગરને મેટ્રિક તકકી તાલીમ ખૂબ પરદા ઔર હિજાબકી હાલતમેં હાસિલ કી કે કોઈ નેક વ બદ આંખ દૌરાને તાલીમ મેટ્રિક તક ઉસકે ચેહરાકા તો ક્યા ઉસકે હાથોંકા દીદાર તક ન કર સકી. બેટી નિહાયત હસીન વ જમીલ થી. મેટ્રિકકા ઈમ્તિહાન ખૂબ અચ્છે નંબરોંમેં પાસ કિયા, વાલિદૈનકા શૌક બળ્હા ઔર બચ્ચીકો આઈન્દા કોલેજકી તાલીમ હાસિલ કરને પર મજબૂર કિયા, બચ્ચી પારસા ઔર બાહયા થી ઔર કોલેજકી તાલીમ હાસિલ કરને પર રાઝી ન થી, મગર જૈસે હદીસ શરીફમેં આતા હૈ કે બચ્ચા ઈસ્લામી ફિતરત પર પૈદા હોતા હૈ, બસ ઉસકે માં બાપ હી ઉસકો યહૂદી, નસરાની યા મજ્હૂસી બના દેતે હૈં.

માં બાપને બચ્ચીકે લિયે મોર્ડન ઔર રોશન મુસ્તકબિલકે હુસૂલકે લાલચમેં ઉસકો તાલીમ જારી રખને પર મજબૂર કિયા ઔર કોલેજમેં દાખિલ કરવા દિયા. બેટી છ સાત માહ તક બાપરદા કોલેજમેં તાલીમ હાસિલ કરતી રહી, ઉસકે બાદ કોલેજકે માહોલને અપના રંગ દિખાયા તો બેટીને બુરકઆ ઉતાર દિયા.

ફિર પરદા જો ઉઠ ગયા તો વો આખિર નિકલ ગઈ વાલી બાત હુઈ, ડેબ્હ દો સાલ તક બેટી કોલેજસે ઘર આતી જાતી રહી, ઉસને કોલેજકે હોસ્ટેલમેં રહાઈશ ઈખ્તિયાર કી, કોલેજકે હોસ્ટેલકી રહાઈશ ઔર એજયુકેશનને હયાકી ચાંદર ઉતાર દી, વોહી બેટી જો પેહલે સ્કૂલકે દૌરાન ઈસ્લામી તકારીરકે મુકાબલોંમેં હિસ્સા લેતી થી, અબ ફહશ કિસમકી મજાલિસ, મુશાઈરોં ઔર તવાઈફોં તકકી મજાલિસમેં હાઝિર હોકર લોગોંકો મસહૂર (દીવાના) કરને લગી.

હરામમેં લુત્ફ ખૂબ હૈ કે મિસ્દાક તવાઈફોંકી મજાલિસમેં દિલચસ્પી ખૂબ બળ્હ ગઈ, હતાકે શરાબ પીકર રક્સ વ સુરૂર (નાચગાને) કી મેહફિલેં સજાને ઔર લોગોંકો મસહૂર (દીવાના) કરનેમેં ખૂબ નામ પૈદા કિયા.

ઈસ કિસમકી મજાલિસમેં દિલચસ્પી લેનેવાલે લોગ ઉસ બેટીકો ખૂબ કાલ કરને લગે.

હમારે દોસ્ત જિસને યે કિસ્સા સુનાયા, કેહતે હૈં કે હમને ભી લખનવમેં

અપને કોલેજમેં હોતે હુએ કોલેજકી તરફસે ઉસ લડકીકી શોહરતસે મુતાસ્સિર હોકર અપને કોલેજકે એક ફન્કશનમેં ઉસકો દઅવત દી. ઉસ લડકીને અપને ફનકા મુઝાહિરા કરકે સબકો મસહૂર કિયા ઔર એક હદ તક સબકો અપના દીવાના બના લિયા.

દોસ્ત કેહતે હેં : હમને ઉસ લડકીસે ઈન્ટરવ્યૂ ઔર મુલાકાતકે લિયે અલાહિદા વક્ત માંગા જિસ પર વો બડી મુશ્કિલસે રાઝી હુઈ, હમને મુલાકાતકે વક્ત ઉસસે સબસે પેહલે સવાલ યેહી કિયા કે આપને મુસલમાન હોતે હુએ તવાઈફોંવાલે ઈસ મૈદાનકા ઈન્તિખાબ કેસે કિયા? હાલાંકે આપકા તઅલ્લુક એક અચ્છે ખાસે દીની ધરાનેસે હૈ, દોસ્ત કેહતે હેં કે લડકીને જબ મેરા યે સવાલ સુના તો ઉસને ઉસકા જવાબ બાદમેં દિયા ઔર રોના પેહલે શુરૂ કર દિયા ઔર કહા કે તુમને મેરી દુખતી રગ પર હાથ રખ્યા હૈ, મેં તો રૂસ્વા હો ચુકી હૂં અબ મેરે બડોંકો રૂસ્વા ન કરો, બસ ઉસને રોતે રોતે અપના મઝકૂરા કિસ્સા સુનાયા ઔર ફિર આખિરમેં યે શઅર પઞહા,

દીવાર ક્યા ગિરી મેરે કરચે મકાનકી

લોગોંને ઉસકે સહનમેં રસ્તે બના લિયે

ઔર કહા કે મેરે માં બાપને મેરે ઈન્કારકે બાવજૂદ કોલેજમેં આ'લા તાલીમ ઔર રોશન મુસ્તકબિલકે હુસૂલકે લિયે દાખિલ કરવા દિયા મગર આજ વો દિન હૈ કે મેં ઉનકી ઔર વો મેરી સૂરત દેખનેકો તરસ ગયે હેં ઔર માલૂમ નહીં કે વો જિંદા હેં કે મર ગયે હેં ઔર હમ સબકો અપને અપને કિયેકી સઝા મિલ રહી હૈ ઔર આખિરતમેં ક્યા બીતેગી યે તો અલ્લાહ હી જાનતા હૈ.

એક હઝારમેંસે ૯૯૯ ઈન્સાન શયતાનકા હિસ્સા હેં

યહાં પર ઔરતકી ચાલાકી ઔર ઉસકી તમામ મખ્લૂક પર સખ્તી ઔર ગિરિફતસે મુતઅલ્લિક એક હદીસ બયાન કરના ઝરૂરી સમજતા હૂં. યે હદીસ સિર્ફ ઉસ ઔરતકે બારેમેં હૈ જો બડેસે બડે સૂરમાઓ (બહાદુરોં) કો ભી અપને કિતનેમેં ગિરિફતાર કર લેતી હૈ ઔર ઈસ સિલસિલેમેં શયતાન ખબીસ ઉસકા મુઆવિન ઔર મદદગાર હોતા હૈ જિસને ખુદાકે સામને બરમલા દાવા કરતે હુએ કહા થા :

લાતતખિઝન્ન મિન્ ઈબાદિ-ક નસીબમ્ મફરૂઝા. (સૂ. નિસાઅ : ૧૧૮)

“મેં ઝરૂર તેરે બંદોંસે અપના મુકરરેહ હિસ્સા (ઈતાઅતકા) લૂંગા.

यानी बंदे तो तेरे होंगे मगर उनका अक्सर हिस्सा मेरी ईताअत करेगा, जैसे हदीस शरीफमें वारिद है के अक हज़ार ईन्सानोंमेंसे ८८८ शयतानके मुर्करह हिस्सामेंसे हैं, वो उसकी ईताअत करके जहन्नमका ईन्धन बनेंगे, और बाकी अक शप्स अल्लाहकी ईताअत करके जन्नतका वारिस बनेगा। मुस्लिम शरीफकी रिवायत है।

और फिर शयतानने अल्लाह तआलाके सामने बडे जोरकी कसम जाकर ये ली दावा किया था : इबिर्छुज्जति-क लउग्वियन्नहुम् अजूमईन ईल्ला ईबादक मिन्दुमुल् मुप्पलसीन. (सू. सौद : ८३)

और कहा था व उग्वियन्नहुम् अजूमईन ईल्ला ईबादक मिन्दुमुल् मुप्पलसीन. (सू. हिजूर : ४०) जिसका मक़्दूम ये है : दुनियाकी बहारें दिभलाकर ग्वाहिशते नफ़्सानीके जालमें फंसाउंगा और तेरे मप्सूस और मुन्तजब बंदोंके सिवा सबको राहें हकसे हटाकर रहूंगा। ये कलिमात शयतान लईनने जोशे ईन्तिकाभमें कहे, मतलब ये था के आपका तो कुछ बिगाड नहीं सकता लेकिन जिसकी वजहसे मैं दूर फेंका गया हूँ अपनी कुदरत और बसात (ताकत) के मुवाफ़िक उसकी नसलों तकसे बढला लेकर छोड़ूंगा. (माफ़ूज़ अज तफ़्सीरे उसमानी)

जो मई या औरत बुराई और मअसियते ईलाहीसे (याहे वो कौली हो या फअली) बाज़ नहीं आते वो ज़ान लें के वो उपरवाली आयतके मुताबिक शयतानका मुर्करह हिस्सा हैं और शयतानने उनको यरगमाल बना रप्पा है और अपनी मरज़ीके मुताबिक उनसे जहन्नमी लोगों जैसी करतूतें करवाता है। लिहाज़ा उनको याहिये के वो हज़ारमेंसे अक बननेकी कोशिश करें और उस जमहूरियतकी तरफ़ न जायें जो ८८८ अफ़राद पर मुश्तमिल है।

अरबी शाईर ली येही केहता है :

भुज़ मिनल अलकि वाहिदन

वतरहिल कुल्ल मिम् बअदहू

के हज़ारमेंसे सिर्फ़ अकको पकड लो और बाकी तमामको फेंक दो.

**मफ़्लूकमें सबसे ज़ियादा सप्त और
इतनाका बाईस फ़ाहिशा औरत है**

हां! तो औरतकी यालाकी और उसकी तमाम मफ़्लूक पर सप्ती और

ગિરિકતવાલી હદીસકો ઈમામ સુયૂતી (રહ.) ને દુર્ર મન્સૂરમેં બયાન ક્રિયા હૈ :

“ફરમાયા કે : જબ અલ્લાહ તઆલાને ઝમીનકો બનાયા તો વો ધૂમને લગી, તો ફરિશ્તોને કહા કે યે તો કિસીકો ભી અપને ઉપર ઠહેરને નહીં દેગી, ફિર જબ સુબહ હુઈ તો ઉસમેં પહાડ ગાડ દિયે ગયે, તો ફરિશ્તોંકો પતા ન ચલા કે યે કહાંસે બના દિયે ગયે, તો ફરિશ્તોંને અર્ઝ ક્રિયા : અય હમારે રબ! ક્યા આપકી મખ્લૂકમેં કોઈ ચીઝ ઈન પહાડોંસે ભી ઝિયાદા સખ્ત હૈ? તો ફરમાયા કે હાં! ઈસસે ઝિયાદા સખ્ત લોહા હૈ (જો પહાડોંકો ભી તોડ દેતા હૈ) તો ઉનહોંને દો બારા સવાલ ક્રિયા કે અય હમારે રબ! ક્યા આપકી મખ્લૂકમેં કોઈ ચીઝ લોહેસે ભી ઝિયાદા સખ્ત હૈ? તો ફરમાયા : હાં! ઉસસે ઝિયાદા સખ્ત ચીઝ આગ હૈ (જો લોહેકો ભી પિઘલાકે રખ દેતી હૈ) તો ફરિશ્તોંને ફિર અર્ઝ ક્રિયા કે અય હમારે રબ! ક્યા આપકી મખ્લૂકમેં કોઈ ચીઝ આગસે ભી ઝિયાદા સખ્ત હૈ? તો અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા : હાં! આગસે ભી ઝિયાદા સખ્ત પાની હૈ (જો આગકો ભી બુઝા દેતા હૈ) તો ફરિશ્તોંને ફિર અર્ઝ ક્રિયા કે અય હમારે રબ! ક્યા આપકી મખ્લૂકમેં કોઈ ચીઝ પાનીસે ભી ઝિયાદા સખ્ત હૈ? તો ફરમાયા કે હાં! પાનીસે ઝિયાદા સખ્ત આંધી ઔર હવા હૈ (જો પાનીકો જિધર ચાહે ઉછાલકર લે જાતી હૈ ઔર ઉસકા રૂખ મોડ દેતી હૈ) તો ફરિશ્તોંને કહા કે અય હમારે રબ! ક્યા આપકી મખ્લૂકમેં કોઈ ચીઝ હવાસે ભી ઝિયાદા સખ્ત હૈ? તો ફરમાયા કે હાં! આંધી ઔર હવાસે ભી ઝિયાદા સખ્ત મર્દ (ઈન્સાન) હૈ (જિસકે કબ્જામેં હવાએ રહી હૈ, કે હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) હવાકો જિસ તરફકા હુકમ કરતે ઉસી તરફ ઉનકો લશ્કર સમેત લે જાતી) તો ફરિશ્તોંને અર્ઝ ક્રિયા કે અય હમારે રબ! ક્યા આપકી મખ્લૂકમેં કોઈ ચીઝ મરદોંસે ભી ઝિયાદા સખ્ત હૈ? તો ફરમાયા કે હાં વો ઔરત હૈ, અલ હદીસ (જો બડે બડે સૂરમાઓંકો (બહાદુરોંકો) ભી અપને ફરેબ ઔર ફિતનામેં ફંસા લેતી હૈ, કે ઉસકા દાવ ઔર ફરેબ શયતાનકે મકરો ફરેબસે ભી અઝીમતર હૈ જૈસેકે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈ : ઈન્ન કૈદકુન્ન અઝીમ. (સૂ. યૂસુફ : ૨૮) “બેશક તુમહારા (યાની ઔરતોંકા) મકરો ફરેબ બહોત બડા હૈ.”

ઔર શયતાનકે ફરેબકે બારેમેં ફરમાયા કે ઈન્ન કૈદશૈતાનિ કાન ઝઈફા. (સૂ. નિસાઅ : ૬/૧) કે “શયતાનકા મકરો ફરેબ કમઝોર ઔર ઝઈફ હૈ.”

ઔરત તમામ ફિતનઅ મખ્લૂકમેં સબસે ઝિયાદા સખ્ત હૈ. ઉસકી તાઈદ ખુબારી વ મુસ્લિમકી એક દૂસરી હદીસસે ભી હોતી હૈ, જિસમેં જનાબે હુઝૂર

(સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“મરદોંકે લિયે ઔરતોંકે કિતનેસે બળ્હકર સપ્તતરીન કિતના કોઈ નહીં જિસકો મેં અપને બાદ છોડે જા રહા હું.”

(મુત્તફક અલૈહ કમા ફીલ કરતબી જિ. ૩, સ. ૨૦)

ઈમામ કરતબી (રહ.) મઝકૂરા હદીસ શરીફ બયાન કરનેકે બાદ ફરમાતે હું કે ઔરતોંકા કિતના તમામ ચીજોંસે ઝિયાદા ખતરનાક ઔર સપ્તતરીન હૈ. ઔર કેહતે હું કે ઔરતોંમેં દો કિતને હું ઔર બચ્ચોંમેં સિર્ફ એક કિતના હૈ. ઔરતોંકે દો કિતનોંમેંસે એક કિતના યે હૈ કે ઔરત કતઅ રહમી યાની રિશ્તાદારીકો તોડનેકા સબબ બનતી હૈ ઈસ લિયે કે ઔરત અપને ખાવિંદકો ઉસકી માં ઔર બહેનોંસે તઅલ્લુક ખતમ કરનેકા કેહતી રેહતી હૈ. ઔર દૂસરા કિતના યે હૈ કે આદમી ઔરતકી વજહસે હલાલ વ હરામ માલ ઈખ્તલા કરને પર મજબૂર હો જાતા હૈ. ઔર ઔલાદમેં સિર્ફ એક હી કિતના હૈ કે ઉસકી વજહસે આદમી હલાલ વ હરામ માલ ઈખ્તલા કરનેમેં મુબ્તલા હો જાતા હૈ.

હઝરત ઉમર (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“અપની ઔરતોંકો બાલાખાનોંમેં મત રખ્ખો, ઈસી તરહ ઉનકો કિતાબત બી મત સિખાઓ.”

જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઔરતોંકો બાલાઈ (ઉપરકી) મંઝિલમેં રહાઈશ રખનેસે ઈસ લિયે ડરાયા કે વો બાલાખાના (ઉપરકી મંઝિલ) સે મરદોંકો ઝાંકેંગી, જિસસે ઉનકી હિફાઝત ઔર પરદા નહીં હો સકેગા. ઈસ લિયે કે વો જબ ઉપરસે મરદોંકો ઝાંકેંગી તો કિતના વ ફસાદ પૈદા હોનેકા ખતરા હૈ. ઔર દૂસરી વજહ યે હૈ કે ઔરતોંકો મર્દ ત્રીકી પસ્લીસે પૈદા કિયા ગયા હૈ, ઈસ લિયે ઉસકે તમામ ઈરાદે મર્દ હીસે મુન્સલિક (જુડે હુએ) હું ઔર મર્દમેં ચૂંકે શલવતકા માદા પૈદા કિયા ગયા હૈ ઔર ઔરતકો ઉસકે લિયે-આરામ વ સુકૂનકા ગેહવારા બનાયા ગયા હૈ, ઈસ લિયે મર્દ ઔર ઔરત દોનોં હી એક દૂસરેસે મામૂન ઔર મેહફૂઝ નહીં રેહ સકતે. ઔર ઔરતોંકો કિતાબત સિખાનેસે જો મના કિયા ગયા હૈ વો ઈસ સપ્ત કિતના વ ફસાદસે મેહફૂઝ રખનેકે લિયે હૈ (ક્યૂંકે કિતાબતકે સિખાનેમેં ઔરત દૂર રેહકર ભી ગૈર મહરમસે અપના તઅલ્લુક કાઈમ રખ સકતી હૈ).

ઔરતોંકો કિતાબત ન સિખાનેવાલી હદીસ પર ઈશકાલ ઔર ઉસકા જવાબ

મઝહૂરા હદીસમેં યે જો ફરમાયા કે ઔરતોંકો કિતાબત મત સિખાઓ, બઝાહિર યે હદીસ ઉસ હદીસકે ખિલાફ હૈ જિસમેં ફરમાયા ગયા હૈ : કે ઈલ્મકા તલબ કરના યા સીખના હર મુસલમાન પર ફર્જ હૈ, ઈસકે અલાવા એક ઔર હદીસમેં સરાહતન કિતાબતકે સિખાનેકા ઝિક ભી આયા હૈ જો ઈસ તરહ હૈ.

હઝરત શિફા બિન્તે અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) ફરમાતી હૈં કે મૈં ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત હફસા (રદિ.) કે પાસ બૈઠી હુઈ થી તો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ઘરમેં દાખિલ હુએ ઔર મુઝે ફરમાયા કે તુમ ઉસકો યાની હઝરત હફસાકો નમલા નામી મર્ઝ (જો બિગડા હુવા તકલીફદેહ ઝખમ હોતા હૈ) કા ઝાડ ફૂંક યાની દમકા તરીકા ક્યૂં નહીં સિખા દેતી જિસ તરહ તુમને ઉસકો કિતાબતકી તાલીમ દી હૈ.

(અબૂ દાઉદ કમા ફીલ મિશકાત)

ઉલમાને હદીસ પર મઝહૂરા ઈશકાલકા જવાબ યે દિયા હૈ કે ઈલ્મકે લિયે કિતાબતકા આના ઔર સીખના ઝરૂરી નહીં હૈ. યાની યે મુમકિન હૈ કે ઈન્સાન પઘણના તો જાનતા હો મગર લિખના ન જાનતા હો જૈસેકે હઝરત આઈશા (રદિ.) ને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે ખૂબ ઈલ્મ સીખા મગર વો લિખના ન જાનતી થી. ઈમામ ઝોહરી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે અગર દુનિયાકી તમામ ઔરતોંકા ઈલ્મ જમા કર લિયા જાએ તો હઝરત આઈશા (રદિ.) કા ઈલ્મ ઉન તમામ ઔરતોંસે બઘલ જાએગા. એક જગહ ફરમાતે હૈં કે હઝરત આઈશા (રદિ.) ઈલ્મમેં તમામ લોગોંસે અફઝલ થીં ઔર ઉનસે જલીલુલ કદ્ર સહાબા ઈલ્મી બાતેં પૂછા કરતે થે.

(ઈબ્ને સઅદ જિ. ૪/સ. ૧૮૯)

મહમૂદ બિન લુબૈદ ફરમાતે હૈં કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી અઝવાંજે મુતહ્હરાત (પાક બીવિયાં) નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે બહોત સારી અહાદીસ પાદ કર લિયા કરતી થીં. ઈસ સિલસિલેમેં હઝરત આઈશા (રદિ.) ઔર હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.) તમામ પર ફૌકિયત (ઉંચા મરતબા) રખતી થીં ઔર ઉનકી તો કોઈ મિસાલ હી મિલની મુશ્કિલ હૈ. ઔર હઝરત આઈશા (રદિ.) તો હઝરત ઉમર (રદિ.) કે ઝમાનેસે લેકર અપની વફાતકે વક્ત તક ફતવા દિયા કરતી થીં ઔર હઝરત ઉમર (રદિ.) ઔર હઝરત ઉસમાન (રદિ.) ભી નબીએ કરીમ

(સ.અ.વ.) કી વફાતકે બાદ હઝરત આઈશા (રદિ.) સે મસાઈલ પૂછા કરતે થે.
(હયાતુસ્સહાબા જિ. ૩, સ. ૭૯૯)

હઝરત આઈશા (રદિ.) ઔર ઉમ્મે સલમા (રદિ.) ઔર ઉસકે અલાવા દૂસરે બહોતસે સહાબએ કિરામ (રદિ.) બાવજૂદ આલિમ ઔર ફકીહ હોનેકે લિખના ન જાનતે થે, ખૂદ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે બળહકર કૌન આલિમ હો સકતા હૈ કે ઉનકો ઈલ્મુલ અવ્વલીન વલ આખરીન અતા કિયા ગયા મગર લિખના ન જાનતે થે, જિસકો કુરઆને કરીમમેં ઈસ તરહ બયાન કિયા ગયા હૈ. વલા તખુતુહૂ બિયમીનિક. (સૂ. અન્કબૂત : ૪૮) “ઔર આપ (સ.અ.વ.) ન લિખતે થે અપને દાએ હાથસે.” ઈસ આયતકી તફસીરમેં ઈમામ કરતબીને લિખ્યા હૈ : કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને એક હર્ફ ભી. (અપને હાથ મુબારકસે) નહીં લિખ્યા ઔર યેહી સહીહ હૈ.

(તફસીરૂલ કરતબી જિ. ૧૩, સ. ૨૩૪)

ઈસસે પતા ચલા કે ઈલ્મકે લિયે કિતાબત ઝરૂરી નહીં, યાની યે મુમકિન હૈ કે મર્દ યા ઔરત ઈલ્મ તો સીખે મગર કિતાબત ન સીખે. ઔર કિતને મુસલમાન ઈસ વક્ત મૌજૂદ હૈ જો કુરઆનકો તો પઢના સીખ ગયે મગર લિખના નહીં જાનતે.

હદીસ શરીફમેં તલબુલ ઈલ્મિ ફરીઝતુન કા મતલબ ભી ઉલમાને યે બતલાયા હૈ કે હર મર્દ વ ઔરતકે લિયે ઉસકી જાનસે મુતઅલ્લિક જો ફરાઈઝ ઔર વાજિબાતકા ઈલ્મ હૈ ઉસકા સીખના ઝરૂરી હૈ તાકે અપની ઝિદગીકો શરીઅતકે મતલૂબા તરીકે પર ગુઝાર સકે.

મઝકૂરા હદીસમેં ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત હફસા (રદિ.) કે કિતાબત સીખનેકા જો ઝિક હૈ, ઉસકા જવાબ સાહિબે મિરકાત શારેહ મિશકાતને યે દિયા હૈ કે ખત્તાબી (રહ.) ફરમાતે હૈ કે ઈસ હદીસસે સાબિત હોતા હૈ કે ઔરતોંકા કિતાબત સીખના મકરૂહ નહીં, ઉસકે બાદ સાહિબે મિરકાતને લિખ્યા હૈ કે મૈં કેહતા હૂં કે ઈસ હદીસમેં ઈસ બાતકા એહતિમાલ હૈ કે કિતાબતકા સીખના પેહલે ઝમાનેકી ઔરતોંકે લિયે જાઈઝ હો ઔર બાદવાલે ઝમાનેકી ઔરતોંકે લિયે કિતાબતકા સીખના જાઈઝ ન હો, ઈસ લિયે કે ઔરતોંકા ફસાદ ઈસ ઝમાનેમેં બહોત બળહ ગયા હૈ.

ફિર ફરમાતે હૈ કે મૈંને બાઝ બુઝુર્ગોંકી કિતાબોંમેં યે લિખ્યા હુવા દેખા હૈ, કે વો કેહતે હૈ કે કિતાબતકે સિખાને યા સીખનેકો ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત

હફસા (રદિ.) કે સાથ જો ખાસ ક્રિયા ગયા હૈં યે ઈસ લિયે હૈં કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી બીવિયોંકે સાથ શરીઅત વ કુરઆનમેં કુછ ચીજેં ખાસ કર દી ગઈ હૈં જો દૂસરી ઔરતોંકે સાથ ખાસ નહીં હૈં. જૈસેકે અલ્લાહ તઆલાને કુરઆન પાકમેં ફરમાયા. યા નિસાઅન્ નબિયિયિ લસ્તુન્ન કઅહદિમ્ મિનન્નિસાઈ. (સૂ. અહઝાબ : ૩૨) યાની અય નબીકી બીવિયો! તુમહારી હૈસિયત ઔર મરતબા આમ ઔરતોંકી તરહ નહીં હૈં આખિર અલ્લાહ તઆલાને તુમહેં સચ્ચિદુલ મુરસલીનકી જૌજિયતકે લિયે મુન્તખબ ક્રિયા હૈં ઔર ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન બનાયા હૈં, લિહાઝા અગર તકવા ઔર તહારતકા બેહતરીન નમૂના પેશ કરોગી તો ઉસકા વઝન અલ્લાહકે યહાં બહોત ઝિયાદા હોગા. ઔર અગર બિલ ફર્જ કોઈ બુરી હરકત સરઝદ હો તો ઈસી નિસ્બતસે વો ભી બહોત ઝિયાદા ભારી ઔર કબીહ (બુરી) સમઝી જાએગી. ગર્જ ભલાઈકી જાનિબ હો યા બુરાઈકી, આમ મોમિનાતસે તુમહારી પોઝીશન મુમતાઝ રહેગી. ઔર યે જો હદીસમેં આયા હૈં કે ઔરતોંકો કિતાબત મત સિખાઓ, ઈસકો ઈસ બાત પર મહમૂલ ક્રિયા જાએગા કે આમ ઔરતેં કિતાબત ન સીખે, હાં ખાસ ખાસ ઔરતેં જિનકે ઈમાન મઝબૂત હોં ઔર વો ઈસ કિતાબતકે સીખનેસે ગલત ફાઈદા ન ઉઠાએગી યા કિસી ફિતના વ ફસાદ ફીલ અર્ઝમેં મુબતલા ન હોંગી ઉનકા કિતાબત સીખના એક હદ તક જાઈઝ હૈં. (મિરકાત જિ. ૮, સ. ૩૬૪)

હઝરત થાનવી (રહ.) અપને મવાઈઝમેં એક જગહ બયાન ફરમાતે હૈં કે વાકઈ હિન્દુસ્તાનકી મુસલમાન બીબિયાં તો અકસર એસી હી હૈં કે અગર ઉનકા ખાવિંદ એક કોનેમેં બિઠાકર ખૂદ સફરમેં ચલા જાએ ઔર બીસ બરસકે બાદ આવે તો ઉસી કોનેમેં સાથ આબરૂ ઈઝ્ઝતકે બૈઠા પાવેગા, ઉનકો અપને ઘરકે સિવા દુનિયાકી કુછ ખબર નહીં હોતી, બસ ઉનકી તો વોં શાન હૈં જો અલ્લાહ તઆલાને બયાન ફરમાઈ હૈં : અલ્મુહસનાતુલ ગાફિલાતિલ મુઅમિનાત. (સૂ. નૂર : ૨૩) યાની પાક દામન હૈં ઔર ભોલી ભાલી હૈં ચાલાક નહીં હૈં. ઉસમેં ગાફિલાતકા લફઝ એસા પ્યારા માલૂમ હોતા હૈં કે વાકઈ નકશા ખીંચ દિયા, ઔર યે સિફત ઔરતોંકે અંદર પરદાકી વજહસે હોતી હૈં, ઉનકો અપની ચાર દીવારીકે સિવા દુનિયાકી કુછ ખબર નહીં હોતી જિસકો આજકલ કહા જાતા હૈં કે ઔરતોંકે પરદાને મુસલમાનોંકા તનઝૂલ કર દિયા. ક્યૂંકે ઔરતોંકો કૈદમેં રેહનેકી વજહસે દુનિયાકી કુછ ખબર નહીં હોતી, ન સનઅત વ હિરફત (હુનર) સીખતી હૈં, ન ઉલૂમ વ હુનૂનસે આગાહ

હૈં. બસ કમાનેકા સારા બોજ મરદોં પર રેહતા હૈ, દૂસરી કૌમોંકી ઔરતેં ખૂદ ભી સનઅત વ હિરફતસે કમાતી રેહતી હૈં. તો સાહિબો! મૈં કેહતા હું : હક તઆલાને તો ઔરતોંકો મૌકા મદહમેં બેખબર ફરમાયા તો હઝાર ખબરદારિયાં ઉસ બેખબરી પર કુરબાન હૈં. જબ હક તઆલા ઔરતોંકે ભોલેપન ઔર બેખબરીકી તારીફ ફરમાતે હૈં તો સમજ લો ઈસીમેં ખૈર હૈ. ઔર ઉસ ખબરદારીમેં ખૈર નહીં જિસકો તુમ તજવીઝ કરતે હો. તજુર્બા ખૂદ બતલા દેગા. ઔર જો કુરઆનકો ન માનેગા ઉસે ઝમાના હી ખૂદ બતલા દેગા. તમામ દુનિયાકી કૌમેં ઉસ પર મુતફિક હૈં કે કુરઆનકી તાલીમકે બરાબર કિસી કિતાબકી તાલીમ નહીં હૈ, તો કુરઆનકી તાલીમ યે હૈ કે ઔરતોંકે લિયે ગાફિલ વ બેખબર હોના હી અચ્છા હૈ.

બાકી રહી યે બાત કે અગર ઔરત દુનિયાસે બેખબર રહેગી તો મૌજૂદા દૌરમેં ઔરતોંકો પેશ આનેવાલે હઝારોં મસાઈલ, બીમારિયાં ઔર ઉનકા ઈલાજ વગૈરહકા મસ્અલા કેસે હલ હોગા? ક્યા ઔરતોંકે મુતઅલ્લિકા તમામ કામ મદ હી સર અંજામ દેંગે? તો ઉસકા એક મુખ્તસરસા જવાબ હમને પેહલે યે દિયા થા કે ખાસ ખાસ ઔરતેં જિનકે ઈમાન મઝબૂત હોં જો કિતાબત સીખનેસે ગલત ફાઈદા ન ઉઠાએંગી યા કિસી ફિતના યા ફસાદ ફીલ અર્ઝમેં મુખ્તલા ન હોંગી ઉનકા કિતાબત સીખના એક હદ તક જાઈઝ હૈ, મના નહીં હૈ. ઔર દૂસરા જવાબ ઉસકા યે હૈ આજસે દો ચારસો સાલ પેહલે નઝર દૌડાએ ઔર સોચેં કે ઉસ વક્ત ઔરતોંસે મુતઅલ્લિકા મસાઈલ ઔર અમરાઝ કેસે હલ હોતે થે? ઉસકી વજહ યેહી થી કે ઝમીન પર આમાલે સાલિહાકી કસરત થી ઔર ફિતના વ ફસાદ કમ થા જિસકી વજહસે નહૂસતેં ઔર બીમારિયાં આજકે દૌરકી તરહ ન થી ઔર ઈલાજ મુઆલિજાકી નૌબત ભી આજકી તરહ ન આતી થી. ઔર અગર આપ મઝીદ ગૌર કરેં તો આજ ભી લેડીઝ ઔર જેન્ટ્રસ ડાક્ટરોંકી કસરતકે બાવજૂદ બાઝ બીમારિયોંકે ઈલાજ હી આજ તક દરયાફત નહીં હો સકે તો ક્યા ઈસ અકદાકે હલકે લિયે એક તીસરી મખ્લૂકકો ભી હુસૂલે તાલીમ પર મજબૂર કરના હોગા. આજ ડાક્ટરોંકી ઈતની તાદાદ નહીં હૈ જિતની કે બીમારિયોંકી તાદાદ હૈ, ઈસ દૌરમેં ભી અગર બીમારિયોં પર કાબૂ ન પાયા જા સકા તો ફિર કબ કાબૂ પાયા જા સકેગા. ઔર જાન લેં કે યે બાત નામુમકિન હૈ, ઈસ લિયે કે મખ્લૂક હર ઘડી અલ્લાહ તઆલાકી રેહનુમાઈકી ફકીર હૈ ઔર ઉસકી મંગતી હૈ, તમામ બીમારિયોં પર કાબૂ પાના ઉસીકા કામ હૈ ઈન્સાનિયતકે બસકી બાત

નહીં હૈ. ઈન્સાનકો જો કુછ ઈસ ફનમેં કામિયાબી હૈ વો ભી ઉસીકી અતા હૈ, ઈસ લિયે આજ ભી અગર દુનિયામેં ફિતના વ ફસાદ કમ હો જાએ ઔર આમાલે સાલિહા કસરતસે હોને લગેં તો અલ્લાહ તઆલા ઉનકી બરકતસે પુર લુલ્ફ ઔર ખૂશગવાર જિંદગી અતા કરનેકો વાદા કરતે હૈં.

ઈસીકો અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં : મન્ અમિલ સાલિહમ્ મિન્ ઝકરિન્ ઔઉન્ઘા વહુવ મુઅમિનુન્ ફલનુલ્લયિયન્નહૂ હયાતન તથિબતન વ લનજ્ઝિયન્નહુમ્ અજરહુમ્ બિઅહ્સનિ મા કાનૂ યઅમલૂન. (સૂ. નહલ : ૮૭)

ફરમાયા કે જિસને નેક કામ ફિયે મર્દ હો યા ઔરત ઔર વો ઈમાન પર હૈ તો ઉસકો હમ એક ઉમદા (પુર લુલ્ફ) જિંદગી અતા કરેંગે ઔર ઉસકે બદલેમેં ઉનકો ઉનકા હક દેંગે ઉન બેહતર કામોં પર જો વો કરતે થે.

હાસિલ આયતકા યે હૈ કે જો કોઈ મર્દ યા ઔરત નેક કામોંકી આદત રખ્ખે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ઝરૂર પાક સાફ, સુથરી ઔર મજેદાર ઉમદા જિંદગી ઈનાયત કરેંગે, મસલન દુનિયામેં હલાલ રોઝી, ઝિકુલ્લાહકી લઝ્ઝત, હુબ્બે ઈલાહી ઔર ઈતાઅતકા મઝા, કામિયાબ મુસ્તકબિલકા તસવ્વુર, ઈમાનકી હલાવત ઔર સફૂને કલ્બ ઔર તમાનીનત વગૈરહ.

ઔર યેહી વો સુફૂને કલ્બ ઔર તમાનીનત હૈ જિસકે લિયે જિંદગીકે તમામ પાપડ બેલે જાતે હૈં, અલ્લાહ તઆલાને ઉસકા હુસૂલ આમાલે સાલિહા પર મૌકૂફ રખ્ખા, બસ યેહી ચિરાગ જલેંગે તો રોશની હોગી, ઉનહીંકી બરકતસે બીમારિયાં કમ હોંગી.

તમામ કિતાબોંકી બાદશાહ કિતાબ કુરઆન કરીમકો શિફા કહા ગયા હૈ. ઔર ઉસમેં છ અદદ એસી આયાત હૈં જિનમેં લફઝ શિફા ઈસ્તેમાલ કિયા ગયા, જિનમેં અકસર રૂહાની ઔર બાઝ તિબ્બી બીમારિયોંસે શિફાકે મુતઅલ્લિક હૈં. અહકમુલ હાકિમીનને જિસ ચીઝમેં શિફા રખ્ખી હૈ ક્યા ઉસકા ઈસ્તેમાલ બીમારિયોંકા ઈલાજ નહીં હૈ? ઔર વો કૌનસી મખ્લૂક હૈ જિસે ઈસ નુસ્ખએ ઈલાહીકો હુસૂલે શિફાકી ગર્ઝસે ઈસ્તેમાલ કરના હૈ ઔર કબ કરના હૈ? ઈસી તરહ કુતુબે હદીસમેં મુસ્તકિલ તૌર પર ઈલ્મે તિબ્બસે મુતઅલ્લિક અબવાબ કાઈમ કરકે મુખ્તલિફ બીમારિયોંકે ઈલાજકે લિયે મુખ્તલિફ ચીઝોંકે ઈસ્તેમાલકી તરગીબ સચ્ચિદુલ અંબિયા (સ.અ.વ.) ને દી હૈ, બસ અફસોસ હૈ કે ઉસી ઈલ્મે કુરઆન ઔર ઈલ્મે હદીસકો સીખનેકે લિયે ઔર ઉસમેં બયાન શુદા ઈલ્મે તિબ્બસે ફાઈદા ઉઠાનેકે લિયે હમારે પાસ વક્ત નહીં હૈ.

ઈકબાલ (રહ.) ને સચ કહા હૈ :

દર્સે કુરઆન ન અગર હમને ભુલાયા હોતા
 યે ઝમાના ન ઝમાનેને દિખાયા હોતા
 ચાટ લીં તુમને કુતુબે ફલસફા વ ઈગ્લિશકી
 હાથ ભૂલેસે કુરઆનકો લગાયા હોતા

ઉલમાને લિખ્યા હૈ કે આજ તક દુનિયામેં જિતને મરીઝ આબે ઝમઝમકે ઈસ્તેમાલસે શિક્ષા હાસિલ કર ચુકે હૈં ડાક્ટર હઝરાતકી દવાઈયોંસે ઈતને મરીઝ શિક્ષાયાબ નહીં હુએ, યે સબ ઐસા ક્યા હૈ ઔર ક્યું હૈ? ઝરા ફિક કરનેકી ઝરૂરત હૈ. ઔર રૂજૂઅ ઈલલ્લાહ વો નુસ્ખા હૈ કે તમામ નુસ્ખે ઉસકે મુકાબલેમેં ઝીરો હૈં, રૂઠે રબકો મના લો, બસ જિસકા વો હો ગયા દુનિયામેં સબ કુછ ઉસકા હૈ.

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : ઈસ હદીસકા મફહૂમ યે હૈ કે બાઝ બિખરે બાલોંવાલે જિનકો દરવાઝોં પર દેખઝર ધક્કે દિયે જાતે હૈં. યે લોગ અગર અલ્લાહકી કસમ ખાકર ભી કુછ બાત કેહ દેં તો અલ્લાહ તઆલા ઉનકી કસમકો સગ્યા કર દિખાતે હૈં ઔર વોહી ફૈસલા ફરમા દેતે હૈં જો કુછ યે લોગ કેહ દેતે હૈં, બસ ઉસ એક હી જુમ્લામેં દુનિયાકે તમામ ધંધે આ ગંધે કે રૂઠે રબકો મનાકર જો ચાહો કામ કરવા લો, બસ.

મકસદે ઝિંદગી હૈ ઈતાઅતે હક

ન કે ફિકે જહાંમેં પડના હૈ

અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો અપની ઈતાઅતકી હલાવત નસીબ ફરમાએ, આમીન.

ઔરતકે ફિતનાસે બચનેકા તરીકા

ઉસકે બાદ ઈમામ કરતબી (રહ.) ને લિખ્યા હૈ કે આદમીકો ઔરતકે ઈસ સખ્ત તરીન ફિતનાસે બચનેકે લિયે યે ચાહિયે કે વો જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે ઈસ ફરમાન પર અમલ કરે તાકે ઉસકા દીન મેહફૂઝ રહે :

ફરમાયા : “દીનદાર ઔરતસે શાદી કરો, તેરે હાથ ખાક આલૂદ હોં.”

(રવાહુ મુસ્લિમ)

ઔર સુનને ઈબ્ને માજાકી રિવાયત હૈ :

“ઔરતોંસે શાદી ઉનકે હુસ્નો જમાલકી વજહસે મત કરો, શાયદ ઉનકા હુસ્ન ઉનકો હલાક કરકે ન રખ દે, ઔર ઉનસે ઉનકે માલો દૌલતકી બિના પર ભી

શાદી ન કરો, કહીં ઉનકા માલ ઉનકો સરકશી પર આમાદા ન કર દે. હાં ઉનસે ઉનકે દીનકી બિના પર શાદી કરો, ઈસ લિયે કે દીનદાર બદસૂરત કાલી બાંદી (ઉન તમામ) સે અફઝલ હૈ.” (તફસીરે કરતબી જિ. ૪, સ. ૨૦)

ઈસ્લામસે બેવફાઈકા ઈસસે બુરા નતીજા ક્યા હોગા

અફસોસ કે આજકા મુસલમાન યહૂદ વ નસારાકે મઆશરાકા શિકાર હૈ, ઉનસે મેલજોલ ઔર ઈજ્તિલાતકો ફખ્ર સમજતા હૈ, ઉનકે ઉન અકવાલ ઔર અફઆલસે મુતાસ્સિર હોકર મુસલમાન પર કુફકારકો તરજીહ દેતા હૈ જો અકવાલ ઔર અફઆલ ઉનહોંને હમ મુસલમાનોંકે કુરઆન વ હદીસસે ચોરી કરકે અપનાએ હૈં, મગર અફસોસ કે આજ હમ મુસલમાન ઉન અહકામકો કમા હક્કહૂ ન અપના સંકે ઔર ન હી મુસલમાન સરબરાહાને મમલિકત (બાદશાહ) ઉનકો અપને અપને મમાલિકમેં કાનૂન નાફિઝ કર સકે. (વઈલલ્લાહિલ મુશ્તકા).

ઈસ ઘરકો આગ લગ ગઈ ઘરકે ચિરાગસે

આજ હમ સબ લોગ યે મુશાહિદા કર રહે હૈં કે ઈસી મેલજોલ ઔર ઈજ્તિલાત ઔર અપને દીને ઈસ્લામસે જફા ઔર બેવફાઈકી બિના પર હમારે બાઝ મુસલમાન બેટે બેટિયાં અપને જવાન યા બુળહે માં બાપકી ગૈરત ઔર ઈઝ્જતકો ખાકમેં મિલાકર અપને યહૂદ વ નસારા ઔર મુશરિક આશનાઓંકે સાથ ઘરસે ભાગ જાતે હૈં ઔર ફિર યે મુસલમાન બેટિયાં અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કે દુશ્મનોંકી જવાનિયોંકા બાગીયા ઔર ખેતી બન જાતી હૈં, ફિર વો ખુદાકા દુશ્મન મુસલમાન બેટીકી ઈસ પાક ખેતીમેં ગંદા ઔર નાંપાક બીજ બોતા રેહતા હૈ. ઈન બેટિયોંકો કાલી કમલીવાલે ઔર ગુંબદે ખિઝરાવાલે નબી (સ.અ.વ.) કી ગૈરતકા લિહાઝ કરના ચાહિયે ઔર ઈધર યે મુસલમાન વાલિદૈન અપને જિગરકે ટુકડે ઔર પડે હુએ ફલ યાની બેટે બેટિયોંકો ખોકર સિવાએ આહો બુકાકે કુછ કર ભી નહીં સકતે, ઈસ લિયે કે યુરોપમેં હર મર્દ વ ઔરતકો કિસી ભી માજે સાજેસે યારી લગાનેકી આમ આજાદી હૈ. અગર માં બાપ ઔલાદકો કિસીકે સાથ યારી લગાનેસે રોકે તો ઉનકે ખિલાફ અદાલતમેં શિકાયત દર્જ હો સકતી હૈ. ઈસ મૌઝૂઅ પર ઈન્સાન ઔર જાનવરમેં સિફ ઈતના હી ફર્ક હૈ કે ઈન્સાન થાનેમેં શિકાયત દર્જ

કરા સકતા હૈ ઔર જાનવર યે કામ નહીં કર સકતા, ઈસ્લામસે બેવંફાઈ ઔર જફાકા ઈસસે બુરા નતીજા ક્યા હો સકતા હૈ.

લિહાજા યુરોપિયન મુસલમાનોંસે ગુઝારિશ હૈ કે કિસી ન કિસી તરહ અપની નાબાલિગ ઔર બકિયા નસલ હીકો યહૂદ વ નસારાકા બાગીયા બનનેસે બચા લેં. યુરોપ હીમં અલ્લમ્હુ લિલ્લાહ ઐસે અલ્લાહકે બંદે મૌજૂદ હેં જિનકે પાસ શરીઅતે બૈઝાઅકા ચિરાગ રોશન હૈ ઔર વો ઈસી શરીઅત ઔર ઈમાનકી રોશનીસે ફાઈદા ઉઠાતે હુએ યુરોપી જુલ્મતકદાકી ઠોકરોંસે મેહફૂઝ હેં. અલ્લાહ તઆલા ઉનકી ઔર દૂસરે મુસલમાનોંકી મઝીદ હિફાઝત ફરમાએ ઔર ઈમાનકી ચાશની નસીબ ફરમાએ.

ઔરત યા મર્દ દોનોંમેંસે એક મુશરિક હો તો નિકાહ નહીં હો સકતા

મુસલમાનો! યાદ રખો કે અગર મર્દ યા ઔરત મુશરિક હો તો ઉસકા નિકાહ મુસલમાનસે હરામ હૈ યા નિકાહકે બાદ દોનોંમેંસે એક મુશરિક હો ગયા તો નિકાહ ટૂટ જાએગા. ઔર મુશરિકકી તારીફ ભી સુનિયે ઔર ફિર ઈસ હરામમેં મુલવ્વિસ હઝરાત અપને ગિરેબાનમેં મુંહ ડાલકર દેખેં કે બાત કહાં તક પહોંચી હુઈ હૈ. ક્યા હમારે બાપ દાદા મુસલમાનોંકા યેહી ચાલ ચલન થા?

શર્ક યે હૈ કે ઈલ્મ યા કુદરત યા કિસી ઔર સિફતે ખુદાવંદીમેં કિસીકો ખુદાકે બરાબર સમજે યા ખુદાકે મિસ્લ કિસીકી તાઝીમ કરને લગે, મસલન કિસીકો સિજદા કરે યા કિસીકો મુખ્તાર સમજકર ઉસસે અપની હાજત માંગે.

આજકલકે અકસર યહૂદ વ નસારા દહરિયા યા મુલ્હિદાના અકાઈદકે હામિલ હેં, યહૂદિયોંકે મુશરિક હોનેકે લિયે ઈતના હી કાફી હૈ કે વો હઝરત ઉઝૈર (અલૈ.) કો અલ્લાહ તઆલાકા બેટા કેહતે હેં વકાલતિલ્ યહૂદુ ઊઝૈરુનિબ્નુલ્લાહિ. ઔર યહૂદિયોંને કહા કે ઉઝૈર અલ્લાહકા બેટા હૈ. ઔર ઈસાઈયોંકે મુશરિક હોનેકે લિયે ઈતના હી કાફી હૈ કે વો હઝરત ઈસા (અલૈ.) કો અલ્લાહ તઆલાકા બેટા કેહતે હેં વકાલતિનૂ નસારલ્ મસીહુબ્નુલ્લાહ. (સૂ. તૌબા : ૩૦) ઈસ લિયે ઉનસે નિકાહ નહીં કરના ચાહિયે, હાં અગર વો મુસલમાન હો જાએ તો નિકાહ હો સકતા હૈ, જૈસેકે અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા : વલા તન્કિહૂલ મુશરિકાતિ હતા યુઅમિન્.....

(સૂ. બકરહ : ૨૨૧)

“કે નિકાહ મત કરો મુશરિક ઔરતોંસે યહાં તક કે વો ઈમાન લે આએ.”
 ઔર યેહી હુકમ મરદોંકા ભી હૈ.

તફસીરે ઉસમાનીમેં ઈસ આયતકા ખુલાસા યે લિખ્ખા હૈ કે :

મુસલમાન મર્દકો મુશરિક ઔરતસે નિકાહ કરના દુરસ્ત નહીં જબ તકકે મુસલમાન ન હો જાએ. બેશક મુસલમાન લોન્ડી કાફિર ઔરતસે બેહતર હૈ ગો વો આઝાદ બીબી હી ક્યૂં ન હો અગરયે મુશરિકા બીબી બસબબ માલ ઔર (હુસ્ન) જમાલ ઔર શરાફતકે તુમકો પસંદ આએ.

ઐસે હી મુસલમાન ઔરતકા નિકાહ મુશરિક મર્દસે ન કરો, મુસલમાન ગુલામ ભી મુશરિકસે બહોત બેહતર હૈ ગો વો આઝાદ હી ક્યૂં ન હો, અગરયે મુશરિક મર્દ બસબબ સૂરત ઔર દૌલતકે તુમકો પસંદ હો. મુસલમાન અદનાસે અદના ભી મુશરિકસે બહોત અફઝલ હૈ ગો વો આલાસે આલા હી ક્યૂં ન હો.

મુશરિકીન ઔર મુશરિકાત જિનકા ઝિક્ક ઈસ આયતમેં હુવા ઉનકે અકવાલ ઔર ઉનકે અફઆલ, ઉનકી મુહબ્બત, ઉનકે સાથ ઈખ્તિલાત (મેલજોલ) કરના, શર્કીકી નફરત ઔર ઉસકી બુરાઈકો દિલસે કમ કરના હૈ ઔર શર્કીકી તરફ રગબતકા બાઈસ હોતા હૈ જિસકા અંજામ દોઝખ હૈ ઈસ લિયે ઐસોંકે સાથ નિકાહ કરનેસે ઈજતિનાબે કુલ્લી (દૂર રેહના) લાઝિમ હૈ કે બિલકુલ ઉન મુશરિકોંસે મેલજોલ ન રખ્ખા જાએ, કહીં ઐસા ન હો કે ઉનકે સાથ ઈખ્તિલાત ઔર મેલજોલમેં ઉનકે અફઆલ યા અકવાલ ઔર હુસ્નો જમાલસે મુતાસ્સિર હોકર મુસલમાન મર્દ યા ઔરત ઉનસે નિકાહ કર લેં ઔર અપને ઈમાન હીસે (મઆઝલ્લાહ) હાથ ધો બેઠેં ઔર જિસકા અંજામ દોઝખ હૈ. તફસીરે ઉસમાનીમેં હૈ વલ્મુહ્સનાતુ મિનલ્લઝી-ન ઊતૂલ્ કિતાબ મિન્ કબ્લિકુમ. (સૂ. માઈદહ, આયત નં. ૫ કી તફસીર કરતે હુએ લિખ્ખા હૈ કે અહલે કિતાબકે એક મખ્સૂસ હુકમકે સાથ દૂસરા મખ્સૂસ હુકમ ભી બયાન ફરમા દિયા. યાની યે કે કિતાબી ઔરતસે નિકાહ કરના શરીઅતમેં જાઈઝ હૈ મગર મુશરિકાસે ઈજાઝત નહીં. વલા તન્કિહૂલ મુશરિકાતિ હતા યુઅ્મિન્ન. (સૂ. બકરહ, રૂ. ૨૨૧)

મગર યે યાદ રહે કે હમારે ઝમાનાકે “નસારા” ઉમૂમન બરાએ નામ નસારા હૈં, ઉનમેં બકસરત વો હૈં જો ન કિસી કિતાબે આસમાનીકે કાઈલ હૈં ન મઝહબકે ન ખુદકે. ઉન પર અહલે કિતાબકા ઈતલાક નહીં હો સકતા, લિહાઝા ઉનકે ઝબીહા ઔર ઔરતકા હુકમ અહલે કિતાબ જૈસા ન હોગા.

નીઝ યે યાદ રહે કે કિસી ચીઝકે હલાલ હોનેકે મા’ના યે હૈં કે ઉસમેં ફી હદ

આતિહી કોઈ વજહ તહરીમકી નહીં લેકિન અગર ખારજી અસરાત વ હાલાત
 એસે હોં કે ઉસ હલાલસે ફાઈદા ઉઠાનેમેં બહોતસે હરામકા ઈરતિકાબ કરના
 પડતા હૈ બલ્કે ફુકમેં મુબતલા હોનેકા એહતિમાલ હો તો એસે હલાલસે ફાઈદા
 ઉઠાનેકી ઈજાઝત નહીં દી જાએગી.

મૌજાદા ઝમાનામેં યહૂદ વ નસારાકે સાથે ખાના પીના, બેઝરૂરત ઈખ્તિલાત
 કરના, ઉનકી ઔરતોંકે જાલમેં ફંસના, યે ચીઝે જો ખતરનાક નતાઈજ પૈદા કરતી
 હૈં વો મખ્ફી નહીં, લિહાઝા બુરાઈ ઔર બદ દીનીકે અસ્બાબ વ ઝરાએએસે
 ઈજતિનાબ (પરહેઝ) હી કરના ચાહિયે.

જિન કિતાબી ઔરતોંસે નિકાહકી ઈજાઝત હુઈ, ઉસકા ફાઈદા યે હોના
 ચાહિયે કે મોમિન કાનિતકી હક્કાનિયત ઔરતકે દિલમેં ઘર કર જાએ, ન કે
 કિતાબિયાત પર મફતૂન હોકર ઉલ્ટા અપની મતાએ ઈમાની હીકો ગંવા બૈઠે ઔર
 દુનિયા ઔર આખિરતકે ખસારેકા મિસ્દાક હોકર રેહ જાએ. ચૂંકે કાફિર ઔરતસે
 નિકાહ કરનેમેં કિતનાકા કવી એહતિમાલ ઓ સકતા હે, ઈસ લિયે વમંથ્યફુર
 બિલ્ઈમાનિ ફકદ્ હબિત અમલુહૂ કી તહદીદ નિહાયત હી બરમહલ હૈ. યે મેરા
 ખયાલ હૈ. (અઝ તફસીરે ઉસમાની સ. ૧૪૨)

ઉલમાને ઈસ સિલસિલેમેં મઝીદ બહસ કરતે હુએ લિખ્ખા હૈ કે કુરઆનમેં અહલે
 કિતાબ યાની યહૂદ વ નસારાકી ઔરતોંસે નિકાહકો હલાલ કરાર દિયા ગયા હૈ
 લેકિન કિસી મુસલમાન ઔરતકા નિકાહ યહૂદી યા ઈસાઈ મદ્દસે નહીં હો સકતા.
 યહૂદી યા ઈસાઈ ઔરતસે મુસલમાન મદ્દકે નિકાહકે સિલસિલેમેં ભી યે બાત
 ઝહનમેં રહે કે વો ઔરત વાકઈ યહૂદ વ ઈસાઈ હો તબ નિકાહ દુરૂસ્ત હૈ, અગર
 સિફ નામકી યહૂદ વ ઈસાઈ ઔર અકીદાકે લિહાઝસે વહી વ રિસાલત યા
 આખિરતકી મુન્કિર હો તો એસી ઔરતસે નિકાહ જાઈઝ ન હોગા. ક્યૂંકે યે કુરઆન
 પાકકી ઈસ્તિલાહમેં અહલે કિતાબ નહીં, ઈસી તરહ ગૈર મુસ્લિમ મમાલિકમેં
 બસનેવાલી ઈસાઈ યા યહૂદી ઔરતસે નિકાહકો ભી બાઝ ફુકહાને હરામ ઔર
 બાઝને મકરૂહ કરાર દિયા હૈ, ઈસી તરહ કુરઆનને પાક દામન હોનેકી કૈદ લગાઈ
 હૈ, ફાહિશા ઔર બદકાર ઔરતસે નિકાહ યકીનન નાંપસંદીદ હૈ, યે સબ શરાઈત
 અગર પાઈ જાએ તબ ભી યહૂદ વ નસારાકી ઔરતોંકે મુસ્લિમ ઘરાનોંમેં દાખિલ
 હોને ઔર બચ્ચોંકી તરબિયત નીઝ ઘરકે ઈસ્લામી માહોલમેં ઉનકે અસરઅંદાઝ
 હોનેસે જો નુકસાનાત હો સકતે હૈં ઉનકે પેશે નઝર ઉનસે નિકાહ ન કરના હી
 બેહતર હૈ.

યુનાંચે હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) ને અપને ઝમાનામેં ઈસસે મનાં ફરમાયા જૈસાકે શર્ફીક ઈબ્ને સલમાસે રિવાયત હૈ કે હઝરત હુજૈફા ઈબ્ને યમાન (રદિ.) જબ મંદાયન પહોંચે તો વહાં એક યહૂદી ઔરતસે નિકાહ કર લિયા. હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) કો ઉસકી ઈતિલાઅ મિલી તો ઉનહેં ખત લિખ્યા કે ઉસે તલાક દે દો. હઝરત હુજૈફા (રદિ.) ને જવાબમેં લિખ્યા કે ક્યા વો મેરે લિયે હરામ હૈ? હઝરત ઉમર ફારૂક (રદિ.) ને તેહરીર ફરમાયા કે મેં હરામ નહીં કેહતા લેકિન ઉન લોગોંકી ઔરતોંમે આમ તૌર પર ઈફકત ઔર પાકદામની નહીં હૈ ઈસ લિયે મુઝે ખતરા હૈ કે આપ લોગોંકે ઘરાનેમેં ઈસ રાહસે ફહલાશી ઔર બદકારી દાખિલ ન હો જાએ. (અહકામુલ કુરઆન બહવાલા જદીદ ફિકહી મસાઈલ અઝ મૌલાના ખાલિદ સૈફુલ્લાહ રહમાની)

યે તો ઉસ વક્ત હૈ જબકે કોઈ ઔરત વાકઈ અપને મઝહબ યહૂદિયત યા નસરાનિયત પર કાઈમ હો ઔર સહીહ મા'નામેં વો અહલે કિતાબ હો. આજકલ અપને આપકો યહૂદિયત યા નસરાનિયતકી તરફ મન્સૂબ કરનેવાલે બેશુમાર લોગ ઈલ્લાહ વ દહરિયતકી તરફ માઈલ ઔર બેદીન હેં, ફિર અખ્લાકી લિહાઝસે ઉનકા દામન ઈતના દાગદાર હૈ કે અબ ફહલાશી વ બદકારી ઉનકે યહાં કોઈ મઅયૂબ ચીઝ ન રહી, જૈસાકે ઓક્ટોબર ઔર નવેમ્બર ૧૯૯૮ કે અખબારાતમેં આપને કલિન્ટન ઔર લેવિન્સ્કીકી સ્ટોરી પઘડી હોગી કે લેવિન્સ્કી અપની ફહલાશીકી સ્ટોરીકો દસ લાખ ડોલરમેં ફરોખ્ત કર રહી હૈ ઔર યહૂદી વ નસારા અપની ઈસ બેટીકી ફહલાશીકો ટી.વી. પર દેખનેકે શૌકીન હેં ઔર ઉનકે નઝદીક યે કોઈ મઅયૂબ ચીઝ નહીં હૈ, જબકે હમારા કુરઆન બુરી બાતકો ઝાહિર કરનેસે મના કરતા હૈ, ઈસીકો અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં : લા યુહિબ્બુલ્લાહુલ જહૂર બિસ્સૂઈ મિનલ્ કૌલિ ઈલ્લા મન્ જુલિમ. વકાનલ્લાહુ સમીઅન્ અલીમા.

(સૂ. નિસા : ૧૪૮)

તર્જુમા :- અલ્લાહ તઆલાકો પસંદ નહીં કિસીકી બુરી બાતકા ઝાહિર કરના મગર જિસ પર જુલ્મ હુવા હો. ઔર અલ્લાહ હૈ સુનનેવાલા ઔર જાનનેવાલા.

અખ્લાકી લિહાઝસે મુસલમાન બેટીકી અસ્મતકી તો શરીઅતે મુહમ્મદિયાને ઈસ હદ તક હિફાઝત કી હૈ કે હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ફરમાતે હેં, મુસલમાન ઔરતકે લિયે યે બાત જાઈઝ ઔર હલાલ નહીં કે ઉસે નસરાનિયા યા હયૂદિયા ઔરત દેખે. (યાની મુસલમાન ઔરતકો યહૂદી ઔર નસરાની ઔરતોંસે પરદા

કરના ચાહિયે) (તફસીરે કરતબી જિ. ૧૨, સ. ૧૫૫) કહીં વો ઉસકી શકલ વ સૂરત ઔર હુસ્નો જમાલકો દેખકર અપને યહૂદી યા નસરાની ખાવિંદકે સામને બયાન ન કરતી ફિરે. સુબ્હાનલ્લાહ ક્યા ઠિકાના હૈ મુસલમાન બેટીકી અસ્મતકા કે મર્દ તો કહાં, યહૂદી ઔર નસરાની ઔરતોંસે ભી ઉનકો પરદાકા હુકમ હૈ, ઈસ સિલસિલેમેં મઝીદ માલૂમાતકે લિયે તફસીરે કરતબી જિ. ૧૨, સ. ૧૫૫ દેખેં.

યે ક્યા અજબ તમાશા હૈ? કે દુઆ ઔર ઈકરાર ભી ઔર ફિર ફરાર ભી

યે બાત ચૌદહસો સાલ પુરાનીં હૈ મગર હમસે અકસર મુસલમાનોંકે લિયે બિલકુલ નઈ હોગી કે અલ્લાહ તઆલાને મુસલમાનોં પર જો પાંચ વક્તકી નમાઝ ફર્જ કર રખી હૈ ઉસમેં યે દુઆ કરના ભી વાજિબ કરાર દિયા કે અલ્લાહ તઆલાસે અપને લિયે સીધે રાસ્તેકી દુઆ કરો ઔર યહૂદ વ નસારા દોનોંકે રાસ્તોં પર ચલનેસે પનાહ માંગતે હુએ નમાઝકી હર રકાતમેં યું કહો :

ઈહ્દિનસ્સિરાતલ્ મુસ્તકીમ, સિરાતલ્લઝી-ન અન્-અમ્ત અલૈહિમ
ગૈરિલ્મગ્ઝૂબિ અલૈહિમ વલઝૂઝલ્લીન. (સૂ. ફાતિહા : ૬, ૭)

બતલા હમકો સીધી રાહ ઉન લોગોંકી જિન પર તૂને ફઝલ ફરમાયા, ન કે જિન પર તેરા ગઝબ હુવા ઔર જો ગુમરાહ હુએ.

ઈમામ કરતબીને ઈસ આયતકી તફસીરમેં જમહૂરકા કૌલ નકલ કિયા હૈ કે અલ મગ્ઝૂબિ અલૈહિમ. જિન પર અલ્લાહ તઆલાકા ગઝબ હુવા વો યહૂદી થે ઔર ઝાલ્લીન યાની જો ગુમરાહ હુએ વો નસરાની યાની ઈસાઈ લોગ થે.

ગોયાકે હમ મુસલમાન અલ્લાહ તઆલા ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કે ઈસ હુકમ પર અમલ કરતે હુએ કે સૂરએ ફાતિહાકે બગૈર નમાઝ નહીં હોતી કમ અઝ કમ પાંચ નમાઝોંકે ફરાઈઝકી સતરહ રકઆતમેં સતરહ મરતબા યે દુઆ કરતે હૈ કે અય અલ્લાહ! હમેં યહૂદ વ નસારાકે રાસ્તે પર ચલનેસે મેહફૂઝ ફરમા.

ઔર ફિર ઈશાકી નમાઝકે ત્રીન વિત્ર પળતે હુએ દુઆએ કુનૂતમેં યે વાદા ઔર ઈકરાર કરતે હુએ અલ્લાહ તઆલાકો કેહતે હૈં કે નખ્લઉ વ નત્રુકુ મંય્યફજુરુક કે હમ છોડતે હૈં એસે શખ્સકો જો આપકી નાફરમાની કરતા હૈ ઔર ફિસ્ક વ ફુજૂરમેં મુબ્તલા હૈ.

મગર યે ક્યા હી અજબ તમાશા હૈ કે ઈસ દુઆ ઔર ઈકરારકે બાવજૂદ

હમને રાહે ફરાર ઈજ્તિયાર કર રખ્ખી હૈ ઓર આજ હમ સબકો યહૂદ વ નસારાકી મઆશરત હી ભલી લગતી હૈ, (ઈલ્લા માશા અલ્લાહ) ગોયાકે ઈસ્લામમેં કોઈ એસા અમલ હી નહીં હૈ જિસકો અપનાયા જાએ ઓર ક્રિયા જાએ. (લા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ)

અબ રોતે ક્યું હો?

ઈસ આહ વ બુકા (રોને) ઓર શિકવએ ઔલાદકે સાથ સાથ માં બાપકો યે ખાત નહીં ભૂલની ચાહિયે કે અપને લેહલહાતે ગુલશનકે ઈન ફૂલ ઓર પત્તિયોં (યાની બેટે ઓર બેટિયોં) ઓર અપને પકે હુએ મીઠે ફલકો હથયાને ઓર ફિર બેઈઝ્જત હોનેમેં આપ હીકા હિસ્સા જિયાદા હૈ, જિસકી શહાદત જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે ઈસ ફરમાનસે મિલતી હૈ :

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે, “બચ્ચા ઈસ્લામી ફિતરત પર પૈદા હોતા હૈ, બસ ઉસકે માં બાપ હી ઉસકો યહૂદી/યા નસરાની યા મજ્હૂસી બના દેતે હૈ.”

(મુત્તફક અલૈહ, મિશકાત સ. ૨૧)

અય મુસલમાનો! હમારે લિયે તો અપને આકા સચ્ચિદુલ અંબિયા (સ.અ.વ.) કા એક ફરમાન હી કાફી હૈ, ફરમાયા કે મુઝે યહૂદિયત ઓર નસરાનિયત દેકર નહીં ભેજા ગયા, મુઝે તો બસ એક હી રાહે હકકો પકડને ઓર સબ ખાતિલ રાહૈં છોડ દેનેવાલે આસાન દીન (ઈસ્લામ) કો દેકર ભેજા ગયા હૈ.

(રવાહુ અહમદ કમા ફીલ મિશકાત)

ઓર આજ હમ સબકો યહૂદ વ નસારાકી મઆશરત ભલી લગતી હૈ (ઈલ્લા માશા અલ્લાહ). બચ્ચેકી પૈદાઈશસે લેકર ઉસકી મૌત તકકે નિજામે જિંદગીકો ઉનહીકે નકશે કદમ પર ડાલનેકી કોશિશ હોતી હૈ. પેહલે તો યહૂદ વ નસારાકે ઈતિબાઅમેં બચ્ચેકી સાલગિરહ મનાઅંગે જો મરતે દમ તક બલ્કે મૌતકે બાદ ભી બરસીકે નામસે જારી રેહતી હૈ. ઉસકે બાદ જબ બચ્ચા બોલના સીખતા હૈ તો ડી. ઓ. જી. ડોગ ઓર સી. એ. ટી. કેટ, કુત્તે ઓર બિલ્લી નજિસતરીન માખ્લૂકકે નામસે ઉસકે બોલને ઓર ગોયાઈકી ઈજ્તિદા કરાતે હૈ. જિસ ખુદાને બોલનેકે લિયે યે ઝબાન દી ઉસ ખુદાકા નામ સિખાને ઓર જિસ નબી (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બતકા દમ ભરતે હૈં ઉસકા કલિમા સિખાનેમેં કભી ભૂલકર ભી ઈજ્તિદા નહીં કરાઈ, ઈલ્લા માશા અલ્લાહ.

“ દોસ્તો! હમ અગર કાંટે બોઅંગે તો કાંટે હી ઉગંગે. ઓર ઊદ જો એક

ખૂશબૂદાર દરખ્ત હૈ વો અહલે ઊદ હીકે ઘર પૈદા હોતા હૈ. જબ માં બાપને ઔલાદકો સીધે રાસ્તે પર નહીં ડાલા ઔર ખૂદ સીધે રાસ્તેકો ન અપનાયા તો ઔલાદ કેસે ઉનકી બાત માનેગી? ઉનકો તો જિનકી મઆશરત પર લગાયા હૈ ઉસી પર ફરેફતા હોંગે ઔર ઉનહીકે સાથ ફરાર હોકર તુમહારી ઈજ્જતકો ખાકમેં મિલાએંગે ઔર અલ્લાહકે પસંદીદહ દીનકી બદનામીકા બાઈસ બનેંગે ઔર ખૂદ ભી ઈમાનસે ખોખલે ફિરતે હુએ મુસલમાન કેહલાએંગે.

ઈસી બાતકા રોના અકબર ઈલાહાબાદીને કુછ ઈસ તરહ રોયા હૈ, ફરમાતે હૈં :

નઈ તેહઝીબમેં દિક્કત ઝિયાદા તો નહીં હોતી

મઝાહિબ રેહતે હૈં કાઈમ સિર્ફ ઈમાન જાતા હૈ

લોગ પૂછતે હૈં કે તુમ કૌન હો? જવાબ મિલતા હૈ કે મેં મુસલમાન હૂં, મગર ઈમાનકે ફયૂઝ અંદરસે ઉડ ચુકે હોતે હૈં ઔર ઉસકો ખબર તક નહીં હોતી.

અલ્લાહકે લાડલે અલ્લાહસે ક્યા માંગતે હૈં?

અફસોસ સદ અફસોસ! અરબ વ અજમકે માં બાપ ઔર સરપરસ્તોં પર કે ઉનકી અકલ કહાં ખો ગઈ, ઉનકી ઈમાની તાકત કહાં દફન હો ગઈ જો અપને ઔર અપને બચ્ચોંકે લિયે દુન્યવી તરક્કી ઔર ઉરૂજકી દુઆ ઔર તમન્ના તો કરતે હૈં જિસસે ન તો ઉનકી આંખેં ઠંડી હો સકતી હૈં ઔર ન હી દિલી ઈત્મીનાન જૈસે ઉસકા હક હૈ વો હાસિલ હો સકતા હૈ, મગર ઔલાદકે લિયે દીનકી તરક્કી ઉસકે ઉરૂજ ઔર આખિરતકી પુર લુત્ફ ઝિંદગીકે હુસૂલકે લિયે કભી ઉનકો યે દુઆ કરની નસીબ તક નહીં હોતી જિસસે દિલી ઈત્મીનાન ઔર આંખોંકી ઠંડક હકીક તૌર પર નસીબ હો સકતી હૈ. ઔર ફિર વો દુઆ અલ્લાહકે નેક બંદોંકી સિફત ભી હૈ જિસકો અલ્લાહ તઆલાને પસંદ કરતે હુએ ફરમાયા કે વો નેક લોગ હમસે ઈસ તરહ દુઆ માંગતે હૈં :

રબ્બના હબ્ લના મિન્ અઝ્વાજિના વઝુરિયાતિના કુર્-ત અઅયુનિવ્ વજ્અલ્ના લિલ્મુત્તકી-ન ઈમામા. (સૂ. ફુરકાન : ૭૪)

વો નેક લોગ દુઆ કરતે હુએ કેહતે હૈં : “અય હમારે રબ! હમેં હમારી બીવિયોં ઔર ઔલાદસે આંખોંકી ઠંડક અતા કર ઔર હમેં મુત્તકિયોંકા નમૂના (ઔર પેશવા) બના.” ક્યા અલ્લાહકે લાડલે ઔર પ્યારે બંદોંકી તરહ હમેં ભી કભી ઈસ તરહ દુઆ માંગના નસીબ હુવા?

હાકિઝ ઈબ્ને કસીર (રહ.) ને (જિ. ૩, સ. ૩૩૧) ઈસ આયતકી તફસીરમેં ઝિક્ર કિયા હૈ કે હસન બસરી (રહ.) સે ઈસ આયતકે બારેમેં પૂછા ગયા તો ઉનહોંને જવાબ દિયા કે ઉસકા મતલબ યે હૈ કે “અલ્લાહ તઆલા મુસ્લિમ બંદેકો ઉસકી બીવી ઔર ભાઈયોં ઔર રિશ્તેદારોંસે યે ખૂશી દિખાએ કે વો અલ્લાહ તઆલાકી ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી કર રહે હૈં. ઔર ફરમાયા કે અલ્લાહકી કસમ એક મુસલમાનકે લિયે આંખોંકી ઠંડક ઉસસે બખ્લકર નહીં હો સકતી કે વો અપને બેટેસે યા પોતેસે યા અપને ભાઈસે યા અપને રિશ્તેદારોંસે અલ્લાહ તઆલાકી ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી દેખે.”

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ને ફરમાયા : “ઉનકી મુરાદ યે હોતી હૈ કે ઉનકી ઔલાદ અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કી ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી કરતી રહે જિસસે દુનિયા ઔર આખિરતમેં ઉનકી આંખેં ઠંડી હોતી રહેં.

ઈકરમા (રદિ.) કેહતે હૈં : “ઉનકી યે મુરાદ નહીં હોતી કે ઉનકી ઔલાદ ખૂબસૂરત ઔર હસીન હો, બલ્કે ઉનકી મુરાદ ઈસ દુઆસે યે હોતી હૈ કે વો સબ અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કે મુતીઅ ઔર ફરમાંબરદાર હો જાએ (ઔર ક્યા ઔલાદકે લિયે દુઆ કરતે વક્ત હમારી નિયતેં ભી યેહી હોતી હૈં?) ઔર વજૂઅના લિલ્મુત્તકી-ન ઈમામા. કા મતલબ યે હૈ કે વો સબ હિદાયત યાફતા, હાદી ઔર ખૈરકે દાઈ બન જાએ. ઔર વો ઈસ બાતકો પસંદ કરતે હૈં કે ઉનકી ઈબાદત વ રિયાઝત ઉનકી ઔલાદ વ નસલકી ઈબાદત વ રિયાઝતસે મિલ જાએ. ઔર ઉનકી હિદાયત ગૈરોં તક ભી પહોંચે જો અજરો સવાબકે એઅતિબારસે ખૂબ ઝિયાદા ઔર અંજામકે એઅતિબારસે ખૂબ તર હૈ.”

બંદા અર્ઝ કરતા હૈ કે વો શખ્સ કિસ કદર ખૂશ કિસ્મત હૈ જિસકો અપની ઔલાદ ઔર બીવીકે લિયે ઉપરવાલી દુઆ કરના નસીબ હોતી હૈ જિસકો અલ્લાહ તઆલાને પસંદ કરતે હુએ અપને પાક કલામમેં બયાન ફરમા દિયા.

યેહી વજહ હૈ કે સહીહ મુસ્લિમ શરીફમેં હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે રસૂલ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“જબ આદમી મર જાતા હૈ તો ઉસસે સારે અમલ મુન્કતેઅ (બંદ) હો જાતે હૈં, હાં! મગર તીન અમલકા તઅલ્લુક મુરદાસે બાકી રેહતા હૈ, પેહલા નેક ઔલાદ જો ઉસકે લિયે દુઆ કરતી રેહતી હૈ. દૂસરા : ઈલ્મ જિસસે ઉસકે મરનેકે બાદ લોગ ફાઈદા ઉઠાતે હૈં. તીસરા : સદકએ જારિયા.” (ઈબ્ને કસીર જિ. ૩, સ. ૩૩૧)

મેરી બહેન! ક્યા આજ હમ अपने वालिदैन या अपने शौहरोंमें सलके सालिहीनकी मजदूरा सिफात पाते हैं और क्या उनको आभिरतकी ऐसी आसूदगीके हुसूलके भातिर कभी ऐसी दुआ करना नसीब हुवा है? (ईल्ला माशा अल्लाહ)

और क्या ખૂદ હમારે સરપરસ્ત ઔર આબા વ અજદાદ (બાપદાદા) કભી યે સોચતે ભી હૈં કે હમને અપની ઔલાદ ઔર યુરિયતકો નેક વ સાલેહ છોડા હૈ જો હમારે મરનેકે બાદ જબ તમામ અમલ મુન્કતેઅ હો જાએંગે તો હમારે લિયે દુઆએ કરેંગે જિસસે હમ કબરમેં આરામકી નીંદસો સકેંગે ઔર દુનિયા વ આભિરત દોનોંમેં હમારી આંખેં ઠંડી હોંગી? બસ ઝાહિરી ઔર દુન્યવી ઝિંદગીકો ઠાઠબાઠસે ગુઝારનેકે લિયે તો દુઆએ કી જાતી ઔર કરવાઈ જાતી હૈં મગર આભિરતકી કિસીકો ફિકર નહીં (ઈલ્લા માશા અલ્લાહ). કિસીને ક્યા ખૂબ કહા હૈ :

એસે રહે યા કે વૈસે રહે

વહાં દેખના હૈ કે કેસે રહે

એસા શૌહર તેરે કિસી કામ ન આએગા

મેરી બહેન! તેરા યે કેહના કિસી હદ તક સહીહ હૈ કે હમારે શૌહરોં હીકી અકલ પર પરદા પડ ગયા હૈ કે વો હમેં પરદાકા હુકમ નહીં દેતે, ફિર હમ ક્યા કરે, મંગર યાદ રખ કે તુઝસે તેરે આમાલકે બારેમેં સવાલ હોગા. અલ્લાહ તઆલાકે આગે યે જવાબ કામ ન દેગા, વહાં અપના ટિયા હુવા ઔર કમાયા હુવા કામ આએગા.

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં : વ અલ્લૈસ લિલ્ઈન્સાનિ ઈલ્લા મા સઆ.

(સૂ. કિયામહ : ૩૯)

“और ये के ईन्सानको सिर्फ अपनी कमाई मिलेगी.”

और फरमाते हैं : युनब्बઉल् ईन्सानુ યૌમઈજિમ્ બિમા કદ-મ વ અખ્ખર.

(સૂ. કિયામહ : ૧૩)

“और ये के ईन्सानको उसका सब अगला पिछला किया हुवा जतला दिया जाएगा.”

और फरमाते हैं : यकूलुલ ईन्सानુ યૌમઈજિનુ ઔનલ મફરુ, કલ્લા લા વઝર.

(સૂ. કિયામહ : ૧૦)

“उस रोज ईन्सान कहेगा अब किधर भागूं.” ईरशाદ હોગા “હરગિઝ

કહીં ભાગના મુમકિન નહીં, ક્યૂંકે કહીં પનાહકી જગહ નહીં.”

યે ભી ગૌરસે સુન લો કે આજ જિસ શૌહરકે કેહને પર તૂ બેપરદા ફિરતી હુઈ અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કે વાઝેહ હુકમકી ખિલાફ વરતી કર રહી હૈ ઐસા નાફરમાન શૌહર કલ કિયામતકે દિન તેરે કિસી કામ ન આએગા.

મેરી બહેન! ક્યા તુમહેં યે માલૂમ નહીં કે શફાઅતવાલી હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જબ બડે બડે જલીલુલ કદ્ર પૈગંબરોંસે લોગ અલ્લાહકે સામને શફાઅત કરનેકે લિયે કહેંગે તો વો કહેંગે : “નફસી નફસી” યાની મુઝે તો સિર્ફ અપને નફસકી પડી હૈ, મેં તુમહારી કુછ મદદ નહીં કર સકતા. જબ ઉલુલ અઝમ અંબિયાએ કિરામકા યે હાલ હૈ તો અય અલ્લાહકી બંદી તુમહારા ક્યા હાલ હોગા, તુમહારે બાપ વ ભાઈ ઔર શૌહરકા ક્યા હાલ હોગા જિનહોંને તુમહેં અલ્લાહકે રાસ્તાસે ગુમરાહ કિયા થા ઔર પરદાકે વાઝેહ હુકમસે તુઝે રોકા ઔર ઉસ પર અમલ કરને ન દિયા.

મેરી બહેન : ગૌર કરો, અલ્લાહ તઆલાને ઉસ દિનકી રૂસ્વાઈ ઔર ઝિલ્લતસેં અપને બંદોંકો ખબરદાર કરતે હુએ ફરમાયા :

યૌમ યફિરુલ મરૂઉ મિન્ અખીહિ વ ઉમ્મિહી વ અખીહિ વ સાહિબતિહી વ બનીહિ, લિકુલ્લિમ્ રિઈમ્ મિન્હુમ યૌમઈઝિન્ શઅનુનુય યુગ્નીહિ.

(સૂ. અ-બ-સ : ૩૪-૩૭)

(યાદ કરો ઉસ દિનકો) “જિસ દિન આદમી અપને ભાઈ, અપની માં, અપને બાપ, અપની બીવી ઔર અપને બેટેસે ભાગેગા, ઉસ દિન ઉનમેંસે હર એકકો અપની હી પડી હોગી.” (કોઈ એક દૂસરેકી નહીં માનેગા).

ઉસ દિન લાડલી બીવી ઔર લખ્તે જિગર કતરાએંગી

હાફિઝ ઈબ્ને કસીર (રહ.) ઈસ આયતકી તફસીર (જિ. ૪, સ. ૪૭૪) મેં લિખતે હૈં :

યાની ઉનકો દેખકર ઉનસે ભાગેંગે ઔર કતરાકે દૂર નિકલ જાએંગે ક્યૂંકે કિયામતકી હોલનાકી ઔર દેહશત બહોત હી ઝબરદસ્ત હોગી.”

ઈકરમા (રહ.) ને કહા :

“આદમી અપની બીવીસે મિલેગા ઔર કહેગા : અય મેરી પ્યારી બીવી! મેં તુમહારા કેસા શૌહર થા? વો કહેગી : આપ બહોત અચ્છે શૌહર થે ઔર ઉસકી તારીફકે પુલ બાંધ દેગી. ફિર વો આદમી કહેગા : “મેં આજ તુઝસે સિર્ફ એક નેકીકા સવાલ કરતા હૂં. અગર તુમ મુઝે દે દોગી તો જિસ મુસીબતમેં તુમ મુઝે ગિરિફતાર દેખ રહી હો ઉસસે નજાત મિલ સકતી હૈ વરના નહીં. યે બાત સુનકર વો કહેગી : આપને તો બહોત મામૂલી ચીઝકા સવાલ કિયા હૈ લેકિન મેં આપકો કુછ નહીં દે સકતી, મુઝે ભી ઉસી ચીઝકા ખૌફ હૈ જિસકા તુમ ઈઝહાર કર રહે હો. (તફસીર ઈબ્ને કસીર ૪/૪૭૪)

ઈકરમાને મઝીદ ફરમાયા કે : ફિર આદમી અપનેં બેટેસે મિલેગા ઔર ઉસસે મુહબ્બતકે જોશમેં ચિમટ જાએગા ઔર કહેગા : અય મેરે પ્યારે બેટે! મેં તુમહારા કેસા બાપ થા? બેટા બાપકી બડી તારીફ કરેગા. ફિર વો કહેગા બેટે! મેં આજ તુમહારી નેકિયોંમેંસે ઝર્રા બરાબર (યાની એક) નેકીકા મોહતાજ હૂં, અગર તુમ મુઝે દે દો તો મેં ઉસ મુસીબતસે નજાત પા જાઉંગા જિસમેં તુમ મુઝે દેખ રહે હો. તો ઉસકા બેટા કહેગા : અબ્બૂ જાન! આપને તો બહોત હી મામૂલી ચીઝકા સવાલ કિયા હૈ, લેકિન મુઝે ભી વોહી ખૌફ હૈ જો આપકો હૈ, ઈસ લિયે મેં આપકો કુછ નહીં દે સકતા.”

ઐસી માંકો અપની ઝિંદગીકા આઈડિયલ બના લો

મેરી બહેન! જબ આપકા બેવફા ખાવિંદ, બાપ યા ભાઈ આપકો અલ્લાહ તઆલાકે અહકામકો પામાંલ કરનેકો કહે યા પરદા વગૈરહસે રોકે તો ઐસે વક્તમેં આપકો ઝાલિમ ફિરઔનકી બીવી હઝરત આસિયાકી મુસ્તકિલ મિઝાજકો સામને રખના ચાહિયે, બાવજૂદ ઉસકે કે વો અપનેકો સબસે બડા રબ ભી કેહતા થા, દોનોં મિયાં બીવી એક છતકે નીચે ઔર એક હી મકાનમેં રેહતે થે મગર જબ અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાની પર ફિરઔનને હઝરત આસિયાકો મજબૂર કિયા તો ડંકેકી ચોટ પર બઝબાને હાલ યે કહા કે : જાને મન મન તુરા જાન દાદમ ઈમાન નમી દાદમ.

જાને મન મેંને તુઝે અપની જાન તો દી હૈ મગર ઈમાન નહીં દિયા. ઔર કહા, જાન જાતી હૈ તો જાએ અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાની નહીં કરૂંગી. ઉસ અલ્લાહકી બંદીને અપને હાથ પાંવ ઔર જિસ્મમેં મેંખેં લગવા લીં, જાન દે દી મગર અલ્લાહકી નાફરમાની પર રાઝી ન હુઈ. ફિર અલ્લાહ તઆલાને આસમાનસે

ઉંનકી ઈસ મુસ્તકિલ મિજાતી પર વહી નાઝિલ ફરમાઈ જો કિયામત તક પળહી જાતી રહેગી.

મેરી બહેન! હઝરત આસિયાકી ઝિંદગીકો અપના આઈડિયલ બનાઓ ઔર અલ્લાહકી નાફરમાની છોડ દો ઔર કિસી મલામત કરનેવાલેકી બાતોંકી પરવાહ ન કરો, કુફકે હલકે યા દુનિયાકી મેહફિલોંમેં અગર અલ્લાહકે દીન પર ચલતે હુએ બદનામી હોતી હૈ તો ઈસ દુનિયાકી ચંદ રોઝા બદનામી ઉસ આર ઔર નારસે બેહતર હૈ જિસમેં ડાલકર મૌતકો ઝબ્હ કર દિયા જાએગા ઔર હમેશા હમેશાકે લિયે નાફરમાન લોગ જહન્નમમેં પડે રહેંગે. બસ જિસને કલિમએ શહાદત પળહ લિયા હૈ ફિર હાલાતે ચાહે કુછ ભી હોં મગર ઉસકાં તો ઈસ્લામકે મૈદાનમેં યે હાલ હોના ચાહિયે કે કિસી ભી કિસમકી મલામતકી પરવાહ કિયે બગૈર ડંકેકી ચોટ યે કહે કે :

સારી દુનિયા આપકી હામી સહી

મુઝકો ઈસ મેહફિલમેં નાકામી સહી

નેક નામ ઈસ્લામમેં રખ્ખે ખુદા

કુફકે હલકેમેં બદનામી સહી

ખ્વાજા અઝીઝુલ હસન મજઝૂબ ફરમાતે હૈં :

સારા જહાં ખિલાફ હો પરવાહ ન ચાહિયે

મદે નઝર તો મરઝીયે જાનાનાં ચાહિયે

ઈસ નઝરસે જાંચકે કર તૂ યે ફૈસલા

ક્યા ક્યા તો કરના ચાહિયે ક્યા ક્યા ન ચાહિયે

બિલકુલ હઝરત આસિયાકી યેહી હાલત થી કે અપને મૌલાકી રઝાકો મદે નઝર રખતે હુએ જાન દે દી ઔર ઝિંદગી હીમેં અલ્લાહ તઆલાકે યહાં જન્નતમેં બના હુવા અપના મહેલ દેખ લિયા, ચૂંકે ઉસકે દિલમેં અપને અલ્લાહકો ખૂશ કરનેકા જઝબા ઠાઠે માર રહા થા, ઈસ લિયે ઉસને દુનિયાવી ઠાઠબાઠકો ઠોકર મારી ઔર બઝબાને હાલ યૂં કેહને લગી :

● યા અલ્લાહ મુઝે મલેકા બનના પસંદ નહીં હૈ.

● યા અલ્લાહ મુઝે ફિરઅૈન બાદશાહકી બીવી બનના પસંદ નહીં હૈ.

● યા અલ્લાહ મુઝે તેરે નાફરમાન બંદે ઔર ઐસે મુતકબ્બિર શૌહરકી બીવી બનના પસંદ નહીં હૈ.

● યા અલ્લાહ મુઝે પૂરી કૌમકી મલેકા ઔર ખાતૂને અવ્વલ બનનેમેં કોઈ

દિલચસ્પી નહીં હૈ, મૈં તેરી એક અદનાસી બંદી બનનેમેં શર્ફ મેહસૂસ કરતી હૂં.

● યા અલ્લાહ મુઝે દુનિયાકી ઈઝ્જત ઔર ઠાક નહીં ચાહિયે.

● યા અલ્લાહ મુઝે દુનિયાકે મહેલ ઔર કોઠિયાં પસંદ નહીં હૈં બસ મેરે લિયે તો તૂ આબિરતમેં અપને કરીબ એક ઘર બના દે.

● યા અલ્લાહ મુઝે દુનિયાકી બાદશાહત નહીં ચાહિયે, મુઝે તો આબિરકતી બાદશાહત ચાહિયે.

અલ્લાહ તઆલાને ઉસકી બાત સુન લી જિસને દુનિયાકો ઠોકર મારકર જન્મતકી અનદેખી બહારોંકો ઈમાન ઔર યકીનકે નશેમેં તરજીહ દી.

● અગર ફિરઔનકા જબ્ર, જબ્ર થા તો આસિયાકા સબ્ર ભી સબ્ર થા. દિલમેં ઈમાનકા એસા રંગ ચળા કે અલ્લાહ તઆલાને હમેશા હમેશાકે લિયે ઉનકા તઝકિરા અપની સબસે પ્યારી કિતાબમેં ઝરબુલ મસલ (મિસાલ) કે તૌર પર કર દિયા જિસકી તિલાવત મિમ્બર વ મેહરાબ પર કિયામત તક હોતી રહેગી.

મેરી બહેન! તુમ ભી હઝરત આસિયાકો અપના આઈડિયલ બનાકર અલ્લાહકો રાજી કરો. “બસ જિસકા અલ્લાહ હો ગયા ફિર અબ કુછ ઉસકા હૈ.

ઝરા ગૌર તો કરો કે યે ભી એક ઔરત હી થી જો એક ઝાલિમ બાદશાહ ઔર ખાવિંદકી સઝાકે તમામ જતન બરદાશત કરકે જન્મતકી વારિસ બન ગઈ.

ઈમામ બૈહકી ઔર અબૂ યઅલા (રહ.) ને સહીહ સનદકે સાથ હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત કિયા હૈ કે :

“ફિરઔનને અપની બીવી (હઝરત આસિયા) કો સઝા દેનેકી ગર્ઝસે ચાર જગહ યાની દોનોં હાથોં ઔર દોનોં પાંવમેં મેંખેં ગાડ રખ્ખી થીં, જબ વો મેંખેં લગાકર અલાહિદા હોતે તો રહમતકે ફરિશ્તે (ગરમીકી વજહસે હઝરત આસિયા પર) સાયા કર દેતે તો વો ઈસી હાલતમેં દુઆ માંગતી હુઈ કેહતી કે :

અય મેરે રબ! અપને પાસ હી મેરે લિયે જન્મતમેં એક ઘર બના દે, બસ ફિર ઈસી હાલતમેં ઉનકો જન્મતમેં ઉનકા ઘર દિખા દિયા જાતા.”

(દુર્રે મન્સૂર અઝ સુયૂતી જિ. ૬, સ. ૨૪૫)

તફીસરે કરતબી જુઝ નંબર ૧૮ સફા નંબર ૧૨૨ હઝરત અબૂલ આલિયા ફરમાતે હૈં કે ફિરઔનકો જબ હઝરત આસિયાકે મૂસા (અલૈ.) પર ઈમાન લાનેકી ખબર મિલી તો વો અપને વઝીરોંકે પાસ આયા ઔર ઉનસે પૂછા કે તુમ આસિયા બિન્તે મઝાહિમ (યાની મેરી બીવી) કે મુતઅલ્લિક ક્યા જાનતે હો? તો સબ ઉનકી બહોત તારીફ કી, તો ફિરઔનને કહા કે વો તો મેરે અલાવા કિસી દૂસર

रबकी ईबादत करती है, तो उस पर वुजराने कहा : फिर आप उसको कतल ही कर दीजिये. तो उस पर फिरऔनने उसके हाथ और पांवमें मेंमें ठोंक दी तो इसी हालतमें हजरत आसियाने आसमानवाले रबको पुकारते हुअे कहा : अय मेरे परवरदिगार! अपने पास ही मेरे लिये जन्नतमें अेक घर बना दीजिये, उस वक्त फिरऔन भी छाज़िर था और ये मंज़र देख रहा था के हजरत आसियाने जन्नतमें अपना घर इसी हालतमें देखा, और फिर हंसने लगी तो उस पर फिरऔन केहने लगा के क्या तुम इस औरतके पागलपन पर तअज्जुब नहीं करते के हम उसको अज़ाब दे रहे हैं और वो उसके बावजूद हंस रही है, बस हंसते हुअे हजरत आसियाकी रुह परवाज़ कर गयी,

हजरत आसियाके इस किस्सासे ये बात साबित हुयी के मजलूम बीवी अगर जुल्म ढाअे जानेकी हालतमें कोई दुआ करे तो अल्लाह तआला उसको पूज सुनते हैं और औरन कबूल कर लेते हैं. जैसे हजरत आसियाने फिरऔनके जुल्मसे नज़ात और जन्नतमें अपने लिये अेक घर बनानेकी दुआ की तो अल्लाह तआलाने उसी हालतमें और उसी वक्त जन्नतमें बना हुवा उसको घर दिया दिया.

इस लिये जुल्म ढानेवाले शौहर इस बातको याद रखें के हालते जुल्ममें अगर बीवीकी ज़बानसे कोई बह दुआ उनके हकमें निकल गयी तो अैन मुमकिन है के किसी वक्त कबूल हो जाअे और उसका सत्यानास हो जाअे.

इस किस्सामें अेक काबिले गौर और अज्जब बात ये थी है के हजरत आसियाने अपने ज़ालिम भाविंदकी सज़ाके तमाम जतन बरदाश्त तो कर लिये मगर उसके हकमें बह दुआका कलिमा ज़बानसे नहीं निकाला बल्के यूं कहा के अय अल्लाह! तू मुअे इन ज़ालिमोंसे नज़ात दे दे, ये बिलकुल अैसे ही है जैसे हुज़ूर (स.अ.व.) पर अहले ताईफने पूज जुल्म ढाअे, उसके बावजूद जनाब नबीअे करीम (स.अ.व.) ने उनके हकमें बावजूद इरिशतोंकी इरमाईशके बह दुआ न इरमाई बल्के यूं कहा के अगर ये मेरी बात नहीं मानते तो शायद उनकी नसल ही मेरी बातको मान ले. और शायद हजरत आसियाने अपने बीवी होनेका हक अदा किया और अपने बादमें आनेवाली औरतोंको बता दिया के साबिरा बीवियोंका येही शेवा होता है के वो अपने भाविंद या किसी ज़ालिमके लिये बह दुआ नहीं किया करतीं, अल्लाह तआलाको भी इस साबिरा औरतकी ये बात कैसी पसंद आई के सात आसमानोंके उपरसे उसकी इस सिफ़तका तज़क़िरा इरमा दिया जो ज़रबुल मसलके तौर पर कियामत तक आनेवाली कौमोंके लिये अेक सबककी हैसियत रखता है.

હજરત આસિયાકે કિસ્સેસે યહાં યે સબક મિલતા હૈ કે જુલ્મ ઓર સખ્તીયોંકે બાવજૂદ દીનકો મઝબૂતીસે થામે રખ્ખો, વહાં યે સબક ભી મિલતા હૈ કે અય મુસલમાનો ઓર મોમિનો! તુમ જુલ્મ ઓર સખ્તીયોં પર સબર કરનેમેં કમ અઝ કમ એક ઓરત (હજરત આસિયા) સે તો ઝઈફ (કમજોર) ન બનો કે ઉસને ઓરત હોનેકે બાવજૂદ એક ઝાલિમ બાદશાહકી સઝાકે તમામ જતન બરદાશત કરતે હુએ જાન તો દે દી મગર દીને હકકો અપને હાંથસે નહીં જાને દિયા. શાયદ ઈસી સબકકા સિલા અલ્લાહ તઆલાને હજરત આસિયાંકો યે દિયા કે વો જન્નતમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી બીવી હોંગી ઓર ઈસી લિયે જન્નતકી ચાર અફઝલ તરીન ઓરતોંમેંસે ઉનકો શુમાર ફરમાયા જિનમેં હજરત ખદીજા, હજરત ફાતિમા, હજરત મરયમ ઓર હજરત આસિયા હૈં જૈસેકે ઈમામ અહમદ, તબરાની ઓર હાકિમને હજરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) સે ઈસ સિલસિલેમેં એક મરફૂઅ હદીસ નકલ કી હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : “જન્નતકી અફઝલ તરીન ઓરતોંમેંસે હજરત ખદીજા બિન્તે ખુવૈલિદ (રદિ.) ઓર હજરત ફાતિમા બિન્તે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) ઓર હજરત મરયમ બિન્તે ઈમરાન ઓર હજરત આસિયા બિન્તે મઝાહિમ ફિરઔનકી બીવી હૈં (રદિ.). (દૂરે મન્સૂર જિ. ૬, સ. ૨૪૫)

હજરત આસિયાકે ઈસ કિસ્સાકો મુખ્તસર તૌર પર અલ્લાહ તઆલાને સૂરએ તહરીમકે આબિરમેં બયાન ફરમાયા હૈ.

અય હવ્વાકી બેટી! મરદોંકી મુશાબિહતસે બચો

ઈમામ ઝહબી (રહ.) ને (કિતાબુલ કબાઈર સ. : ૧૩૪) મેં લિખ્ખા હૈ : સહીહ રિવાયતમેં હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, “અલ્લાહ તઆલાને મરદોંકી મુશાબિહત ઈખ્તિયાર કરનેવાલી ઓરતોં ઓર ઓરતોંકી મુશાબિહત ઈખ્તિયાર કરનેવાલે મરદોં પર લાનત કી હૈ.”

(બુખારી, અબૂ દાઉદ, તિરમિઝી, ઈબ્ને માજા અન ઈબ્ને અબ્બાસ) એક રિવાયતકે અલ્ફાઝ યે હૈં :

“અલ્લાહ તઆલાને ઓરતોંમેંસે મર્દ બનને વાલિયોં પર લાનત ભેજી હૈ.”

(અલ કબાઈર ઝહબી સં. ૧૪૩)

એક દૂસરી રિવાયતકે યે અલ્ફાઝ હૈં :

“અલ્લાહ તઆલાને મરદોંમેં હેજડા બનનેવાલોં પર ઓર ઓરતોંમેં મર્દ બનને વાલિયોં પર લાનત ભેજી હૈ.” (બુખારી, દેખિયે અલ કબાઈર સ. ૧૩૪)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“અલ્લાહ તઆલાને ઉસ ઔરત પર લાનત કી હૈ જો મરદાના લિબાસ પહેનતી હૈ ઔર ઉસ મર્દ પર લાનત કી હૈ જો ઝનાના લિબાસ પહેનતા હૈ.

(અલ કબાઈર : ૧૩૪)

ઈસ લિયે જબ ઔરત મરદાના લિબાસ મસલન સૂટ બૂટ, કોટ ઔર તંગ ખૂશર્ટ પહેનતી હૈ તો વો લિબાસમેં મરદોંકી મુશાબિહત કરતી હૈ ઔર અલ્લાહ વ રસૂલ (સ.અ.વ.) કી લાનતકી મુસ્તહિક બનતી હૈ ઔર ઉસકા શૌહર ભી લાનતકા મુસ્તહિક બનતા હૈ, ક્યૂંકે વો ઔરતકો એસા લિબાસ પહેનનેસે નહીં રોકતા બલ્કે ઉસસે ખૂશ હોતા હૈ. શૌહર લાનતકા મુસ્તહિક ઈસ લિયે હોતા હૈ કે વો ઔરતકો અલ્લાહકી ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી પર લગાને પર ઔર ઉસે બુરાઈસે મના કરને પર મામૂર કિયા ગયા હૈ.

ઈરશાદે રબ્બાની હૈ : યા અય્યુહલ્લેઝી-ન આમનૂ કૂ અન્હુસકુમ વ અહ્લીદુઃનારંવ્ વફ્દુહન્નાસુ વલ્લિજારતુ. (સૂ. તહરીમ : ૩)

“અય ઈમાનવાલો! અપને આપકો ઔર અપને અહલો અયાલકો આગસે બચાઓ, જિસકા ઈંધન ઈન્સાન ઔર પથર હૈં.”

યાની ઉનહેં અદબ સિખાઓ, તાલીમ દો ઔર ઉનહેં અલ્લાહકી ઈતાઅતકા હુકમ દો ઔર ઉસકી મઅસિયતસે (નાફરમાનીસે) મના કરો, જિસ તરહ તુમ પર અલ્લાહકી ઈતાઅત વ મઅસિયતસે ઈજતિનાબ (પરહેઝ) વાજિબ હૈ. નીઝ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા,

“તુમમેંસે હર એક નિગેહબાન હૈ ઔર હર એકસે ઉસકી નિગેહબાનીકે મુતઅલ્લિક સવાલ કિયા જાએગા. મર્દ અપને અહલો અયાલકા નિગેહબાન હૈ ઔર કિયામતકે દિન ઉસસે ઉનકે બારેમેં પૂછા જાએગા.”

(બુખારી વ મુસ્લિમ અન ઈબ્ને ઉમર)

મુસ્લિમ શરીફકી રિવાયતમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે યે ભી મરવી હૈ કે આપને ફરમાયા :

“સુન લો, મર્દ ઉસ વક્ત હલાક હો જાએંગે જબ ઔરતોંકી (નાજાઈઝ કિસમકી) બાત માનને લગેંગે.

હસન (રહ.) ને ફરમાયા : “અલ્લાહકી કસમ જિસ દિન આદમી અપની બીવીકી ખ્વાહિશાતકી પૈરવી કરને લગે વો દિન ઉસે ઉંધે મુંહ જહન્નમમેં ગિરાનેકા દિન હોગા.”

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા :

“દો કિસમકે એસે જહન્નમી જિનકો મૈને અભી તક દેખા નહીં હૈ, એક કિસમ વો લોગ હૈ જિનકે હાથમેં ગાયકી દુમકી તરહ લંબે લંબે કોડે હોંગે જિસસે વો લોગોંકો મારેંગે, દૂસરી કિસમ વો ઔરતેં હૈ જો કપડોંમેં મલ્બૂસ હોનેકે બાવજૂદ નંગી હૈ, ખૂદ દૂસરોંકી તરફ રાગિબ હોતી હૈ ઔર દૂસરોંકો અપની તરફ માઈલ કરતી હૈ. ઉનકે સરોંકી ચોટિયાં બખ્તી ઊંટકે ઝુકે હુએ કોહાનકી તરહ હૈ, વો જન્નતમેં નહીં જાએંગી ઔર ન હી જન્નતકી ખૂશ્બૂ સૂંધેંગી જબકે જન્નતકી ખૂશ્બૂ લંબી મસાફત ઔર દૂર હીસે સૂંધી જા સકતી હૈ.

ઉસકે બાદ ઈમામ ઝહબી (રહ.) ને ફરમાયા : (કાસિયાત) કે મા'ના હૈ અલ્લાહકી નેઅમતોંમેં ડૂબી હોંગી ઔર (આરિયાત) કે મા'ના હૈ કે ઉન નેઅમતોંકે શુકસે ખાલી હોંગી ઔર કાસિયાતકા યે મા'ના ભી કિયા ગયા હૈ કે ઔરત ઈતના બારીક કપડા પેહને કે ઉસકે અંદરસે ઉસકા બદન ઝાહિર હોને લગે. ઔર (માઈલાત) કા મા'ના યે હૈ કે અલ્લાહકી ઈતાઅત ઔર ઉસકી મુહાફિઝતસે અલગ હોંગી. ઔર માઈલાતકા એક મા'ના યે બયાન કિયા ગયા હૈ કે મુતકબ્બિરાના ચાલ ચલેંગી ઔર (મુમીલાત) કે મા'ના ગરદનકો ઝુકાકર નિરાલી ચાલ ચલેંગી (માઈલાત) કા એક મા'ના ટેળહી માંગ નિકાલેંગી જો ફાહિશા ઔરતોંકી આદત હૈ ઔર (મુમીલાત) કા મા'ના દૂસરોંકો ભી ઈસ તરહકી માંગ નિકાલનેકે લિયે કહુંગી ઔર રુઝિસહુન્ન કઅસ્નામુલ બખ્ત કા મતલબ સરકી ચોટિયાં ઈતની બડી બાંધેંગી, કપડેકી પટ્ટી લગાકર યા પઘડીકી તરહ કોઈ બડી ચીઝ બાલોંકે નીચે રખેંગી તાકે બખ્તી ઊંટનીકી ઝુકી હુઈ કોહાનકી તરહ લગે.

**વો ઔરતેં જિન પર અલ્લાહ
તઆલા લાનત ભેજતે હૈ**

નાફેઅ (રહ.) કેહતે હૈ કે : હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અમ્ર, હઝરત ઝુબેર ઈબ્ને અબ્દુલ મુત્તલિબ (રદિ.) કે પાસ થે. અયાનક એક ઔરત બકરિયાં હાંકતી હુઈ સામને આઈ જો કંધે પર કમાન લટકાએ હુઈ થી. યે દેખકર અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) ને કહા : આપ મર્દ હૈ યા ઔરત? ઉસને કહા : મૈ ઔરત હૂં. તો આપ અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અમ્રકી તરફ મુતવજ્જહે હુએ ઔર ફરમાયા,

“અલ્લાહ તઆલાને અપને મેહબૂબ (સ.અ.વ.) કી ઝબાની મરદોંકી મુશાબિહત ઈજ્તિયાર કરનેવાલી ઔરતોં ઔર ઔરતોંકી મુશાબિહત ઈજ્તિયાર કરનેવાલે મરદોં પર લાનત ભેજી હૈ.”

● નીચેકે આમાલ વ હરકાતસે ભી ઔરત લાનતકી મુસ્તહિક બનતી હૈ, જૈસે નકાબકે નીચેસે સોના, મોતી ઔર ઝીનતકા ઈઝહાર કરના.

● જબ ઘરસે બાહિર નિકલના હો તો મુશ્ક, અંબર ઔર ખૂશ્બૂઓસે મુઅત્તર હોકર નિકલના.

ઈમામ અહમદને સહીહ સનદકે સાથ યે રિવાયત નકલ કી હૈ કે જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

ફરમાયા કે કોઈ ભી ઔરત જબ ખૂશ્બૂસે મુઅત્તર હોકર (ઘરસે બાહિર) નિકલતી હૈ, ફિર વો લોગોંકે પાસસે ગુઝરતી હૈ તાકે વો ખૂશ્બૂ સૂંધ લેં, બસ ઐસી ઔરત ઝાનિયા હૈ.” (સહીહ જામેઅ હદીસ ૨૭૦૧)

● ભડકીલે રંગદાર ઔર તંગ રેશમી કપડે પહેનના જબકે ઢીલે ઢાલે આસ્તીનવાલે કપડે મૌજૂદ હોં લાનતકા સબબ બનતે હેં.

યે સબ ઉન જાહિલાના હરકાત ઔર ઝીનતમેંસે હેં જિનસે અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હોતા હૈ ઔર ઐસા કરનેવાલા દુનિયા વ આબિરતમેં મબ્ગૂઝ હોતા હૈ.

મગર અફસોસ યે સબ ચીઝેં તો આજકી મોડર્ન ઔરતોંમેં આમ હેં. ઈસ કિસમકી ઔરતોંકે બારેમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે :

“મૈને જહન્નમકો ઝાંકા તો દેખા કે જહન્નમિયોંકી અકસરિયત ઔરતોંકી થી.” નીઝ આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

“મૈને અપને પીછે ઔરતોંસે ઝિયાદા નુકસાન દેહ ફિતના મરદોંકે લિયે નહીં છોડા.”

હમ અલ્લાહ તઆલાસે દુઅ કરતે હેં કે વો હમેં ઐસી ઔરતોંકે ફિતનેસે મેહફૂઝ રખ્ખે ઔર અપને રહમો કરમસે ઉનકી ઈસ્લાહ ફરમાએ. આમીન.

(કબાઈર ઝહબી સ. ૧૩૪, ૧૩૫)

મામૂલીસી મુશાબિહતસે ભી બચેં

મેરી બહેન! હમારે લાડલે પૈગંબર (સ.અ.વ.) ને મરદોંકો ઔરતોંકી મુશાબિહત ઔર ઔરતોંકો મરદોંકી મુશાબિહત કરનેસે બડી સખ્તીસે મના ફરમાયા

હૈ, ઈસ સિલસિલેમેં હમ ઈસ બહસકે આખિરમેં એક હદીસ બયાન કરતે હૈ. ઉસસે આપ અંદાજા કર લેં કે ઈસ્લામમેં ઈસ ચીજકી કિસ કદર મમાનિઅત હૈ. અકલમંદ બહેનોંકે વાસ્તે યે એક હદીસ હી કાફી હૈ.

ઈમામ કરતબી (રહ.) ને અપની તફસીરે કુરઆનમેં એક રિવાયત બયાન કી હૈ જિસકે અલ્ફાજ યે હૈં :

“નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને એક ઔરતકો દેખા કે વો અપને હાથોંકો મહેંદી યા ખિજાબ ન લગાતી થી. તો ફરમાયા : “તુમમેંસે કોઈ ઔરત ભી અપને હાથોંકો મરદોંકે હાથોંકી તરહ ન રખ છોડે.” તો કેહતે હૈં કે ઉસ ઔરતને જબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કા યે ફરમાન સુના તો વો હમેશા અપને હાથોંકો મહેંદી યા ખિજાબસે રંગતી થી, યહાં તકકે ઉસકી ઉમર ૮૦ સાલ હો ગઈ ઔર વો ઈસી હાલતમેં ફૌત હો ગઈ. (તફસીરે કરતબી જિ. ૫, સ. ૨૫૨)

જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે યે ભી મરવી હૈ કે ઉનહોંને હઝરત આઈશા (રદિ.) સે ફરમાયા :

“આઈશા આપકે લિયે યે મુનાસિબ નહીં કે (ગલેમેં) બગૈર હાર લટકાએ રહે ચાહે વો (હાર) ધાગે ઔર તસ્મે હીકા બના હુવા ક્યૂં ન હો.”

(કરતબી જિ. ૫, સ. ૨૫૨)

હઝરત અનસ (રદિ.) ને ફરમાયા : ઔરતકે લિયે મુસ્તહબ હૈ કે વો જબ નમાઝ પઢે તો અપની ગરદનમેં કુછ લટકાએ, ચાહે વો તસ્મા હી ક્યૂં ન હો.”

(હવાલા ઉપરવાલા)

ઉપરવાલી રિવાયતસે માલૂમ હુવા કે જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો ઔરતોંકી મરદોંકે સાથ ઈતની મુશાબિહત ભી ગવારા નહીં હૈ કે વો અપને હાથોંકો મરદોંકી તરહ સાફ રખે ઔર મહેંદી યા ખિજાબ ન લગાએ.

ઈસી તરહ મર્દ ચૂંકે ગલેમેં હાર નહીં લટકાતે હૈં, ઈસ લિયે ઔરતોંકો હુકમ દિયા જા રહા હૈ કે મરદોંકી ઈતની મુશાબિહતસે ભી બચો ઔર અપને ગલેમેં હાર લટકાકે રખો.

અબ હમેં ઝરા અપને હાલાતમેં ગૌર કરના ચાહિયે કે હમ શરીઅતકે કિસ કિસ હુકમસે બાગી હૈં ઔર બેવફાઈ બરત રહે હૈં. ફિર ઉસકે બાદ શરીઅતે મુહમ્મદિયાકે હુકમ તોડનેસે બચના ચાહિયે ઔર અલ્લાહ તઆલાકી બાંધી હુઈ હુદૂદકો નહીં તોડના ચાહિયે.

ઔર ઈન્સાનકો ચાહિયે કે વો ગુનાહોંસે તૌબા કરતા રહે, ઈસ લિયે કે

અલ્લાહ તઆલા તૌબા કરનેવાલોંસે મુહબ્બત કરતે હૈં. ઔર જો બંદા તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કરે ઉસકો બખ્શ દેતે હૈં, ઈસ લિયે અબ હમ ઈસ રિસાલાકે આખિરમેં તૌબાકે મુતઅલ્લિક મુખ્તસર ઔર ઝરૂરી મઝમૂન બયાન કરતે હૈં ઔર તૌબા કરનેવાલે મર્દ ઔર ઔરતોંકે ચંદ કિસ્સે બયાન કરતે હૈં તાકે હમ જૈસે ગુનેહગારોંકો તૌબાકા શૌક પૈદા હો.

તૌબાકા દરવાઝા હર વક્ત ખુલા હૈ

ઈમામ ગઝાલી (રહ.) ને અપની કિતાબ મિન્હાજુલ આબિદીનમેં “બાબુતૌબા” કા ઉનવાન કાઈમ કરકે ઉસકે તહત ફરમાયા હૈ કે અય ઈબાદતકે તલબગાર! અલ્લાહ તુઝે ઈબાદતકી તૌફીક બખ્શે. તૂ તૌબા કો લાઝિમ પકડ લે. ઔર યે દો વજહસે ઝરૂરી હૈ :

એક તો ઈસ લિયે તાકે તૌબાકે બાઈસ ઈતાઅત વ ઈબાદતકી તૌફીક નસીબ હો. ક્યૂંકે ગુનાહોંકી નહૂસત બંદેકો ઈતાઅત વ ઈબાદત બજા લાનેસે મેહરૂમ કર દેતી હૈ ઔર ઉસ પર ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ મુસલ્લત કર દેતી હૈ. યકીન જાનો કે ગુનાહ એક ઐસી ઝન્જીર હૈ જો બંદેકો તાઆત વ નેકીકી તરફ ચલનેસે રોક દેતી હૈ ઔર ગુનાહોંકે હોતે હુએ ખૈરકે કામોંમેં જલ્દી નહીં હો સકતી. ક્યૂંકે ગુનાહોંકા બોઝ નેકિયોંમેં આસાની પૈદા નહીં હોને દેતા ઔર ન હી તાઆતમેં નિશાત વ ખૂશી પૈદા હોને દેતા હૈ. ઔર ગુનાહોં પર ઈસરાર કરના ઔર ગુનાહોં પર અડે રેહના દિલકો સિયાહ (કાલા) કર દેતા હૈ. ઈસ તરહ ઈન્સાન કસાવતે કલ્બી (સખ્ત દિલી) ઔર ગુનાહોંકી તારીકીમેં મુખ્તલા હો જાતા હૈ, ન ઉસમેં ખુલૂસ પૈદા હો સકતા હૈ ઔર ન હી દિલકા તઝકિયા (સફાઈ) ઔર ન હી ઈબાદતમેં લઝ્ઝત વ હલાવત પૈદા હો સકતી હૈ. જો શખ્સ ગુનાહોંસે તાઈબ નહીં હોગા, અગર ખુદાકા ફઝલ ઉસકે શામિલે હાલ ન હુવા તો રફતા રફતા યે ગુનાહ ઉસે કુફ તક પહોંચા દેંગે. તો ઐસે શખ્સ પર તઅજજુબ હૈ કે ઈસ નહૂસત વ કસાવતકે હોતે હુએ ઉસે તાઆતકી તૌફીક કિસ તરહ મિલ સકતી હૈ? ઔર ગુનાહોંમેં લગે રેહનેવાલા શખ્સ તાઆતે ખુદાવંદીકા દાવા કેસે કર સકતા હૈ? ઈસ તરહ જો શખ્સ ગુનાહોંકી ગંદગી ઔર પંલીદગીસે આલૂદા હો વો અલ્લાહ તઆલાકી મુનાજાતકા કુર્બ કેસે હાસિલ કર સકતા હૈ? ઈસ લિયે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, જબ ઈન્સાન ઝૂઠ બોલતા હૈ તો દોનોં કિરામન કાતિબીન ફરિશ્તે ઝૂઠકી બદબૂકી વજહસે ઉસસે અલાહિદહ હો જાતે હૈં. ઔર ઝૂઠ વ ગીબતકે હોતે હુએ

ઝબાન ઝિકે ઈલાહીકે લાઈક કેસે હો સકતી હૈ? ઈસ લિયે ગુનાહોં પર ઈસરાર કરનેવાલે આદમીકો નેક કામકી તૌફીક મિલના બહોત મુશ્કિલ હૈ, ઔર ન હી ઈબાદત કરતે વક્ત એસે શખ્સકે આ'ઝામેં યુસ્તી ઔર સુકૂન પૈદા હો સકતા હૈ, એસા શખ્સ અગર કુછ ટૂટી ફૂટી ઈબાદત કરેગા તો વો ભી મશક્કતકે સાથ..

ફિર એસી ઈબાદતમેં લઝઝત વ સફાઈ વગૈરહ કુછ ન હોગી. યે સબ ગુનાહોંકી નહૂસત ઔર તૌબા છોડનેકા સબબ હોગા. ઉસ શખ્સને સચ ફરમાયા હૈ જિસને કહા હૈ કે અગર તૂ રાતકો નમાઝે તહજજુદ પઘડનેકી ઔર દિનકો રોઝા રખનેકી કુવ્વત નહીં રખતા તો સમઝ લે કે તૂ મનહૂસ હો ચુકા હૈ ઔર મઆસી (ગુનાહોં) કી નહૂસત તુઝ પર મુસલ્લત હો ચુકી હૈ.

તૌબાકે ઝરૂરી હોનેકી દૂસરી વજહ યે હૈ કે બગૈર તૌબાકે ઈબાદાત કબૂલ નહીં હોતી, જિસ તરહ કર્ઝ પ્વાહકા કર્ઝ અદા કરનેસે પેહલે ઉસકે સામને હદિયે ઔર તોહફે કોઈ અહમિયત નહીં રખતે ઔર ન વો ઉનહેં કબૂલ કરતા હૈ, ઈસી તરહ પેહલે ગુનાહોંસે તૌબા ઝરૂરી હૈ, ઉસકે બાદ આમ ઈબાદાતે નાફિલા. ઈસી તરહ જબ ફરાઈઝ કિસીકે ઝિમ્મે લાઝિમ હોં તો ઉસકે નવાફિલ વગૈરહ કેસે કબૂલ હો સકતે હૈં? યૂંહી અગર કોઈ શખ્સ હરામ વ મમનૂઅ કામ તો ન છોળે મગર મબાહ વ હલાલ ચીઝોંમેં પરહેઝ વ એહતિયાત કરે તો ઉસકા એસા પરહેઝ ક્યા વકઅત રખ સકતા હૈ, ઔર વો શખ્સ ખુદા તઆલાસે મુનાજાત ઔર ઉસકી દરગાહમેં પસંદીદહ ઔર ઉસકી સના કરનેકે લાઈક કેસે હો સકતા હૈ જિસ પર અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હો. ગુનાહોં પર ઈસરાર કરનેવાલોંકા અકસર પેહી હાલ હૈ.

સવાલ : અગર કોઈ સવાલ કરે કે “તૌબતુન્નસૂહ” કે ક્યા મા'ના હૈં, ઉસકી તારીફ ક્યા હૈ ઔર બંદેકો ક્યા કરના ચાહિયે જિસસે ઉસકે તમામ ગુનાહ મઆફ હો જાએ?

જવાબ : ઉસકા જવાબ યે હૈ કે દિલકે કામોંમેંસે એક કામ તૌબા હૈ ઔર આમ ઉલમાને ઉસકી તારીફ યે કી હૈ :

યા'ની દિલકો ગુનાહોંસે પાક કરના. ઔર હમારે શેખ (રહ.) ને યે તારીફ કી હૈ : આઈન્દાકે લિયે એસે ગુનાહકો છોડ દેનેકા ઈરાદા કરના જિસ દરજેકા પેહલે ગુનાહ કર ચુકા હો, ઔર યે છોડના મહઝ અલ્લાહ તઆલાકી તા'ઝીમ ઔર ઉસકી નારાઝગીકે ડરકે બાઈસ હો. શેખકી તારીફકે મુતાબિક તૌબાકી ચાર શર્તે હૈં :

(૧) ગુનાહ છોળ દેનેકા ઈરાદા :- ઉસકા મતલબ યે હૈ કે અપને દિલકો ઈસ બાત પર પુખ્તા ઔર મઝબૂત કર લે કે આઈન્દા કભી ગુનાહોંકી તરફ રૂજૂઅ નહીં કરૂંગા, લેકિન અગર કોઈ શખ્સ બિલ ફઅલ ગુનાહ છોડ દે મગર દિલમેં ખયાલ હો કે ફિર કભી કરૂંગા યા ઈખ્તિદાસે ગુનાહ છોડનેકા ઈરાદા હી મુતરદદ હો તો ઐસા શખ્સ બા'ઝ ઔકાત ફિર ગુનાહોંમેં મુબ્તલા હો જાતા હૈ, ઐસા શખ્સ અગરચે વક્તી તૌર પર ગુનાહોંસે રૂક જાતા હૈ મગર ઉસે તાઈબ નહીં કહા જા સકતા.

(૨) દૂસરી શર્ત યે હૈ કે જિસ ગુનાહસે તૌબા કર રહા હો ઉસ મરતબેકા ગુનાહ પેહલે કહીં ઉસસે સાદિર હો ચુકા હો. ક્યૂંકે અગર પેહલે ઉસસે ઐસા ગુનાહ સાદિર નહીં હુવા બલ્કે સિર્ફ આઈન્દાકે લિયે ઉસે બચના હૈ તો ઐસે શખ્સકો તાઈબ નહીં કહેંગે બલ્કે મુત્તકી કહેંગે. ક્યા તુમહેં માલૂમ નહીં કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો કુફસે બચનેવાલા તો કેહ સકતે હૈં મગર કુફસે તૌબા કરનેવાલા નહીં કેહ સકતે. ક્યૂંકે કુફ તો મઆઝલ્લાહ કભી ભી આપસે સાદિર નહીં હુવાં, ઔર હઝરત ઉમર (રદિ.) કો કુફસે તાઈબ કહેંગે ક્યૂંકે હઝરત ઉમર (રદિ.) પેહલે હાલતે કુફમેં રેહ ચુકે થે.

(૩) તીસરી શર્ત યે હૈ કે વો ગુનાહોંકો છોડનેકા ઈરાદા કર રહા હૈ, રૂત્બામેં કિસી ઐસે પેહલે ગુનાહકી તરહ હો જો ઉસસે સાદિર હો ચુકા હૈ. ક્યા તુમહેં માલૂમ નહીં કે જિસ પુરાને બુળહેને જવાનીકે ઝમાનામેં ઝિના યા ડાકાઝનીકા ઈરતિકાબ કિયા હો વો અબ બુળહાપેમેં તૌબા તો કર સકતા હૈ ક્યૂંકે તૌબાકા દરવાઝા બંદ નહીં હૈ મગર અબ ઉસે ઝિના યા ડાકાઝનીકે છોડનેકા ઈખ્તિયાર નહીં, ક્યૂંકે અબ વો અમલી તૌર પર ગુનાહ નહીં કર સકતા. તો ચૂંકે વો અબ ઝિના યા ડાકાઝની પર કાદિર નહીં ઈસ લિયે યે નહીં કેહ સકતે કે વો અપને ઈખ્તિયારસે ઉનહેં છોડ રહા હૈ યા ઉનસે રૂક રહા હૈ. ક્યૂંકે અબ વો આજિઝ હો ચુકા હૈ ઔર ઉસે અબ ઉન પર કુદરત નહીં રહી મગર વો ઉસ વક્ત ભી ઝિના યા ડાકાઝની જૈસે દૂસરે હરામ વ મમનૂઅ અફઆલ પર કાદિર હૈ, જૈસે ઝૂઠ બોલના, કિસી પર ઝિનાકી તોહમત લગાના, કિસીકી ગીબત યા ચુગલી કરના વગૈરહ ઉમૂર કે યે સબ ગુનાહકે દરજામેં ઝિના ઔર ડાકાઝનીકે બરાબર હૈં. અગરચે હર એકમેં અપની અપની નૌઈયતકે એઅતિબારસે ફર્ક હૈ લેકિન યે તમામ ગુનાહ એક હી રૂત્બાકે શુમાર હોતે હૈં મગર યે ગુનાહ બિદઅતકી પૈરવીસે કમ હૈં ઔર બિદઅતકી પૈરવી કુફસે કમ હૈ. લિહાઝા ઈસ પુરાને બુળહેકી ઝિના યા ડાકાઝનીસે

તૌબા સૂરતન સહીહ હોગી. ક્યૂંકે ઈસ દરજાકે ગુનાહોં પર વો અબ ભી કાદિર હૈ જિનકો વો આઈન્દા ન કરનેકા અઝમ કર રહા હૈ.

(૪) ચોથી શર્ત યે હૈ કે ગુનાહોંસે તૌબા અલ્લાહ તઆલાકી તાઝીમકે લિયે ઔર ઉસકે દર્દનાક અઝાબસે ડરકર હો, કિસી દુન્યવી ગર્જ યા લોગોંસે ડરકર યા તલબે તારીફકે લિયે યા અપની મશહૂરી યા જિસ્માની લાગિરીકી વજહસે યા મોહતાજી ઔર કિસી ઔર રૂકાવટકી વજહસે ન હો.

જબ તૌબાકે યે અરકાન વ શરાઈત પાએ જાએંગે તો તૌબા મુકમ્મલ તૌર પર હોગી ઔર ઉસે તૌબાએ સાદિક યાની સચ્ચી તૌબા કહા જાએગા. તૌબાકે મુકદ્દમાત ત્રીન અમ્મ હૈં યાની જિન ચીઝોંકા તૌબાસે પેહલે હોના ઝરૂરી હૈ વો યે હૈં,

(૧) યે કે અપને ગુનાહોંકો નિહાયત ડંબીહ અફઆલ (બુરે કામ) તસવ્વુર કરે.

(૨) યે કે અલ્લાહ તઆલાકે અઝાબકી શિદ્દત ઔર ઉસકે ગઝબકી સખ્તીકો દિલમેં હાઝિર કરે.

(૩) યે કે અપની કમઝોરી ઔર ગુનાહકે બારેમેં અપની બેહયાઈકો મેહસૂસ કરે ઔર ઉસકા એઅતિરાફ કરે.

ક્યૂંકે જો શખ્સ સૂરજકી તેજ ધૂપ, ચોકીદારકે થપ્પડ ઔર ચ્યૂંટીકે ડંબકો બરદાશત નહીં કર સકતા વો દોઝખકી શદીદ ગરમી; જહન્નમકે ફરિશ્તોંકી માર ઔર ઈન્તિહાઈ ઝેહરીલે સાંપોંકે ડંબ કેસે બરદાશત કર સકતા હૈ. દોઝખમેં બિચ્છૂ ખચ્ચર જિતને બડે ઔર વહાંકે સાંપ ઊંટકી ગરદન જિતને મોટે હોંગે. ઔર યે સાંપ ઔર બિચ્છૂ વગૈરહ દોઝખકી આગકે હોંગે, ઈસ વક્ત વો ગઝબ ઔર ગુસ્સેકે મકાનમેં રખ્ખે હુએ હૈં. હમ બારબાર ખુદાકે ગઝબ ઔર અઝાબસે પનાહ માંગતે હૈં, (અય અલ્લાહ હમેં મઆફ કર દે) આમીન યા રબ્બલ આલમીન.

તુમ અગર ઈન દેહશતનાક ઉમૂરકો યાદ રખ્ખોંગે ઔર હર દિન રાતમેં કિસી વક્ત ઉનકી યાદ તાઝા કરતે રહોંગે તો ઝરૂર તુમહેં ગુનાહોંસે ખાલિસ તૌબા નસીબ હો જાએગી. અલ્લાહ તઆલા હર એકકો અપને ફઝલસે તૌબાકી તૌફીક દે (ઈન શરાઈતકે સિર્ફ પળહ લેને પર હી ઈકતિફા ન કરેં બલ્કે ઈનકો બારબાર પળહકર ઝહનમેં બિઠાકર અમલ કરેં, કિતાબકો પળહના યા સુનના મકસદ નહીં હોતા બલ્કે અસલ મકસદ અમલ હોતા હૈ, મુઅલ્લિફ).

સવાલ : અગર કોઈ શખ્સ યે કહે કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને તો તૌબાકે મુતઅલ્લિફ સિર્ફ યે ફરમાયા હૈ કે “અન્નદમુ તૌબતુન” યાની ગુનાહોં

પર પશેમાન હોનેકા નામ તૌબા હૈ ઔર તૌબાકે અરકાન વ શરાઈત જો તુમને બયાન કિયે હૈં ઉનકા હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને તો કોઈ ઝિક નહીં ફરમાયા.

જવાબ : ઉસકા જવાબ યે હૈ કે સિર્ફ નદામતકો તૌબા નહીં કહા જા સકતા. ક્યૂંકે ગુનાહોં પર પશેમાની બંદાકે ઈજ્તિયાર વ કુદરતમેં નહીં. તુમ ઈસ ચીઝકો મેહસૂસ કરતે હો કે બા'ઝ ઔકાત બંદા એક કામ પર નાદિમ વ પશેમાન હો રહા હોતા હૈ હાલાંકે દિલસે વો ઈસ નદામત વ પશેમાનીકો પસંદ નહીં કર રહા હોતા, તો માલૂમ હુવા કે નદામત વ પશેમાની બંદાકે ઈજ્તિયારમેં નહીં ઔર તૌબા તો ઈજ્તિયારી ચીઝ હૈ ઈસ લિયે તૌબાકા હુકમ દિયા ગયા હૈ. તો ઈસ તશરીહસે સાફ તૌર પર માલૂમ હુવા કે નદામત વ પશેમાની યકીનન ઔન તૌબા નહીં. ઈસ લિયે મઝફૂરા હદીસકે વો મા'ના નહીં જો ઝાહિરન સમઝમેં આતે હૈં બલ્કે ઉસકે યે મા'ના હૈં કે અલ્લાહ તઆલાકી અઝમત વ હૈબતકા તસવ્વુર કરકે ઔર ઉસકે દર્દનાક અઝાબકે ખૌફસે જો નદામત ઔર પશેમાની બંદાકે દિલમેં પૈદા હોતી હૈ વો બંદાકો ખાલિસ તૌબા કરને પર ઉભારતી હૈ ઔર ઐસી નદામત વ પશેમાની સહીહ તૌબા કરનેવાલોંકા હાલ ઔર ઉનકી સિફત હૈ. ક્યૂંકે બંદા જબ ઉપરવાલી તૌબાકે મુકદ્દમાતકો બારબાર ખયાલમેં લાએગા તો ઉસે અપને ગુનાહોં પર નદામત મેહસૂસ હોગી ઔર યેહી નદામત ઉસકો ગુનાહોંકે છોડને પર ઉભારેગી ઔર ઐસી નદામત આઈન્દાકે લિયે ભી તાઈબકે દિલમેં કાઈમ રહેગી ઔર ખુદાવંદ તઆલાકે દરબારમેં આજિઝી ઔર આહો ઝારી પર ઉભારેગી. ચૂંકે ઐસી નદામત તૌબાકા સબબ ઔર તાઈબકી સિફતોંમેંસે હૈ ઈસ લિયે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઐસી નદામતકો તૌબા ફરમા દિયા, ઈસ મા'નાકો અચ્છી તરહ સમઝ લો, અલ્લાહ તઆલા તુમહેં સમઝનેકી તૌફીક દે.

સવાલ : અગર યે સવાલ કિયા જાએ કે યે કેસે હો સકતા હૈ કે ઈન્સાન ઐસા હો જાએ કે ઉસસે કોઈ સગીરા કબીરા ગુનાહ સાદિર હી ન હો? હાલાંકે અંબિયા (અલૈ.) જો તમામ મખ્લૂકાતસે કતઈ તૌર પર અશરફ વ આ'લા થે, ઉનકે મુતઅલ્લિક ભી અહલે ઈલ્મમેં ઈજ્તિલાફ હૈ કે વો ઈસ મરતબા પર પહોંચે યા નહીં.

જવાબ : ઉસકા જવાબ યે હૈ કે ઐસે દરજાકો પહોંચ જાના કે કોઈ સગીરા વ કબીરા ગુનાહ સાદિર ન હો મુમકિન હૈ મહાલ નહીં, બલ્કે અલ્લાહ તઆલાકી તૌફીક જિસકે શામિલે હાલ હો જાએ ઉસકે લિયે આસાન હૈ. અલ્લાહ તઆલા જિસકો યાહે અપની રહમતકે સાથ ખાસ કર લેતા હૈ. ફિર'યે ભી તૌબાકી

શરાઈતમેંસે હૈ કે કસ્દન ગુનાહ સાદિર ન હો. હાં અગર ભૂલચૂકસે કોઈ ગલતી હો જાએ, ખુદા તઆલા રઉફ વ રહીમ ઉસે મઆફ કર દેગા. ઔર જિસે ખુદાકી તૌફીક હાસિલ હો ગઈ વો ગુનાહોંસે બઆસાની મેહફૂઝ રેહ સકતા હૈ.

અગર તુમ તૌબા કરનેકા યે બહાના કરો કે હમેં અપને નફસ પર એઅતિમાદ નહીં શાયદ તૌબાકે બાદ ગુનાહોંસે બાઝ રહે યા ન રહે ઔર શાયદ હમ તૌબા પર સાબિત વ મઝબૂત રહેં યા ન રહેં ઈસ લિયે તૌબા કરનેસે ક્યા ફાઈદા?

તો ઈસ તાવીલકા જવાબ સુન લો! કે ઐસા ખયાલ શયતાનકા સરાસર ધોકા ઔર ફરેબ હૈ, ક્યૂંકે તુમહેં કેસે માલૂમ હૈ કે તૌબાકે બાદ ઝરૂર તુમસે ગુનાહ હો જાએગા. હો સકતા હૈ કે તૌબાકે બાદ મુત્તસિલ (ફૌરન) હી તુમ પર મૌત આ જાએ ઔર ગુનાહ કરનેકા મૌકા ન મિલે.

બાકી યે વહમ કે શાયદ ગુનાહ હો જાએ, તો ઐસે વહમકા કોઈ એઆતબાર નહીં. તુમ પર સિર્ફ યે લાઝિમ હૈ કે તૌબાકે વક્ત આઈન્દા ગુનાહ તર્ક કર દેનેકા ઈરાદા પક્કા ઔર સચ્ચા હો. બાકી ઈસ ઈરાદે પર તુમહેં ઈસ્તિકામત દેના ખુદાકા કામ હૈ. પસ અગર ઈસ ઈરાદે પર તુમ ખુદાકે ફઝલસે કાઈમ રહે તો યેહી મકસૂદ હૈ. ઔર અગર ખુદા ન ખ્વાસ્તા તુમ ઈસ ઈરાદે પર કાઈમ ન રહે તો ભી તુમહારે ગુઝિશ્તા ગુનાહ તો મઆફ હો ગયે. ગુઝિશ્તા ગુનાહોંકે અઝાબસે તો તુમહેં ખુલાસી મિલ ગઈ ઔર ગુઝિશ્તા ગુનાહોંકી આલૂદગીસે તુમ પાક હો ગયે. તૌબાકે બાદ અગર કોઈ ગુનાહ હો ગયા તો બસ વોહી તુમહારે ઝિમ્મે હૈ, તો સાબિકા ગુનાહોંકા મઆફ હો જાના ક્યા કોઈ કમ નફા હૈ? ઈસ લિયે સિર્ફ ઈસ વસવસેસે તૌબા કરનેસે ન રૂકો કે શાયદ ફિર ગુનાહ હો જાએ, ક્યૂંકે ખાલિસ તૌબા કરનેસે તુમહેં દો બડે ફાઈદોંમેંસે એક ફાઈદા તો યકીનન હોગા કે યા તો હમેશાકે લિયે તૌબાએ નસૂહ મયસ્સર આ જાએગી યા સાબિકા ગુનાહ મઆફ હો જાએંગે. અલ્લાહ તઆલા હી તૌફીક વ હિદાયતકા માલિક હૈ.

ગુનાહોંસે ખુલાસીકે મુતઅલ્લિક યે ભી યાદ રખ્ખો કે ગુનાહોંકી નોઈયત મુખ્તલિક હૈ ક્યૂંકે ગુનાહ તીન કિસમકે હેં :

એક યે કે તુમને અલ્લાહ તઆલાકે ફર્જ કરદા અહકામકો અદા ન કિયા હો ઔર ઉનકી અદાયગી તુમહારે ઝિમ્મે હો. જૈસે નમાઝ, રોઝા, ઝકાત ઔર કફફારા વગૈરહ, તો યે મહઝ ઝબાની તૌબાસે મઆફ નહીં હોંગે બલકે હત્તલ ઈમકાન ઉનકી કઝા લાઝિમ હૈ.

દૂસરી કિસમકે વો ગુનાહ જિનકી અબ કઝા તો નહીં હો સકતી મગર હોં

વો ભી તુમહારે ઓર ખુદકે દરમિયાન, જૈસે કહીં શરાબનોશી કી હો, યા રાગ રંગકી મેહફિલ સજાઈ હો, યા સૂદ ખાયા હો, તો ઈસ કિસમકે ગુનાહોંકી મઆફીકી સૂરત યે હૈ કે ગુઝિશ્તા ગુનાહોં પર નદામત વ પશેમાની કી જાએ ઓર આઈન્દાકે લિયે ઉનહેં તર્ક કર દેનેકા પુખ્તા ઈરાદા કર લિયા જાએ.

તીસરી કિસમકે વો ગુનાહ હૈં જો તુમહારે ઓર મખ્લૂકકે દરમિયાન હૈં. તમામ ગુનાહોંસે ઝિયાદા સંગીન ગુનાહ યે તીસરી કિસમકે ગુનાહ હૈં. ઉનકી નોઈયત મુખ્તલિફ હોતી હૈ. બા'ઝ કિસીકે માલસે તઅલ્લુક રખતે હૈં ઓર બા'ઝ કિસીકી ઝાતસે, ઈસી તરહ બા'ઝ વો હોતે હૈં જિનકા તઅલ્લુક કિસીકી ઈઝ્જત વ હુરમત હોતા હૈ, ઓર બા'ઝ વો હોતે હૈં જો કિસીકો દીની તૌર પર નુકસાન પહોંચાયા હોતા હૈ.

તો જિનકા તઅલ્લુક માલસે હૈં ઉનકે મુતઅલ્લિક ઝરૂરી હૈ કે અગર હો સકે તો વો માલ વાપસ કર દિયા જાએ, અગર ગુરબત ઓર ઈફલાસકે બાઈસ વાપસ કરનેસે માઝૂર હૈ તો સાહિબે માલસે જાઈઝ વ હલાલ કરવા લે, ઓર અગર સાહિબે માલ મર ચુકા હૈ યા વહાં મૌજૂદ નહીં તો માલકી મિકદારકે મુતાબિક કોઈ ચીઝ સદકા કર દે. ઓર અગર યે ભી મુમકિન ન હો તો આમાલે સાલિહાકી કસરત કરે ઓર અલ્લાહ તઆલાકે દરબારમેં ગિરિયાઝારી કરે તાકે કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ સાહિબે માલકો રાઝી કર દે.

વો ગુનાહ જિનકા તઅલ્લુક કિસીકી જાન યા ઝાતસે હો જૈસેકે કિસીકો કતલ કિયા હો તો ઉસકે લિયે કિસાસ દેના લાઝિમ હૈ યા મકતૂલકે વારિસોંસે મઆફ કરવાના ઝરૂરી હૈ, ઓર અગર વારિસ મૌજૂદ નહીં તો અલ્લાહકે દરબારમેં ગિરિયા વ ઝારી (રોના-ગિડગિડાના) ઝરૂરી હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલાસે ઉસકી મઆફી માંગના લાઝિમ હૈ તાકે અલ્લાહ તઆલા ઉસ મકતૂલકો તુમસે રાઝી કર દે.

અગર કિસીકી ઈઝ્જત વ આબરૂસે મુતઅલ્લિક યે ગુનાહ હૈ કે કિસીકી ગીબત કી, યા કિસી પર બોહતાન લગાયા, યા કિસીકો ગાલિયાં દીં તો ઈસ કિસમકે ગુનાહકી મઆફીકી સૂરત યે હૈ કે ઉસકે સામને અપને આપકો ઝૂઠા કહા જાએ ઓર અપની ઝિયાદતી ઓર ખતાકા એઅતિરાફ કિયા જાએ. ઓર અગર યે ખતરા હો કે ઉસકે સામને બજાએ એઅતિરાફે ગુનાહકે ઓર ઝિયાદતી હો જાએગી ઓર દુરૂસ્તી વ સુલહકે બજાએ મઝીદ ફિતના પૈદા હોગા તો ઈસ સૂરતમેં ભી મઆફીકે લિયે અલ્લાહ તઆલાકે દરબારમેં હી ગિરિયા વ ઝારી કરે તાકે મઆફી હો જાએ.

અગર કિસીકી આબરૂકે મુતઅલ્લિક ગુનાહ હો કે કિસીકે અહલો અયાલસે (બાલ બચ્ચોંસે) ખયાનત કી હૈ યા કોઈ ઔર હરકતે બદ કી હૈ તો ઐસે ગુનાહકો ન તો ઉસકે સામને ઝાહિર કિયા જા સકતા હૈ ઔર ન હી બખ્શવાયા જા સકતા હૈ. તો ઉસકી મઆફીકે લિયે ભી અલ્લાહ તઆલાકે દરબારમેં હી ગિરિયા વ ઝારી કરની ચાહિયે, હાં અગર ફિતનાકા ખૌફ ન હો અગરયે યે નાદિર હૈ તો ઉસકે સામને ઝાહિર કરકે મઆફ કરા લિયા જાએ.

લેકિન વો ગુનાહ જિનકા તઅલ્લુક કિસીકે દીનસે હો કે કિસીકો કાફિર યા બિદઅતી યા ગુમરાહ કહા જાએ, તો યે ભી સપ્ત ગુનાહ હૈ. ઐસે ગુનાહોંકી મઆફી ભી ઈસી સૂરતમેં હો સકતી હૈ કે ઉસકે સામને અપની ખતા ઔર ગલતીકા એઅતિરાફ કિયા જાએ. ઔર અગર વો મૌજૂદ ન હો તો દરબારે ઈલાહીમેં ગિઝગિઝાએ ઔર તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કરે ઔર અપને આપ પર મલામત કરે તાકે રોઝે કિયામત અલ્લાહ તઆલા ઉસ શખ્સકો રાઝી કર દે.

ખુલાસા યે હૈ કે અગર તુમને કિસીકો તકલીફ દી હૈ ઔર ઉસકો રાઝી કરના મુમકિન ભી ન હો તો ઉસકો હત્તલ ઈમકાન (જહાં તક હો સકે) રાઝી કરો વરના મઆફી ઔર બખ્શિશકે લિયે અલ્લાહ તઆલાકી તરફ રૂજૂઅ કરો, ઉસકે દરબારમેં ગિરિયાઝારી કરો ઔર સદકા વ ખૈરાત કરો તાકે રોઝે કિયામત અલ્લાહ તઆલા તુમહારે દરમિયાન રઝામંદી કર દે. ઈસ લિયે કે અલ્લાહકે ફઝલો કરમસે યે ઉમ્મીદ હૈ કે વો તુમહારી સચ્ચી ગિરિયા વ ઝારી દેખકર તુમહારે મુખાલિફકો અપને ખજાનેસે અતા કરકે તુમહારી તરફસે રાઝી કર દે.

તૌબાકે અરકાન વ શરાઈત જો હમને બયાન કિયે હૈં જબ તુમ ઉન પર પૂરી તરહ અમલ પૈરા હો જાઓગે ઔર આઈન્દાકે લિયે અપને દિલકો હર કિસમકે ગુનાહોંસે પાક રખનેકા અહદ કર લોગે તો તુમહારે ગુઝિશ્તા ગુનાહ મઆફ હો જાએંગે. અબ આઈન્દા અગર ઈસ અહદ પર તો તુમ કાઈમ રહે મગર ગુઝિશ્તા કઝાએ અદા ન કર સકે યા નારાઝ લોગોંકો રાઝી ન કર સકે, તો યે સાબિકા ગુનાહ હી તુમહારે ઝિમ્મા રહે, બાકી તમામ બખ્શ દિયે જાએંગે.

ઔર ઈસ બાબુતૌબાકી શરહ બહોત તવીલ હૈ જિસકી ગુંજાઈશ યે મુખ્તસર કિતાબ નહીં રખતી. અગર ઉસકી ઝિયાદા શરહ મતલૂબ હો તો કિતાબ અહયાલ ઉલૂમકે બાબુતૌબા યા કુરબત ઈલલ્લાહ યા કિતાબ ગાયતુલ કસ્વાકા મુતાલઆ કરો. યહાં સિર્ફ ઈસી કદર બયાન કિયા હૈ જિસકી સપ્ત ઝરૂરત થી. ઔર અલ્લાહ તઆલા હી તૌફીક દેનેવાલે હૈં.

તૌબાકી ઘાટી

ફિર તુમહેં માલૂમ હોના ચાહિયે કે તૌબાકી ઘાટી બહોત સખ્ત હૈ. ઉસકી અહમિયત બહોત ઝિયાદા હૈ જો ઉસ્તાઝ અબૂ ઈસ્હાક અસ્ફરાઈની (રહ.) સે મન્કૂલ હૈ. ઉસ્તાઝ મૌસૂફ બાઅમલ ઔર રાસિખ ફીલ ઈલ્મ ઉલમામેંસે થે.

વો ફરમાતે હૈં : “મૈંને તીસ બરસ અલ્લાહ તઆલાસે તૌબતુન્નસૂહ નસીબ હોનેકી ઈલ્તિજા કી, તીસ બરસકે બાદ મૈં અપને દિલમેં મુતઅજિજબ હુવા ઔર બારગાહે ખુદાવંદીમેં અર્ઝ કિયા. અય પરવરદિગાર! મુઝે તીસ બરસ હુએ હૈં તુઝસે સિર્ફ એક હાજતકે લિયે ઈલ્તિજા કર રહા હું લેકિન તૂને અબ તક વો ભી પૂરી ન કી. જબ મૈં સોયા તો પ્વાબમેં એક શખ્સકો દેખા જો મુઝે કેહ રહા થા “તૂ અપની તીસ સાલા દુઆ પર તઅજજબ કરતા હૈ, તુઝે યે માલૂમ નહીં કે તૂ કિતની બડી ચીઝકા મુતાલબા કર રહા હૈ? તૂ ઉસ ચીઝકા મુતાલબા કર રહા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા તુઝે અપના દોસ્ત બના લે. ક્યા તૂને અલ્લાહ તઆલાકા યે ઈરશાદ નહીં સુના?

ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુત્તવ્વાબી-ન વ યુહિબ્બુલ્ મુત-તહ્હિરિન.

“બેશક અલ્લાહ તઆલા તૌબા કરનેવાલોં ઔર સુથરા રેહનેવાલોંકો દોસ્ત રખતા હૈ.” તો ક્યા તૂ તૌબાકો મામૂલી ચીઝ ખયાલ કરતા હૈ?

અય ગાફિલ મુસલમાનો! ઝરા ઈન અઈમ્મએ દીનકે હાલાત પર તો નઝર કરો કે તૌબાકે લિયે કિતના એહતિમામ કરતે થે ઔર ઈસ્લાહે કલૂબકે લિયે કિસ તરહ મુસલસલ તગ વ દોમેં (દૌડ ધૂપમેં) લગે રેહતે હૈં ઔર તોશએ આખિરત તૈયાર કરનેકે ખાતિર કિસ તરહ જાંફસાનીસે મસરૂફ રેહતે હૈં?

તૌબામેં તાખીર (દેર) કરના સખ્ત નુકસાનદેહ હૈ. ક્યૂંકે ગુનાહસે શુરમેં દિલકી સખ્તી પૈદા હોતી હૈ યાની દિલ સખ્ત હો જાતા હૈ ફિર રફતા રફતા ઈન્સાન કુફ ઔર ગુમરાહીકે ફાટક તક જા પહોંચતા હૈ. ક્યા તુમહેં ઈબ્લીસ ઔર બલ્અમ બાઉરકા વાકિઆ યાદ નહીં? ઉનસે ઈબ્તિદામેં એક હી ગુનાહ સાદિર હુવા થા. મગર વો બાદમેં કુફ ઔર ગુમરાહી તક પહોંચ ગયે ઔર હમેશાકે લિયે તબાહ હાલ લોગોંમેં શામિલ હો ગયે. ઈસ લિયે તૌબાકે બારેમેં તમુ પર બેદારી વ કોશિશ લાઝિમ હૈ, અગર તુમ જલ્દ તૌબા કરોગે તો ઉમ્મીદ હૈ કે અન્કરીબ ગુનાહોં પર ઈસરાર કરનેકે મર્ઝકા તુમહારે દિલસે કલઅ કમઅ હો જાએ ઔર ગુનાહોંકી નહૂસતકા બોઝ તુમહારી ગરદનસે ઉતર જાએ ઔર ગુનાહોંકી વજહસે જો કસાવતે કલ્બી પૈદા હોતી હૈ વો ખતમ હો જાએ, ઈસ લિયે હરગિઝ બે ખૌફ ન હો બલ્કે હર વક્ત અપને દિલ

પર નિગાહ રખો, ક્યૂંકે બાઝ સાલિહીનને ફરમાયા હૈ : “મેશક ગુનાહકો કરનેસે દિલ સિયાહ હો જાતા હૈ ઔર દિલકી સિયાહીકી અલામત યે હોતી હૈ કે :

- (૧) ગુનાહોંસે ઘભરાહટ નહીં હોતી.
- (૨) તાઅતકે લિયે મૌકા નહીં મિલતા.
- (૩) નસીહતસે કોઈ ફાઈદા નહીં હોતા.

અય અઝીઝ! કિસી ગુનાહકો મામૂલી ન ખયાલ કર ઔર કબીરા ગુનાહોં પર ઈસરાર કરનેકે બાવજૂદ અપને આપકો તાઈબ ગુમાન ન કર.

હઝરત કહમસ બિન હુસૈનસે મન્કૂલ હૈ કે આપને ફસ્માયા કે “મુઝસે એક ગુનાહ સરઝદ હો ગયા તો મૈં ઉસ પર ચાલીસ બરસ રોતા રહા.” લોગોંને પૂછા : અય અબ્દુલ્લાહ! વો કૌનસા ગુનાહ થા? તો આપને ફરમાયા! એક દફા મેરા એક દોસ્ત મુલાકાતકો આયા તો મૈંને ઉસકે લિયે મછલી પકાઈ, જબ વો ખાના ખા ચુકા તો મૈંને ઉઠકર અપને પડોસીકી દીવારસે મિટ્ટી લેકર અપને મેહમાનકે હાથ ધુલાએ (બસ યે ગુનાહ સરઝદ હુવા ઔર ચાલીસ બરસ તક રોતા રહા).

પસ અય લોગો! નફસકો ગુનાહોં પર ટોકતે રહો, ઉસકા મુહાસબા કરતે રહો ઔર તૌબા કરનેમેં સુસ્તી ઔર તાખીર (ઢીલ) ન કરો. ક્યૂંકે મૌતકા વક્ત માલૂમ નહીં ઔર દુનિયા ધોકે ઔર ફરેબમેં ડાલ રહી હૈ ઔર નફસ વ શયતાન દો ખતરનાક દુશ્મન તુમહેં ગુમરાહ કરનેકી તાકમેં હૈં, ઈસ લિયે હર વક્ત દરબારે ખુદાવંદીમેં તઝર્બુઅ વ ઝારી (રોના ગિડગિડાના) કરતે રહો.

અપને વાલિદ માજિદ હઝરત આદમ (અલૈ.) કા હાલ અકસર ઔકાત ઝહનમેં દોહરાતે રહો જિનકો રબ તઆલાને ખૂદ અપને દસ્તે કુદરતસે પૈદા ફરમાયા ઔર ઉનમેં ખૂદ રૂહ ફૂંકી ઔર ફિર ફરિશ્તે ઉનહેં ઉઠાકર જન્નતમેં લે ગયે. આપસે સિર્ફ એક લઝ્ઝિશ સરઝદ હુઈ તો અપને મકામે આલીસે ગિર ગયે.

યહાં તક એક રિવાયતમેં આયા હૈ કે લઝ્ઝિશકે બાદ અલ્લાહ તઆલાને પૂછા : અય આદમ! મૈં તેરા કેસા પડોસી થા? હઝરત આદમ (અલૈ.) ને અર્ઝ કિયા બહોત અચ્છા પડોસી; તો અલ્લાહને ફરમાયા મેરે પડોસસે દૂર હો જા ઔર મેરી અતા કરદા ઈઝ્ઝતકા તાજ સરસે ઉતાર દે, ક્યૂંકે મેરી નાફરમાની કરનેવાલા મેરે પડોસમેં રેહનેકા અહલ નહીં.

એક રિવાયતમેં આયા હૈ કે આદમ (અલૈ.) દોસો બરસ તક લઝ્ઝિશ પર રોતે રહે તબ જાકર અલ્લાહ તઆલાને આપકી તૌબા કબૂલ ફરમાઈ ઔર લઝ્ઝિશકો મઆફ ફરમાયા.

યે ઉસ કામિલ હસ્તીકા હાલ હૈ જો અલ્લાહકા નબી ઔર ઉસકા દોસ્ત થા, તો હમ આમ લોગોંકા ક્યા હાલ હોગા જો બેશુમાર ગુનાહોંકા ઈરતિકાબ કર ચુકે હૈ (ઔર હર જગહ સાંઢકી તરહ મુંહ મારતે ફિરતે હૈ) દોસો બરસ તક વો ઈજ્લાસકા પૈકર રોયા જો વાકઈ તાઈબ હો ચુકા થા ઔર વો વાકઈ અલ્લાહ તઆલાકી તરફ કામિલ રૂજૂઅ કરનેવાલા થા. ઈસસે પતા ચલતા હૈ કે ગુનાહોં પર ઈસરાર કરનેવાલે ગાફિલ શખ્સકો કિસ કદર ઝિયાદા ગિરિયા વ ઝારીકી ઝરૂરત હોગી? એક શાઈરને ઈસી ચીઝકો કિતને અચ્છે અંદાઝમેં અદા કિયા હૈ :

યખાફુ અલા નફસિહી મંચતૂબુ

ફકૈફ તરા હાલુન મન લા યતૂબુ

તર્જુમા :- વો ડર રહે હૈ જો હર વક્ત તૌબા ઈસ્તિફારમેં મસરૂફ રેહતે હૈ, તો ઉનકા ક્યા હાલ હોગા જો સિરેસે તૌબા હીસે ગાફિલ હૈ.

ખુદા ન ખ્વાસ્તા તૌબા કરનેકે બાદ અગર તૌબા તોડ ડાલો ઔર ફિર ગુનાહ શુરુ કર દો તો જલ્દ અઝ જલ્દ ફિર તૌબાકી તરફ લૌટો ઔર નફસકો તૌબા પર રાગિબ કરનેકે લિયે યે કહો “અય નફસ! અબ દો બારા ખુલૂસસે તૌબા કર લે, શાયદ યે તેરી આખરી તૌબા હો ઔર ઉસકે બાદ તૂ ગુનાહ કરનેકે બગૈર હી મર જાએ.”

ઈસી તરહ ગુનાહકે બાદ તૌબા કરતે રહો. ઔર જિસ તરહ તુમને ગુનાહ કરના દસ્તૂર બના લિયા હૈ ઈસી તરહ ગુનાહકે બાદ તૌબાકો ભી પેશા બના લો. ઔર ગુનાહ કરકે તૌબાસે આજિઝ ન હો જાઓ ઔર કબી ભી તૌબાસે મુંહ ન મોડો ઔર શયતાની ધોકામેં આકર તૌબાસે હરગિઝ ન રૂકો. ક્યુંકે તૌબા કરના નેક હોનેકી અલામત હૈ. ક્યા તુમને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કા યે ઈરશાદ નહીં સુના? આપ (સ.અ.વ.) ફરમાતે હૈ :

તુમમેંસે બેહતર વો શખ્સ હૈ જિસસે અગર ગુનાહ સાદિર હોં તો બાદમેં ફૌરન તૌબા કર લે ઔર ખુદાકી તરફ ઝિયાદા રૂજૂઅ કરે. ઔર ગુનાહોં પર ઝિયાદા પશેમાન હોતે રહો ઔર અલ્લાહ તઆલાસે ડરકર ઈસ્તિફાર ઝિયાદા કરો. તુમ ઈસ આયતે કુરઆનીકે મા'ના પર તો ગૌર કરો :

વમંચઅમલ્ સૂઅન્ ઔ યજૂલિમ્ નફસહૂ ખુમ્મ યસ્તગ્ફિરિલ્લાહ યજિદિલ્લાહ ગફૂરર્હીમા. (સૂ. નિસાઅ : ૧૧૦)

તર્જુમા :- જો બુરે અમલ કરે યા અપની જાન પર ઝુલ્મ કરે ફિર અલ્લાહ તઆલાસે મઆફી માંગ લે તો અલ્લાહ તઆલાકો ઝરૂર બખ્શનેવાલા મહેરબાન પાએગા. ઔર અલ્લાહ તઆલા હી તૌફીક દેનેવાલે હૈ. (ઈમામ ગઝાલી રહ. કી ઈબારત ખતમ હુઈ.)

સદાએ બખ્શિશ આમ હૈ

હાફિઝ ઈબનેકસીર (રહ.) ને હઝરત ઈબને અબ્બાસ (રદિ.) સે અલ્લાહ તઆલાકે કૌલ : કુલ યા ઈબાદિયલ્લાહી-ન અસ્તફૂ અલા અન્હુસિહિમ્ લા તફ્નતૂ મિર્હુમતિલ્લાહિ. ઈન્નલ્લાહ યગ્ફિરૂઝ્ ઝુનૂબ જમીઆ. (સૂ. ઝુમર : ૫૩) કી તફ્સીર નકલ કી હૈ કે હઝરત ઈબને અબ્બાસ (રદિ.) ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાને બખ્શિશકી તરફ :

★ ઉસ શખ્સકો ભી દઅવત દી જિસને મઆઝલ્લાહ યે કેહ દિયા કે મસીહ (અલૈ.) અલ્લાહ હી હૈ.

લકદ્ કફરલ્લાહી-ન કાલૂ ઈન્નલ્લાહ હુવલ્ મસીહુબ્નુ મર્યમ.

(સૂ. માઈદહ : ૭૨)

★ ઉસ શખ્સકો ભી મગફિરતકી દઅવત દી જિસને મઆઝલ્લાહ યે કહા કે મસીહ (અલૈ.) અલ્લાહકા બેટા હૈ.

કાલતિન્નસારલ્ મસીહુબ્નુલ્લાહિ.

(સૂ. તૌબા : ૩૦)

★ ઉસ શખ્સકો ભી મગફિરતકી દઅવત દી જિસને મઆઝલ્લાહ યે કહા કે અલ્લાહ ફકીર હૈ.

કાલૂ ઈન્નલ્લાહ ફકીરુન.

(સૂ. આલે ઈમરાન : ૧૮૧)

★ ઉસ શખ્સકો ભી બખ્શિશકી દઅવત દી જિસને મઆઝલ્લાહ યે કહા કે અલ્લાહકા હાથ બખ્શિશ ઔર અતાસે બંદ હૈ.

વકાલતિલ્ યહુદુ યદુલ્લાહિ મગ્લૂલતુન.

(સૂ. માઈદહ : ૬૪)

★ ઔર ઉસકો ભી મગફિરતકી દઅવત દી જિસને મઆઝલ્લાહ યે કહા કે અલ્લાહ તઆલા ત્રીન માબૂદોંમેંસે એક હૈ.

લકદ્ કફરલ્લાહી-ન કાલૂ ઈન્નલ્લાહ પાલિષુ પલાષહ. (સૂ. માઈદહ : ૭૩)

યુનાંયે ઈન સબ મુજરિમોંકો ઉનકી ઈસ કદર ઝબાન દરાઝી, દીદા દિલેરી

ઔર જુરઅતમંદીકે બાવજૂદ અલ્લાહ તઆલા ફરમા રહે હૈં :

અફલા યતૂબૂ-ન ઈલલ્લાહિ વ યસ્તગ્ફિરૂનહૂ વલ્લાહુ ગફૂરૂરહીમ.

(સૂ. માઈદહ : ૭૪)

યાની ક્યા વો અલ્લાહકે હુઝૂર તૌબા નહીં કરતે ઔર ઉસસે ગુનાહોંકી બખ્શિશ નહીં માંગતે. ઔર અલ્લાહ તઆલા બહોત બખ્શનેવાલા નિહાયત રહમ કરનેવાલા હૈ.

★ ફિર ઉસ શખ્સકો ભી તૌબાકી દઅવત દી જો ઉનસે બળ્હકર જુર્મકી ખાત કરનેવાલા હૈ યાની ફિરઔન કે ઉસને ખુદાઈકા હી દાવા કર દિયા ઔર યહાં તક કેહ દિયા કે :

અ-ન રબ્બુકુમુલ્ અઅલા. મૈં તુમહારા રબ્બે આલા હૂં.

ઔર યે ભી કહા કે મેરે ઈલ્મમેં મેરે સિવા તુમહારા કોઈ માબૂદ નહીં હૈ.

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ને ફરમાયા કે ઉસકે બાદ ભી અગર કોઈ શખ્સ અલ્લાહકી રહમત ઔર મંગફિરતસે નાઉમ્મીદ હો તો ઉસને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતકી કિતાબ કુરઆન મજ્હદકા ઈન્કાર કિયા. (અઝ તફસીર ઈબ્ને કસીર)

તૌબા કરનેવાલે હઝરાત વ ખવાતીનકે અજબો ગરીબ કિસ્સે

અબ હમ આપકો ચંદ એસે હઝરાત વ ખવાતીન (ઔરતોં) કે અજબો ગરીબ કિસ્સે બયાન કરતે હૈં જિનકો ગુનાહ કર લેનેકે બાદ ઉસ વક્ત તક કરાર (ચૈન) નહીં આતા થા જબ તક કે વો સચ્ચી તૌબા ન કર લેતે થે. ઉમ્મીદ હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને ઉનકો બખ્શ દિયા હોગા ઔર ઉનકી તૌબા કબૂલ કર લી હોગી જૈસેકે કિસ્સોંસે ઝાહિર હોતા હૈ.

તૌબા કરના તો મોમિન ઔર મુતકીકી શાન હૈ. એક હદીસકા મફ્હૂમ હૈ કે મોમિન છોટેસે ગુનાહકો ભી યૂં સમજતા હૈ જૈસે કિસી પહાડકે નીચે બૈઠા હૈ ઔર વો પહાડ ઉસકે ઉપર ગિરને લગા હો. ઔર ફાસિક વ ફાજિર ગુનેહગાર શખ્સ બડેસે બડા ગુનાહ કરકે યૂં સમજતા હૈ જૈસે નાક પર મખ્ખી બૈઠી ઔર ઉડા દી ગઈ, ઈન દોનોં ચીઝોંકા મુવાઝના (અંદાઝા) હર શખ્સ અપને સાથ કર સકતા હૈ.

હઝરત માઈઝ ઔર એક ગામદિયા ઔરતકી તૌબાકા કિસ્સા

સહીહ મુસ્લિમમં હઝરત બુરૈદહ (રદિ.) સે મરવી હૈ કે માઈઝ બિન માલિક નબી (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમં હાઝિર હુએ ઔર અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) મુઝે પાક કર દીજિયે, આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : તુઝ પર અફસોસ! વાપસ જા અલ્લાહસે ઈસ્તિઘ્ફાર કર ઔર ઉસસે મઆફી માંગ.

હઝરત બુરૈદહ (રદિ.) કેહતે હૈં કે માઈઝ બિન માલિક (રદિ.) થોડી દૂર જાકર ફિર વાપસ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમં હાઝિર હુએ ઔર અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મુઝે પાક કર દીજિયે, આપ (સ.અ.વ.) ને ફિર વોહી ઈરશાદ ફરમાયા જો પેહલે ઉસસે ફરમાયા થા, ફિર તીસરી મરતબા ઉનહોંને ઈસી તરહ અર્ઝ કિયા, આપ (સ.અ.વ.) ને તીસરી મરતબા ભી વોહી ઈરશાદ ફરમાયા : જબ ચોથી મરતબા ઉનહોંને ફિર આપ (સ.અ.વ.) સે અર્ઝ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મુઝે પાક કર દીજિયે, તો રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને માઈઝ બિન માલિકસે ફરમાયા : તુઝે કિસ ચીઝસે પાક કરું? તો ઉનહોંને અર્ઝ કિયા કે ઝિનાસે. નબી (સ.અ.વ.) ને તેહકીકકી ગર્ઝસે ફરમાયા કે દેખો કહીં યે દીવાના તો નહીં?

આપ (સ.અ.વ.) કો બતલાયા ગયા કે વો દીવાના નહીં હૈ, ફિર આપ (સ.અ.વ.) ને યે પૂછા કે દેખો! કહીં ઉસને શરાબ તો નહીં પી? યુનાંચે ઉનકે મુંહકી મહેકકો સૂંઘા. ગયા, માલૂમ હુવા કે ઉસને શરાબ નહીં પી. ફિર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : કે તૂને ઝિના કિયા હૈ? ઉનહોંને અર્ઝ કિયા કે જી હાં. ઉસકે બાદ નબી (સ.અ.વ.) ને માઈઝ બિન માલિકકો રજમ કરનેકા હુકમ દિયા. યુનાંચે ઉનકો રજમ કિયા ગયા, ફિર દો યા ત્રીન દિન ગુઝરનેકે બાદ આપ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે માઈઝ બિન માલિકકે લિયે ઈસ્તિઘ્ફાર કરો, ઉસને એસી સચ્ચી તૌબા કી હૈ કે અગર ઉમ્મતકે દરમિયાન તકસીમ કર દી જાએ તો સબકો કાફી હો જાએ.

ઈસ કિસ્સાકે બાદ ફિર એક દૂસરા વાકિઆ પેશ આયા. વો યે કે કબીલએ ગામદકી એક ઔરત નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમં હાઝિર હુઈ. ઉસને આપ (સ.અ.વ.) સે યે દરખવાસ્ત કી કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) મુઝે પાક કર

દીજિયે. આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસ ગામદિયા ઔરતસે ભી યેહી ફરમાયા : તુઝ પર અફસોસે વાપસ જા ઔર અલ્લાહસે ઈસ્તિગ્ફાર કર ઔર ઉસસે મઆફી માંગ! ઉસ ઔરતને કહા કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) આપ મુઝે માઈઝકી તરહ વાપસ કરના ચાહતે હૈં? મગર યે હકીકત હૈ કે મૈં જિનાસે હામિલા હૂં. આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસસે પૂછા કે ક્યા તૂ હામિલા હૈ? ઉસન જવાબ દિયા કે જી હાં. આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસસે ફરમાયા કે બચ્ચા જનનેકે બાદ તુઝ પર હદ જારી હોગી.

રાવીએ હદીસકા કેહના હૈ કે ઉસકી ઝમ્મેદારી એક અન્સારી આદમીને લે લી. યુનાંચે ઔરતકે બચ્ચા જનનેકે બાદ વો અન્સારી આદમી આપ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાજિર હુએ ઔર અર્ઝ કિયા કે ઉસ ઔરતકે બચ્ચેકી પૈદાઈશ હો ગઈ હૈ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : કે ઉસ ઔરતકો ઉસ વક્ત તક રજમ નહીં કિયા જા સકતા જબ તક ઉસ બચ્ચેકે દૂધ પીનેકી મુદત પૂરી ન હો જાએ યા કોઈ ઉસ બચ્ચેકે દૂધ પિલાને ઔર ઉસકી દેખભાલકી ઝિમ્મેદારી કબૂલ ન કર લે. એક અન્સારી આદમી ખડે હુએ ઔર અર્ઝ કિયા : યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) બચ્ચેકી દૂધ પિલાને ઔર ઉસકી દેખભાલકી ઝિમ્મેદારી મુઝ પર. યુનાંચે આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસ ઔરતકો રજમ કરનેકા હુકમ ફરમાયા.

એક દૂસરી રિવાયતમેં હૈ કે આપ (સ.અ.વ.) ને ઉસ ઔરતસે ફરમાયા કે તૂ ચલી જા, જબ બચ્ચાકી પૈદાઈશ હો જાએ તો ફિર આના, જબ પૈદાઈશ હો ગઈ તો વો હાજિર હુઈ, આપને ઉસસે ફરમાયા કે ઈસ બચ્ચેકો જાકર દૂધ પિલાઓ, દૂધ પીનેકી મુદત પૂરી હોનેકે બાદ આના.

યુનાંચે વો ઔરત વાપસ હો ગઈ. જબ બચ્ચેકે દૂધ પીનેકી મુદત પૂરી હો ગઈ તો વો ઔરત ઉસ બચ્ચેકો ઉઠાએ હુએ આપ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાજિર હો ગઈ ઔર બચ્ચેકે હાથમેં રોટીકા ટુકડા થા, ઉસ ઔરતને અર્ઝ કી કે અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! મૈંને ઈસ બચ્ચેકો દૂધ પિલાયા ઔર દેખ લેં કે અબ વો ખાના ખાનેકે કાબિલ હો ગયા હૈ. યુનાંચે બચ્ચેકો કિસી દૂસરે મુસલમાન આદમીકે સુપુર્દ કર દિયા ગયા ઔર ઔરતકે રજમ કરનેકે લિયે સીનાકે બરાબર ગળહા ખોદા ગયા ઔર લોગોંકો હુકમ દિયા ગયા કે વો ઉસ ઔરતકો રજમ કરે. હઝરત ખાલિદ ઈબ્ને વલીદ (રદિ.) ને એક પત્થર ઉઠાકર ઉસ ઔરતકે સર પર મારા, ઉસ ઔરતકે સરસે ખૂનકે કુછ છીટિ હઝરત ખાલિદકે ચેહરે પર પડે, હઝરત ખાલિદ (રદિ.) કે મુંહસે ઉસ ઔરતકે મુતઅલ્લિક કુછ બુરે ભલે અલ્લાઝ નિહાલ

ગયે. નબી (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે ખાલિદ! નરમી કરો. કસમ હૈ ઉસ જાતકી જિસકે કબ્જામેં મેરી જાન હૈ, બેશક ઈસ ઔરતને ઐસી સચ્ચી તૌબા કી હૈ કે અગર ઐસી તૌબા કોઈ ટેક્સ વસૂલ કરનેવાલા બડા જાલિમ ભી કરે તો અલ્લાહ ઉસકો ભી મઆફ ફરમા દે, ફિર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઉસ ઔરતકી નમાઝે જનાઝા પબ્હનેકા હુકમ ફરમાયા. યુનાંચે ઉસકી નમાઝે જનાઝા પબ્હનેકે બાદ ઉસકો કબરમેં દફન કર દિયા ગયા. (રવાહુ મુસ્લિમ કમા ફીલ મિશકાત કિતાબુલ હુદૂદ)

ગુનાહકે બાદ હઝરત માઈઝ ઔર ગામદિયા ઔરતકા બેકરાર હોના

હઝરત માઈઝ ઔર યે ઔરત જાત અપને ગુનાહકી વજહસે બેકરાર થે ઔર વો ઉસકે લિયે બહોત બેચૈન થે કે જો ગુનાહ હો ગયા હૈ ઉસકી જલ્દીસે મઆફીકી શકલ હો જાએ, ઈસ લિયે ઉનહોંને હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે બારબાર અપનેઆપકો પાક કરનેકી દરખાસ્ત કી ઔર અપને જિસ્મો જાનકો હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે મુપુર્દ કર દિયા તાકે દુનિયા હીમેં સજા ભુગતકર વો ગુનાહસે પાક સાફ હો જાએ ઔર કલ કિયામતકે દિન જબ અલ્લાહ તઆલાસે મુલાકાત હો તો ઉન પર અલ્લાહકી નાફરમાનીકા કોઈ ધબ્બા ન હો. અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદ હૈ :

વલ્તન્જુર નફ્સુમ્ મા કદમત્ લિગદિવ્ વત્તફૂલ્લાહ. ઈન્નલ્લાહ ખબીરુમ્ બિમા તઅમલૂન. (સૂ. હશર : ૧૮)

ઔર યાહિયે કે દેખ લે હર શખ્સ કે ઉસને ક્યા ભેજા હૈ કલકે વાસ્તે? ઔર ડરતે રહો. બેશક અલ્લાહકો ખબર હૈ જો તુમ કરતે હો.

સહીહ હદીસમેં મોમિનકી યેહી શાન બયાન કી ગઈ હૈ કે ગુનાહકે સાદિર હો જાનેકે બાદ વો અપને આપકો પહાડકે બોઝ તલે મેહસૂસ કરતા હૈ, ઔર મુનાફિક અપને ગુનાહોંકો યૂં સમજતા હૈ જૈસે મખ્ખી નાક પર બૈઠી ઔર ઉડા દી ગઈ.

મેરી બહેન! અલ્લાહ તઆલાને સહાબએ કિરામકો યૂંહી રઝિયેલ્લાહુ તઆલા અન્હુમકા ખિતાબ નહીં દિયા થા, ભલા આજ કૌન હૈ જિસસે ઐસા ગુનાહ સરજાદ હો જાએ ઔર ફિર વો યાહે કે ઉસ પર હદ જારી કરકે પાક વ સાફ કર દિયા જાએ તાકે વો અપને મૌલાકો મુંહ દિખાનેકે કાબિલ હો સકે. હમ ભી

અપને આપકો દેખેં કે ક્યા હમેં ભી ઈસકી ફિકર હૈ કે હમ અલ્લાહ તઆલાસે ઈસ્તિગ્ફાર કરેં ઔર અપને નફ્સોંકા મુહાસબા કરેં પેહલે ઉસસે કે મરનેકે બાદ હમસે હિસાબ લિયા જાએ.

ગુનાહોંકે બોઝસે બેકરાર નૌજવાનકી કહાની ઉસકી અપની ઝબાની

હઝરત માઈઝ બિન માલિક (રદિ.) ઔર કબીલએ ગામદકી ઔરતકા જો કિસ્સા આપને અભી પળહા હૈ જિસસે ઉનકી ગુનાહ પર બેકરારી ઝાહિર હોતી હૈ ઔર ફિર ઉનકા જનાબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર યે અર્ઝ કરના કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) હમ પર અલ્લાહ તઆલાકી હદ કાઈમ કરકે હમેં પાક વ સાફ કર દેં તાકે કલ હમ અપને મૌલાકો પાક વ સાફ હોનેકી હાલતમેં મિલેં. દર હકીકત યે ઈમાનકે વો શોઅલે હેં જો સચ્ચી તૌબા કરનેવાલે મોમિનકો ચૈન ઔર સુકૂનસે ઉસ વક્ત તક બૈઠને નહીં દેતે જબ તક કે ઉનકે ગુનાહોંકી તલાફી ન હો જાએ.

બિલકુલ ઈસી તરહ હમારે એક પાકિસ્તાની ભાઈ (મીમ-લામ- ગાફ) જો આજકલ સઉદી અરબકે શહેર રિયાઝમેં સર્વિસ કરતે હેં, ગુનાહોં પર અપની ઈસી તરહ બેકરારીકા ઈઝહાર અપને કલમસે કરતે હુએ શરઈ તૌર પર રેહનુમાઈકા સવાલ કરતે હેં. નૌજવાનકે ઈસ ખતકો સઉદી અરબકે છપનેવાલે ઉર્દૂ ન્યૂઝકે શુમારા ૨૯ નવેમ્બર ૧૯૯૯ બરોઝે જુમ્આમેં દેખા જા સકતા હૈ, હમ અખબારમેં છપનેવાલે ઉસ ખતકો બિઐનિંહી (હૂ બહૂ) આપકે સામને પેશ કરતે હેં શાયદ કિસી દૂસરેકો ભી ઉસકે પળહનેસે ફાઈદા હાસિલ હો.

અખબારમેં છૂપનેવાલે મઝકૂરા ખતકા મઝમૂન આઈન્દા સફહા પર મુલાહઝા ફરમાએ.

દિલ પર ગુનાહકા બહોત બડા બોઝ હૈ

સવાલ : મેરી ઉમર અબ ૨૯ સાલ હૈ, મૈને કઈ મરતબા હરામકારીકે ઝરીએ અપની હવસ પૂરી કી. ઈધર કમ અઝ કમ દો સાલસે મુઝે સુકૂન નહીં. દિલ પર ગુનાહકા બહોત બડા બોઝ હૈ, જબ કભી તન્હાઈ મયસ્સર હોતી હૈ બહોત રોતા હૂં કે અલ્લાહ તઆલા મુઝે મઆફ કરે ફિર ભી રૂહ બેચૈન હૈ દિલકો સુકૂન.

નહી, મિઝાજમે ચિડચિડાહટ આ ગઈ હૈ, દિલ કેહતા હૈ કે અબ સજા પાનેકા વક્ત આ ગયા હૈ. મૈને ઈરાદા કિયા હૈ કે મુઝે ઈસ્લામી કાનૂનકે મુતાબિક સજા મિલે ચાહે મેરી જાન ચલી જાએ, ઉમરહકે લિયે જાનેવાલા થા, દિલને બેચૈન કર દિયા કે અલ્લાહકે હુજૂર ક્યા લેકર જાઓગે? મેરી શરઈ તૌર પર રેહનુમાઈ ફરમાએ.

(મીમ- લામ- ગાફ- રિયાઝ)

જવાબ : ઈન્સાનોંમેં સિવાએ અંબિયા (અલૈ.) કે દૂસરા કોઈ ભી બશર માસૂમ નહીં હૈ, હર એકસે ગુનાહ, ગલતી, કોતાહી ઔર ભૂલ ચૂક હો જાતી હૈ, લેકિન અચ્છા ઈન્સાન વો હૈ જિસે ગુનાહોં પર નદામત હો, દિલમેં પશેમાની હો ઔર ફિર વો સચ્ચે દિલસે સચ્ચી તૌબા કરે. રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) કે ઈરશાદે પાકકા મફહૂમ યે હૈ કે હર ઈન્સાનસે ગલતિયાં હોતી હૈં ઔર અચ્છા ઈન્સાન વોહી હૈ જો ગલતી (યા ગુનાહ) કે બાદ તૌબા કરે. (તિરમિઝી, ઈબ્ને માજા)

ઔર એક રિવાયતમેં હૈ કે હુજૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, અગર તુમહેં તુમહારા (કોઈ) ગુનાહ પરેશાન કરે ઔર તુમહારી નેકી (તુમહેં) ખૂશ કરે તો તુમ મોમિન હો.

(મુસ્નદે અહમદ)

જો લોગ ગુનાહોં પર નાદિમ હોકર અલ્લાહ તઆલાકે સામને તૌબા કરતે હૈં અલ્લાહ તઆલા ઉનકી તૌબા કબૂલ કરતા હૈ. કુરઆન મજીદમેં જાબજા બારબાર યેહી બાત કહી ગઈ હૈ ઔર ગુનાહ કરનેવાલોંકો અલ્લાહકી રહમતસે ઉમ્મીદ દિલાઈ ગઈ હૈ બલ્કે યહાં તક કહા ગયા હૈ કે મેરે બંદોંસે કેહ દો કે તુમહેં અલ્લાહ તઆલાકી રહમતસે નાઉમ્મીદ નહીં હોના ચાહિયે. બેશક અલ્લાહ તઆલા સારે ગુનાહ બખ્શ દેતા હૈ, બેશક વો બહોત જિયાદા મગફિરત કરનેવાલા ઔર બહોત જિયાદા મહેરબાન હૈ.

(સૂ. સુમર : ૫૩)

સચ્ચે દિલસે તમામ ગુનાહોંકે બારેમેં તૌબા કરને ઔર મઆફી માંગનેવાલા અમલ અલ્લાહ તઆલાકો ઈતના પસંદ હૈ કે વો ઈસ બારેમેં અપને ગુનેહગાર બંદોંકે ન સિર્ફ સારે ગુનાહ મઆફ કરતા હૈ બલ્કે ઉન સારે ગુનાહોંકો નેકિયાંમેં તબ્દીલ કરતા હૈ. (સૂરએ કુરકાન : ૭૦) સૂરએ આલે ઈમરાન આયત ૧૩૫ મેં એસે બંદોંકી તારીફ કી ગઈ હૈ ઔર ઉનકે લિયે અગલી આયતમેં મગફિરત વ જન્નતકી ખૂશખબરી હૈ જો અપને ગુનાહોં પર નદામત કરકે અલ્લાહ તઆલાસે મઆફી વ મગફિરત માંગતે હૈં ઔર ગુનાહોં પર ઈસરાર નહીં કરતે.

આપ અલ્લાહ તઆલાકી રહમતસે માયૂસ ન હોં ઔર અપને તમામ ગુનાહોંકે બારેમેં અલ્લાહ તઆલાસે સચ્ચે દિલસે તૌબા કરેં ઔર મગફિરત માંગતે

રહે, શયતાન આપકો વરગલાતા હૈ, જબ વો આપકે દિલ વ દિમાગમેં યે ખયાલ પૈદા કરતા હૈ કે આપકી મગફિરત નહીં હો સક્તી ક્યૂંકે આપ બહોત ઝિયાદા ગુનેહગાર હૈં, આપકે દિલમેં જબ ભી યે ખયાલ આએ ફૌરન અઝિઝુબિલ્લાહિ મિનશૈતા નિર્જીમ પળે, આપને જો ગુનાહ ભી કિયે હૈં ઉનકો કિસીકે સામને બયાન ન કરે. ઔર જિસ તરહ આપને ઉનકો સારી મખ્લૂક ઔર લોગોંસે છુપકર કિયા હૈ ઉસી તરહ ઉનકે બારેમેં તૌબા ભી ઈસી તરહ કીજિયે કે યે આપકે ઔર અલ્લાહ તઆલાકે દરમિયાન રહે કે ગુનાહોંકા સરે આમ તઝકિરા ભી ગુનાહ હૈ, અપને ઝમીરકા બોઝ તૌબા ઔર ઈસ્તિફ્ફારકી કસરતસે હલ્કા કરે, નમાઝોં, તિલાવતે કુરઆન પાક (તર્જુમા તફસીર) કે સાથ ઔર દૂસરી નેકિયોંકા કસરતસે એહતિમામ કરે, અચ્છી ઔર દીની મજાલિસ ઔર હરમૈનકી બારબાર હાઝરીસે અપને ઈમાનકી તજદીદ ઔર ખૂબ દુઆએ માંગતે રહે.

એક ઝાનિયા ઔરતકી તૌબાકા કિસ્સા

ઈબ્નેઅબી હાતિમ (રહ.) ને એક ઝાનિયા ઔરતકી તૌબાકા કિસ્સા હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત કિયા હૈ કે ઉનહોંને ફરમાયા કે મેરે પાસ એક દફા એક ઔરત આઈ ઔર ઉસને મુઝે અપના કિસ્સા બયાન કિયા કે મુઝસે ઝિના હો ગયા ઔર જો મૈંને બચ્ચા જના હૈ ઉસકો મૈંને કતલ ભી કર દિયા. ક્યા મેરે લિયે તૌબાકી કોઈ શકલ હૈ? તો મૈંને ઉસકો જવાબ દિયા કે તેરા નાસ હો, તેરી તૌબાકી કોઈ શકલ નહીં હૈ, ઉસ પર વો ઔરત હસરત વ અફસોસ કરતી હુઈ ચલી ગઈ, ઉસકે બાદ મૈંને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કે સાથ નમાઝ પળહી ઔર ઉસ ઔરતકા હાલ બયાન કિયા ઔર મૈંને જો ઉસ ઔરતકો જવાબ દિયા થા વો ભી અઝ કર દિયા તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ન ફરમાયા કે : અય અબૂ હુરૈરહ તૂને બુરા કિયા ઔર ઉસકો ગલત જવાબ દિયા. ક્યા તૂને યે આયત નહીં પળહી : વલ્લઝી-ન લા યદુઝી-ન મઅલ્લાહિ ઈલાહન્ આખર વલા યક્તુલૂનન્ નહ્સલ્લતી હર્મલ્લાહુ ઈલ્લા બિલ્હક્કિ વલા યઝનૂન. વમંય્યફ અલ્ ઝાલિ-ક યલ્ક અધામા.

(સૂ. કુરકાન : ૬૮ તા ૭૦)

ઔર રહમાનકે ખાસ બંદે વો હૈં જો અલ્લાહકે સાથ કિસી માબૂદકી પરસ્તિશ નહીં કરતે. ઔર જિસ શખ્સકે કતલકો અલ્લાહને હરામ ફરમાયા હૈ ઉસકો કતલ નહીં કરતે, હાં મગર હક પર ઔર વો ઝિના નહીં કરતે. ઔર જો શખ્સ એસે કામ કરેગા તો સઝાસે ઉસકા સાબકા પડેગા કે કિયામતકે રોઝ ઉસકા અઝાબ

બળહટા ચલા જાએગા ઔર વો ઉસ અઝાબમેં હમેશા હમેશા ઝલીલ વ ખ્વાર હોકર રહેગા, મગર જો શર્ક વ મઆસીસે તૌબા કર લે ઔર ઈમાન ભી લે આએ ઔર નેક કામ કરતા રહે તો અલ્લાહ તઆલા એસે લોગોંકો ગુઝિશ્તા ગુનાહોંકી જગહ નેકિયાં ઈનાયત ફરમાએગા. ઔર અલ્લાહ તઆલા ગફરૂરહીમ હૈ.

ઉસકંબાદ મૈને ઉસ ઔરતકો યે આયત સુનાઈ તો વો સિજદહમેં ગિર ગઈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દો સના ફરતે હુએ કહા કે : સબ તારીફેં ઉસ અલ્લાહકે લિયે હું જિસને મેરે લિયે નજાતકા રાસ્તા પેદા ફરમાયા :

ઈસ હદીસકો ઈબ્ને જરીરને ભી રિવાયત કિયા હૈ આર ઉસમેં યે ઈઝાફા ભી હૈ કે વો ઔરત હસરત ઔર અફસોસ કરતી હુઈ ચલી ગઈ ઔર વો યે કેહ રહી થી :

યા હસરતા ખુલિક હાઝલ હુસ્નુ લિન્નાર

હાય અફસોસ ક્યા યે હુસ્ન આગકે લિય પદા કિયા ગયા હ?

ઈસ રિવાયતમેં યે ભી હૈ કે જબ હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતે અકદસસે વાપસ હુએ તા ઉનહાન ઉસ ઔરતકો મદીના તય્યિબાકે તમામ ઘરોંમેં તલાશ કિયા મગર વો ઔરત કહી ન મિલી, ઔર જબ અગલી રાત હુઈ તો વો ઔરત ખૂદ હી હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કે પાસ આઈ, હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ને ઉસ ઔરતકો હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે ઈરશાદસે મુતઅલ્લેઅ ફરમાયા, વો ઔરત હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ સુનકર અલ્લાહ તઆલાકે સામને સિજદહમેં ગિર ગઈ ઔર ઉસન કહા : સબતારીફેં ઉસ અલ્લાહકે લિયે હું જિસને મેરે લિયે તંગીમેં આસાનીકી શકલ પેદા ફરમા દી આર મેરી બદ અંમલીકે લિયે તૌબાકા રાસ્તા નિકાલ દિયા. ફિર ઉસ ઔરતને ઈસ ખૂશીમેં અપની એક બાંદી ઔર ઉસકે સૌથ ઉસકી એક બચ્ચીકો આઝાદ કર દિયા ઔર અલ્લાહ કરીમકે હુઝૂર સચ્ચી તૌબા કર લી.

એક એસે આદમીકી તૌબાકા કિસ્સા જિસકો
એક ગાને બજાનેવાલી ઔરતકી મુહબ્બતને
અલ્લાહકી યાદસે ગાફિલ કર દિયા થા

અલી ઈબ્ને હુસૈનકા બયાન હૈ કે હમારે પડોસમેં એક ઈબાદત ગુઝાર આદમી રહેતા થા. વો ઈબાદતમેં ખૂબ કોશિશ કરતા, નમાઝમેં બહોત મશગૂલ રહેતા,

યુનાંચે કસરતે ઈબાદતસે ઉસકે પાંચ સૂઝ ગયે ઔર ઝિયાદા રોનેકી વજહસે ઉસકી આંખે ખરાબ હો ગઈ.

એક દફા ઉસકે રિશ્તેદાર ઔર પડોસી ઉસકે પાસ આએ, ઉનહોંને ઉસકો નિકાહ કરનેકી તરગીબ દી, યુનાંચે ઉસકે લિયે એક બાંદી ખરીદી ગઈ. વો બાંદી ખૂબ ગાના બજાના જાનતી થી મગર ઉસકો યે માલૂમ ન થા. એક દફા હસ્બે મામૂલ વો અપને ખાસ હુજરામેં નમાઝકે લિયે ખડા હુવા, ઉધર બાંધીને ગાના શુરૂ કર દિયા. ઉસકે ગાનેકી સુરીલી આવાઝ સુનકર ઉસકી અકલ જાતી રહી. યુનાંચે વો ઈબાદતમેં મશગૂલ હોનેકા ઈરાદા કરતા મગર હોશો હવાસ સાથ ન દેતે થે. બાંદીને ઉસકે પાસ આકર કહા : અય મેરે આકા! આપને અપની જવાની યૂંહી ઝાએઝ કર દી ઔર આપને દુન્યવી લઝઝતોંસે કિનારાકશી ઈજ્તિયાર કર લી, ઝરા મેરે સાથ દુન્યવી લઝઝત તો હાસિલ કરકે દેખેં! બાંદીકે ગાને ઔર ઉસકી ગુફતગૂફા ઉસ આબિદકે દિલ પર એસા અસર હુવા કે ઈબાદત છૂટ ગઈ ઔર વો દુન્યવી લઝઝતમેં મશગૂલ હો ગયા, ઉસકી ઈસ હાલતકી ઈતિલાઅ ઉસકે દૂસરે ઈબાદત ગુઝાર ઔર મુત્તકી ભાઈકો હો ગઈ. યુનાંચે ઉસને અપને ભાઈકો ઈસ તરહ ખત લિખ્યા :

બિસ્મિલ્લા હિરહમા નિર્રહીમ

નસીહત કરનેવાલે શકીક ઔર મહેરબાન તબીબ ભાઈકી તરફસે, ઉસ ભાઈકી તરફ જિસસે ઝિક્કુલાહકી મિઠાસ છિન ગઈ ઔર વો લઝઝતે કુરઆનસે મેહરૂમ હો ગયા ઔર જિસકા ખુશૂઅ વ ખુઝૂઅ જાતા રહા.

પ્યારે ભાઈ! મુઝે યે બાત પહોંચી હૈ કે તૂને એક બાંદી ખરીદી હૈ, જિસકે બદલે તૂને અપની આખિરતકે મનાફેઅ બેચ દિયે હૈં, અગર તૂને થોડી ચીઝકે બદલે બડી ચીઝ (આખિરત) ફરોખ્ત કર દી હૈ ઔર ગાનેકે બદલે કુરઆન બેચ દિયા હૈ તો ફિર યાદ રખ કે મૈં તુઝે લઝઝતોંકો તોડનેવાલી (મૌત) સે ડરાતા હૂં. ઔર ખ્વાહિશાતકો મુકદ્દર કર દેનેવાલી ઔર બચ્ચોંકો યતીમ કર દેનેવાલી (મૌત) સે ડરાતા હૂં, મૌત અયાનક આએગી ફિર તેરી ઝબાન ગુંગી હો જાએગી ઔર તેરે સબ મદદગારોંકો દૂર કર દેગી ઔર તેરે કફનકો કરીબ કર દેગી, ફિર મૌતકે બાદ તેરે રિશ્તેદાર ઔર પડોસી તેરે ગિર્દ જમા હોંગે. ઔર મૈં તુઝે ઉસ કિયામતકે દિનસે ડરાતા હૂં જબકે તમામ મખ્લૂક કાઈનાતકે બાદશાહકે સામને મારે ખૌફકે ઘુટનોંકે બલ ખડી હોગી.

અય ભાઈ! ડર ઉસ મુસીબતસે જો તેરે હકીકી બાદશાહકી નારાઝગીકી

વજહસે તુઝ પર આ પડી હૈ, ફિર ઉસ ખતકો બંદ કરકે અપને ગાફિલ ભાઈકી તરફ ભેજ દિયા.

જબ વો ખત પહોંચા તો વો ભાઈ મજલિસે સુરૂર સજાએ હુએ થા, ઉસને ખત ખોલકર પઘ્લા, ખત પઘ્લનેકે બાદ વો સબ ખૂશી ઔર સુરૂરકી મજલિસોંકો ભૂલ ગયા. વો જલ્દીસે મજલિસસે ઉઠા ઔર ગાને બજાનેકે આલાત (અવજાર) તોડ ડાલે ઔર બાંદીસે અલાહિદગી ઈખ્તિયાર કર લી ઔર કસમ ખાઈ કે વો આઈન્દા ન તો ખાના ખાએગા ઔર ન હી સોતે વક્ત સરહાને તકિયા રખેગા.

ઈસ નાસેહાના ખત લિખનેવાલે ભાઈકા કેહના હૈ કે મૈને અપને ભાઈકો ફૈત હોનેકે ત્રીન રોઝ બાદ ખ્વાબમેં દેખા ઔર મૈને ઉસસે પૂછા કે અલ્લાહ તઆલાને તેરે સાથ કયા મઆમલા ફરમાયા? ઉસને જવાબ દિયા કે રબ્બે કરીમકે દરબારમેં પેશી હુઈ તો ઉસને અપને ફઝલો કરમસે જન્નતમેં દાખિલ ફરમા દિયા ઔર સાથ શઅર પઘ્લે જિનકા તર્જુમા યે હૈ,

(૧) અર્શ વાલે અલ્લાહને મુઝે બાંદીકે બદલે જન્નતકી બડી હસીનો જમીલ ઔરત દી જો કે પાકીઝા ખૂશગવાર મશરૂબ પિલાતી હૈ ઔર મુઝે મુબારકબાદ દેતી હૈ.

(૨) કેહતી હૈ કે લે ખી ઔર અબ મેં તેરી ખિદમતગાર હું. ક્યૂંકે તૂ મેરી ઉમ્મીદ લગાએ હુએ થા ઔર અપની આંખેં ઠંડી કર બેહિશ્તી બચ્ચોંકે દિલકશ મનાઝિરસે ઔર બડી બડી આંખોંવાલી હસીનો જમીલ બેહિશ્તી ઔરતોંકે સાથ.

(૩) અય વો શઅસ કે જિસકો કુરઆનકી ઉન સૂરતોંકી વઈદને જિનકે શુરૂમેં લફ્ઝ તૉ-સીન આતા હૈ દુનિયાસે બેરગબત ઔર ગુનાહોંસે દૂર કર દિયા (જૈસે સૂરએ શુઅરાઅ, સૂરએ નહલ, સૂ. કસસ વગૈરહ).

(કિતાબુતત્તવાબીન સ. ૨૮૪-૨૮૫)

શેખ મહલબી ઔર ઉસકી બાંદીકે શરાબ પીને ઔર ગાને બજાનેકી આદતસે તૌબાકા કિસ્સા

બરામકાકે દોરકા યે કિસ્સા હૈ કે એક મહલબી નામી મશહૂર આદમી શહેર બસરાસે અપની કિસી ઝરૂરતકે લિયે કહીં સફર પર ગયા, ઉસકે હમરાહ એક ગુલામ ઔર એક બાંદી ભી થી. સફરસે વાપસી પર જબ દરિયાએ દજલા પર પહોંચા તો અચાનક ઉસકી નજર એક ઐસે નૌજવાન પર પડી જિસને ઊન કા

जुब्बा पड़ेन रब्बा था और हाथमें अेक असा यानी छडी और अेक तोशादान था. उस नौजवानने मल्लाहसे कहा के मैं बसरा जाना याहता हूं इस लिये आप मुजे कश्ती पर सवार कर लें और जो किराया है वो ले लें. इसी दौरान शेभ महलबीने उस नौजवानकी हालत देखी तो शेभको उस नौजवान पर रहम आया और शेभने मल्लाहसे कहा : के इस नौजवानको भी कश्तीमें सवार कर ले, युनांये मल्लाहने सवार कर लिया. जब सुबह जानेका वक्त हुवा तो शेभने दस्तरख्वान लगानेका हुकम दिया और मल्लाहसे कहा के नौजवानको हमारे पास लेज दो. मल्लाहने नौजवानसे शेभके पास जाकर जाना जानेकी कहा तो नौजवानने ईन्कार किया मगर शेभके बहोत ईसरारके बाद नौजवानने भी शेभके साथ जाना जाया. जब जाना जानेसे फारिग हुअे तो नौजवान उठकर जाने लगा. शेभने नौजवानसे कहा के हाथ धोवो और जरा ठहरो. फिर शेभने शराबका मश्कीजा मंगवाया और पेहले भूद अेक शराबका प्याला पिया और फिर बांटीको शराब पिलाई, फिर उस नौजवानसे भी शराब पीनेको कहा, मगर उस नौजवानने ईन्कार किया और कहा के आप मुजे मआफ़ रब्बें. शेभने कहा के बहोत अख़्श हम जियादा ईसरार नहीं करते मगर तुम जरा हमारे पास बैठो. फिर शेभने बांटीसे गाना गानेको कहा, बांटीने सारंगी संभाली और गाना बजाना शुरू किया.

शेभने उस नौजवानको मुजातिब होकर कहा : अय नौजवान तुम भी इस तरहका कोई अख़्श कलाम सुना सकते हो? नौजवानने कहा इस बांटीके कलामसे भी जियादा अख़्श कलाम सुना सकता हूं और ये केहकर उसने सूरअे निसाअकी तिलावत शुरू कर दी :

बिस्मिल्ला हिरहुमा निर्हीम. कुल् मताउद्दुन्या कलील. वल् आभिरतु भैरुल् लिमनित्तका. वला तुज़लभू-न इतीला. ऐन मा तकून युद्दिरिक्कुमुल् मौतु वलौ कुन्तुम की बुर्ज़िम् मुशय्यदह. (सू. निसाअ : ७७)

आप केह दीजिये के दुनियाका फ़ाईदा थोडा है और आभिरत बेहतर है परहेजगारके लिये. और तुम पर अेक धागेके बराबर जुल्म नहीं किया जाअेगा, जहां कहीं भी तुम होगे मौत तुमहें आ पकडेगी अगरये तुम मजबूत दिलोंमें क्यूं न हो.

नौजवान बहोत सुरीली आवाज़ वाला था, शेभ तिलावत सुनकर वजहमें आ गया और कहा, मैं गवाही देता हूं के वाकई ये तिलावते कुरआन मज्हद बांटीके जानेसे कहीं जियादा बेहतर है और नौजवानसे मुजातिब होकर कहा के

કુછ ઔર તિલાવત સુનાઓગે? નૌજવાનને કહા જી હાં!

ફિર ઉસ નૌજવાનને સૂરએ કહફકી ઈસ આયતકી તિલાવત કી :

વકુલિલ્ હક્કુ મિરખિબકુમ ફમન્ શા-અ ફલ્યુઅમિવ્ વમન્ શા-અ ફલ્યુફ્કુર. ઈન્ના અઅતદના લિજ્ઝાલિમી-ન નારન અહાત બિહિમ્ સુરાદિકુહા, વ ઈધ્યસ્તગીષૂ બિમાઈન કલ્મુહલિ યશવીલ વુજૂહ, બિઅસ શશરાબુ વસાઅત્ મુરતફકા. (સૂ. કહફ : ૨૯)

ઔર કેહ દીજિયે કે યે દીને હક તુમહારે રબકી તરફસે આયા હૈ સો જિસકા જી ચાહે ઈમાન લે આવે ઔર જિસકા જી ચાહે કાફિર રહે, બેશક હમને એસે ઝાલિમોંકે લિયે આગ તૈયાર કર રખ્ખી હૈ કે ઉસકી આગકી કનાતેં ઉનકો ઘેરે હોંગી. અગર ખ્યાસસે ફરિયાદ કરેંગે તો એસે પાનીસે ઉનકી ફરિયાદરસી કી જાવેગી જો પીપકી તરહ હોગા. મુંહોંકો ભૂન ડાલેગા, ક્યા હી બુરા પાની હોગા ઔર દોઝખ ભી ક્યા હી બુરી જગહ હોગી.

તિલાવત સુનકર શેખ મહલબીકે દિલસે ગફલત દૂર હો-ગઈ, યુનાંચે ઉસને શરાબકા મશકીઝા ઉઠાકર ફેંક દિયા ઔર સારી શરાબ બેલ ગઈ ઔર સારંગીકો તોડ ડાલા ઔર નૌજવાનસે મુખાતિબ હોકર કહા કે ભાઈ! યે બતલા કે બખ્શિશ ઔર નજાતકી ભી કોઈ સૂરત હૈ? નૌજવાનને કહા જી હાં ઝરૂર, ઔર યે આયત તિલાવત કી :

કુલ યા ઈબાદિયલ્લી-ન અસ્રફૂ અલા અન્ફુસિહિમ્ લા તક્નતૂ મિર્હૂમતિલ્લાહિ. ઈન્લ્લાહ યગ્ફિરૂઝ્ઝુનૂબ જમીઆ. (સૂ. ઝુમર : ૫૩)

“આપ કેહ દીજિયે કે અય મેરે બંદો! જિનહોંને કુફો શિર્ક કરકે અપને ઉપર ઝિયાદતિયાં કી હૈં કે તુમ ખુદા તઆલાકી રહમતસે નાઉમ્મીદ મત હો. બિલ યકીન ખુદા તઆલા તમામ ગુઝિશ્તા ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેગા. વાકઈ વો બડા બખ્શિશ વાલા ઔર બડી રહમતવાલા હૈ.”

શેખ મહલબીને એક ચીખ મારી ઔર બેહોશ હોકર ગિર પડા. જબ લોગોંને આગે બળહકર દેખા તો શેખ મહલબી મૌતકા ઝાઈકા ચખ ચુકા થા.

ઈસ કિસ્સાકે રાવીકા કેહના હૈ કે શેખ મહલબીકી મૌત પર લોગ ચીખેં મારમારકર રોતે થે. ઔર મૈંને કિસી જનાઝામેં ઈતની કસરતસે આદમી નહીં દેખે જિતને આદમી શેખ મહલબીકે જનાઝામેં શરીક હુએ.

રાવીકા કેહના હૈ કે ઉસકે બાદ શેખ મહલબીકી બાંદીકી સૂરતે હાલ યે હો ગઈ કે ઉસને ભી એશ પરસ્તીકી ઝિંદગી છોડકર બાલોંસે બુના હુવા કુરતા પહેન

લિયા ઔર ઉપર ઊન કા મોટા જુબ્બા પહેન લિયા ઔર ઉસને અપના યે મામૂલ બના લિયા કે વો દિનકો રોઝા રખતી ઔર રાત અલ્લાહકે સામને નમાઝ વગૈરહમેં ગુઝાર દેતી. ચાલીસ રોઝ તક યેહી મામૂલ રહા, ફિર એક રાત ઉસને યે આયત તિલાવત કી :

વકુલિલ્ હક્કુ મિરબ્બિકુમ. ફમન્ શા-અ ફલ્યુઅમિન્ વમન્ શા-અ ફલ્યક્કુર. ઈન્ના અઅતદના લિઝ્ઝાલિમી-ન નારન્ અહાત બિહિમ્ સુરાદિકુહા. વ ઈથ્યસ્તગીષૂ યુગાષૂ બિમાઈન્ કલ્મુહ્લિ યશ્વીલ્ વુજૂહ, બિઅસ શશરાબુ, વસાઅત્ મુર્તફકા. (સૂ. કહફ : ૨૯)

લોગોંને સુબહ દેખા તો બાંદી જાં બહક હો ચુકી થી.

(કિતાબુત્તબાબીન : ૨૭૧-૨૭૩)

ઉમ્મતે મુહમ્મદિયાકા એક આબિદ ઔર આબિરતકી ફિકર

હઝરત યઝીદ રક્ષાશી ફરમાતે હૈં કે મૈં એક મરતબા કિસી આબિદકે પાસ હાઝિર હુવા, ક્યા દેખતા હૂં કે તમામ ઘરવાલે ઉસકે ગિર્દ જમા હૈં ઔર વો ઉસ વક્ત આખરી સાંસ લે રહા થા, ઉસ આબિદકી યે હાલત દેખકર ઉસકે વાલિદૈનને (માં-બાપને) રોના શુરૂ કર દિયા. આબિદને પૂછા અબ્બૂજી! આપ ક્યૂં રો રહે હૈં? તો કહા કે બેટા તેરી ઈસ હાલતકો દેખકર ઔર યે સોચકર કે આજકે બાદ મેરા બેટા મુઝસે જુદા હો જાએગા ઔર આપકે બાદ મૈં કેસે ઝિંદગી ગુઝારૂંગા?

ઉસકે બાદ આબિદકી વાલિદાને રોના શુરૂ કર દિયા તો ઉસને પૂછા કે મેરી અમ્મી આપ ક્યૂં રોતી હૈં? તો કહા કે બેટા તેરી જુદાઈ ઔર તેરી મૌતકે બાદકી વેહશત ઔર ઘભરાહટકો સોચકર રો રહી હૂં.

ફિર આબિદકે બેટે બેટિયોં ઔર બીવીને ચીંખના શુરૂ કર દિયા. આબિદને પૂછા બેટા! આપ ક્યૂં રો રહે હૈં? કહા અબ્બાજાન! હમ આપકે બાદ યતીમ હો જાએંગે. આજકે બાદ અબ્બૂજી કિસકો કહુંગે? અપની ઝરૂરતેં કેસે પૂરી કર સકુંગે? કોઈ મોહલ્લાકા લડકા મારેગા તો કિસકે પાસ શિકાયત લેકર આવેંગે? ઔર કૌન હમારી મદદકે વાસ્તે આગે બળહેગા?

બીવીને કહા : મેરે સરતાજ મૈં તેરે બાદ ઈન ખૂબસૂરત કમરોંમેં તન્હા કેસે ઝિંદગી ગુઝારૂંગી? તુમહારી આમદકે ઈન્તિઝારમેં કે અભી આતે હૈં, વો આ રહે

હું, વો આ ગયે, વો આતે હી હોંગે યે કેહકર પૂરા દિન ગુઝાર લેતી થી, આપ આ જાતે તો સારી દિનકી થકાન દૂર હો જાતી.

● અબ આજકે બાદ આપ કભી ઘર વાપસ ન આએંગે અબ આપકી જગહ યે થકાન ઔર આહોઝારિયાં હમેશાકે લિયે મેરી સાથન બન જાએંગી જો મરતે દમ તક મેરા પીછા ન છોડેંગી, તુમહારે બાદ મેરા કૌન હૈ જિસકે સાથ તન્હાઈમેં બેઠૂંગી? ઔર કૌન હૈ જિસકો મૈં કબ્રસે કેહ સકૂંગી કે યે મેરે શૌહર હૈ.

સબકી આહો બુકા ઔર આહો ઝારિયાં સુનકર આબિદને કહા :

મુઝે બિઠલા દીજિયે, મુઝે બિઠલા દીજિયે!

ઘરવાલોંને આબિદકો સહારા દેકર બિઠલાયા તો ઉનકો ખિતાબ કરકે કહા,
મૈં દેખ રહા હૂં કે તુમ સબકે સબ દુનિયા હીકે રોને રો રહે હો, તુમમેંસે કોઈ એસા નહીં હૈ જિસકો મેરી આખિરતકી ફિકર હો કે મરનેકે બાદ મેરા ક્યા હાલ હોગા?

● મુન્કિર નકીરકે સવાલકા ક્યા જવાબ દે સકૂંગા?

● કબરકે ગરેમેં મેરે સાથ તન્હાઈમેં ક્યા બીતેંગી?

● પ્યાસ કેસે બુઝાઉંગા?

● અગર સાંપ યા બિચ્છૂઓસે સામના હોગા તો કિસકો મદદકે લિયે પુકહૂંગા?

● તુમમેંસે કોઈ ઈસ બાત પર નહીં રોતા કે કલ મૈં અલ્લાહ તઆલાકે સામને કમા તોશા લેકર હાઝિર હૂંગા? જિસસે મેરા છુટકારા હો સકે, મેરી આનેવાલી ઝિંદગીકી કિસીકો ફિકર નહીં હૈ. બસ બાત ઈતની કહી ઔર હાથ પાંવ ઢીલે હો ગયે ઔર રૂહ પરવાઝ કર ગઈ.

**દીનારૂલ અયારકા અપની વાલિદાકે
હાથ પર ગુનાહોંસે તૌબાકા કિસ્સા**

બયાન ક્રિયા ગયા હૈ કે એક આદમી દીનારૂલ અયારકે નામકે સાથ મશહૂર થા, ઉસકી વાલિદા ઉસકો હમેશા નસીહત કરતી રેહતી મગર ઉસ પર નસીહતકા કોઈ અસર ન હોતા. એક મરતબા વો એક કબ્રસ્તાનકે પાસસે ગુઝરા, વહાં બહોત સારી હડિયાં પડી હુઈ થી, ઉસને ઉનમેંસે કુછ ગલી હડિયોંકો ઉઠાયા જો ઉસકે હાથમેં રેઝા રેઝા હો ગઈ, વો બહોત મુતફકિર હુવા ઔર અપને આપસે

કેહને લગા : તેરા નાસ હો કલ મૌતકે બાદ તેરી હઙિયાં ભી રેઝા રેઝા હો જાએંગી ઔર યે તેરા જિસ્મ ખાક હો જાએગા ઔર આજ તૂ દુનિયામેં ગુનાહોં પર બડી જુરઅત કર રહા હૈ, વો અપની ગુઝરી હુઈ ઝિંદગી પર બહોત નાદિમ હુવા ઔર તૌબાકા પુખ્તા ઈરાદા કર લિયા, ફિર ઉસને અપના સર આસમાનકી તરફ ઉઠાકર બારગાહે ઈલાહીમેં અર્ઝ કરના શુરૂ કિયા : ઈલાહી! મેં અપને તમામ ગુનાહોંકા એઅતિરાફ કરતે હુએ તુઝસે મઆફીકા તલબગાર હૂં, તૂ મુઝે મઆફ ફરમાકર મુઝ પર રહમ ફરમા.

ફિર વો અપની વાલિદાકે પાસ ગયા, ચેહરેકા રંગ ઉડા હુવા ઈન્તિહાઈ આજિઝાના હાલતમેં વાલિદાકે સામને જાકર કેહને લગા, અય અમ્માં જાન! અગર ભાગે હુએ ગુલામકો ઉસકા આકા પકડ લે તો ઉસકે સાથ ક્યા સુલૂક કિયા જાતા હૈ?

ઉસકી વાલિદાને જવાબ દિયા કે ઉસ ગુલામકો સખ્ત મોટા લિબાસ પેહનાયા જાતા હૈ ઔર નામરગૂબ (નાપસંદ) ખાના ખિલાયા જાતા હૈ ઔર ઉસકે હાથ પાંવમેં બેડિયાં લગાઈ જાતી હૈં. દીનારૂલ અયારને અપની વાલિદાસે કહા કે મુઝે ઊન કા મોટા જુબ્બા પેહના દેં ઔર ખાનેકે લિયે મુઝે કુછ જવ વગૈરહ દે દેં. ઔર આપ મેરે સાથ ઈસી તરહ સુલૂક કરેં જિસ તરહ ભાગે હુએ ગુલામકે સાથ કિયા જાતા હૈ. શાયદ મેરા મૌલા હકીકી મેરી ઈસ ઝિલ્લતકો દેખકર મુઝ પર રહમ ફરમાએ.

યુનાંચે ઉસકી વાલિદાને ઈસી તરહ કિયા જિસ તરહ ઉસને કહા થા, જબ રાત હુઈ તો ઉસને બુલંદ આવાઝસે રોના શુરૂ કર દિયા ઔર અપને આપસે કેહને લગા તેરા નાસ હો અય દીનાર! ક્યા તૂ જહન્નમકી આગ બરદાશત કરનેકી કુદરત રખતા હૈ? તો ફિર અલ્લાહકે ગઝબવાલે આમાલ ક્યું ઈખ્તિયાર કરતા હૈ? સારી રાત સુબહ તંક ઉસકી યેહી રોનેકી હાલત રહી. અબ વો અલ્લાહકે સામને સારી સારી રાત રોતા રેહતા. એક રાત ઉસકી વાલિદાને ઉસકો કહા : અપને ઉપર તો રહમ કર. ઉસને વાલિદાકો જવાબ દિયા : અમ્માં જાન! મુઝે થોડી દેરકે લિયે ઝરા મશક્કત બરદાશત કર લેને દે શાયદ મૌતકે બાદ લંબી ઝિંદગી આરામ કર સકૂં. અય અમ્માં જાન! મુઝે કિયામતકે રોઝ અલ્લાહકે સામને લંબે અરસા ખરે હોકર હિસાબ કિતાબ દેના પડેગા, ફિર મુઝે માલૂમ નહીં કે મેરે લિયે દાઈમી (હમેશા) ઠંડે સાયેમેં રેહનેકા હુકમ હોગા યા કે પરેશાન કુન ગરમીકી જગહમેં ઠહેરનેકા હુકમ હોગા, અય અમ્માં જાન! મુઝે ડર હૈ કે કહીં એસી મશક્કતમેં ન ડાલ દિયા

જાઉં જિસકે બાદ ફિર રાહત ન મિલ સકે. ઉસકી વાલિદાને ઉસસે કહા કે : કુછ આરામ કર લિયા કર. ઉસને અપની વાલિદાસે કહા, અગર મੈં રાહતમેં પડ જાઉંગા તો આપ કિયામતકે રોજ મેરી ખુલાસીકી ઝમાનત દેતી હૈં? ઉસકી વાલિદાને કહા, કિયામતકે રોજ કૌન કિસીકી ઝમાનત દે સકતા હૈં? ઉસને અપની વાલિદાસે કહા : ફિર આપ મુઝે મેરે હાલ પર છોડ દે. અમ્માં જાન! મુઝે તો ગોયા યૂં લગ રહા હૈ કે આપ તો કલ કિયામતકે રોજ દૂસરે લોગોંકે સાથ જન્નતકી તરફ જા રહે હોંગે ઔર મુઝે જહન્નમકી તરફ ખીયા જા રહા હોગા. એક રાત ઉસને યે આયત તિલાવત કી :

ફવરબ્બિ-ક લનસ્અલન્નહુમ્ અજ્મઈન. (સૂ. હિજર : ૮૨)

“પસ તેરે રબકી કસમ હમ ઉન સબસે ઉનકે અમલોંકા હિસાબ લેંગે.”

ફિર વો ઈસ આયતમેં ગૌરો ફિકસે બહોત રોયા ઔર સાંપકી તરહ ઝમીન પર લોટપોટ હોને લગા હતાકે ઉસ પર ગશી (બેહોશી) તારી હો ગઈ. ઉસકી વાલિદાને આકર ઉસકો આવાઝ દી મગર ઉસને કોઈ જવાબ ન દિયા. ઉસકી વાલિદાને કહા : અબ તુઝસે કહાં મુલાકાત હોગી? ઉસને પસ્ત આવાઝમેં કહા કે અમ્માં જાન! અગર મੈં આપકો કિયામતકે મૈદાનમેં ન મિલ સકૂં તો જહન્નમકે દારોગાસે મેરે મુતઅલ્લિક પૂછ લેના. ફિર ઉસને એક ઝોરસે ચીખ મારી ઔર જાં બહક હો ગયા, ઉસકે ગુસલ વગૈરહકે ફરાગતકે બાદ ઉસકી વાલિદા યે આવાઝ લગા રહી થી.

લોગો! ઉસ શખ્સકી નમાઝે જનાઝાકે લિયે આઓ જો જહન્નમકે ખૌફસે જાં બહક હો ગયા. લોગ બહોત બડી તા'દાદમેં ઉસકે જનાઝામેં શરીક હુએ ઔર રો રોકર ઉસકે લિયે દુઆએ મગફિરત કરતે થે.

(કિતાબુતત્વાબીન ઈબ્ને કુદામા સ. ૨૫૭-૨૫૮)

બસરાકે હાકિમ ઔર ઉસકી બાંદીકી તૌબાકા અજબો ગરીબ કિસ્સા

માલિક ઈબ્ને દીનાર (રહ.) એક મરતબા બસરાકી ગલિયોંમેં જા રહે થે, રાસ્તેમેં એક બાંદી એસે જાહો જલાલ વ ખદમકે સાથ જા રહી થી જૈસાકે બાદશાહોંકી બાંદિયાં હોતી હૈં. હઝરત માલિક (રહ.) ને ઉસકો દેખા તો આવાઝ દેકર ફરમાયા : કે અય બાંદી તુઝે તેરા માલિક ફરોખ્ત કરતા હૈ યા નહીં? વો

બાંદી યે બાત સુનકર (હૈરાન રેહ ગઈ) કેહને લગી : ક્યા કહા? ફિર કહો. ઉનહોંને દો બારા ફિર વોહી બાત કહી. ઉસને કહા અગર વો ફરોખ્ત ભી કરે તો ક્યા તેરે જૈસા ફકીર ખરીદ સકતા હૈ? ફરમાને લગે, હાં! ઔર તુઝસે બેહતરકો ખરીદ સકતા હું. વો બાંદી યે સુનકર હંસ પડી ઔર અપને ખુદામકો હુકમ દિયા કે ઈસ ફકીરકો પકડકર હમારે સાથ લે ચલો (ઝરા મઝાક હી રહેગા). ખુદામને પકડકર સાથ લે લિયા, વો જબ વાપસ ઘર પહોંચી તો ઉસને અપને આકાકો યે કિસ્સા સુના દિયા, વો સુનકર હંસા ઔર ઉનકો અપને સામને લાનેકા હુકમ દિયા, જબ યે પેશ કિયે ગયે તો ઉસ આકાકે દિલ પર એક હૈબતસી ઉનકી છા ગઈ, વો કેહને લગા : આપ ક્યા ચાહતે હૈં? ઉનહોંને ફરમાયા કે તૂ અપની બાંદી મેરે હાથ ફરોખ્ત કર દે (બેચ દે), ઉસને પૂછા કે આપ ઉસકી કીમત ક્યા દે સકતે હૈં? હઝરત માલિક (રહ.) ને ફરમાયા : કે મેરે નઝદીક ઉસકી કીમત ખજૂરકી દો ગુઠલિયાં હૈં, યે સુનકર સબ હંસ પડે. ઉસને પૂછા કે તુમને યે કીમત કિસ મુનાસિબતસે તજવીઝ કી? ઉનહોંને ફરમાયા કે ઉસમેં ઐબ બહોત હૈં, ઉસને પૂછા કે ઉસમેં ક્યા ક્યા ઐબ હૈં? ફરમાને લગે કે અગર ઈત્ર ન લગાએ તો બદનસે બૂ આને લગે, અગર બાલોંમેં તેલ કંધી ન કરે તો વો પરેશાન હાલ હો જાએ, જૂવેં ઉનમેં પડ જાએ (ઔર સરમેં બૂ આને લગે), ઝરા ઉમર ઝિયાદા હો જાએગી તો બુઘડી બન જાએગી (મુંહ લગાનેકે કાબિલ ન રહેગી), હૈઝ ઉસકો આતા હૈ, પેશાબ પાખાના યે કરતી હૈ, હર કિસમકી ગંદગિયાં (થૂક, સીંક, રાલ, નાકકે ચૂહે) ઉસમેંસે નિકલતે હૈં, ગમ, રંજ, મુસીબત ઉસકો પેશ આતી હૈ. ખૂદગર્ઝ ઈતની હૈ કે મહઝ અપની ગર્ઝસે તુઝસે મુહબ્બત કરતી હૈ, મહઝ અપની રાહત વ આરામકી વજહસે તુઝસે ઉલ્ફત જતાતી હૈ, (આજ કોઈ તકલીફ તુઝસે પહોંચ જાએ સારી મુહબ્બત ખતમ હો જાએગી) ઈન્તિહાઈ બેવફા, કોઈ કૌલ વ કરાર પૂરા ન કરે, ઉસકી સારી મુહબ્બત ઝૂઠી હૈ. કલકો તેરે બાદ કિસી દૂસરેકે પેહલૂમેં બૈઠેગી તો ઉસસે ભી ઐસી મુહબ્બતકે દાવે કરને લગેગી, મેરે પાસ ઈસસે હઝાર દરજા બેહતર બાંદી હૈ જો ઈસસે નિહાયત કમ કીમત હૈ, વો કાફૂરકે જૌહરસે બની હૈ, મુશ્ક ઔર જાફરાનકી મિલાવટસે પૈદા કી ગઈ હૈ, ઉસ પર મોતી ઔર નૂર લપેટા ગયા હૈ, અગર ખારે પાનીમેં ઉસકા લુઆબે દહન (થૂક) ડાલા જાએ તો મીઠા હો જાએ, ઔર મુરદાસે બાત કરે તો વો ઝિંદા હો જાએ, અગર ઉસકી કલાઈ આફતાબકે સામને કર દી જાએ તો આફતાબ બે-નૂર હો જાએ, અગર વો અંધેરેમેં આ જાએ તો સારા ઘર રોશન હો જાએ, અગર

વો દુનિયામેં અપની ઝેબો ઝીનતકે સાથ આ જાએ તો સારા જહાં મુઅત્તર હો જાએ ઔર ચમક જાએ, ઉસ બાંદીને મુશ્ક વ જાફરાનકે બાગોંમેં પરવરિશ પાઈ હૈ, યાફૂત ઔર મરજાનકી ટેહનિયોંમેં ખેલી હૈ, હર તરંહકી નેઅમતોંકે ખૈમોંમેં ઉસકા મહેલ સરાય હૈ, તસ્નીમ (જો જન્નતકી નહેરોંમેંસે એક નહેર હૈ) કા પાની પીતી હૈ, કભી વા'દા ખિલાફી નહીં કરતી, અપની મુહબ્બતકો નહીં બદલતી (હરજાઈ નહીં), અબ તુમ બતલાઓ કે કીમત ખર્ચ કરનેકે એઅતિબારસે કૌનસી બાંદી ઝિયાદા બેહતર હૈ? ઉસને કહા કે વોહી બાંદી જિસકી આપને ખબર દી.

આપને ફરમાયા : ઉસ બાંદીકી કીમત હર વક્ત હર ઝમાનેમેં હર શખ્સકે પાસ મૌજૂદ હૈ, લોગોંને પૂછા કે ઉસકી કયા કીમત હૈ? આપને ફરમાયા : ઈતની અહમ ઔર આલીશાન ચીઝ ખરીદનેકે લિયે બહોત મામૂલી કીમત અદા કરની પડતી હૈ, ઔર વો હૈ રાતકા થોડાસા વક્ત ફારિગ કરકે સિર્ફ અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂકે લિયે કમ અઝ કમ દો રકાત તહજજુદકી પળહ લી જાએ. ઔર જબ ખાના ખાને બૈઠો તો કિસી મોહતાજકો ભી થાદ કર લો, અલ્લાહકી રઝાકો અપની ખ્વાહિશાત પર ગાલિબ કર દો, રાસ્તેમેં કોઈ તકલીફ દેનેવાલી ચીઝ કાંટાં ઈંટ વગૈરહ દેખો ઉસકો હટા દો. દુનિયાકી ઝિંદગીકો મામૂલી ઈખરાજાતકે સાથ પૂરા કરો. ઔર અપના ફિકો ગમ ઈસ ધોકેકે ઘરસે હટાકર હમેશા રેહનેવાલે ઘરકી તરફ લગા દો, ઈન ચીઝોંકા એહતિમામ કરનેસે તુમ દુનિયામેં ઈઝ્ઝતકી ઝિંદગી ગુઝારોગે, આખિરતમેં બેફિકર ઔર એઅઝાઝો ઈકરામકે સાથ પહોંચોગે, ઔર જન્નતમેં જો નેઅમતોંકા ઘર હૈ ઉસમેં અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂકે પડોસમેં હમેશા રહોગે.

ઉસ બાંદીકે આકાને બાંદીસે ખિતાબ કરકે પૂછા કે તૂને શેખકી બાતેં સુન લી? યે સચ હૈં યા નહીં? બાંદીને કહા : બિલકુલ સચ હૈં, શેખને બડી નસીહત ઔર ખૈરખ્વાહીકી બાત બતલાઈ હૈ, આકાને કહા કે અચ્છા તો અબ તૂ આઝાદ હૈ ઔર ઈતના ઈતના માલ તેરી નઝર હૈ, ઔર અપને સબ ગુલામોંસે કહા કે તુમ ભી સબ આઝાદ હો ઔર મેરે માલસે ઈતના ઈતના માલ તુમહારી નઝર હૈ ઔર મેરા યે ઘર ઔર જો કુછ માલ ઉસમેં હૈ સબ અલ્લાહકી રાહમેં સદકા હૈ. ઔર ઘરકે દરવાઝે પર એક મોટેસે કપડેકા પરદા પડા હુવા થા ઉસકો ઉતારકર અપને બદન પર લપેટ લિયા, અપના સારા લિબાસ ઉતારકર સદકા કર દિયા. ઉસ બાંદીને કહા કે મેરે આકા તુમહારે બાદ મેરે લિયે ભી યે ઝિંદગી અબ ખૂશગવાર નહીં હૈ

ઔર ઉસને ભી એક મોટાસા કપડા પહેનકર અપના સારા જેબો ઝીનતકા લિબાસ ઔર અપના સારા માલો મતાઅ સદકા કરકે આકાકે સાથ હી હો લી ઔર માલિક ઈબ્ને દીનાર (રહ.) ઉનકો દુઆએ દેતે હુએ ઉનસે રૂપ્સત હો ગયે. ઔર વો દોનોં ઈસ સારે એશો ઈશરતકો તલાક દેકર અલ્લાહ તઆલાકી ઈબાદતમેં મશગૂલ હો ગયે ઔર ઉસીમેં ઉનકા ઈન્તિકાલ હો ગયા, ગફરલ્લાહુ લના વલહુમ.

(કિતાબુતવાબીન ઈબ્ને કુદામા સ. ૧૪૬)

એક ગુનેહગાર બંદેકી તૌબાકા કિસ્સા

બયાન કિયા હૈ કે એક મરતબા બની ઈસરાઈલ પર સખ્ત કહત પડા, લોગ જમા હોકર હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી ખિદમતમેં હાજિર હુએ ઔર અર્જ કિયા : અય કલીમુલ્લાહ! અપને રબસે હમારે લિયે બારાને રહમત (બારિશ) કી દુઆ કીજિયે. હઝરત મૂસા (અલૈ.) ઉઠે ઔર ઉનકે સાથ સહરા (જંગલ) કી તરફ ચલ દિયે, ઉસ વક્ત લોગોંકી તા'દાદ કમો એશ સત્તર હઝાર હોગી. હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને દુઆ શુરૂ કી : ઈલાહી હમ પર બારિશ નાઝિલ ફરમા, ઈલાહી હમ પર અપના કરમ ફરમા, ઈલાહી શીરખ્વાર (દૂધ પીતે) માસૂમ બચ્ચોં, ચારા ખાનેવાલે જાનવરોં ઔર કુબડે બુળહોંકે વસીલેસે હમ પર બારાને રહમત નાઝિલ ફરમા.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી દુઆકે બાદ આસમાન અબર આલૂદ હોનેકે બજાએ મઝીદ સાફ હો ગયા ઔર સૂરજકી ગરમી ખૂબ તેજ હો ગઈ. હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને પરેશાન હોકર ફિર બારગાહે ઈલાહીમેં અર્જ કિયા : ઈલાહી અગર મેરા મરતબા તેરે નઝદીક કમ હો ગયા હૈ તો નબી આબિરૂઝ્ઝમાં હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે બુલંદ મરતબાકે વસીલેસે હમારી દુઆ કબૂલ ફરમા. અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે હઝરત મૂસા (અલૈ.) પર વહી આઈ : અય મૂસા (અલૈ.)! તેરા મરતબા મેરે નઝદીક કમ નહીં હુવા, તૂ યકીનન મેરે નઝદીક ઈઝ્ઝતવાલા હૈ મગર તુમમેં એક એસા બંદા જો ગુનાહોંકે સાથ મુઝસે ચાલીસ સાલસે બરસરે પૈકાર હૈ ઈસ લિયે તૂ ઉસકે બારેમેં એલાન કર દે તાકે વો તુમહારે દરમિયાનમેંસે નિકલ જાએ. ક્યૂંકે ઉસીકી બદૌલત તુમ સબ બારિશસે મેહરૂમ હો. હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને બારગાહે ખુદાવંદીમેં અર્જ કિયા ઈલાહી મેરે આકા! મેં એક ઝઈફ બંદા હૂં, મેરી આવાઝ કમઝોર હૈ વો તકરીબન સત્તર હઝારકે

મજમામેં હર એક તક કેસે પહોંચ સકેગી? અલ્લાહ તઆલાંકી તરફસે વહી આઈ કે આવાઝ લગાના તેરા કામ હૈં ઔર તેરી આવાઝકો હર એક તક પહોંચાના મેરા કામ હૈં. હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને ખડે હોકર આવાઝ લગાઈ, અય વો ગુનાહગાર બંદે! જો ચાલીસ સાલસે ગુનાહોંકે સાથ અલ્લાહસે બરસરે પૈકાર હૈં, હમારે ઈસ મજમાસે નિકલ જા, તેરી વજહસે હમ બારિશસે મેહરૂમ હૈં.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) કા યે એલાન સુનકર વો ગુનેહગાર બંદા ખડા હુવા. ઉસને અપને દાએ બાએ નઝર દૌડાકર દેખા મંગર કોઈ ભી દૂસરા શખ્સ ઉસ મજમાસે ન નિકલા, ઉસકો યકીન હો ગયા કે ઈસ એલાનસે મતલૂબ મૈં હી હું. અબ ઉસને અપને જીમેં સોચા કે અગર મૈં ઈસ મજમાસે નિકલૂં તો પૂરી કૌમ બની ઈસરાઈલકે સામને મેરી રૂસ્વાઈ હોગી, ઔર અગર મૈં બૈઠા રહૂં ઔર મજમાસે ન નિકલૂં તો ફિર સારે લોગ મેરી બદૌલત બારાને રહમતસે મેહરૂમ રહેંગે, ઈસી ઝહની કશ મકશકે દૌરાન ઉસને અપને સર પર કપડા ઓળલ લિયા ઔર અપને ગુઝિશ્તા ગુનાહોં પર નદામતકે સાથ બારગાહે ઈલાહીમેં તૌબાકે લિયે સરગોશી શુરૂ કર દી, અય મેરે માબૂદ! અય મેરે આકા! બેશક મૈંને ચાલીસ સાલ તક તેરી નાફરમાની કી ઔર તૂને મુઝે ઢીલ દે રખ્ખી ઔર અબ મૈં તેરા ફરમાંબરદાર બંદા બનકર તેરે દરબારમેં હાઝિર હૂં, તૂ મેરી તૌબા કબૂલ ફરમા. અભી ઉસકી બાત પૂરી ભી નહીં હુઈ થી કે એક સફેદ બાદલ આસમાન પર નમૂદાર હુવા ઔર વો ઈસ તરહ બરસને લગા જૈસેકે મશકીઝોંકે મુંહ ખોલ દિયે ગયે હોં.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને બારગાહે ખુદાવંદીમેં અર્ઝ કિયા મેરે માબૂદ! મેરે મૌલા! કિસ વજહસે હમ પર બારિશ શુરૂ હો ગઈ અભી તક તો તેરા નાફરમાન બંદા ઈસ મજમાસે બાહિર નહીં નિકલા. અલ્લાહકી તરફસે જવાબ મિલા, મૂસા! જિસ શખ્સકી વજહસે અબ તક બારિશ રુકી હુઈ થી અબ ઉસી શખ્સકી બદૌલત તુમ પર બારિશ હુઈ.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને અર્ઝ કિયા અય મેરે મા'બૂદ! મુઝે ઉસ ફરમાંબરદાર બંદેકી ઝિયારત કરા દે. અલ્લાહ તઆલાને જવાબ ઈરશાદ ફરમાયા : અય મૂસા! મૈંને ઉસકી ઉસ વક્ત પરદાપોશી કી જબકે વો મેરા નાફરમાન થા, તો ક્યા અબ મૈં ઉસકી પરદાદરી કરૂં જબકે વો મેરા ફરમાંબરદાર બન ગયા હૈં. અય મૂસા મૈં યુગલખોર બંદોંકો બુરા જાનતા હું તો ક્યા ફિર મૈં ખૂદ યુગલખોર બનૂં?

(કિતાબુતત્વાબીન ઈબ્ને કુદામા સ. ૮૨-૮૩)

મેરી બહેન! ઝરા સોચિયે તો સહી

ઝરા ગૌર કીજિયે કે અલ્લાહ તઆલા અપને બંદોં પર કિસ કદર મહેરબાન હૈ, વો બંદા ચાહે કિતના હી ગુનેહગાર સિયાહકાર હો, કિસી ભી કૌમ વ નસલકા હો, ચાહે કિસી ભી હાલમેં હો, બસ અપને ગુનાહોં પર શરમિંદા હો, અલ્લાહ તઆલા ફૌરન હી ઉસકી તરફ મુતવજજેહ હો જાતે હૈં, ચાહે વો તન્હાઈમેં ઉસકો પુકારે યા હઝારોંકે મજમાકે અંદર ઉસસે મઆફી માંગ લે, વો ફૌરન હી ઉસકી તૌબા કબૂલ કરકે પ્યાસી કૌમકો ભી અપની ઉસ રહમતસે સૈરાબ કર દેતે હૈં જિસ રહમતકો ઉસકે ગુનાહોંકી નહૂસતને કૌમસે દૂર કર રખ્યા હૈ.

દેખો તો વો નૌજવાન જિસને ચાલીસ બરસ તક અપને પાલને વાલેકી ડટકર નાફરમની કી, લોગોંકે મજમાકે અંદર હી નાદિમ હોકર મૌલાસે સરગોશી શુરૂ કર દી, બસ એક હી લખ્દામેં એક હી કલિમામેં અપને અલ્લાહકો રાઝી કર લિયા.

ફોનકા રિસીવર ઉઠાનેકી ભી ઝરૂરત નહીં

ઈસ લિયે મેરી બહેન! તુમ ભી ગુનાહોંસે અભી તૌબા કર લો. ક્યૂંકે આસમાનવાલી ઝાતસે મઆફી માંગને ઔર ઉસસે સરગોશી કરને ઔર હમ કલામ હોનેકા યે સિલસિલા ચોબીસ ઘંટા જારી રેહતા હૈ. લા તઅખુઝુહૂ સિનતુંવ વલા નૌમ. “ન તો ઉસકો ઉંઘ આતી હૈ ઔર ન હી નીંદ” ઔર ઉસકે લિયે ખાસ વક્તકી ઝરૂરત ભી નહીં હૈ, ઔર ન હી કિસી ટેલીફોન એક્યેન્જ જાનેકી ઝરૂરત હૈ, ઔર ન હી એક્યેન્જકે કિસી ઓફિસરસે રાબતાકી ઝરૂરત હૈ, ન હી ફોનકા રિસીવર ઉઠાને, નંબર મિલાને ઔર ન હી અપની આવાઝકો ઉંચા કરનેકી ઝરૂરત હૈ ક્યૂંકે વો ખૂદ હી ફરમાતે હૈં : વઈઝા સ-અ-લ-ક ઈબાદી અન્ની ફઈન્ની કરીબુન, ઉજીબુ દઅવતદાઈ ઈઝા દઆનિ.

(સૂ. બકરહ : ૧૮૬)

ફરમાયા કે “જબ મેરે બંદે મેરે બારેમેં આપસે પૂછેં કે અલ્લાહ તઆલાકો હમ ઊંચી આવાઝસે પુકારેં તો સુનેગા યા આહિસ્તા ભી સુન લેતા હૈ સો મૈં તો કરીબ હી હૂં, દુઆ માંગનેવાલેકી દુઆકો કબૂલ કરતા હૂં જબ વો મુઝસે દુઆ માંગે તો ઉનકો ભી ચાહિયે કે વો મેરા હુકમ માના કરેં ઔર મુઝ પર યકીન લાએ તાકે નેક રાહ પર આ જાએ.”

ઈસસે બળ્હકર યે કે અગર તુમ ઝબાન હિલાએ બગૈર અપને દિલ તી દિલમેં ચાહે બિસ્તર પર લેટે લેટે અપને તમામ ગુનાહોંકા ઈકરાર કરકે ઉસ પર નદામતકા ઈઝહાર કરતે હુએ અપને રબસે કહોગી કે અય મેરે પાલનેવાલે! મેરે ગુનાહોંકો મઆફ કર દે, મેં તેરી રહમતકી મોહતાજ હૂં ઔર મેં આજકે બાદ ઈતાઅત ઔર ફરમાંબરદારીવાલી જિંદગી ગુઝારના ચાહતી હૂં, અય મેરે અલ્લાહ! તૂ મુઝે ઉસકે લિયે કબૂલ કર લે ઔર અપને દરબારસે મુઝે ધુત્કાર ન દેના, તો વો મૌલા ઝરૂર આપકે દિલકી આવાઝકો સાત આસમાનોંકે ઉપરસે સુન લેગા ઔર આપકી તૌબાસે ખૂશ હોતે હુએ આપકો અપની રહમતકી ગોદમેં લે લેગા ઔર તમામ ગુનાહોંકા સફાયા કર દેગા.

બની ઈસરાઈલકે એક જવાનકા કિસ્સા

કેહતે હૈં કે બની ઈસરાઈલકે એક નૌજવાનને બીસ સાલ તક અલ્લાહ તઆલાકી ખૂબ ઈબાદત કી, ફિર ઉસકે બાદ બીસ સાલ તક ખૂબ બદ મઆશિયાં કી. ફિર એક દિન આઈનાકે સામને ખડે હુએ ઉસકો અયાનક અપની દાબ્હીકે સફેદ બાલ નઝર પડે તો યે બાત ઉસકો બહોત નાગવાર ગુઝરી તો ખડે ખડે અલ્લાહ તઆલાસે ગુઝારિશ કી ઔર કહા, અય મેરે મૌલા! મેંને બીસ સાલ તક તેરી ખૂબ ઈતાઅત ઔર ફરમાંબરદારી કી ઔર બીસ બરસ તક તેરી નાફરમાની કી ઔર ખૂબ બદ મઆશિયાં કી, અબ અગર મેં ઈસી હાલતમેં દો બારા તેરી તરફ લૌટ આઉં તો ક્યા તૂ મુઝે કબૂલ કર લેગા? તો ઉસ નૌજવાનકો અપને ઘરકે એક કોનેસે આવાઝ સુનાઈ દી કે કેહનેવાલા યે કેહ રહા થા : અજબ્તના ફઅજબ્નાક આપને હમારી બાતકો માના હમને તુમહારી બાતકો માના, વતરકતના ફતરકના આપને હમકો છોડ દિયા હમને ભી આપકો છોડ દિયા, વઅસૈતના ફઅમ્હલ્નાક ઔર આપ હમારી નાફરમાની કરતે રહે ઔર હમ આપકો ફિર ભી મોહલત દેતે રહે, ફઈન રજઅત ઈલૈના કબિલ્નાક અબ અગર દો બારા તુમ હમારી તરફ લૌટ આઓગે તો હમ તુમકો કબૂલ કર લેંગે.

(તફસીર તન્વીરુલ અઝહાન જિ. ૨, સ. ૧૮)

બસ ઈન્સાનકો અલ્લાહ તઆલાકી રહમતસે માયૂસ ન હોના ચાહિયે, ખતા હો જાએ તો રોના ઔર ગિડગિડાના શુરૂ કર દીજિયે, અલ્લાહ તઆલાકે અલાવા દૂસરા કૌન હૈ જો મઆફ કરેગા, ઉસકે દરકે સિવા કૌનસા દૂસરા દર હૈ જહાં બખ્શિશકે દરવાઝે ખુલે રેહતે હૈં, ઉસીકો રો રોકર અપના દુખડા સુનાઈયે

ઔર ગુનાહોંકા ઈકરાર કરતે હુએ કહિયે.

ઈલાહી મૈં હૂં બસ ખતાવાર તેરા
મુઝે બખ્શ દે નામ ગફકાર તેરા
ઈલાહી બતા છોડ દરબાર તેરા
કિધર જાએ બંદાએ લાચાર તેરા
દવા યા રજા કયા કરૂં મૈં ઈલાહી
કે દારો ભી તેરી ઔર આઝાર તેરા
મર્જ લા દવા કી દવા કિસસે ચાહૂં
તૂ શાફી હૈ મેરા, મૈં બીમાર તેરા

ઔર ગુનાહોંકા ઈકરાર કરતે હુએ કહિયે :

ઈલાહી અબ્દુકલ આસી અતાક
મુકિરન બિઝૂઝનૂબિ વકદ દઆક

અય મેરે માબૂદ! તેરા ગુનેહગાર બંદા તેરી બારગાહમેં હાઝિર હો ગયા હૈ
ગુનાહોંકા ઈકરાર કરનેવાલા તુઝે હી પુકાર રહા હૈ.

ફઈન તઘ્ફિર ફઅન્ત લિઝાક અહલુન
વઈન તત્તુદ ફમન યરહમ સિવાક

પસ અગર તૂ મુઝે બખ્શ દે ઔર મઘ્ફિરત ફરમા દે તો વાકિઅતન તૂહી
ઉસકા અહલ હૈ. ઔર અગર તૂ મુઝે ધુત્કાર દે ઔર મેરી બખ્શિશ ન ફરમાએ તો
બતા તેરે સિવા મુઝ પર કૌન રહમ ફરમાએગા? ઔર યકીનન ઈસકે સિવા કૌન હૈ
જો ગુનાહોંકો મઆફ ફરમાએ.

ઔર ઈસકે સિવા કૌનસા દરવાઝા હૈ જિસકી ચોખટ પર સર રખકર મઆફી
માંગી જાએ. બસ બઝબાને હાલ અલ્લાહસે યૂં ગુઝારિશ કરેં ઔર કહેં :

ઉધર તૂ દર ન ખોલેગા ઈધર મૈં દર ન છોડૂંગા
હુકૂમત અપની અપની હૈ કહીં તેરી કહીં મેરી

અનોખા કિસ્સા

ઈબ્નુલ કથ્થિમ (રહ.) ને કિસી આરિફકા એક વાકિઆ લિખ્ખા હૈ જો
શયતાન યા નફસે અમ્મારાકે ઈગવાસે ગલત રાસ્તા પર પડ ગયે થે ઔર સરકશી
ઔર નાફરમાનીકે જરાસીમ ઉનકી રૂહમેં પૈદા હોને લગે થે. વો લિખતે હૂં કે
આરિફ એક ગલીસે ગુઝર રહે થે, ઉનહોંને દેખા કે એક ઘરકા દરવાઝા ખુલા ઔર

એક બચ્ચા રોતા ચિલ્લાતા હુવા ઉસમેંસે નિકલા, ઉસકી માં ઉસકો ઘરસે પકડે દેકર નિકાલ રહી થી. જબ વો દરવાજાસે બાહિર હો ગયા તો માંને અંદરસે દરવાજા બંદ કર લિયા, બચ્ચા ઈસી તરહ રોતા ચિલ્લાતા, ખિલકતા, બડબડાતા દૂર તક ચલા ગયા, ફિર એક જગહ પહોંચકર ખડા હો ગયા ઔર સોચને લગા કે મૈં અપને માં બાપકે ઘરકે સિવા કહાં જા સકતા હૂં? ઔર કૌન મુઝે અપને પાસ રખ સકતા હૈ? યે સોચકર ટૂટે હુએ દિલકે સાથ વો અપને ઘરકી તરફ લૌટ પડા. દરવાજા પર પહોંચકર ઉસને દેખા કે દરવાજા અંદરસે બંદ હૈ તો વો બેયારા વહીં ચોખટ પર સર રખકર લેટ ગયા ઔર ઈસી હાલતમેં સો ગયા. માં આઈ, ઉસને દરવાજા ખોલા ઔર અપને બેટેકો ઈસ તરહ ચોખટ પર સર રખકે સોયા પડા દેખા તો ઉસકા દિલ ભર આયા ઔર મામતાકા જઝબા ઉભર આયા, માંકી આંખોંસે આંસૂ બેહને લગે, બચ્ચેકો ઉઠાકર સીનેસે લગાયા ઔર ઉસકો પ્યાર કરને લગી ઔર કેહ રહી થી :

બેટા! તૂને દેખા મેરે સિવા તેરા કૌન હૈ? તૂને નાલાઈકી, નાદાની ઔર નાફરમાનીકા રાસ્તા ઈખ્તિયાર કરકે ઔર મેરા દિલ દુખાકે મુઝે વો ગુસ્સા દિલાયા જો તેરે લિયે મેરી ફિતરત નહીં, મેરી ફિતરત ઔર મામતાકા તકાજા યેહી હૈ કે મૈં તુઝસે પ્યાર કરૂં ઔર તુઝે રાહત વ આરામ પહોંચાનેકી કોશિશ કરૂં, તેરે લિયે હર ચીઝ ઔર ભલાઈ ચાહૂં, મેરે પાસ જો કુછ હૈ વો તેરે હી વાસ્તે હૈ. ઉસ આરિફને યે સારા કિસ્સા દેખા ઔર ઉસમેં ઉનકેલિયે જો સબક થા વો હાસિલ કિયા. ઈમામ ઈબ્ને કચ્ચિમ (રહ.) લિખતે હૈં કે ઈસ કિસ્સેમેં ગૌર કરતે વક્ત રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા યે ઈરશાદ સામને રખિયે : અલ્લાહ તઆલાકી જાતમેં અપને બંદોંકે લિયે ઈસસે કહીં જિયાદા પ્યાર ઔર રહમ હૈ જિતના કે ઉસ માંકા અપને બચ્ચેકે લિયે.

જભી તો ખૂદ અપને નબી (સ.અ.વ.) કો ફરમા રહે હૈં કે અય નબી! એલાન કર દીજિયે :

કુલ યા ઈબાદિયલ્લી-ન અસ્રફૂ અલા અન્ફુસિહિમ્ લા તક્નતૂ મિર્હમતિલ્લાહિ, ઈન્નલ્લાહ યગ્ફિરુજ્જુનૂબ જમીઆ. ઈન્નહુ હુવલ્ ગફૂરુરહીમ.
(સૂ. રુમર : ૫૩)

આપ ફરમા દીજિયે કે મેરે બંદો! જિનહોંને અપને ઉપર જિયાદતિયાં કી હૈં કે તુમ ખુદાકી રહમતસે નાઉમ્મીદ મત હો, બિલયકીન ખુદા તઆલા તમામ (ગુઝિશ્તા) ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેગા, વાકઈ વો બડા બખ્શનેવાલા બડી રહમતવાલા હૈ.

હકીકતમાં ઉસસે બળ્હકર રહમતવાલા કૌન હો સકતા હૈ જો ખૂદ કહે કે મેરે બંદો! મેરેસે મઆફી માંગ લો મૈં તુમહેં મઆફ કર દૂંગા.

યે એલાને ઈલાહી સુનકર ભી અગર કોઈ અલ્લાહ તઆલાસે સાબેકા ગુનાહોંકી મઆફી ન માંગે તો ફિર યેહી કહા જા સકતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને ઉનકે દિલોં પર મોહર લગા દી હૈ ઓર આંખોં પર પરદા હૈ ઓર યે વો બદબખ્ત લોગ હૈં જિનકે બારેમૈં અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા :

ઉલાઈકલ્લજી-ન લમ્ યુરિદિલ્લાહુ અંયુતદ્દિ-ર કુલૂબહુમ.

(સૂ. માઈદહ : ૪૧)

યે વો લોગ હૈં કે ખુદા તઆલાકો ઉનકે દિલોંકા પાક કરના મંઝૂર નહીં હુવા (ક્યૂંકે યે લોગ ઈરાદા હી નહીં કરતે) ઉન લોગોંકે લિયે દુનિયામૈં રૂસ્વાઈ હૈ ઓર આખિરતમૈં ઉનકે લિયે સજાએ અઝીમ હૈ, યે લોગ ગલત બાતોંકે સુનનેકે આદી હૈં, બડે હરામ ખાનેવાલે હૈં.

ઓર એક દૂસરી જગહ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં : ફઈન્ તવલ્લૌ ફઅલમ..... આખિર તક.

ફિર અગર યે લોગ એઅરાઝ કરેં (યાની બાતકો ન માનેં) તો (યે) યેકીન કર લીજિયે કે બસ ખુદા હીકો મંઝૂર હૈ કે ઉનકે બા'એ જુમોં પર ઉનકો સજા દેં, ઓર ઝિયાદા તર લોગ તો બે હુકમ હી હોતે હૈં.

દુઆ કેસે કબૂલ હોતી હૈ?

કુરઆનકી તફસીર તન્વીરૂલ અઝહાન જિ. ૧ સ. ૫૪૪ મૈં મઝકૂર હૈ કે હદીસ શરીફમૈં હૈ કે અલ્લાહ તઆલાસે ઈસ યકીનસે દુઆ માંગો કે વો મેરી દુઆ ઝરૂર કબૂલ કરેગા, ઈસ લિયે કે દુઆકા કબૂલ ન હોના યા તો ઈસ વજહસે હોતા હૈ કે દુઆકો કબૂલ કરનેવાલા આજિઝ હૈ, બંદાકે સવાલકો પૂરા નહીં કર સકતા.

ઓર જિસસે દુઆ માંગી જા રહી હૈ ઉસકો યે માલૂમ હી નહીં કે દુઆ માંગનેવાલા કૌન હૈ ઓર ક્યા દુઆ માંગ રહા હૈ. ઓર યે ચીઝેં અલ્લાહ તઆલાકી ઝાંતકે મુનાફી હૈં. ઈસ લિયે કે વો માંગનેવાલેકો ભી જાનતા હૈ, કરીમ વ રહીમ ભી હૈ આજિઝ નહીં હૈ બલ્કે હર ચીઝ પર કાદિર હૈ, ફિર કૌનસી ચીઝ હૈ જો ઉસકો દુઆકી કબૂલિયતસે રોક સકતી હૈ?

હઝરત સહલ ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) ફરમાતે હૈં : બંદા જબ આજિઝી

और इकके साथ अल्लाह तआलासे किसी ज़ाईज चीज़की दुआ करता है तो अल्लाह तआला इरिशतोंको इरमाते हैं के अगर दुआ मांगनेवाला शप्स मेरे कलाम और आवाज़को सुननेकी ताकत रखता तो मैं उसको जवाबमें लब्बैक डेह देता (मगर बंदा मेरी आवाज़ सुननेकी ताकत नहीं रखता).

એક રિવાયતમાં છે કે હઝરત મૂસા (અલૈ.) એક એસે શપ્સકે પાસસે ગુઝરે જો ખૂબ ગિડગિડાકર દુઆ માંગ રહા થા, તો હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને કહા કે અગર મુઝમેં હિંમત હોતી તો ઝરૂર મેં ઈસ આદમીકી હાજતકો પૂરા કર દેતા. તો અલ્લાહ તઆલાને હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી યે બાત સુનકર બઝરિયા વહી ઈરશાદ ફરમાયા : મેં ઈસ શપ્સ પર આપસે કહીં ઝિયાદા રહમ કરનેવાલા હૂં, લેકિન બાત યે છે કે ઈસ શપ્સકી એક બકરી છે और उसका दिल इस वक्त बकरीमें घुसा हुवा है, और मैं ऐसे बंदेकी दुआको हरगिज़ कबूल नहीं करता जो दुआ तो मेरेसे मांग रहा हो और दिल मेरे गैरकी तरफ़ माँछल हो, जब ये बात उस शप्सको बताई गई तो वो ખૂબ દિલકે સાથ અલ્લાહ તઆલાકી તરફ મુતવજજેહ હોકર દુઆ કરને લગા તો उसकी दुआ उसी वक्त कबूल कर ली गई.

લિહાઝા દુઆ કરતે વક્ત દિલકા હાઝિર હોના ઝરૂરી છે. ઈસકે અલાવા અલ્લાહ તઆલાસે યે હુસ્ને ઝન હો કે વો મેરી દુઆકો ઝરૂર કબૂલ કરેગા. આખિર જબ અલ્લાહ તઆલાને બંદાકો દુઆ માંગનેકી તૌફીક દે દી છે તો ઈસસે મક્સદ બંદેકી દુઆકો કબૂલ કરના નહીં તો દૂસરા ક્યા મક્સદ હો સકતા છે?

(તન્વીઝલ અઝહાનકી ઈબારત ખતમ હુઈ)

મગર અફસોસ યે છે કે હમ લોગ દુનિયાકે ધંધોંમાં એસે ફંસે હુએ હેં કે હમ અલ્લાહ હીકો ભૂલ ગયે और उसके बदलेमें अल्लाह तआलाने हमें अपने आप हीसे लुला दिया કે अपनी बर्ज़िशके लिये दुआ हीका ખયાલ નહીં રહા और આનેવાલી મુસીબતોંસે અપને બચાવકી કુછ ફિકર નહીં કરતે और नाकरमानियोंमें गर्क होकर दार्दभी ખસારે और હમેશાકી હલાકતમાં પડ ગયે હેં, ઈસીકો અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં : नसूल्लाह इअन्साहुमु अन्हुसहुम. (સૂ. હશર : ૧૮) ફરમાયા કે વો અલ્લાહકો ભૂલ ગયે બસ અલ્લાહને ઉનકો અપને આપ હીસે ભુલા દિયા.

કારિઈનસે ગુઝારિશ હેં કે વો નમાઝ પઢતે વક્ત ખૂબ ધ્યાન और દિલકો હાઝિર કરકે નમાઝ પઢા કરેં! ઈસ લિયે કે નમાઝમેં બહોત સારી દુઆએ ભી હોતી હેં और હુઝૂરે કલ્બસે (દિલકો હાઝિર કરકે) કી જાનેવાલી દુઆકો કબૂલ કરનેકા વાદા છે.

અપની જાન પર ઝુલ્મ કરનેવાલે નૌજવાનકી તૌબાકા કિસ્સા

હઝરત વહબ ઈબ્ને મુનબ્બહ (રહ.) સે રિવાયત હૈ કે હઝરત મૂસા (અલૈ.) કે ઝમાનેમેં એક બડા મુતકબ્બિર ખુદાકા નાફરમાન નૌજવાન થા, જિસને અપની જાન પર ગુનાહોંકે સબબ બડા ઝુલ્મ કર રખ્યા થા, લોગોંને ઉસકો ઉસકી બદચલનીકી વજહસે શહેરસે બાહિર નિકાલ દિયા. અબ વો શહેરસે બાહિર વૈરાનેમેં (જંગલમેં) રહેતા, કોઈ ઉસે અલૈક સલૈક (સલામ કલામ) ન કરતા. આખિર જબ મૌતકા વક્ત કરીબ હુવા તો ઉસી વૈરાનેમેં શહેરકે બાહિર પડા હુવા થા, અલ્લાહ તઆલાને હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી તરફ વહી ભેજી કે મેરા એક દોસ્ત કરીબુલ મૌત હૈ ઉસકે પાસ જાઓ. ઉસકી મૌતકે બાદ ઉસકો ગુસલ દેનાં ઔર ઉસકી નમાઝ પઢના. ઔર મેરી તરફસે ઉન લોગોંકો બતલા દો જો બહોત નાફરમાનિયાં કર ચુકે હૈં કે વો ઉસકે જનાઝામેં શરીક હોં તાકે મેં ઉસકી વજહસે ઉનકી ભી મગફિરત કર દૂં ઔર જનાઝાકે બાદ ઉસકો મેરે પાસ (કબરમેં) લે આઓ તાકે મેં ઉસકા અચ્છા ઠિકાના બનાઉં.

યુનાચે હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને બની ઈસરાઈલમેં એલાન કર દિયા, લોગ બડી કસરતસે ઈબકે હો ગયે, જબ સબ લોગ ઉસ શખ્સકે પાસ પહોંચે તો ઉનહોંને ઉસકો પેહચાન લિયા ઔર હઝરત મૂસા (અલૈ.) સે અર્ઝ કિયા કે : અચ નબીયલ્લાહ! યે તો વોહી અલ્લાહકા નાફરમાન મુતકબ્બિર શખ્સ હૈ જિસકો હમને ઉસકી બદ આમાલિયોંકી વજહસે શહેર બદર (દિશ નિકાલ) કિયા થા. હઝરત મૂસા (અલૈ.) કો ઉસસે બડા તઅજજુબ હુવા. અલ્લાહ જલ્લ શાનુલૂકી તરફસે હઝરત મૂસા (અલૈ.) પર વહી આઈ કે વાકઈ ઉન લોગોંને સચ કહા હૈ : યે શખ્સ ઐસા હી થા, લેકિન જબ ઉસ વૈરાનેમેં ઉસકી મૌતકા વક્ત કરીબ આયા તો ઉસને અપને દાએં બાએં નઝર દૌડાઈ મગર ન ઉસકો કોઈ અપના કરીબી રિશ્તેદાર ઔર ન કોઈ દોસ્ત નઝર આયા ઔર ઉસને અપને આપકો તન્હા, બે-યારો મદદગાર ઔર ઝલીલ દેખા, અબ જબકે મખ્લૂકસે ઉસકા દિલ કટં ગયા તો મેરી તરફ ઉસને નઝર કી ઔર કહા : ઈલાહી મેં તેરે બંદોમેંસે એક ઐસા બંદા હૂં જો કે શહેરોંમેં હોતે હુએ ભી મુસાફિર હૈ, અગર મુઝે યે માલૂમ હોતા કે તુઝે અઝાબ દેનેકી મુઝ પર ઝિયાદા કુદરત હૈ ઔર મેરી ખતાએં મગફ કરનેકી તુઝે.

ઝિયાદા કુદરત નહીં તો ફિર મૈં તુઝસે મગફિરતકા તાલિબ ન હોતા, હાલાંકે તેરે સિવા ન કોઈ મેરી પનાહગાહ હૈ ઔર ન જાએ મૈદાન, ઔર મૈને તેરી નાઝિલ કરદા કિતાબોંમેં પપ્લાં સુના હૈ કે તેરા ફરમાન હૈ ઈન્ની અનલ ગફૂરુરહીમ ઈસ લિયે તૂ મુઝે અપની ઝાતે આલીસે મગફિરતકી ઉમ્મીદમેં નાકામ ન કર.

અય મૂસા! ક્યા યે મેરી શાનકે લાઈક હૈ કે મૈં ઐસે દરમાન્દા બે-યારો મદદગાર બંદાકી મઆફીકી દરખ્વાસ્ત રદ કર દૂં? હાલાંકે ઈસને મુઝસે માંગનેકા મુઝકો વસીલા બનાયા હૈ ઔર મેરે સામને આજિઝ વ બેબસ હોકર ગિર પડા હૈ. અય મૂસા! મુઝે ઈસકી ગુરબત, આજિઝી ઔર સચ્ચી તૌબા ઐસી પસંદ હૈ કે અગર વો સારી ઝમીનકે ગુનેહગારોંકે બારેમેં મુઝસે બખ્શિશકા સવાલ કરે તો મૈં સબકી બખ્શિશ કર દૂં. અય મૂસા! મૈં હી ગરીબકી પનાહગાહ હૂં ઔર મૈં હી ઈસકા દોસ્ત હૂં, ઔર મૈં હી ઈસકા તબીબ ઔર ઈસ પર રહમ કરનેવાલા હૂં.

(કિતાબુત્તવ્વાબીન ઈબ્ને કુદામહ : ૮૨-૮૩)

ઈન્નલ્લાહ ગફૂરુરહીમ ઈસકા ક્યા મા'ના કે વો ગફૂરુરહીમ હૈ

● અબૂ અમ્ર બિન અલા કેહતે હૈં કે મુઝે યે બાત પહોંચી હૈ કે કુછ લોગ અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકા આપસમેં તઝકિરુ કર રહે થે ઔર ફરજદક ભી ઉનકે પાસ બૈઠા હુવા થા. ફરજદક ઉનસે ઝિયાદા અલ્લાહકી રહમતકા ઉમ્મીદવાર હોનેકા ઈઝહાર કર રહા થા. લોગોંને ઈસસે કહા તૂ પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત ક્યૂં લગાતા હૈં?

● ફરજદકને કહા કે તુમ મુઝે બતલાઓ કે અગર મૈં અપને વાલિદૈનકી કોઈ ઐસી નાફરમાની કહું જો કે અલ્લાહ તઆલાકી મૈને નાફરમાની કી હો તો તુમહારા ક્યા ખયાલ હૈ? કે મેરે વાલિદૈન મુઝે દહકતે હુએ કોયલોં વાલે તન્નૂરમેં ફેંકના પસંદ કરેંગે?

ઉનહોંને જવાબ દિયા કે હરગિઝ નહીં. તુમહારે વાલિદૈન તો તુમહારે ઉપર રહમ હી કરેંગે. ફરજદકને કહા કે મૈં અપને વાલિદૈનકે રહમો કરમસે ઝિયાદા અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકા ઉમ્મીદવાર હૂં.

મૈં (ઈબ્ને જૌઝી) કેહતા હૂં કે યે ફરજદકકા કૌલ મહઝ જહાલત પર મબની હૈ. ક્યૂંકે અલ્લાહ તઆલા અઝઝ વ જલ્લકી રહમત વાલિદૈનકી તરહ રિકતે

તબઅકી વજહસે નહીં હૈ વરના કોઈ શખ્સ કિસી ચિડિયાકો ઝબહ ન કર સકતા
 ઔર ન કોઈ બચ્ચા મરતા ઔર ન હી અલ્લાહ તઆલા કિસીકો જહન્નમમેં દાખિલ
 કરતે, દર અસલ ફરજદકકા કૌલ દો વજહસે ગલત હૈ.

(૧) એક યે કે ઉસને અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકી તરફ તો દેખા મગર
 ઉસકે અઝાબકી તરફ નઝર ન કી.

(૨) દૂસરી વજહ યે હૈ કે ફરજદક યે ભૂલ ગયા કે અલ્લાહ તઆલાકી
 રહમત ભી ઉસ શખ્સકી તરફ મુતવજજેહ હોતી હૈ જો કે અલ્લાહકી બારગાહમેં
 તૌબા કરે, જૈસાકે ફરમાને ઈલાહી હૈ : વઈન્ની લગફ્ફારુલ્ લિમ્ન તાબ. યાની મેં
 ઉસ શખ્સકો બહોત બખ્શનેવાલા હું જો મેરે હુઝૂર તૌબા કરે.

દૂસરી જગહ ઈરશાદ ફરમાયા :

वरह्मती वसिअत् कुल्ल शैईन् फसअद् तुबुहा लिલ्लाजी-न यत्तकून.

(સૂ. અઅરાફ : ૧૫૬)

“ઔર મેરી રહમત શામિલ હૈ હર ચીઝકો, સો ઉસકો લિખ દૂંગા ઉનકે
 લિયે જો ડરતે હૈ.” માલૂમ હુવા કે તૌબા ન કરનેવાલે ઔર અલ્લાહસે ન ડરનેવાલે
 લોગ ઉસકી રહમત ઔર બખ્શિશકે મુસ્તાહિક નહીં.

(તલ્બીસે ઈબ્લીસ સ. ૩૮૧-૩૮૨, ઈબ્ને જૈઝી)

દસેં ઈબરત

જહાંમેં હેં ઈબરતકે હર સૂ નમૂને

મગર તુઝકો અંધા કિયા રંગ વ બૂને

કભી ગૌરસે ભી યે દેખા હે તૂને

જો મામૂર^૧ થે વો મહલ અબ હેં સૂને^૨

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

મિલે ખાકમેં અહલે શાં કેસે કેસે

મકીં હો ગયે લા મકાં કેસે કેસે

હુએ નામવર બેશિનાં કેસે કેસે

ઝમીં ખા ગઈ આસમાં કેસે કેસે

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

ઝમીંકે હુએ લોગ પૈવંદ ક્યા ક્યા

મુલૂક^૩ વ હુઝૂર વ ખુદાવંદ ક્યા ક્યા

દિખાએગા તૂ ઝોર તા ચંદ ક્યા ક્યા

અજલને પછાડે તનોમંદ^૪ ક્યા ક્યા

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

અજલને^૫ ન કિસરા હી છોડા ન દારા

ઉસીસે સિકંદર સા ફાતેહ ભી હારા

હર એક લેકે ક્યા ક્યા ન હસરત સિધારા

પડા રેહ ગયા સબ યૂંહી ઠાઠ સારા

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

યહાં હર ખૂશી હે મુબદલ^૧ બ સદ ગમ
જહાં શાદિયાં થીં વહીં અબ હેં માતમ

યે સબ હર તરફ ઈન્કિલાબાતે^૨ આલમ

તેરી ઝાત હીમેં તગથુર હેં હર દમ

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

તુઝે પેહલે બચપનને બરસોં બિલાયા

જવાનીને ફિર તુઝકો મજનૂં^૩ બનાયા

બુળહાપેને ફિર આકે ક્યા ક્યા સતાયા

અજલ તેરા કર દેગી બિલકુલ સફાયા

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

યેહી તુઝકો ધુન હે રહૂં સબસે બાલા

હો ઝીનત નિરાલી, હો ફેશન નિરાલા

જિયા કરતા હે ક્યા યૂંહી મરનેવાલા

તુઝે હુસ્ને ઝાહિરને ધોકેમેં ડાલા

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

વો હે ઐશો ઈશરતકા કોઈ મહલ^૪ ભી

જહાં તાકમેં ખડી હો અજલ ભી

બસ અબ અપની જહલસે તૂ નિકલ ભી

યે તર્જે મઈશત^૫ અબ અપના બદલ ભી

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

યે દુનિયાએ ફાની હે મહેબૂબ તુઝકો

હુઈ વાહ ક્યા ચીઝ મરગૂબ તુઝકો

નહીં અકલ ઈતની ભી મજઝૂબ તુઝકો

સમઝ લેના અબ ચાહિયે ખૂબ તુઝકો

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

બુઝાપેસે પાકર પયામે^૧ કઝા ભી

ન ચોંકા ન ચીતા ન સંભલા ઝરા ભી

કોઈ તેરી ગફલતકી હે ઈન્તિહા ભી

જૂનું^૨ તા બકે હોશમેં અપને આ ભી

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

ન દિલદાદએ^૩ શઅર ગોઈ રહેગા

ન ગિરવીદએ શોહરા^૪ જોઈ રહેગા

ન કોઈ રહા હે ન કોઈ રહેગા

રહેગા તો ઝિકે નિકોઈ^૫ રહેગા

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

જબ ઈસ બૂઝમ^૬ સે ઉઠ ગયે દોસ્ત અકસર

ઔર ઉઠતે ચલે જા રહે હેં બરાબર

યે હર વક્ત પેશે નઝર જબ હે મંઝર

યહાં પર તેરા દિલ બહેલતા હે ક્યૂંકર

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

જહાંમેં કહીં શોર માતમ બપા^૭ હે

કહીં ફકો ફાકાસે આહો બુકા હે

કહીં શિકવએ જોર^૮ વ મકો દગા હે

ગર્જ હર તરફસે યેહી બસ સદા હે

જગહ જી લગાનેકી દુનિયા નહીં હે

યે ઈબરતકી જા હે તમાશા નહીં હે

- (૧) મૌતકા પૈગામ (૨) દીવાનગી કબ તક (૩) આશિક (૪) શઅર કેહ
(૫) અચ્છા ઝિક (૬) મેહફિલ યાની દુનિયા (૭) બુલંદ (૮) સુલ્મ

વમા તૌફીકી ઈલ્લા બિલ્લાહ

યે તેહરીર આજ તારીખ ૧ રબીઉલ અવ્વલ સન હિ. ૧૪૨૦ કો તમામ હુઈ (અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ અલા ઝાલિક), અલ્લાહ તઆલા ઈસ તેહરીરકો કબૂલ ફરમાએ ઔર ઉસમેં અગર કોઈ કમી બેશી હો તો મઆફ ફરમાએ ઔર ઈસકે ઝરીએ ઉમ્મતે મુહમ્મદિયાકો ખૂબ નફા ફરમાએ ઔર ઈસકો પળહ સુનકર અમલકી તૌફીક અતા ફરમાએ.

મેરી દિલી ખ્વાહિશ હૈ કે મેરે બહેન ભાઈ ઔર દીગર તમામ રિશ્તેદાર ઔર દોસ્ત અહબાબકે બેટે ઔર બેટિયાં બંદાકી ઈસ તેહરીરસે ઔર ઈસકે અલાવા દૂસરી કિતાબોંસે કમા હક્કહૂ ફાઈદા ઉઠાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસકે લાડલે પૈગંબર કાલી કમલીવાલે ગુંબદે ખિઝરાવાલે હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે અહકામ પર ખૂશીસે અમલ કરેં તાકે હમ સબ ઉનકે આમાલે સાલિહા ઔર દુઆકી બરકતસે કબરમેં આરામકી નીંદ સો સકેં.

મેં ખુસૂસિયતકે સાથ અપને અહલે ખાના તલહા, મઆઝ, જુવેરિયા ઔર ઉનકી વાલિદા ઔર ખાનદાનકે દીગર અફરાદ મરદોં ઔર ઔરતોંકો યે દઅવત દેતા હું કે અમલકે મૈદાનમેં વો લોગોંસે પીછે ન રહેં. ક્યૂંકે લોગ નસીહત કરનેવાલે ઔર દીનકી દઅવત દેનેવાલોંકે બેટોં ઔર બેટિયોં ઔર દીગર રિશ્તેદારોંકો ઉન નિગાહોંસે દેખતે હેં જિન નિગાહોંસે ચીલ ગોશ્તકી તરફ દેખતી હૈ.

અફસોસ કે આજ મુઝ જૈસે અકસર મુસન્નિફીન વરક કાલે કરને ઔર દુનિયા કમાનેકે ચક્કરમેં ઝરૂરતસે ઝિયાદા ઘુસે હુએ હેં, અલ્લાહ તઆલા મેરી ઈસ કોતાહીકો મઆફ ફરમા દે. યેહી હાલ ઉલમા, ખુતબા ઔર શુઅરાકા હૈ, ઈલ્લા મરહિમલ્લાહ કે ખૂબ તબ્સેરે કરતે હેં, લઘ્છેદાર લેકચર દેતે હેં મગર ગિરેબાનોંમેં કોઈ ભી નહીં ઝાંકતા કે હમ કર ક્યા રહે હેં ઔર કેહ ક્યા રહે હેં? દૂસરોંકો નસીહતેં કરતે હેં ઔર અપને ઘરમેં બીવી ઔર બચ્ચોંકી દીનકે મઆમલામેં ખબર તક નહીં લેતે. હર અહલે ખાનાકો દુનિયાકી ધુન, ઉસકે હુસ્ને ઝાહિર ઔર ફૈશાનને મજનૂ બના રખ્યા હૈ.

લિહાઝા કારિઈનસે ગુઝારિશ હૈ કે બંદાકે હકમેં ખુસૂસિયતકે સાથ ઔર દીગર ઉલમાએ ઉમ્મત ઔર ઉનકે સિયાસી ઔર મઝહબી રેહનુમાઓંકે લિયે

ઉમૂમિયતકે સાથ યે દુઆ ફરમાઝે કે અલ્લાહ તઆલા હમેં ઉન લોગોંકીસી ઝિંદગી
અતા ફરમા દે જિનકે મુતઅલ્લિક ઉસને ખૂદ ગવાહી દેતે હુએ ફરમાયા :

ઈન્નમા યખ્શલ્લાહ મિન્ ઈબાદિહિલ્ ઉલમાઈ. (સૂ. ફાતિર : ૨૮)

ફરમાયા કે ઈલ્મ વ સમજવાલે હી અલ્લાહસે ડરતે હેં.

જિસમેં યે ઈલ્મ ઔર સમજ જિસ દરજાકા હોગા ઉસી દરજામેં વો ખુદાસે
ડરેગા, જિસમેં ખૌફે ખુદા નહીં વો ફિલ હકીકત આલિમ કેહલાનેકા મુસ્તહિક
નહીં. (તફસીરે ઉસમાની)

વ સલ્લલ્લાહુ તઆલા અલા ખૈરિ ખલિકેહી મુહમ્મદિંવ વઆલિહી વ
અસ્હાબિહી અજ્મઈન

ખતમ શુદ

ચોંકા દેનેવાલી એક ખબર
જો મુસ્લિમ ઓર ગૈર મુસ્લિમ
દોનોંકે લિયે બાઈસે ઈબરત હૈ
(ઝરા પઞિહયે સોચિયે ઓર ઉસકા
ઈલાજ કીજિયે વરના.....)

૭૬ ફીસદ હિન્દુસ્તાની ખવાતીન જિન્સી
ઝિયાદતીકા શિકાર હો ચુકી હૈં.

૪૨ ફીસદકો રિશ્તેદારોંકે હાથોં ઝિયાદતીકા
નિશાના બનના પડા, ૫૦ ફીસદકે સાથ
બચપનમેં ઝિયાદતી હુઈ

નઈ દેહલી (એ. એફ. પી.) હિન્દુસ્તાનકે દરમિયાની તબ્કાસે તઅલ્લુક રખનેવાલી તકરીબન ૭૬ ફીસદ ખવાતીન જિન્સી ઈસ્તિહસાલ (બખાત્કાર) કી શિકાર પાઈ ગઈ જિનમેં અકસરિયત ઐસી ઓરતોંકી હૈ જિનકો અપને ખાનદાની ઓર કરીબી રિશ્તેદારોંકી નાશાઈસ્તા હરકતોંકી ઝદમેં આના પડા. દેહલીકી એક ગૈર સરકારી તન્ઝીમ રીકવરિંગ એન્ડ હેલિન્ગ ફોમ ઈન્સ્ટીટ (રાહી) ને મુલકગીર સતહ પર એક સર્વે કિયા જિસમેં મિડલ ઓર અપર મિડલ ક્લાસસે તઅલ્લુક રખનેવાલી ૬૦૦ ખવાતીનકો શામિલ કિયા ગયા થા. સર્વે રિપોર્ટમેં જિસકી તકમીલ ૮ માહકે અરસામેં હુઈ ઓર જિસે મંગલકે રોઝ શાએઅ કર દિયા ગયા. ૪૨ ફીસદ ખવાતીનકા કેહના થા કે ઉનકા જિન્સી ઈસ્તિહસાલ (બખાત્કાર) ઉનકે

અપને રિશ્તેદારોંકે હાથોં હી હુવા. ઉન રિશ્તેદારોંમેં અંકલ ઔર કઝિન શામિલ થે. ૩૧ ફીસદને બતાયા કે ઉંનકે સાથ ગૈરોંને જિનસે વો વાકિફ થીં, ઝિયાદતી કી. રાહીકી ડાયરેક્ટર અન્જુ ગુપ્તાને બતાયા કે ઉંનકે પાસ જબ પાંચ યા છ ઔરતેં અપની આપબીતી લેકર પહોંચીં તો ઉંનહોંને જિન્સી ઈસ્તિહસાલ (બળાત્કાર) કી શિકાર હોનેવાલી દીગર ખવાતીનકે બારેમેં માલૂમાત હાસિલ કરનેકા બેડા ઉઠાયા. રિપોર્ટમેં બતાયા ગયા કે પયાસ ફીસદ ઔરતેં ઐસી થીં. જિનકે સાથ ૧૨ સાલસે કમ ઉમરમેં હી નાશાઈસ્તા (બુરી) હરકતેં કી ગઈ ઔર ઉંનકા જિન્સી ઈસ્તિહસાલ કિયા ગયા. ઉંનહોંને કહા કે ઈન મઝકૂરા હકાઈકસે ઈસ યકીનકો તોડા જા સકતા હૈ જિસમેં કહા જાતા હૈ કે હિન્દુસ્તાનકે અચ્છે ખાનદાનોંમેં મહરમ મરદોંકી તરફસે ઔરતોંકે સાથ જિન્સી ઈસ્તિહસાલ નહીં કિયા જાતા હૈ.

ઉદૂ ન્યૂઝ જિદા
સઉદી અરબ

